

AVRUPA BİRLİĞİ ÜLKELERİNDE VE TÜRKİYE'DE UYGULANAN YABANCI DİL ÖĞRETİM PROGRAMLARININ KARŞILAŞTIRILMASI

Hidayet TOK

ÖZET

Bu araştırma, Avrupa Birliği ülkelerinde ve Türkiye'de uygulanan yabancı dil öğretim programlarının (İngilizce) benzerlik ve farklılıklarını belirlemek üzere yapılmıştır.

Araştırmada var olan bir durum var olduğu şekliyle ortaya koyma amaçlandığından tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmada tarama modeli kullanıldığından evren ve örneklem tayinine gidilmemiştir. 25 AB ülkesinden sekiz ülke (Almanya, Fransa, İtalya, İsveç, Hollanda, Macaristan, Çek Cumhuriyeti ve Yunanistan) Araştırma konusu yapılmıştır. Öğretim programları ve uygulamaları ile ilgili bilgi literatür taraması ile kütüphane ve internetten elde edilen belgelerden sağlanmıştır. Araştırmada, Söz konusu ülkelerin yabancı dil öğretim programlarının (İngilizce) uygulamaları ve tarihçeleri hakkında bilgi verilerek programların ayrıntılı betimlemeleri yapılmış ardından programlar arasında benzerlikler ve farklılıklar belirtilmiştir. Programlar hedef, içerik, eğitim durumları ve sınav durumları açısından da karşılaştırılmıştır. Elde edilen sonuçlar yorumlanarak öneriler geliştirilmiştir.

Araştırma sonuçlarına göre:

1. AB ülkelerinde İlköğretim birinci kademede yabancı dil öğretim programlarında ağırlıklı olarak *dinleme* ve *konuşma* becerilerine ağırlık verilirken, Türkiye İlköğretim İngilizce Öğretim Programında dört dil becerisine (dinleme, konuşma, okuma, yazma) ağırlık verildiği görülmektedir.
2. AB ülkelerin ve Türkiye İlköğretim İngilizce Öğretim Programında hedefler öğrenme sürecini yansıtmaktadır. Bu bulguların ışığında Türkiye İlköğretim İngilizce Öğretim Programında hedef ve davranış yazma ilkelerine uyulmuştur. AB ülkelerin programlarında sosyo-kültürel öğeler ve kültürleri anlamaya yönelik hedefler bulunurken Türkiye İlköğretim İngilizce Öğretim programında böyle hedefler bulunmamaktadır.
3. İncelenen AB ülkelerin programında içerik ile metodoloji ile iç içe verilmiştir. Türkiye ve bazı AB ülkelerin program içeriği genel olarak hedeflerle tutarlı olduğu görülmektedir.

4. Türkiye İlköğretim İngilizce Öğretim Programı Avrupa Dil Kriterlerine uygun olarak tasarlanmıştır.

5. Türkiye ve AB ülkelerin İlk ve ortaöğretim seviyesinde yabancı dil İngilizce programların eğitim durumlarında, öğretmenlerce göz önünde bulundurulması gereken ortak unsurlar belirtilmiştir. Bunlardan bazıları: yabancı dil dersinin öğrenci merkezli olması, öğretmen tarafından öğrencilerin aktif olmalarının sağlanması, etkinliklerin oyuna dayalı olması, sözel dile öncelik verilmesi, öğrenci motivasyonunu sağlayan, öğrenme isteğini sürekli geliştirecek ortamların oluşturulması ve görsel-işitsel özgün dokümanlara yer verilmesi.

6. Gerek Türkiye ve gerekse de AB ülkelerin İngilizce Programlarının eğitim durumlarında önerilen materyallerin son teknolojiye uygun oldukları görülmektedir.

7. AB ülkelerin (Fransa, Almanya, İtalya, İsveç) programında da süreç değerlendirme söz konusudur. Bu yönüyle Türkiye İlköğretim İngilizce Öğretim Programı AB ülkelerin programına uyum sağladığı gözlenmiştir. Öğrenci gelişimleri gözlenmekte ve dosyalara aktarılmakta ve Portfolyo değerlendirme ön plana çıkmaktadır.

THE COMPARISON OF FOREIGN LANGUAGE CURRICULUMS APPLIED IN BOTH EUROPEAN UNION COUNTRIES AND TURKEY

Hidayet TOK

SUMMARY

This research aims at determining the similarities and differences between the English Curricula applied in primary and lower secondary education in EU countries and Turkey.

In this research, survey method has been used since the aim of this research is to present the existing situation as it is. The subject of the research is constituted of 8 EU countries (Germany, Czech Republic, France, Netherlands, Sweden, Italy, Hungary, and Greece). The information about the curricula and their application has been gathered together by the review of literature via Internet. In this research, the detail description of curriculum has been carried out by giving information about EU countries' foreign language curriculum (English), their applications and their historical backgrounds, and then, the similarities and differences between the English Curricula have been identified. The comparison of English curriculum in EU countries and Turkey is made in respect of the objectives, the contents, the learning situations and the testing situations. The findings have been interpreted and recommendations have been made.

According to the results of the research:

1. Listening and speaking skills are focused in foreign language curriculum in the first stage of primary education in EU countries, but in Turkey, four main skills (listening, speaking, reading, writing) are focused.
2. Objectives reflect learning process in English curriculum in both Turkey and EU countries. Writing principles of objectives and behaviors are followed in Turkish curriculum. Objectives related to Socio-cultural element and intercultural understanding exist in English curriculum of EU countries but such objectives are not exist in English curriculum in Turkey.
3. The content and the methodology are presented one within the other in English curriculum in EU Countries (investigated) and it is seen that generally the content is consistent with objectives in English curriculum in both Turkey and EU countries.
4. English curriculum in Turkey is designed as compatible with Common European Framework

5. In learning situations of English curriculum of both Turkey and EU Countries, common items that should be considered by teachers are determined as: foreign language should be student-centered, teachers should let students be active in the class, class activities should be depended on games, oral language practices should be given priority, learning situations supplying students' motivations and fostering learning desire should be created , original audio-visual documents should be supplied.

6. It is seen that the advised materials for teaching in learning situations of English curriculum of both Turkey and EU Countries are compatible with the latest technology.

7. Process evaluation is existed in the curriculum of the EU countries (France, Germany, Italy, Sweden). In this respect, Turkish curriculum is complied with EU countries' English curriculum. Students' improvements are observed and filed, portfolio assessment is given priority.

Tablo 4 : 2002/2003 Öğretim Yılında Merkezi Eğitim Otoriteleri Tarafından Çıkarılan Resmi Dokümanlara Göre Spesifik Diller. (Ya Devletlerin Öncelikle Öğrenilmesini İstedikleri Dil Ya Da Zorunlu Eğitimde Sunulan Diller)

	Belçika Fr	Belçika AL	Belçika FL	Çek Cumhuriyeti	Danimarka	Almanya	Estonya	Yunanistan	İspanya	Fransa	İrlanda	İtalya	Kıbrıs	Letonya	Litvanya	Lüksemburg	Macaristan	Malta	Hollanda	Avusturya	Polonya	Portekiz	Slovenya	Slovakya	Finlandiya	İsveç	İngiltere	İrlanda	İskoçya	İzlanda	Lüstenen	Norveç	Bugaristan	Romanya	Türkiye	
Zorunlu Dil Sayısı	1	1	2	1	2	1	2	2	1	2	0	1	2	2	2	3	2	1	2	1	1	2	1	2	2	2	1		0	2	2	1	2	2		
Arapça																																				
Çek dili																																				
Danca																																				
Almanca																																				
Yunanca																																				
İngilizce													1			3																				
İspanyolca																																				
Estonyaca																																				
Fince																																				
Fransızca													2			2																				
İrlandaca																																				
Galik																																				
Modern																																				
Hırvatça																																				
Macarca																																				
İtalyanca																																				
Japoca																																				
Litvanyaca																																				
Hollandaca																																				
Norveççe																																				
Polonyaca																																				
Portekizce																																				
Romanca																																				
Rusça																																				
Slovakça																																				
Slovenca																																				
İsveççe																																				
Türkçe																																				
Urduca																																				
Çince																																				
Eski yunanca																																				
Eski ibrance																																				
Latince																																				

Sunulan yabancı diller

Özel Zorunlu Yabancı Dil

Sayılar öğretilmesi gereken özel zorunlu yabancı dilin sırasını gösterirler.

Europass Dil Pasaportu

Avrupa Konseyi tarafından geliştirilen Avrupa Dil Portfolyosunun Parçası

SOYAD Ad	
Doğum tarihi (*)	
Ana dil(ler)	
Diğer dil(ler)	

Dil becerilerin kişisel değerlendirilmesi (**)				
Anlama		Konuşma		Yazma
Dinleme	Okuma	Karşılıklı konuşma	Sözlü anlatım	Yazılı anlatım
Diploma(lar) veya sertifika(lar) (*)				
Diploma veya sertifika başlığı	Veren kurum	Tarih	Avrupa düzeyi (***)	
Dil deneyim(ler)i (*)				
Açıklama	Başlangıç	Bitiş		

Dil becerilerin kişisel değerlendirilmesi (**)				
Anlama		Konuşma		Yazma
Dinleme	Okuma	Karşılıklı konuşma	Sözlü anlatım	Yazılı anlatım
Diploma(lar) veya sertifikal(ar) (*)				
Diploma veya sertifika başlığı	Veren kurum	Tarih	Avrupa düzeyi (***)	
Dil deneyim(ler)i (*)				
Açıklama	Başlangıç	Bitiş		

(*) İşaretili kısımlar opsiyoneldir. (**) İşaretiler için Kişisel Değerlendirme Tablosuna bakınız. (***) İşaretiler için ise diplomanın ya da sertifikanın orijinalinde belirtilmişse Avrupa Ortak Ölçüt Çerçevesi (Common European Framework of Reference-CEF) düzeyini kullanın.

Açıklayıcı Not

Avrupa Konseyi'nin geliştirdiği Avrupa Dil Portfolyosu'nun bir parçası olan Europass Dil Pasaportu, ulaşılabilir dil yeterlilik düzeyinin kaydedilmesi amacıyla Avrupa Ortak Dil Ölçütleri Çerçevesi'nin 6 aşamalı Avrupa Düzeyini kullanır.

Europass Dil Pasaportu hakkında daha fazla bilgi için: <http://europass.cedefop.europa.eu> Avrupa Dil Portfolyosu hakkında daha fazla bilgi için: www.coe.int/portfolio

Europass Dil Pasaportu şablonu yukarıda belirtilen websitelerinden ücretsiz olarak indirilebilir.

© Avrupa Konseyi ve Avrupa Toplulukları 20060628

BÖLÜM I

GİRİŞ

Bu bölümde araştırmanın problem durumu, araştırmanın amacı, alt problemleri, sayıtlıları, sınırlıkları, araştırma içinde geçen kavram tanımları, araştırma ile ilgili yayınlar ortaya konmuştur.

1.1. Problem Durumu

Eğitim en genel anlamıyla, insan davranışlarında istendik yönde değişiklik meydana getiren bir etkinlik ya da süreçtir (Ertürk, 1994: 13). Nitelikli insan gücü yetiştirmede eğitimin değeri özellikle son çeyrek yüz yılda daha fazla anlaşılmiş bulunmaktadır. Eğitim sisteminin, her düzeyde ve alanda, kalkınmanın gerektirdiği çağdaş gelişmelere uygun bilgi ve becerilere donatılmış nitelik ve nicelikte insan gücünü yetiştirebilmesi zorunlu hale gelmiştir.

Eğitim sürecine giren bireyin davranışlarında olumlu yönde değişme olması beklenmektedir. Bu değişme bireyin yeni tutum ve davranışları elde etme şeklinde gerçekleşebileceği gibi, önceden sahip olduğu istenmeyen davranışların bırakılması anlamına da gelebilir. Bireyin eğitim sürecinde davranış değiştirmesi ancak bir öğrenme faaliyeti sonunda oluşur. Öğrenme faaliyetlerin düzenlenmesi ve belli bir plan içinde sunulması etkin bir eğitim için gereklidir. Eğitimin düzenlenmesi belli bir çerçevede sunulması, eğitim programı şeklinde kendini göstermektedir. Eğitim programı çocuklar, gençler ve yetişkinler için düzenlenen milli eğitim politikasına ters düşmeyen bütün etkinlikleri ve yaşantıları kapsar. Öğretim programları, yönetmenliklerle düzenlenen sosyal kol etkinlikleri, özel günlerin kutlanması, rehberlik hizmetleri, sağlık etkinlikleri, geziler, yetiştirme kursları, sanatsal etkinlikler, kültürel çalışmalar vb bu çerçeveye girer. Öğretim insan yaşamının belli kesimlerinde kazandırılan, planlı programlı, destekli, genellikle bir belge ile sonuçlanan, davranışların gelişmesini hedefleyen bir kavramla yüklüdür. Öğretim programı eğitim programı içinde ağırlık taşımakta, genellikle, bilgi kategorilerinin bir sistem dahilinde düzenlenmesiyle oluşmaktadır (Varış, 1996 :13).

Öğretim programları belli eğitim kademelerinde öğrenilmesi istenen ders konularını, zaman ve süreç öğeleri dikkate alınarak, belli eğitim kademesinin ve okul tipinin amaç ve ilkeleri doğrultusunda düzenlenir.

Giles'e göre bir öğretim programı dört öğeden oluşmaktadır. Bunlar hedef, içerik, eğitim durumları ve değerlendirmedir. Bu dört öğe öğretim programıyla ilgili dört soruya yol açar. Bu sorular, "Ne yapılmalı?" , "Hangi konular Kapsanmalı?", "Hangi öğretim stratejileri, kaynakları ve etkinlikler kullanılacak?", Öğretim programının sonuçlarını değerlendirme için hangi yöntem ve araçlar kullanılmalı?" şeklindedir. Bu öğeler birbiriyle etkileşim halindedir (Aktaran Ornstein ve Hunkins 1993: 166).

Bir eğitim programında; yetiştireceğimiz insanda bulunmasını istediğimiz, eğitim yoluyla kazandırılabilir nitelikteki özellikleri kapsayan "hedef" (amaç), belirlenen hedeflere ulaşmak için ne öğretileceği sorusuna yanıt olan "içerik" (muhteva), seçilen içeriğe uygun öğretme-öğrenme yaşantılarının neler olması gerektiğini belirten "eğitim durumları" ve kazandırılmak istenen hedeflere ulaşma derecesini belirten "sınama durumları" (değerlendirme) öğeleri bulunmaktadır (Demirel, 2006: 37-39).

Bir programda ele alınması gereken unsurlar şunlardır:

- 1.Hedef ve Davranışlar: Eğitimde hedef kişide gözlenmesi kararlaştırılan istendik özellikler olarak ele alınabilir. Bu özellikler bilgi, beceri, değer, ilgi, tutum, güdülenmişlik, kişilik vb. olabilir. Programın ilk boyutu olan hedefler, iki aşamada ele alınmalıdır bunlar dikey ve yatay aşamalarıdır. Dikey boyutundaki hedefler uzak, genel ve özel hedeflerdir. Yatay boyuttaysa aşamalı olarak üç alanda sınıflandırılmaktadır. Bunlar bilişsel duyuşsal ve devinişseldir.
2. İçerik: Hedef davranışları kazandıracak biçimde ünite ve konuların düzenlenmesi gibi ele alınabilir. İçerik hedef davranışlar için bir araçtır. Programın ikinci boyutudur. Bu aşamada içerik seçimi ve düzenlemesi yapılmaktadır.
3. Eğitim Durumları: Öğrenmenin gerçekleştiği boyut olduğundan en önemli boyuttur. Bu boyutta ilgili programdaki hedef ve davranışları kazandırırken izlenecek yol ortaya konmaktadır.

4. Sınama Durumları: Hedef davranışların gerçekleşip gerçekleşmediğini, Gerçekleştiyse derecesini, gerçekleşmediyse nedenlerini ve sistemli bir bütün olarak ele alıp gerekli düzeltme, onarma, yenileme, geliştirme, yeniden kurup uygulama amacıyla işe koşulabilir. Programın son boyutudur. Bu boyutta, öğretim programlarında yer alan hedef ve davranışların en az bir test maddesi ya da soru ile sınanması önemli bir ölçüttür (Sönmez, 2001).

Ülkemizin kalkınmış ülkeler arasındaki yerini alabilmesi için eğitim sistemimizin gelişmiş ülkelerin gerisinde kalmaması gerekir. Bu süreçte, çıkabilecek sorunları çözümlenmede diğer ülkelerin deneyimlerinden yararlanmak çok önemlidir. Başka eğitim sistemleriyle kendi eğitim sistemimizi ve bunun paralelinde eğitim ve öğretim programlarını karşılaştırmak zorunlu hale gelmiştir. Bu noktada karşımıza karşılaştırmalı eğitim kavramı çıkmaktadır. Karşılaştırmalı eğitimin ne olduğu, konusunda değişik tanımlar bulunmaktadır. Karşılaştırmalı eğitim; farklı kültürlerde ve farklı ülkelerde, iki ya da daha fazla eğitim sisteminin kuramsal ve uygulamalı olarak benzerliklerini ve farklılıklarını inceleyen, okul, öğretmen, öğrenci, program gibi eğitim ve eğitimin içindeki öğelerin benzerlik ve farklılıklarla uğraşan bir disiplindir (Türkoğlu, 1984: 18).

Variş (1979) ise şöyle tanımlamaktadır: Karşılaştırmalı eğitim, toplumlarda mevcut eğitim problemlerini ve bu problemleri doğuran nedenleri, diğer toplumlarda benzer faktörlere değinerek saptayan, yorumlayan bir inceleme ve araştırma alanıdır (Aktaran, Demirel, 2000: 1).

Karşılaştırmalı eğitimin amacı geniş ve çeşitlidir. Amaç daha çok kim ve hangi şartlarda yapacağına göre değişiklik gösterir. Örneğin aileler, çocukların ihtiyaçlarını geniş ölçüde sağlayacak kurumlar araştırmasında okul ve eğitim sistemlerini karşılaştırır. Politikacılar, sosyal ekonomik ve siyasi amaçlarını gerçekleştirme yollarını araştırmak için başka ülkelerin eğitim sistemlerini araştırırlar. Akademisyenler, okul müdürleri ve öğretmenler kurumlarının işleyişini geliştirmek için karşılaştırma yaparlar (Bray, 2005).

Karşılaştırmalı eğitimin amaçlarını Erdoğan (1995) şöyle özetlemektedir: 1. Eğitim sistemleri problemleri ve uygulamaları hakkında geçerli bilgiler sağlamak, 2. Eğitim ile ilgili varsayımlar geliştirmek ve yorumlar yapabilmek için bilgi sağlamak, 3.

Eğitimi etkileyen unsurların, çeşitli ülkelerdeki gelişini ve görünümünü incelemek, 4. Bir ülkenin eğitim sistemini geliştirmesi için kuram ve uygulamaya katkıda bulunmak, 5. Belli bir sorun karşısında bireylerin geniş bir perspektife sahip olmalarını sağlamak, 6. Uluslar arası anlayışa ve iletişime katkıda bulunmaktır (Erdoğan, 1995:8).

Bu alanın ayrıca, uluslar arası gerginliği azaltmak, kültür ufkunu genişletmek, eğitimi zenginleştirmek, diğer ülkelerle dostça ve açık bir iletişim kurmak gibi amaçları vardır (Lauwerys, Varış, Neff, 1979) .

Karşılaştırmalı eğitimin bir çok yararı olduğu bilinmektedir. King (1979), bunlardan birkaçını şöyle sıralamaktadır: 1. Karşılaştırmalı eğitim sayesinde eğitimciler eğitimdeki alternatif yaklaşımlar hakkında bilgi sahibi olunabilir. 2. Karşılaştırmalı eğitimin sağladığı geniş bakış açısı ile eğitim il ilgili olguların, eğilimlerin ve problemlerin analiz edilmesine yardımcı olur, 3. Sunduğu değişik deneyimler ve yaklaşımlarla eğitim alanında en doğru kararın verilmesinde katkılar sağlayabilir. 4. eğitim politikacıları ve yöneticileri karar verme sürecinde karşılaştırmalı eğitimin araştırmalarının sonuçlarından faydalanabilirler. 5. Eğitim ile ulusal kalkınma arasındaki ilişkinin değişik boyutları gözler önüne serilebilir (Aktaran : Erdoğan, 1995).

Karşılaştırmalı eğitimde "Ne ile ne karşılaştırılacaktır?" sorusu üzerinde farklı görüşler bulunmaktadır. Lauwerys (1979: 6-7)' e göre, başlıca iki görüş vardır. Bunlardan birincisi, bir eğitim sisteminin bir yabancı sistemle karşılaştırılmasını, diğeri ise çeşitli eğitim sistemlerinin birbirleriyle karşılaştırılmalarını savunmaktadır. Günümüzde eğitimciler bu iki görüşü birleştirme yolunda çalışmaktadırlar. Raivola (1985:369) göre, birçok araştırmacı, yalnızca çok benzer olay ve yapıların karşılaştırılabileceğini düşünmektedirler (Aktaran: Demirel, 2000: 4).

Lauwerys, Varış ve Neff (1979: 6-7)'e göre, eğitim sistemlerinin karşılaştırılmasında yaklaşım, dikey ve yatay olmak üzere iki çeşitlidir. Yatay yaklaşımda sistemlerin ayrı ayrı ve birlikte tüm öğeleri incelenir. Kimi kaynaklarda tarihsel yaklaşım adı verilen dikey yaklaşımda ise, tarihsel analiz yöntemi kullanılır. Karşılaştırmalı verilerin yorumlanmasında, öncelikle, tarihsel analiz gereklidir ve ikincisi diğer yaklaşımlarla bütünleştirilmelidir.

Karşılaştırmalı eğitimde kullanılan yaklaşımlar ve yöntemler konusunda Kelly ve Altbach, 1986: 90) geleneksel yaklaşımlar ve analiz yöntemleri halen karşılaştırmalı eğitimi yönlendirmeye devam etmekte olduğunu belirtmektedirler. Lauwerys (1959:25), analizin önemini vurgulayan iki temel yaklaşım betimlenebileceğini belirtmektedir. Tanımlayıcı yaklaşım ve açıklayıcı yaklaşım. Tanımlayıcı yaklaşım, dokümanların toplanması, gözlem ve benzerlik ile farklılıkların tanımlanarak, gerçeklerin karşılaştırılmasıdır. Açıklayıcı yaklaşım ise, karşılaştırmalı olayların nedenlerinin araştırılması ve mümkünse gelecekteki ilerlemeler için birtakım ön çalışmaların yapılmasıdır (Aktaran Demirel, 2000, 5-6).

Karşılaştırmalı eğitim iki grupta toplanabilir: 1. Kuramsal Çalışmalar: karmaşık eğitim sistemleri oluşturma ya da var olanları test etme üzere yapılan çalışmalardır. Bu gruptaki çalışmalar, değişkenler arasındaki ilişkileri inceleyip açıklamaya çalışırlar. 2. Tanımlayıcı Çalışmalar: Bu türdeki çalışmaların amacı, eğitim sistemlerinin, eğitilmesi deneyimlerin vb incelemek ve belgelemektir. Eğitim sistemindeki test başarıları, öğretim programları, okul takvimi, öğretmen maaşları vb. göstergeler ile ilgili karşılaştırmalı veriler toplanır, değerlendirilir ve eğitim sistemleri arasındaki ortak, benzer ve farklı noktalar ortaya konur. Bu tür çalışmaların tek olumsuz yanı, gözlenen farkların nedenleri ile ilgili yorumlar için yeterli veri sağlanamamasıdır (Böke 2002: 8).

Eğitim sisteminin temel öğelerinden biri olan eğitim ve öğretim programlarının geliştirilmesi konusunda dünyada olup bitenleri takip etmek ve çağı yakalamak, bu alanda çıkabilecek sorunlara gerekli çözümleri sağlamak için diğer ülkelerin programlarının araştırılması, incelenmesi ve olası sorunlara karşı çözümlerin saptanması önemli görülmektedir.

Dünyamız, eğitim, ekonomi ve sosyal alanda baş döndürücü bir hızla değişmektedir. Bu hıza ayak uydurmak ve çağı yakalamak ve ondan kopmamak, küreselleşen bir dünyanın parçası olabilmek için bu değişimi yakalamak ve takip etmek gerekmektedir. Bunu sağlayacak en büyük unsur ise kuşkusuz “dil” dir. Sosyal, kültürel, ekonomik, politik ve eğitim alanındaki bir çok problemin çözümü dil bilmekle mümkün olur. Dil Konusu, bugüne değin pek çok bilim adamını toplum bilimcilerini ve özellikle son yıllarda dil bilimcilerini düşündüren bir konu olmuştur.

Bilindiği gibi dil bir iletişim aracıdır. Bir toplumda yaşayan bireyler birbirleriyle aynı dili konuşarak iletişim kurarlar. Bugün hızla gelişen ve değişen dñyamızda diğer uluslarla da iletişim sağlamak zorundayız. Başka bir deyişle, diğer ÷lkelerle her alanda bilgi alışverişi yapa bilmek, ekonomik ilişkilerimizi y÷r÷tebilmek ve kendi dñşüncelerimizi ifade edebilmek için anadilimizden başka en az bir yabancı dili bilmek zorunlu hale gelmiştir.

Bili ve teknolojinin hızla geliştiği dñyamızda, çağdaşlaşmanın temel amacı evrensel standartlara, evrensel bilgi ve değerlere erişebilmektir. Evrenselliđi erişebilme ise bir yön÷yle zengin bir bilimsel ve kültürel birikimden, diğer yön÷yle de iletişimden, dolayısıyla uluslar arası kabul gören yabancı dillerin en verimli şekilde kullanabilmesinden geçmektedir. Yabancı dillerin temel işlevi, haberleşme ötesinde çeşitli ilişkileri ve paylaşımı gerçekteştirmektir. Uygarlık değerlerinin daha akıcı özümsenmesi de iletişimde sağlam bir yabancı dil ve kültür bilinci ile gerçekteşebilecektir (MEB Ortaöğretim Genel Müdürlüğü, 2002: 2).

Ođuzkan (1993:156) yabancı dil kavramını ačilarken çeşitli alanlardaki etkilerine değinmektedir. Çünkü yabancı dil yetişkin insanlara olduğu gibi öğrencilere de akademik, toplumsal ve mesleki alanlarda gelişmelerine katkıda bulunmak amacıyla anadili dışında öğretilen dil olarak tanımlanabilir. Yabancı dil öğrenme gereksinimi ÷lkelerin birbirine giderek daha fazla açılmaları, toplumlar arası hızlanan siyasi, ticari ve kültürel ilişkilerin yoğunluk kazanması ve gelişmesine paralel olarak artış göstermektedir.

Demirel (1990:5), iletişim araçlarının gittikçe artan bir hızla gelişmesi, milletler arasındaki siyaset, ekonomi ve turizm alanlarındaki alışverişlerin yoğunlaşması, yabancı dilin geniş kitlelere yayılması konusundaki gerekliliği daha belirgin hale geldiğini; yabancı dil öğrenimine olan isteği artırdığını vurgulamaktadır. Ayrıca gittikçe artan uluslar arası ilişkiler, ulusların kendi ana dilleriyle iletişim sağlamalarını yetersiz kıldığını ve bu nedenle diğer ÷lkelerin dillerini öğrenme gereksinimi ortaya çıktığını belirtmektedir. Dolayısıyla çok kısa bir sürede yabancı dil bir amaç değil, bir araç haline gelmiştir. Özellikle de kişilerin sadece bir

yabancı dil bilmeleri değil, herhangi bir alan da bilgi sahibi olanların yabancı dille de donatılmış olmaları onları aranan kişiler haline getirmiştir.

Türkiye bir taraftan Avrupa Birliğine tam üyelik için müzakerelere başlarken, diğer taraftan başta Birleşmiş Milletler örgütü olmak üzere Avrupa konseyi, NATO, OECD ve daha birçok organizasyonlara üye bulunmaktadır. Bu uluslar arası organizasyonlarda ortak iletişim aracı olarak birçok ulusun dili kullanılmaktadır. Dolayısıyla, yabancı dil öğretiminin Türkiye için ne kadar gerekli ve önemli olduğu, AB'ne uyum sürecinde üye olunan ülkelerin dillerini bilmenin sosyal, kültürel, ekonomik kısaca yaşamın her alanında kolaylık sağlayacağı belirtilmektedir.

İçinde bulunduğumuz çağ "bilgi" çağıdır. Bireyler ve toplumlar bilgiye ulaşmak için ellerinden geleni yapmaktadırlar. Küreselleşme anlamında giderek " küçülen" dünyamızda farklı toplumlar arasında "iletişim" çok önemlidir. Günümüzde iletişim hem görsel ve yazılı basın hem de bilgisayarlar yardımıyla gerçekleştirilmektedir. Bu küresel iletişimin ortak dili İngilizcedir. İletişim kanallarının hızla artması ülkemizde de işadamları, parlamenterler, yöneticiler gibi her kesimde çalışan kişilerin yabancı dil öğrenmeyi özellikle İngilizce öğrenmeyi talep etmesine neden olmaktadır. Thomas (1996), İngilizcenin dünyanın bilgi depolama ve transferi için önemli bir araç olduğu, dünyada e-mail'lerin %70'nin, bilgisayar verilerinin %80'nin ve bütün bilgilendirme işlemlerinin %85'nin İngilizce ile yapıldığını belirtmektedir.

İngilizce 50 den fazla ülkede resmi dildir. Yaklaşık uluslar arası organizasyonların 12, 500'nün %85 İngilizceyi resmi dil olarak kullanmaktadır. Örneğin, Avrupa Merkez Bankası Almanya'nın Frankfurt şehrinde olmasına rağmen, bu bankanın resmi dili İngilizcedir (Alptekin, 2005).

Bonnet (1997), İngilizce, yabancı dil öğretiminde göze çarpan bir konuma sahip olduğunu, gelecek milenyumun dünyası bir ölçüde, anadili İngilizce olamayan insanlar tarafından "İngilizce" şekillendirileceğini vurgulamaktadır. Ayrıca, gelecek nesillerin bu dili akıcı ve doğru olarak kullanabilmeleri giderek en önemli konu olduğunu ve İngilizcenin yayılması ile bu dilde meydana gelen değişimler yakından ilişkili olduğunu belirtmektedir. Diller yaşayan organizmalardır. Dillerin gelişimi devamlı ve durdurulması imkansızdır.. Muhtemelen İngilizce tarihteki diller arasında en hızlı gelişendir.

Küresel iletişimin yayılması, pek çok ülkede İngilizceyi ikinci yabancı dil olarak kullananların sayısını arttırmıştır. İngilizcenin ikinci yabancı dil olarak yaygın bir şekilde kullanılmasıyla iletişimi kolaylaştırmak adına uluslar arası İngilizcedeki deyimler basitleştirilmiş, konuşma diline özgü ifadeler minimum düzeye indirilmiştir (Bonnet, 1997).

Ülkelerin, uluslararası ilişkilerini, sosyal, siyasal ve ekonomik alanlarda daha ileri götürmek için yabancı dil bilen insanlara ihtiyacı vardır. Dolayısıyla günümüz dünyasında birden çok dil bilmek özendirilmektedir. Çünkü Ülkemizde İngilizce öğretiminin amacı zaten anadilleri aynı olan Türklerin kendi aralarında iletişim kurmalarını sağlamak değil, Türk vatandaşlarının diğer ülke vatandaşları ile anlaşmalarını sağlamak için ortak bir dili etkin şekilde kullanmalarına hizmet etmek ve bu sayede ülkemizin politik, bilimsel, askeri, ekonomik ve sosyal alanlarda hak ettiği ileri düzeye çıkmasını kolaylaştırmaktır (Ersöz, 2000: 99-106).

Ersöz, (2000), Dil öğretiminde son yaklaşımlarda dikkatlerin “üründen” “süreç”e kaydığını, Son yıllarda öğretmen merkezli yaklaşımlardan öğrenci ve öğrenme merkezli yaklaşımlara geçildiğini ve program tasarımlarında süreç odaklı yaklaşımların benimsenmesi gerektiği söylemektedir.

Milli eğitim bakanlığı 2006 yılında, 2006/07 öğretim yılında uygulamak üzere yeni yabancı dil programını geliştirmiştir. Bu programı geliştirenler Karma tip program geliştirme modeli kullanmışlardır. Bu program konusunda şu görüşleri belirtmektedirler.

“Karma tip program geliştirme modeli kullanıldığında, Avrupa Dil Pasaportunu (ELP)’ nun programla kolayca bütünleşebileceği görülmektedir. ELP, öğrencilerin iletişim yeterliklerini geliştirmeyi amaçlayan her yabancı dil programını desteklemektedir. Dolayısı ile programda iletişimsel yön (işlevler ve kavramlar) bulunmalıdır. Ayrıca, ELP’in pedagojik işlevleri – dil öğrenme sürecini öğrenciler için daha saydam yapmak, düşünme ve kendini değerlendirme kapasitelerini geliştirmelerine yardımcı olmak ve böylece yavaş yavaş onların kendi öğrenimleri için daha çok

sorumluluk üstlenmelerini sağlamak – dil öğretimindeki çağdaş yaklaşım ve yöntemlerde vurgulanan öğrenmeyi öğrenme ve eleştirel düşüncüyü geliştirme konularıyla da örtüşmektedir. Bundan dolayı, gerek dil gerekse çalışma becerileri ve görevler programda yer almalıdır.”

Yeni yapılan programın içeriği Sarmal format (cyclical format) tercih edilmiştir. Çünkü bu format öğrencilerin ve öğretmenlerin aynı konuyu birden fazla çalışabilmelerini sağlar. Bu şekilde bir konunun bir defa ele alınıp sonra unutulmaya terk edilmesi önlenmiş olur ve aynı konu değişik zamanlarda değişik görünümle tekrar edilerek pekiştirilir.

1.2. İlgili Araştırmalar ve Yayınlar

İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde karşılaştırmalı olarak yabancı dil öğretimi konu edilen bilimsel araştırmalar üzerinde durulmaktadır. Bunlar, Türkiye ve yurtdışında yapılan araştırmalar olmak üzere iki bölümde incelenmektedir.

1.3. Türkiye'de ve Yurtdışında Yapılan Araştırmalar

Demirel (2000) tarafından yapılan “karşılaştırmalı eğitim ve gelişim” adlı araştırma, daha sonra kitap haline getirilen bu çalışma Türk, Fransız, Rusya, İngiliz, ABD, Alman, Japon Norveç Finlandiya ve Mısır eğitim sistemlerini incelemiştir.

Gülcan (2005) tarafından yapılan “ AB ve Eğitim Süreci” çalışmasında Avrupa birliğine adaylık sürecinde Türk eğitim sisteminin yapısal sorunları belirlenmiş ve sorunlara çözüm önerisi olarak geliştirilen Türk eğitim sistemi AB’liğine yapısal uyum modeli, AB ülkelerinin eğitim sistemleri ile karşılaştırılmıştır. Yapılan karşılaştırmalarda, Avrupa Birliği'ne adaylık sürecinde Türk Eğitim Sistemi'nin Avrupa Birliği ülkeleri eğitim sistemlerine göre daha merkezîyetçi bir yapıya sahip olduğu; Bakanlık birimleri arasında görev örtüşmesi olduğu; taşra birimlerine yetki devri yapılması halinde ihtiyaçtan, fazla birim bulunduğu; bu bakımdan Bakanlık merkez Örgütünün yeniden yapılandırılması ve mevcut birim sayısının (40'ı aşkın) 10-15 ile sınırlandırılarak birimlerin işlevsel hale getirilmesi Önerilerini destekleyen sonuçlar elde edilmiştir. Buna göre, Milli Eğitim Bakanlığı merkez örgütü yapısı, araştırma bulgularına göre yeniden düzenlenmiştir.

Ayrıca Ders programları bölgelerin sosyoekonomik ve sosyokültürel özelliklerini yansıtıcı şekilde 32 maddeden oluşan önerilerde bulunmuştur.

Demirel (1988) tarafından yapılan 'Yabancı dil Öğretmenlerin Nitelikleri ' adlı araştırma; Türk ve yabancı öğretmenlerin yabancı dil öğretmenleri olarak; alan, meslek ve genel kültür bilgilerini ölçerek karşılaştırmayı amaçlamıştır. İdealde olması gereken ile mevcut yeterliklerini saptamaya yönelik bu araştırma; Türkiye'de ve dünyanın diğer ülkelerinde öğretmenlerin benzer niteliklerle donanık olarak yetiştirildiklerini, meslek yaşamlarında da öğretmenlik yeterlikleri arasında önemli farkların olmadığını, ancak kültür bilgisi yeterlikleri açısından kimi farkların olduğunu ortaya çıkarmıştır.

Türkoğlu (1984) tarafından yapılan araştırmada Türk ve Fransız lise programları karşılaştırmalı olarak incelenmiş, ancak Osmanlı imparatorluğu ve Cumhuriyet dönemlerinde öğretmen yetiştirme konusuna çok kısa yer verilerek karşılaştırma yapılmıştır. Araştırma sonunda ortaya çıkan bulgular; Fransa'da öğretmenlik sertifika programlarında standardizasyon sağlamış olmasına karşın henüz Türkiye'de bu durumun gerçekleştirilemediği ve öğretmenlik formasyonu olmayan adayların öğretmen olarak atandıkları şeklindedir. Fransa'da yalnızca fen ve doğal bilimlerde öğretmen eksikliği olmasına karşın, Türkiye'de hemen her alanda özellikle yabancı dil ve fen alanlarında öğretmen açığının olduğu görülmektedir.

Yine Türkoğlu (1983) tarafından yapılan bir diğer araştırma, Fransa, İsveç ve Romanya eğitim sistemlerini incelemeye yöneliktir. Anaokulu, ilköğretim ve ortaöğretim kurumlarında öğretmen yetiştirme, öğretmenlerin atanmaları ile hizmet içi eğitimlerine ilişkin bilgiler verilmektedir. Ancak bir karşılaştırma söz konusu edilmemiştir.

Variş ve Çaplı (1962) tarafından yapılan bir çalışmada Uluslararası Eğitim Bürosu'nun kuruluşu, amacı ve etkinlikleri tanıtılmış, tek öğretmenli ilkokullara

öğretmen yetiştirilmesine ilişkin 50 ülkenin sistemleri incelenmiş ve karşılaştırılmıştır. Ayrıca uygulama, uygulama okulları, İşbaşında yetiştirme, maaşlar ve ücretler, atama durumları da ele alınarak öneriler getirilmiştir. Aynı kitapta okulöncesi öğretmeni yetiştirme, kurumlar, giriş koşulları, öğrenim süresi, ileri öğretim olanakları, statüleri (maaş, çalışma saatleri, yükselme durumları) 63 ülkede incelenerek karşılaştırılmış ve öneriler getirilmiştir. Yine bu çalışmada, 1960-1961 öğretim yılına ilişkin çeşitli ülkelerde ortaöğretime öğretmen yetiştirme konusu karşılaştırmalı olarak incelenmiştir.

Ayhan (1999) tarafında yapılan bir araştırma Avrupa Birliği ülkelerinde Fransızca'nın öğretimi ve iletişimsel değeri, ile ilgilidir. Bu çalışmada Birlik ülkelerinin yabancı dil öğretimi politikalarını ve bu bağlamda Fransızcanın bu günkü durumunu incelemiştir. Yabancı dil öğretim yöntemlerinin kısa bir tarihçesini örneklerle vererek, bu konuda Birlik içinde yapılan çalışmaları ve uygulanan programları incelenmiştir. Buna göre, Birlik ülkelerinde yabancı dil öğretimine çok önem verildiğini ve Avrupa vatandaşlarının birbirleriyle başarılı bir iletişim kurmalarında, işbirliği yapmalarında ve her türlü önyargı ve ayrımcılığın yok edilmesinde, anadilin dışında iki yabancı dil (birlik dillerinden) bilmenin benimsendiğini saptamıştır.

Camgöz (2000)'ün "Türk ve Alman eğitim sisteminde ilk ve ortaöğretimde yabancı dil öğretiminin karşılaştırılması" adlı çalışmasıdır. Bu çalışmada Türk eğitim sisteminde, yabancı dil öğretiminin günümüzdeki durumu nasıldır ve sekiz yıllık eğitime geçildikten sonra, yabancı dil öğretimi nasıl geliştirilebilir gibi soruları cevaplandırabilmek için, Türkiye'de ilk ve ortaöğretimde yabancı dil öğretimi ile Federal Almanya'daki yabancı dil öğretimi karşılaştırılması ve Almanya'nın Federal yapısından dolayı, daha çok Baden-Württemberg eyaleti üzerinde durulmuştur.

Nasman (2003) tarafından yapılan bu çalışmada Türkiye ve Fransa'daki ilköğretim İngilizce öğretim programlarının karşılaştırmasını yapmıştır. Fransa ilköğretim İngilizce programında yer alan hedeflerin iletişimci yaklaşıma Türkiye'de uygulanan programdan çok daha uygun olduğu ve ülkemizdeki İngilizce programlarında dört dil becerisini temel alan bir yaklaşım söz konusu olmadığını belirtmektedir. Fransız

ilköğretim İngilizce Programında dinleme ve konuşma becerilerine ağırlık verildiğini belirtmektedir.

Genç (1999)'in çalışmasında, Türkiye genelinde ilköğretim kurumlarında yabancı dil derslerinden İngilizce, Almanca ve Fransızcadan hangisinin programa alındığı ve Milli Eğitim Bakanlığının ilköğretim düzeyindeki yabancı dil dersleri ile ilgili çalışmaları araştırılmıştır.

Araştırmanın sonuçlarına göre;

- Okullarımızda yabancı dil olarak İngilizce öğretimi, yabancı dil olarak Almanca ve Fransızca öğretiminden daha fazla yapılmaktadır. 1997-98 öğretim yılında ilk kez ilköğretim 4. ve 5. sınıflarda verilmeye başlanan yabancı dil dersinde, öğrencilerin %98.6'sı İngilizce, %1.3'ü Almanca, %0.11'i Fransızca okumuşlardır.
- Ülkemizde yabancı dil öğretimiyle ilgili çalışmalar Milli Eğitim Bakanlığının bünyesinde kurulan komisyonlarca yürütülmektedir. Talim Terbiye Kurulu Başkanlığında 1990'da kurulan Yabancı Dil Komisyonlarında ilköğretimdeki genel ve özel hedefler belirlenmekte, ders programları hazırlanmakta ve ders kitapları yazılmaktadır. 1992'de kurulan Eğitimi Araştırma ve Geliştirme Dairesi Başkanlığı (EARGED), gerek yurt içindeki, gerekse yurt dışındaki eğitim ve öğretimde uygulanan teknolojik gelişmeleri takip etmekte, değerlendirmekte; eğitim ve öğretim programlarını araştırıp incelemekte ve elindeki bulguları Talim Terbiye Kurulu'na sunmaktadır. Buna ek olarak EARGED, ilköğretim ve ortaöğretim için yabancı dil programları geliştirmekte ve programa yönelik örnek kitap, ses ve video kasetleri hazırlamaktadır.

Aydınoğlu, Yavuz ve Çubukçu'nun (1999:85) araştırmalarında, ilköğretim 4. ve 5. sınıf öğrencilerinin İngilizce öğrenimi ile ilgili tutum ve eğilimleri saptanmaya çalışılmıştır. Bu amaçla, İzmir ilindeki 550 öğrenciye bir anket uygulanmıştır. İlgili anketin sonuçlarına göre araştırmaya ait yorum ve öneriler şunlardır:

- 4. sınıfta İngilizce öğrenmeye büyük istek duyan öğrencilerin bu isteklerini kırmayacak ders kitapları ve kaynaklarının hazırlanması gereklidir.
- İlkokul İngilizce dersi öğretmenlerine bu yaş grubunun psikolojisi, öğrenme eğilimleri ve etkili öğrenme teknikleri konularında hizmet içi eğitim sağlanmalıdır.
- 4. sınıfta okuma-yazma etkinliklerine, öğrencilerde bıkkınlık yaratacak kadar çok yer verilmektedir.

- Okuma ve yazmaya dayalı dilbilgisi ağırlıklı alıştırmalar yerine dinleme ve konuşmaya dayalı alıştırmalara yer verilmelidir.

- 4. ve 5. sınıf öğrencileri, oyun oynama, şarkı söyleme, resim yapma, film izleme, öykü okuma, bilmece çözme gibi etkinlikler yerine ders kitaplarını çalışarak İngilizce öğrenmek istediklerini belirtmişlerdir. Öte yandan, bu etkinlikler uygulandığında etkinliklere istekle katılmakta ve daha kolay ve hızlı öğrenmektedirler. Buna göre, öğrenci egosunu olumsuz etkilememek için sınıf içi çalışmaların oyun adı altında değil, etkinlik adı altında yapılması ve bu tür etkinliklere ders kitaplarında yer verilmesi daha uygun olacaktır.

- Öğrenciler yaptıkları hataları öncelikle kendileri bulup düzeltmek istemekte, arkadaşları tarafından düzeltilmesini hemen hemen hiç istememektedirler.

- Öğrenciler dilbilgisi kurallarını öğrenmektense, yeni sözcükleri öğrenmeyi tercih etmektedirler.

- Öğrenciler yazılı sınavlardan ziyade sözlü sınavları tercih etmektedirler.

- 5. sınıf öğrencilerinin ödevlerle ilgili tutumları 4. sınıf öğrencilerine göre daha olumsuzdur.

Ersöz'ün (2000) çalışmasında, 1997 yılında sekiz yıllık zorunlu eğitim yasının ivedilikle uygulamaya konulmasından kaynaklanan bazı yetersizliklere değinilmiştir. Bu yetersizlikler ders materyalinin hazırlanması, öğretmenlerin çocuklara İngilizce öğretimi konusunda eğitilmeleri gibi konularda baş göstermektedir. Bu çalışmanın amacı çocuk öğrencilerin temel özelliklerini özetlemek ve İngilizceyi çocuklara öğreten öğretmenlere yardımcı olacak dil öğretimi etkinlikleri sunmaktır.

Çalışmada belirtildiğine göre; Bilişsel gelişim basamakları düşünüldüğünde soyut düşünme, karmaşık mantık yürütme, esneklik, düşünsel düzeyde hipotez kurma ve bu hipotezleri deneme gibi becerilerin ancak 11 yaşını geçmiş çocukların kazanabilecekleri üst düzey becerilerdir. Aslında bu becerilerin dilin biçimsel yapısını öğrenebilmek için en gerekli beceriler olduğu, bu nedenle ilköğretim 4. ve 5. sınıf düzeyinde dilin biçimsel yapısını öğretmeye çalışmanın gereksiz olduğu vurgulanmaktadır. Bu düzeydeki öğrencilerin anadillerinin biçimsel yapısını öğrenme aşamasına henüz gelmiş oldukları da belirtilmiştir.

Ersöz'ün çalışmasında belirtildiğine göre, öğrenciler bir yabancı dili öğrenirken üç aşamadan geçmektedirler. Birinci aşamada, sosyal ilişkiler kurmak ve sürdürmek için yaygın olarak kullanılan klişeleri öğrenme; ikinci aşama, kendini ifade etme çabasıyla "Tarzanca" olarak hedef dili kullanmaya çalışma; üçüncü aşama, dil yapılarını çözümleyebilme, tümcede öğelerin dizilişlerinin önemini kavrama ve dil öğelerinin birden fazla anlamı ve işlevi olabileceğinin farkına varmadır. İlköğretim 4. ve 5. sınıf düzeyindeki öğrenciler henüz birinci aşamadır.

Çalışmada son olarak, İlköğretim 4. ve 5. sınıf düzeyindeki öğrencilere yabancı dil öğretirken dikkat edilmesi gereken unsurları şu şekilde ifade edilmiştir:

- Öğrenmenin gerçekleşebilmesi için sürekli tekrar ve alıştırma yapılması,
- Okuma ve yazma becerilerini de göz önünde bulundurarak önceliğin dinleme ve konuşma becerisine verilmesi,
- Başarılı taklit yapma özelliği bulunan İlköğretim 4. ve 5. sınıf düzeyindeki öğrencilere doğru ve anlaşılır söyleyiş eğitiminin verilmesi,
- Dilbilgisi biçimleri yerine sözcük ve klişelerin kullanımının öğretilmesidir.

Çakır (2000) araştırmasında, Türkiye'de yabancı dil öğretiminin 4. sınıftan itibaren verilmeye başlamasıyla hazır olmadıkları bir yaş grubuyla karşı karşıya kalan yabancı dil öğretmenlerine yabancı diller için alternatif ölçme ve değerlendirme yollarını incelemekte ve önermektedir.

Çakır'ın çalışmasında belirtildiğine göre testlerin ve sınavların genel olarak amacı, ilgili dersin hedefleri bakımından öğrencinin ne kadar ilerleme kaydettiğini ölçmek ve ayrıca bölgesel olarak ya da ülke çapında diğer öğrenciler arasındaki yerini saptamaktır. "Alternatif değerlendirme", geleneksel ölçme ve değerlendirme yöntemlerinden farklı yeni ölçme arayışlarına demektir. Yazma değerlendirmesi, portfolyo değerlendirmesi, sınıf içi değerlendirme, kendi kendini değerlendirme, öğretmen gözlemleri alternatif değerlendirmelere birkaç örnek olarak verilebilir. Çakır'ın araştırmasında, çocukların klasik yöntemlere dayalı sınavlardan hoşlanmadıkları belirtilmektedir. Çakır'a göre bu durumda, belki en iyi çözüm portfolyo değerlendirmesidir. Araştırmada, çocukların dili ne kadar öğrendiklerini ölçmek için özellikle kullanışlı olan yöntemin portfolyo değerlendirmesi olduğu vurgulanmaktadır.

Mirici (2000) çalışmasında, program geliştirmede en önemli aşamalardan birinin uygulanan programın değerlendirilmesi olduğunu belirterek MEB tarafından

uygulanan 4. ve 5. sınıf İngilizce programlarının istenen hedeflere ulaşmada nasıl daha iyi bir hale getirilebileceğini, Türkiye'nin yedi coğrafi bölgesinden rastgele seçilen, on dört ilde görevli 605 öğretmene uygulanan anketi ve AB ülkelerindeki uygulamaları göz önüne alarak araştırmaktadır. Mirici (2000:108) araştırmanın amacını, ülkemizde halen uygulanmakta olan ilköğretim 4. ve 5. sınıflardaki İngilizce programını öğretmen, öğrenci ve ders kitabı hakkında uygulama alanından bilgiler toplayarak incelemek ve ilgili programları daha verimli hale getirebilmek için öneriler sunmaktır.

Araştırmanın sonuçlarına göre;

- Ülkemizde yabancı dil öğretimine başlama çağının ilköğretim 4.sınıf olarak belirlenmesi doğru bir uygulamadır.
- Ders kitaplarında ünite sonlarında, ilgili ünitedeki başarıyı ölçen testlere yeterince yer verilmemektedir.
- İlköğretim 4. ve 5. sınıf için uygulanan İngilizce programı, orta 1. sınıflar için hazırlanan ders programının hemen hemen aynısıdır. Daha fazla görsel materyal ile oyun ve şarkılarla yabancı dil öğretmeyi hedefleyen bir programa gereksinim vardır.
- İlköğretim 4. ve 5. sınıflarda İngilizce öğretecek, İngilizce öğretmenliği bölümü mezunu öğretmenlere gereksinim duyulmaktadır. Çocuklara yabancı dil öğretimiyle ilgili hizmet içi eğitimler gereklidir.
- Daha fazla haftalık ders saatine ve daha az mevcutlu sınıflara ihtiyaç vardır.

İlgili araştırmaların ışığında denebilir ki ilköğretim düzeyinde dilbilgisi öğretimi yerine iletişimsel beceriler odaklı bir öğretim yapmak, önceliği dinleme ve konuşma becerilerine vermek, yaygın olarak kullanılan klişeleri öğretmek gereklidir. Yabancı dil öğretimi sırasında sürekli tekrar ve alıştırma yapma, yanlışları iletişimi engellemeyecek şekilde uygun zamanlarda düzeltme ve çeşitli öğretim yaklaşımları uygulamanın oldukça önemli olduğu söylenebilir. İlköğretim düzeyindeki öğrenciler klasik yöntemlere dayalı sınavlardan hoşlanmamaktadır. Çakır'ın araştırmasında da belirtildiği gibi çocukların dili ne kadar öğrendiklerini ölçmek için özellikle kullanışlı olan yöntemin portfolyo değerlendirmesidir.

Kim, (1997) tarafından yapılan çalışmada ABD, İsrail, İngiltere ve Macaristan'da uygulanan yabancı dil programlarını analiz etmiştir. Başka ülkelerin programlarına bakarak kendi programlarımız hakkında değerli

algılamalar elde edeceğimizi, yabancı dil öğretiminin diğer disiplinlerle birlikte verilmesi ve yabancı dil öğretim programların esnek bir şekilde hazırlanması öğretmenlerin öğretim ortamlarını ayarlamalarında serbest olmalarını gerektiğini belirtmektedir.

Yapılan geniş kaynak taramasında, Türkiye'de karşılaştırmalı eğitim alanında, AB ülkelerinin yabancı dil öğretim programlarına yönelik kapsamlı bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bu nedenle, eldeki araştırmanın bu konuda yapılan ilk orijinal çalışma olduğuna inanılmakta ve araştırma bulgularının, ortaöğretim kurumlarına program geliştirme çalışmalarına ve AB uyum sürecine az da olsa katkıda bulunacağı umulmaktadır.

1.4. Araştırmanın Amacı ve Önemi

İletişim teknolojisinin baş döndürücü hızla geliştiği dünyamızda yabancı dilin vazgeçilmez bir iletişim aracı olduğu kabul edilmektedir. Ülkemizin bütün dünya ülkeleri ve özellikle Avrupa Ülkeleri ile ilişkileri yanında, bilim dünyasında da hak ettiği yeri alması ve çağdaş uygarlığa ulaşması için bir yabancı dil bilmenin önemli olduğu belirtilmektedir. Ancak yabancı dil öğretimi konusunda yıllardan beri ülkemizde birtakım aksaklıklar vardır. Bu aksaklıklar hem eğitim programlarından ve hem de çağdaş dünyanın kullandığı teknik ve yöntemlerden yeterince faydalanmama ve bunları etkin bir şekilde öğretim sürecinde kullanılamamasından kaynaklandığı öne sürülmektedir.

Bilindiği gibi, Avrupa birliğine katılım sürecinde, dil öğretim konusu tekrar gündeme gelmiş, daha etkili öğretim yöntemleri ve başarısızlık nedenleri gibi bazı konular akademik çevrelerce tartışılmaktadır. Avrupa Birliği ve buna benzer bölgesel bütünleşmeler, ortak sorunların çözümünde ulusların kaynak, bilgi ve teknolojilerini birlikte değerlendirmelerine olanak sağlamakta ve eğitim sistemlerinden beklenen işlevleri çeşitlendirmektedir. Bu bağlamda eğitim sistemlerinin ve buna paralel olarak eğitim-öğretim programlarının nitelik ve nicelik olarak ileri düzeyde olması ve toplumun beklentilerine cevap vermesi kuşkusuz önem arz etmektedir.

Dilsel ve kültürler arası yeterliliğe duyulan ihtiyacın da giderek artması Avrupa Birliği'ne (AB) üye ülkelerin eğitim politikalarını etkilemektedir. Bu etkilenmenin yansımaları eğitim-öğretim programlarında görülmektedir. Dil becerilerine verilen önem giderek artmakta ve daha erken yaşta yabancı dil öğretimini ya da en azından diğer dil ve kültürlerle karşı farkındalık yaratmayı, okullarda yabancı dil öğretimine ayrılan süreyi arttırmayı ve öğretilebilecek dil seçeneklerini çoğaltmayı zorunlu hale getirmektedir. Bütün bu stratejiler AB'ye üye ülkeleri farklı oranlarda etkilemektedir. Ancak, amaç farklı dil ve kültürlerle sahip Avrupa vatandaşları arasındaki iletişimi ve anlayışı ilerletmektir (Eurydice European Unit 2001:191). Bu amaçla, pek çok AB üyesi ülke özellikle 1990'lı yıllarda, ilköğretim düzeyinde yabancı dil öğretimini zorunlu hale getirmiştir.

Dilsel ve kültürler arası yeterliliğe duyulan ihtiyaç ülkemizde de giderek artmaktadır. 1997-98 Öğretim yılından itibaren 8 yıllık kesintisiz eğitime geçilmiş, yabancı dil öğretimi ilköğretim 4. sınıftan itibaren zorunlu hale getirilmiştir (Genç 1999).

Ülkemizde, AB'ye üye olma sürecinde pek çok uyum ve hazırlık çalışmaları yapılmaktadır. Bu durum AB'ye üye ülkelerin mevcut durumlarının yakından izlenmesini gerektirmektedir. Bu bağlamda, AB'ne üye ülkeler ile AB'ye üye olma sürecindeki 'Türkiye'nin ilk ve ortaöğretim düzeyinde uygulanan İngilizce programlarının benzerlik ve farklılıklarının ortaya konması hem Türkiye için ve hem de araştırma konusu olan AB ülkelerinin mevcut durumlarına ışık tutması açısından önemli olduğu düşünülmektedir.

Türkiye AB ilişkileri bağlamında yürütülen "Mevzuat Uyum Çalışmaları", incelendiğinde Türkiye'nin Gümrük Birliği ile ilgili alanların, uzun bir süre AB politika ve düzenlemelerine uyum sağlanması amacına dayalı olmuştur. Bu çerçevede çıkarılan iki Başbakanlık genelgesi ile 1998-2000 yıllarını kapsayan bir uyum çalışması programı belirlenmiştir.

Türkiye-AB ilişkilerinin geliştirilmesi amacıyla, söz konusu genelgelerle programı belirlenen mevzuat uyum çalışmaları, eğitim alanını da kapsamaktadır. Bu dönemdeki çalışmalar, AB ve MEB mevzuatının taranarak birbiri ile uyumlu olanlar ile uyum sağlanması gereken mevzuatın belirlenmesi şeklinde olmuştur.

Eğitim sisteminin, AB ũlkelerinin eğitim sistemi ve standartlarına uyumunu sağlamak amacıyla; MEB bũnyesinde, Avrupa Birliği Masası oluşturulmuş ve bu grup tarafından;

Avrupa Birliği Eğitim Politikası, AB ũlkeleri, eğitim sistemlerinin örgũt ve yũnetim yapısı, AB ũlkelerinden; Fransa, İngiltere ve Almaya Cumhuriyeti ile bazı özellikleri nedeniyle Japon eğitim sistemleri, bazı Avrupa Birliği ũlkelerinde yũnlendirme, Avrupa Birliği ũlkelerinde yũksekõđretime geçiş, bazı Avrupa Birliği ũlkelerinde Őđretmen Yetiştirme Modelleri, Tũrkiye’de Őđretmen Yetiştirme Modelleri konularında yapılan çalışmalar, ayrı ayrı rapor haline getirilmiştir. Ayrıca; MEB’de oluşturulan Avrupa Birliği Eğitimini Araştırma Geliştirme Kurulunca 15 Avrupa Birliği ũlkesinin õđretim programları, haftalık ders çizeğgeleri, okulların õđretime açık bulunduğu sũreler, zorunlu õđrenim sũresi, okullaşma oranları, õđrenci derslik oranları vb. konular ele alınmış, karşılaştırmalı eğitim metoduyla Tũrk Eğitim Sistemine uyumu çalışmalarına, bir proje kapsamında başlanmıştır (MEB Resmi Web Sayfası 2002).

Almanya’ da resmi bir ulusal õđretim programı bulunmamasına karşın merkezi hũkũmet, eğitim konusunda genel politika ve hedefleri belirlemektedir. Ayrıntılı kararlar yerel eğitim yetkilileri tarafından alınmaktadır. İngiltere’ de õđretim programları, genel olarak yerel eğitim yetkilileri tarafından geliştirilmektedir. Fransa’da õđretim programlarının geliştirilmesi ulusal komisyonlarca yapılmaktadır. Bu komisyonlarda, mũfettiřler kurulunun rolũ çok õnemlidir. Geliştirilen õđretim programları da ũlkemizde olduğu gibi ulusal dũzeyde uygulanmaktadır.

Almanya, Fransa ve İngiltere’ de haftalık ders saati 25-36, yıllık ders saati toplamı ise 974-1400 arasında değişmektedir. Buna gũre ũlkemizdeki haftalık ve yıllık ders saatleri toplamı genellikle bu ũlkelerin standartlarına uygun dũřmektedir.

Okulların õđretime açık bulunduğu sũreler bakımından değerlendirme yapıldığında, ũlkemizde 180 iş gũnũ olduğu, Almanya ve İngiltere’ de 200-210 arasında değiştiği, Fransa’ da ise ũlkemizle aynı olduğu gũrũlmektedir.

Ülkemizde zorunlu eğitim 8, Fransa'da 10, İngiltere'de 11, Almanya'da 12 yıl olarak uygulanmaktadır. Genel olarak AB ülkelerinde zorunlu öğretim süresi 9-12 yıl arasında değişmektedir.

İlköğretim ve ortaöğretim kurumlarımızda yabancı dil dersi zorunlu ortak dersler arasında yer almaktadır. Yabancı dil öğretiminde amaç, öğrencileri seviyelerine uygun olarak bir dili kullanabilir duruma getirmektir. Bu konudaki öğretim programları, öğrenci kitabı, öğretmen kitabı ve eğitim araçları bütünlük gösterecek şekilde sürekli geliştirilmektedir.

Yabancı dil öğretiminde okul türüne göre (Normal Yabancı Dil Öğretimi Yapan Okullar, Yabancı Dil Ağırlıklı Öğretim Yapan Okullar, Bir Kısım Derslerin Öğretimini Yabancı Dille Yapan Okullar) farklı programlar uygulanmaktadır.

1997-1998 öğretim yılında uygulamaya konulan Sekiz Yıllık Zorunlu Eğitim gereğince haftalık ders çizelgeleri yeniden düzenlenmiş ilköğretim okullarının 4. ve 5. sınıflarına haftada 2 saat yabancı dil dersi zorunlu ders olarak konulmuştur. 6. 7. ve 8. sınıflarda ise haftada 4 saat yabancı dil dersi verilmektedir.

1997/1998 eğitim ve öğretim yılından itibaren yabancı dil eğitimi; okul öncesi eğitim kurumlarındaki 5 ve 6 yaş grubundaki çocuklar ile ilköğretim okulları 1., 2., 3. sınıflarındaki öğrencilerin yabancı dil öğretim etkinliklerinde bulunmaları ve ilköğretim okullarının 6., 7. ve 8. sınıf öğrencilerinin Fen Bilgisi dersi laboratuvar çalışmalarını yabancı dil destekli yapabilmeleri kabul edilerek uygulamaya konulmuştur (MEB Resmi Web Sayfası 2002) .

Bu bağlamda; ikinci yabancı dil eğitimine, ilköğretim okulları 6. sınıfından itibaren haftalık ders çizelgesinde yer verilmiştir. Ayrıca; Anadolu Öğretmen Liselerinde ikinci yabancı dilin zorunlu dersler arasında yer alması MEB tarafından kabul edilerek uygulamaya konulmuştur. 2005/2006 öğretim yılında ikinci yabancı dil genel liselerde seçmeli ve Yabancı dil ağırlıklı liselerde ise zorunlu hale getirilmiştir.

Avrupa Birliği yolunda Türkiye bir taraftan tam üyeliğe hazırlanırken, diğer taraftan da tüm kurumlarının AB'ye uyumunu gerçekleştirecek çalışmalara hız vermeye başlamıştır. Uyum sürecinde gözden geçirilecek en önemli konulardan biri de eğitim alanıdır. Bu bağlamda, Türk eğitim sistemi içinde yabancı dil eğitimi program ve

politikalarının gerek Avrupa Birliğinin eğitim alanında tasarladığı Sokrates Programı çerçevesinde ve gerekse Avrupa Konseyi Yabancı Diller Ortak Kriterleri çerçevesinde değerlendirilmesi önemli görölmektedir. AB eğitim politikasının temel amacı; üye ölkeler arasında işbirliğini ve dayanışmayı sağlamak amacıyla, üye ölkeler vatandaşları arasındaki karşılıklı anlayışı özendirme ve Avrupalılık bilincini aşılama, bu süreçte öğrenci ve öğretmenleri eğiterek tüm ar-ge alanlarına etkin katılımlarını sağlamak şeklinde özetlenebilir. Birlik, üye ölkeleri bağlayıcı ortak bir eğitim politikası oluşturmamaktadır; ancak, ulusal eğitim sistemlerinin ve eğitim programlarının uyumlaştırılması Avrupa'nın geleceği açısından kaçınılmaz görölmektedir. Bu uyumlaştırma sürecinde eğitim programların karşılaştırılıp, benzerlik ve farklılıkların ortaya konulması önemli olacaktır. AB ile bütünleşme; gerek kalkınma planlarında, gerek eğitime ilişkin raporlarda yer almakla birlikte, eğitim sisteminin ve programlarının “uyum analizi”nin yapılmadığı görölmektedir. Bu araştırmanın uyum analizinde katkı sağlayacağı öngörülmektedir.

Bu araştırma, Türkiye ve bazı AB Ülkelerindeki (Almanya, Fransa, İtalya, İsveç, Yunanistan, Macaristan, Çek Cumhuriyeti ve Hollanda) yabancı dil öğretimi hakkında bilgi vermekte, söz konusu ölkelerin yabancı dil öğretimi ve ilk ve ortaöğretim birinci kademe (1-8.sınıflar) programlarına ait hedef, içerik, eğitim durumları ve sınav durumları ile ilgili ayrıntılı bilgi sunmakta ve ilgili ölkelerde var olan yabancı dil programlarının benzerlik ve farklılıklarını belirtmektedir. Sunulan bu bilgiler ışığında AB ile bütünleşmeyi hedef almış Türkiye'nin AB üyesi ölkelerin yabancı dil öğretime ve yabancı dil öğretim programlarına ilişkin uygulamalar açısından bulunduğu noktayı saptamanın, ülkemizde yeni yapılacak çalışmalar ve düzenlemeler için oluşturulan görüşe katkı sağlayacağı düşünölmektedir.

1.5. Problem Cümlesi:

Bu araştırmanın problemi, “Avrupa Birliği ölkelerinde ve Türkiye’de uygulanan ilk ve ortaöğretim yabancı dil öğretim programlarının benzerlikleri ve farklılıkları nelerdir” şeklinde ifade edilmiştir.

Araştırmada ele alınan probleme çözüm getirmek amacıyla şu alt problemlere cevap aranmıştır:

1.6. Alt Problemler

1. Bazı AB ülkelerinde ve Türkiye’de ilk ve ortaöğretim kurumlarında uygulanan yabancı dil öğretim programlarının genel özellikleri nelerdir?
2. Bazı AB ülkelerinde ve Türkiye’de ilk ve ortaöğretim kurumlarında uygulanan yabancı dil öğretim programlarının yapısı ve işleyişinde benzerlikler nelerdir?
3. Bazı AB ülkelerinde ve Türkiye’de ilk ve ortaöğretim kurumlarında uygulanan yabancı dil öğretim programlarının yapısı ve işleyişinde farklılıklar nelerdir?
4. Bazı AB ülkelerinde ve Türkiye’de uygulanan ilköğretim ve ortaöğretim yabancı dil öğretim programlarının hedef ve davranışlar açısından benzerlikler nelerdir?
5. Bazı AB ülkelerinde ve Türkiye’de uygulanan ilköğretim ve ortaöğretim yabancı dil öğretim programlarının hedef ve davranışlar açısından farklılıklar nelerdir?
6. Bazı AB ülkelerinde ve Türkiye’de uygulanan ilköğretim ve ortaöğretim yabancı dil öğretim programlarının içerik açısından benzerlikler nelerdir?
7. Bazı AB ülkelerinde ve Türkiye’de uygulanan ilköğretim ve ortaöğretim yabancı dil öğretim programlarının içerik açısından farklılıklar nelerdir?
8. Bazı AB ülkelerinde ve Türkiye’de uygulanan ilköğretim ve ortaöğretim yabancı dil öğretim programlarının eğitim durumları açısından benzerlikler nelerdir?
9. Bazı AB ülkelerinde ve Türkiye’de uygulanan ilköğretim ve ortaöğretim yabancı dil öğretim programlarının eğitim durumları açısından farklılıklar nelerdir?
10. Bazı AB ülkelerinde ve Türkiye’de uygulanan ilköğretim ve ortaöğretim yabancı dil öğretim programlarının sınav durumları açısından benzerlikler nelerdir?
11. Bazı AB ülkelerinde ve Türkiye’de uygulanan ilköğretim ve ortaöğretim yabancı dil öğretim programlarının sınav durumları açısından farklılıklar nelerdir?

1.7. Sayıltı

Bu araştırmanın dayandığı temel sayılılar şunlardır.

1. Bu araştırmanın yapıldığı 2003-2006 yılından bu güne dek AB ülkelerinde yabancı dil programlarında önemli bir değişiklik olmamıştır.
2. Ulaşılan kaynaklardan elde edilen bilgiler gerçeği yansıtmaktadır.

1.8. Sınırlıklar

Bu araştırma ;

1. Türkiye ve Almanya, Fransa, İtalya, Hollanda, İsveç, Yunanistan, Çek Cumhuriyeti ve Macaristan ile,
2. Yürürlükte olan ilk ve ortaöğretim birinci kademe yabancı dil İngilizce öğretim programlarıyla
3. AB ülkelerinde ve Türkiye’de ulaşılabilen kaynaklarla sınırlandırılmıştır.

1.9. Tanım ve Kısaltmalar

Karşılaştırmalı Eğitim: Farklı kültürlerde ve farklı ülkelerde, iki veya daha fazla eğitim sisteminin benzerliklerini ve farklılıklarını tanımlamaya yardım eden, benzer görünen olguları açıklayan ve insanları eğitime yolları hakkında yararlı teklifler getiren bir disiplindir.

Eğitim Programı : Bir eğitim kurumunun, çocuklar, gençler ve yetişkinler için sağladığı milli eğitimin ve kurumun amaçlarının gerçekleşmesine dönük tüm faaliyetleri kapsar. Öğretim, ders dışı kol faaliyetleri, özel günlerin kutlanması, geziler, kısa kurslar, rehberlik, sağlık vb hizmetler ve fonksiyonlar bu çerçeveye içine girer.

Öğretim Programı: Eğitim programı içinde ağırlık taşıyan, genellikle, belli bilgi kategorilerden oluşan, ve bir kısım okullarda beceriye ve uygulamaya ağırlık tanıyan, bilgi ve becerinin eğitim programının amaçları doğrultusunda ve planlı bir biçimde kazandırılmasına dönük bir programdır.

Avrupa Birliği: Bazı politik ve ekonomik konular hakkında işbirliği ve ortak çalışma içinde olan 25 Avrupa ülkesinden oluşmaktadır. Üye ülkeler ortak, ortak sözleşmeleri kabul ederek Avrupa birliğini kurmuşlardır.

İlköğretim: İlkokul ve ortaokuldan oluşan iş-teknik, ev ekonomisi, tarım ve ticaret derslerinin okutulduğu sekiz yıllık eğitim veren okullardır.

Ortaöğretim: İlköğretime dayalı, en az üç yıllık öğrenim veren genel liseler ile mesleki ve teknik liselerin tümünü kapsar.

Ders Programı: Öğretim programında yer alan bilgi kategorilerinin disiplinlerin ve faaliyet alanlarının, eğitim amaçlarıyla ilişkili olan özel amaçlarını gerçekleştirmeleri için öğretim ilkelerini konuların alt kategorilerini ve değerlendirme esaslarını içeren ve eğitim öğretim programlarındaki esasları öğrenci davranışına dönüştüren programdır (Varış,1966).

Yöntem: Belirlenen hedefe ulaşmada öğretme tekniklerini ve araçlarını kullanarak bir dilin nasıl öğretilceğini ortaya koyan işlemler bütünüdür.

Teknik: Bir öğretim yöntemini uygulamaya koyma biçimi ya da sınıf içinde yapılan işlemlerin bütünüdür.

Dil Becerileri: Dört temel beceri olarak kabul edilen dinleme, konuşma, okuma ve yazma becerileridir.

Avrupa Konseyi: Avrupa Konseyi, daimi merkezi Fransa Strasburg'da bulunan devletlerarası bir organizasyondur. Mayıs 1949 yılında kurulan Avrupa Konseyi'nin başta gelen hedefi 44 üye devlet arasında, tüm gerçek demokrasilerin temelini oluşturan ve tüm Avrupalıların hayatlarını türlü şekillerde etkileyen prensip olarak bireysel özgürlüğün, siyasal serbestliğin ve hukuk düzeninin korunmasında birlik sağlamaktır. Bütün üye devletler özgürlük, insan onuru ve bireylerin refahını, hükümet faaliyetleri için kesin ilkeler olarak benimsemekle yükümlüdür. Bugün, Avrupa Konseyi, 800 milyon Avrupalının insan haklarına, demokrasiye ve kanun düzenine olan ortak yükümlülüklerini yapılandırmaktadır. Türkiye, Avrupa Konseyi'ne 1949 Ağustos ayında katılmıştır. Avrupa Konseyi savunma hariç Avrupa toplumunun bütün önemli sorunlarını ele alır. Çalışma programına dahil bulunan faaliyet alanları arasında İnsan hakları, medya, hukuki işbirliği, sosyal dayanışma, sağlık, eğitim, kültür, kültürel miras, spor, gençlik, yerel demokrasi, sınır ötesi işbirliği, çevre ve bölgesel planlama ile ilgili konular yer almaktadır. Ayrıca, Avrupa kıtasında birliği geliştirmek ve demokrasi, insan hakları ve kanunların hakimiyeti gibi temel değerlerin saygınlığını temin ederek Avrupa vatandaşlarının itibarını sağlama almaktır. Başlıca amaçlarından bir tanesi de Avrupa kültürel kimliği bilincini artırarak farklı kültürlerden kişilerin arasında ortak anlayış geliştirmektir. Bu bağlamda, Avrupa Konseyi tüm düzeylerde dil öğrenimine ve

kültürler arası deneyimlere farkındalık getirmek, desteklemek için Avrupa Dil Gelişim Dosyasının tanıtımını üstlenmiştir.

Avrupa Konseyi dil öğrenenlere: 1. Öğrenmeleri gerçekleştirirken bu süreci takip etme
2. Önemli kültürler arası temasları da içeren dil öğrenme aşama ve deneyimlerini kaydetme konularında yardımcı olmak amacıyla Dil Gelişim Dosyasının kullanımını başlatmıştır (MEB Resmi Web Sayfası, 2006).

İletişimsel Yaklaşım: Bu yaklaşımda, dil öğrenme sürecinde, öğrencinin geçirdiği zihinsel süreç önemli bir yer tutar. Öğrenciler kalıpları ezberleme yerine öğrendiklerini anlamaya ve kavramaya yönlendirilir. Geçirdiği zihinsel süreç sonrasında amaç, anladıklarını ve kavradıklarını uygulama sahasına koymalarını sağlamaktır.

Dil Gelişim Dosyası: Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi'nin Tavsiye Kararı ile pilot proje olarak uygulaması başlatılan Avrupa Dil Gelişim Dosyası - ADGD (Languages Portfolio), Avrupa Konseyi Dil Politikaları Bölümü tarafından 1998 yılında Avrupa'da çok dilliliği ve çok kültürlülüğü geliştirmek amacıyla pilot bir proje olarak başlatılmıştır. Bu uygulamanın amacı; farklı ülkelerdeki dil öğretim programlarının birbirlerine uyumunun sağlanması ve bireylerin hareketliliğini sağlayacak "yabancı dil becerilerinin" belgelendirilmesi (Demirel, 2003, 164).

Dil Pasaportu: Bu belge dil becerilerinin, dil yeterlilikleri ve deneyimlerinin bir kayıdır. Dil pasaportu, dil beceri profili, dil öğrenim ve kültürler arası deneyim özgeçmişi ve sertifika ve diploma kaydı bilgileri ve belgeleri içerir. Kişilerin hangi dilleri ne düzeyde bildiklerini, bu dilleri nasıl, ne kadar sürede ve nerelerde öğrendiklerini ayrıntılı olarak gösteren Avrupa Dil Pasaportu, AB'de serbestçe seyahat etme, oturma ve çalışma hakları kazandırmada büyük kolaylıklar sağlıyor. Dil pasaportu sahiplerine vize işlemleri, vatandaşlık veya AB'de eğitim için başvurularda öncelik gibi ayrıcalıklar tanıyor (Demirel, 2003, 164).

Yabancı Dilin kademelendirilmesi: Yabancı dillerin öğretimi ile ilgili yeni yasa bütün okullarda hemen uygulanamaz. Bu yüzden, gereksinimlere kademeli olarak uyarlanabilmesi için dillerin öğretimine zaman verilmesi

Zorunlu Ders Olarak Yabancı Diller: Üst düzey eğitim yetkilileri tarafından tasarlanan eğitim programı bütün öğrencilerin en az bir yabancı dil çalışmaları gerektiğinin ifadesidir.

Çekirdek Program Seçeneği Olarak Yabancı Diller: Üst düzey eğitim yetkilileri en az bir yabancı dil, merkezi olarak saptanan eğitim programına uygun olarak, okulun sunmak zorunda kaldığı dersler arasında olmasını şart koşması.

Genel Öğretmenler (branşı/uzmanlığı olmayan öğretmenler): Programda yabancı dil dahil bütün dersleri öğretebilme becerisine sahip öğretmenler. Bu tür öğretmenlere dil alanında herhangi bir eğitim alıp almadıkları göz önünde bulundurulmadan yabancı dil öğretimi verilir.

Karma Tip Program: Program geliştirme yaklaşımlarının güçlü yönleri bir araya getirilerek ve izlenen türlerinin hepsinden yararlanılarak ortaya çıkarılan program yaklaşımına karma yaklaşım denmektedir. Bu program da yapısal (dilbilgisi yapıları), durumsal (iletişim ortamları), konu odaklı, kavramsal/işlevsel (Dilbilgisi Kuralları/Kavramlar+Yapılar ve Kullanım/Tutarlı Söylemde İşlevler), süreç/görev odaklı (öğrencinin gerçek dünyadaki dil problemleriyle ilgili görevler) ve beceri odaklı (dilsel ve akademik beceriler) yaklaşımlar mevcuttur (MEB, 2006).

Sarmal Programlama Yaklaşım: Bu tip programlarda içerik doğrusal bir sıra izlemez. Daha önce öğrenilmiş bazı konular, gerektiğinde tekrar edilebilir. Bu tekrarlar, tercihen konuyu sadece hatırlatmaktan çok kapsamını da genişletmelidir. İçeriği bu tip yaklaşımla hazırlanmış programlar daha esnektir ancak öğrenilecek konular ve öğrenme süresi kontrollüdür (Demirel, 2004).

Çapraz Dil Öğrenim Programı: Birinci el deneyimle öğrenmeyi güçlendiren bir metodolojik yaklaşımdır. Planlamada, karar vermede ve değerlendirmede öğrencinin aktif katılımını zorunlu kılar. Çeşitli derslerin birbirine bağlantılı bir şekilde sunmasını sağlar.

Kısaltmalar:

AB : Avrupa Birliği

ISCED: Eğitimin uluslar arası standart sınıflandırılması

ISCED0: Okul Öncesi

ISCED1: İlköğretim

ISCED2: Ortaöğretim birinci kademe (ilköğretim 6, 7, 8)

ISCED3: Ortaöğretim ikinci kademe (Lise)

ISCED 4: Bazı ülkelerde var olan çift işlemlilik okul türüdür. Üniversite kategorisine girmeyip, üst lise (Kolej) konumundadır.

ISCED 5B : Ön lisans- iki yıllık meslek yüksek okulu

ISCED 5A : Lisans- dört yıllık ve yukarısı fakülte- Üniversite

ISCED6: Yüksek lisans, Doktora düzeyi eğitim veren kurum

Almanya Yabancı Dil Öğretim Programı (Almanya YDÖP): İlköğretim derecesinde yabancı dil öğretimi zorunlu olmadığı için, bu program ilköğretim düzeyini kapsamaz. Buna rağmen, 1997’de yayımlanan bir raporda ilköğretim okullarında yabancı dil öğretiminin hedef ve metodolojisi kısaca belirtilmektedir. Ortaöğretim söz konusu olduğundaysa, eyaletlerin her biri kendine özgü bir program geliştirmiştir. Bunlardan, İngilizce ve Fransızca için tam olarak 240 adet bulunmaktadır. Hepsini analiz etmek imkansız olduğu için, bu programda sadece eyaletlere ait ortaöğretim standartlarına ilişkin bilgilere yer verilmiştir. Bu standartlar sadece ortaöğretim hazırlığa aittir. Belirli bir performans düzeyi başarılması halinde, Mittlerer Schulabschluss aracılığıyla Gymnasiale Oberstufe’ye giriş için gerekli olan özelliklere ulaşılabilir.

Çek Cumhuriyeti Yabancı Dil Öğretim Programı (ÇekYDÖP): Bu program 6-15 yaş aralığındaki öğrenciler içindir. Bu program, yürürlükte olan diğer yabancı dillerle ortaktır.

Fransa İlköğretim(CM1 ve CM2) İngilizce Öğretim Programı (FransaİİÖP): Fransa’da ilkokul 4.ve 5. sınıfta uygulanan İngilizce Öğretim Programı.

Fransa Ortaöğretim İngilizce Öğretim Programı (FransaOIÖP): 11-15 yaş aralığındaki (kolej) öğrencileri için tasarlanan programdır. Ayrıca 15-16 yaş aralığındaki lisenin ilk yılındaki öğrenciler içinde geçerlidir.

Hollanda İlköğretim İngilizce Öğretim Programı (HollandaİİÖP): Bu program 10-12 yaş aralığındaki öğrenciler içindir.

Hollanda Ortaöğretim İngilizce Öğretim Programı (HollandaOIÖP): Bu program 12-14/15 yaş aralığındaki öğrenciler içindir. Hedef/İçerikler temel ortaöğretimin tüm iki-üç yıllık bölümüne hitap etmektedir. VBO-MAVO: 12-16 yaş aralığı; HAVO: 12-17 yaş aralığı; VWO: 12-18 yaş aralığı

İsveç İlköğretim İngilizce Öğretim Programı (İsveçİİÖP): Bu program 7-16 yaş aralığındaki öğrenciler içindir.

İtalya İlköğretim Yabancı Dil Programı (İtalyaİYDÖP): Bu program 7/8-11 yaş aralığındaki öğrenciler için hazırlanmıştır. Hedef/İçerikler bütün ilköğretim düzeyine hitap eder. Ayrıca program, yürürlükte olan bütün yabancı dil programlarıyla aynıdır.

İtalya Ortaöğretim Yabancı Dil Öğretim Programı (İtalyaOYDÖP): Bu program 11-14 yaş aralığındaki öğrenciler için hazırlanmıştır. Hedef/İçerikler bütün ortaöğretim düzeyine hitap eder. Program, yürürlükteki bütün yabancı dil programlarıyla aynıdır.

Macaristan Yabancı Dil Öğretim Programı (Macaristan YDÖP): Bu Program 6-16 yaş aralığındaki öğrenciler içindir. Program, yürürlükteki bütün yabancı dil programlarıyla aynıdır.

Yunanistan İlk ve Ortaöğretim İngilizce Öğretim Programı (Yunanistan IOİÖP): Bu program 9-15 yaş aralığındaki öğrenciler için hazırlanmıştır. İlköğretimin son üç yılı ve ortaöğretimin ilk üç yılına yönelik kapsamlı bir eğitim programıdır.

Türkiye İlköğretim İngilizce Öğretim Programı (Türkiye İİÖP): 2006-2007 öğretim yılından itibaren kademeli olarak yürürlüğe girecek olan yeni İngilizce öğretim programı.

BÖLÜM II

YÖNTEM

Bu bölümde, araştırmanın modeli, evren, örneklem, veri toplama araçları, veri çözümlene teknikleri ve işlem basamaklarına yer verilmiştir.

2.1.Araştırmanın Modeli

Türkiye ve Bazı Avrupa Birliği ülkelerinde uygulamakta olan yabancı dil öğretim programlarını karşılaştırarak benzer ve farklı yönlerini belirlemeye yönelik bu araştırma, mevcut durum yansıtılmaya çalışıldığından, “Tarama modeli” niteliğindedir. Tarama modelinde “araştırmaya konu olan olay, birey ya da nesne, kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır” (Karasar, 1999:77).

2.2 Evren ve Örneklem

Araştırmada tarama modeli kullanıldığından evren ve örneklem tayinine gidilmemiştir. 25 AB ülkesinden sekiz ülke (Almanya, Fransa, İtalya, İsveç, Hollanda, Macaristan, Çek Cumhuriyeti ve Yunanistan) Araştırma konusu yapılmıştır.

2.3. Veri Toplama Araçları

Bu araştırmada her türlü bilgi ve veriler kütüphane dokümanlarından ve dijital veri ortamlarından elde edilmiştir.

Araştırma ile ilgili bilgi toplamak amacıyla büyük şehirlerdeki bazı Türk Üniversitelerin kütüphaneleri taranmış, Avrupa birliği, Avrupa konseyi ve UNESCO gibi kurumların internet web siteleri araştırılmış ve konumuzla ilgili dokümanlar raporlar elde edilmiştir. Değişik ülkelerin eğitim ataşeliklerine ve elçiliklerine e-posta ile ulaşılarak dokümanlar elde edilmeye çalışılmıştır.

Bu araştırmayı gerçekleştirebilmek için ulaşılabilen tüm birincil ve ikincil kaynaklar incelenmiştir. Türkiye ve Bazı Avrupa Birliği ülkelerinde uygulamakta olan yabancı dil öğretim programları, eğitim yasaları, yönetmenlikler, istatistikler ve eğitim sistemleri ilişkin kitaplar, dergiler vb. kaynaklar elden geçirilmiştir. Yine toplumsal, ekonomik ve siyasal yapılarla dönük kaynaklar da incelenmiştir. Comparative Education, Comparative Education Review, International Review of Education, Journal of Educational

Research, Journal of Teacher Education, Phi Delta Kappan, Review of Educational Research, Teaching and Teacher Education, the Journal of Higher Education, OECD, EMLC ve UNESCO yayınları ile Eğitim ve Bilim, Çağdaş Eğitim, Öğretmen Dünyası, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri ve H.Ü.Eğitim Fakültesi dergileri incelenmiştir. Bu kaynaklar için YÖK Dokümantasyon Merkezi, ODTÜ, H.Ü., A.Ü. Eğitim Bilimleri Fakültesi, DPT, Milli Kütüphane, Anadolu, Gazi, Ege ve İnönü Üniversiteleri, Ankara ve İzmir Amerikan, Eskişehir İl Halk ve İzmir Milli Kütüphaneleri taranmıştır.

2.4. Veri Çözümleme Teknikleri

2004-2005 yılında başlanan bu araştırmada, sürekli olarak Türkiye ve araştırmada söz konusu olan Avrupa birliği ülkelerine ilişkin literatür izlenmiştir. Taranan kaynaklardan, çekilen ve postayla gönderilen fotokopilerden toplanan bilgiler kartekslere işlenmiştir.

Türkiye ve Bazı Avrupa Birliği ülkelerin ilk ve ortaöğretim kademelerinde okutulan yabancı dil programlarına ilişkin istatistiksel veriler tablo halinde verilmiştir.

2.5. İşlem Basamakları

Araştırmada Türkiye’de ve AB ülkelerinde ilköğretim ve ortaöğretim birinci kademede (bazı AB ülkelerinde 6.7.8. sınıflar) uygulanan yabancı dil öğretimi hakkında bilgi verilmiş, Yabancı dil programlarının (özellikle İngilizce) hedefler içerik, eğitim durumları ve sınama durumları açısından karşılaştırılmıştır. İlgili başlıklara uygun olarak programların ayrıntılı betimlemeleri yapılmış, ardından programlar arası benzerlikler ve farklılıklar ifade edilmiş ve elde edilen sonuçlar yorumlanmıştır.

BÖLÜM III

BULGULAR VE YORUMLAR

Bu bölümde araştırmaya ilişkin bulgular, alt problemlerin verilişindeki sıraya göre ele alınmakta ve her alt probleme ilişkin bulgulardan sonra da “karşılaştırma ve yoruma yer verilmektedir.

3.1. AB Ülkelerinde Yabancı Dil Öğretiminin Genel Durumu

Avrupa Birliği birden fazla dilin konuşulduğu, birden fazla kültürün bir noktada buluştuğu bir coğrafya üzerinde yer alan ve ayrı ayrı kültürlerle ve dillere sahip ayrı ayrı ulusların meydana getirdiği bir topluluktur. Çok çeşitlilik insanlar arası iletişim, karşılıklı anlayış ve hoşgörü ihtiyacını doğurmaktadır. 1976 yılında Konsey ve Eğitim Bakanlıkları Önergesi ile öğrenciye topluluğun diğer üyelerine ait en az bir dili öğrenme fırsatı yaratmayı amaçlamaktadır. Bu zamandan beri Topluluğun yabancı dil öğretimi ve öğrenimi alanında başarılı girişimleri olmuştur. 1989 yılında Lingua programının başlatılması da bu başarıyı pekiştirmiştir. 1995 yılında Avrupa Komisyonu Beyaz Kitabı'nda yer alan eğitime ve yetiştirmeye ilişkin amaçlar şunlardır;

1. Gençlerin topluluğa ait en az iki yabancı dili öğrenmelerini sağlama
2. Yeni dil öğretme yöntemlerinin kullanımını destekleme
3. Avrupa yabancı dillerinin günlük hayatta kullanımının her öğretim kademesinde yaygınlaştırılması
4. Topluluk dil ve kültür bilincinin erken yaşta oluşturulması (Eurydice European Unit 2001:7).

Avrupa Birliği için yabancı dil öğretiminin önem ve amacı ise şu şekilde belirtilmiş:

1. Farklı dillere sahip Avrupalılar arasında iletişimi ilerletme
2. Avrupalıların mesleki nedenlere dayalı ülkeler arası hareket serbestliği artırma
3. Uluslar arası ziyaretler, tatil seyahatleri vb ile sonuçlanan kişiler arası iletişimi zenginleştirme
4. Avrupa'ya ait dilsel ve kültürel çeşitliliği anlama ve kabul etme
5. Ortak amaç duygusunun ve Avrupalı kimliğinin oluşturulması

6. Avrupa'daki sürekli ama dinamik ve katılımcı demokrasiye sahip çıkacak özgür düşünceli, toplumsal sorumluluğa sahip Avrupalının yetiştirilmesi (Doye ve Edelhoff 1992:2).

Avrupa Parlamentosu ve Bakanlar Konseyi yabancı dil bilmenin ne kadar önemli olduğunun bilincinde 2001 yılını "Avrupa Diller Yılı" olarak ilan etmiştir. Yabancı dil yeterliliği bir zorunluluk halini almıştır. Bu nedenle, Avrupa eğitim sistemleri konuyla ilgili her çeşit ihtiyacın karşılanması doğrultusunda gerekli olan bütün çabayı göstermektedir. Genç Avrupalıların tümü okula gitmektedir. Okul birçoğu için dil becerilerini edinebilecekleri en uygun yerdir. Bu nedenle eğitim sistemlerinde çocukların dil yeterliliği kazanmalarını sağlayan unsurların gözlenmesi ve incelenmesi çok önemlidir (Eurydice European Unit 2001:7).

Avrupa Konseyi, Yaşayan Diller Bölümü dil pasaportu, dil öğrenim geçmişi ve dil dosyasından oluşan Avrupa Dil Gelişim Dosyasını oluşturmuştur. Avrupa Dil Gelişim Dosyasının 2001 yılında tanıtımı yapılmış, uygulamaları 2002'de başlamış, 2004-2005 öğretim yılından itibaren de Avrupa genelinde yaygınlaşacağı planlanmaktadır (Demirel 2003; Council of Europe Official Website).

Avrupa Dil Gelişim Dosyası içinde yer alan *dil pasaportu*, kişinin bildiği Avrupa dillerini ve bu dillerdeki yeterlilik düzeylerini gösteren, kişi tarafından düzenli olarak güncelleştirilen bir belgedir. Bu belge aracılığı ile Avrupa vatandaşları, Avrupa'nın her yerinde yaşayabilme, iş ve çalışma izni alabilme olanağına kavuşacaktır. Dil pasaportu tüm Avrupa ülkelerinde geçerli olacak şekilde standarttır. Dil düzeyleri A1, A2, B1, B2, C1, C2 olmak üzere altı düzeyden oluşmaktadır. Dil becerileri ise, dinleme, okuma, karşılıklı konuşma, etkili konuşma, yazma olarak beş kategoride ele alınmaktadır. A1-A2 temel, B1-B2 orta, C1- C2 ileri düzeydir. *Dil öğrenim geçmişi*, kişinin dil öğrenme deneyimlerini içerir. *Dil dosyasında* ise kişinin dil öğrenimi sırasında yaptığı çalışmalardan örnekler bulunur (Demirel 2003; Council of Europe Official Website).

Avrupa eğitim sistemlerinin dilsel ve kültürel alt yapısını uzunca bir zaman klasik dillerin öğretimi oluşturmuştur. Avrupa'da yabancı dil öğretimi 18. yüzyılda önem kazanmıştır. Bu zamandan sonra, öğretim yöntemlerini ve eğitim sistemlerine

yönelik düzenlemeleri iyileştirmek adına pek çok yeni kanun çıkarılmıştır. Bu durum yabancı dil- konusuna gösterilen ilgiyle iç içe gelişim göstermiş ve sonunda okul eğitim programlarını etkilemiştir. Ancak, pek çok Avrupa ülkesinde yabancı dilin sistematik olarak öğretimi 19. yüzyılda başlamıştır (Eurydice European Unit 2001:47).

Avrupa eğitim sistemlerine ait düzenlemelerde, 1950 ve 1960 yıllarında büyük değişiklikler meydana gelmiş, yabancı dil öğretimi kaçınılmaz olarak bu düzenlemelerden etkilenmiştir. Ancak, yabancı dil öğretimi düz bir çizgide ilerlememiştir. Politik olaylar (ülkelerin yabancı dil tarih zemini bölümüne bakınız) dil öğretimini büyük oranda etkilemiştir (Eurydice European Unit 2001:49).

Aşağıda belirtilenler tüm AB ülkeleri için geçerlidir:

1. Benzer eğitim yapısı, 2. Yabancı dil öğretimi verişte benzer zamanlama,
3. Seçilecek yabancı dillerde benzerlik (Eurydice European Unit 2001: 49-50).

Avrupa ülkeleri beş coğrafi grupta toplanmaktadır. Bunlar Almanca konuşulan ülkeler ve Benelüks (Belçika, Hollanda, Lüksemburg); İngilizce konuşulan ülkeler; İskandinav ülkeleri; Akdeniz havzasındaki ülkeler; son olarak da Orta ve Doğu Avrupa ülkeleridir. Portekiz dışında bu grupta yer alan tüm ülkelerde zorunlu eğitim iki basamağa (ilk ve orta) ayrılmıştır. İlköğretimde zorunlu yabancı dil öğretimi, bu ülkelere ait eğitim sistemlerindeki yeni bir gelişmedir. Son on, yirmi yıldır yabancı dil öğretiminin ilköğretimde zorunlu hale gelmesi için çok ciddi çabalar harcanmıştır. Bu çabaların sonunda 1980'li yıllarda ve 1990'lı yılların başında Akdeniz havzasındaki grup da dahil hemen hemen tüm ülkelerde, yabancı dil öğretimi ilköğretim seviyesinde zorunlu olmuştur (Eurydice European Unit 2001.54-55).

1970'li yıllar ve 1990'lı yıllarda yabancı dil öğretimini etkileyen bir çok düzenleme yapılmıştır. Geçen 30 yıl içinde yabancı dil öğretiminde -hem yabancı dil öğretimine uygulanan öğretim yöntemlerinin devamlı değişmesi hem de Avrupa ülkelerindeki politik, ekonomik ve sosyal akımların etkisiyle-değişiklikler olmuştur. İlgili düzenlemelerden en çok etkilenen yabancı dil öğretim öğeleri şu şekilde sıralanabilir:

1. Yabancı dil öğretiminin ilköğretim düzeyindeki konumu
2. Eğitim programlarında sunulan dillerin çeşitliliği

3. Yöntembilim
4. Yabancı dilin öğretim dili olarak kullanımı
5. Pilot projeler
6. Yabancı dil öğretmenlerinin hizmet içi eğitimleri
7. Bilgi ve iletişim teknolojilerinin yabancı dil öğretimine uygulanışı
8. Eğitim programlarında yabancı dile ayrılan süre (Eurydice European Unit 2001:58).

Bütün Avrupa ülkeleri, yabancı dil öğretimini eğitim programının zorunlu bir parçası haline getirerek ve ilk yabancı dili daha erken bir yaşta öğretmeye başlayarak yabancı dil öğrenme yaşını değiştirmiştir (Eurydice European Unit 2001: 60).

1970'li yıllarda ve 1980'li yılların başında Avrupa Konseyi uzmanları pek çok çalışmalar yayınlamışlardır. Bu çalışmalar pek çok Avrupa ülkesinin yabancı dil öğretim programlarını ve ders kitaplarını etkilemiştir. Bu ülkeler okullardaki yabancı dil eğitimi için *iletişimci yaklaşımı* uygulamışlardır. 1960'lı ve 70" 1 i yıllardan itibaren okullar iletişimsel becerilere çeviri ve dilbilgisinden daha fazla önem vermişlerdir. 1980'li yıllarda birçok ülkedeki öğretim programı, yabancı dil öğretiminde uygulanacak yöntembilimsel yaklaşımın açıkça tanımlanmasına ilişkin ihtiyacı belirtmiştir (Eurydice European Unit 2001: 63-64).

Avrupa Birliği'ne üye ülkelerdeki ilköğretim yabancı dil öğretim programlarının genel ilkeleri şu şekilde sıralanabilir:

1. Dil, somut ve deneysel ortamlarda çocuğa anlamlı ve tanıdık gelen konu alanlarında en iyi şekilde öğrenilir;
2. İlköğretim düzeyindeki öğrenciler sıklıkla yapılan ölçme ve değerlendirmelerin ışığında desteklenmeli ve motive edilmelidirler;
3. Serbest okuma, dinleme, yaratıcı üretim etkinlikleri seçme bilinci ve kendine güveni desteklemek için gereklidir;
4. Öğrencileri kültürel farklılıklar konusunda bilinçlendirmek için pek çok yöntem bulunmaktadır. Bu bilinç anlatarak değil, yaparak kazandırılabilir;
5. Deneyler ve araştırma bulguları göstermektedir ki derece derece zenginleştirilmiş konuların döngüsel olarak sunulduğu konu tabanlı eğitim programı, ilköğretim yabancı dil öğrenimi için en uygun olandır;

6. Yanlışlar doğal kazanım sürecinin bir parçasıdır ve normaldir. Yanlışlarla yaratıcılığı, bilgi alışverişini ya da iletişimin engellemeden, uygun zamanlarda ilgilenilmelidir;
7. Motivasyonu sağlayan dil öğrenme programları bütüncüdür. Bu programlar, çocuğun bütün duyularına seslenir ve farklı öğrenme şekillerinin uygulanmasına olanak tanır;
8. Vücut dili, öğrenme sürecinin ve çocukların hedef dildeki iletişim yeteneğinin parçasıdır;
9. Her bir dil; uyaklar, şarkılar, hikayeler, oyunlar; kendini, fikirleri ve deneyimleri yaratıcı biçimde ifade etme gibi farklı farklı şekillerle gösterilmeli ve açıklanmalıdır;
10. İlköğretim düzeyindeki öğrenciler dili, bilinçli öğrenmek yerine keşif ve dinleme-anlama yoluyla kazanmaya daha uygundurlar. Bu nedenle öğretmen tarafından yalnızca hedef dil (öğretilen yabancı dil) kullanılmalıdır (Doye ve Edelhoff 1992: 28-30).

Türkiye Avrupa Birliği ile uyum çalışmalarına başlamıştır. Türk Eğitim Sistemi'nde yapılacak tüm çalışmaların Avrupa Konseyi, Yaşayan Diller Bölümü'nün geliştirdiği standartlara göre yapılmasının önemli olduğu düşünölmektedir (Demirel 2003).

3.2. Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgu ve Yorumlar

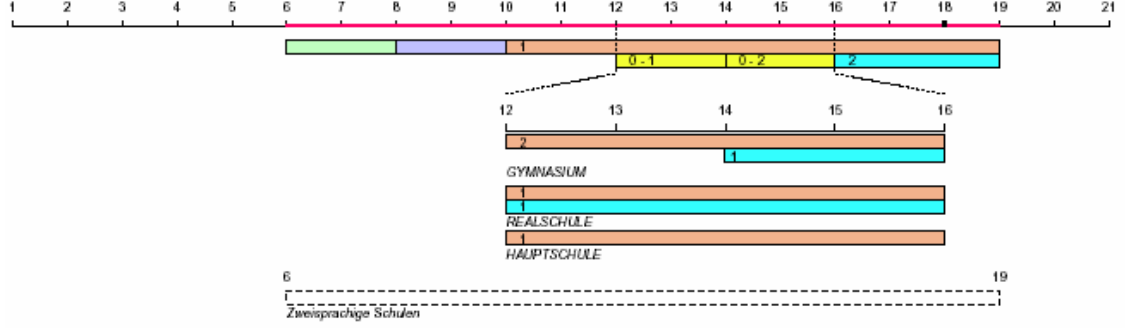
Birinci alt problem, “Bazı AB ölkelerinde ve Türkiye’de ilköğretim ve ortaöğretim kurumlarında (ilköğretimin 6.,7., ve 8. sınıfları bazı AB ölkelerinde ortaöğretim birinci kademe şeklinde adlandırılmaktadır) uygulanan yabancı dil öğretim programlarının özellikleri ana hatlarıyla nelerdir? “ biçiminde ifade edilmişti. Bu alt problemle ilgili olarak, AB ölkelerinde uygulanan yabancı dil öğretim programları ile ilgili bulgulara yer verilmektedir. Daha sonra Türkiye’de uygulanan yabancı dil öğretim programlarıyla ilgili bulgulara yer verilmektedir. Programlarda sözü edilen konular şunlardır: yabancı dil derslerinin hangi yaş grubu ve öğretim kademesinde başlatıldığı, haftalık ders süreleri, ikinci yabancı dil programı ve süresi, uygulanan yöntem, sınıf durumu, değerlendirme vb. öğeler bulunmaktadır.

3.2.1. AB Ülkelerin Yabancı Dil Öğretim Programları

3.2.2. ALMANYA

ALMANYA

1999-2000 Eğitim ve Öğretim Yılında Okul Öncesi, İlköğretim ve Genel Ortaöğretim Seviyelerinde Yabancı Dil Öğretimin Durumu

Gymnasium: Lise

Realschule: Ortaokul

Hauptschule: İlköğretim

Zweisprachige Schulen: Yabancı dille eğitim yapan okul

	: Zorunlu Ders Zorunlu Program seçenekleri		: Yabancı dil evrelere ayrılmıştır.
	: Bütün okullar bir yabancı dili sunmak zorunda.		: Özellikli okul/sınıf
	: Okullar yabancı bir dili sunup sunmama özgürler.		: Okula kayıt için seçme kısıtları
	: Yabancı dilin durumu eğitime türüne (büyük harflerle yazılmış) çalışma alanına (küçük harflerle yazılmış) bağlıdır.		: Başlama yaşı değişebilir
	: Pilot proje		: Yabancı dil sayısı
	: Öğretim programı konusunda okul özerktir.		: Zorunlu eğitim

Almanya'da 2001/02 öğretim yılında, ilk ve ortaöğretimde İngilizce öğrenen öğrencilerin sayısı (6.6milyon) toplam diğer dilleri öğrenen öğrencilerin sayısının iki katıdır. Fransızca öğrenen öğrenci sayısı: 1.6 milyon, Latince: 627 000, Rusça: 151 800, İspanyolca: 130 400, İtalyanca: 34 800, Yunanca: 12 900, Türkçe: 11 700 ve diğer

diller: 43 000. Federal bölgelerin çoğunda ilköğretimde İngilizce 3. sınıftan itibaren verilmektedir. 2004 öğretim yılında ise birçok bölgede birinci sınıftan itibaren vermeye başlanacaktır. Rhine ve Saar eyaletleri için aynı şeyler Fransızca dili için geçerlidir. Birçok eyalette dört yıllık eğitimden sonra, ortaöğretimin başlangıcında öğrenciler seviyelerine göre gruplandırılmaktalar. Seviyesi düşük olan öğrenciler sadece İngilizce öğretilen *Hauptschule* okuluna gönderilirler. Seviyesi orta olan öğrenciler *Realschule* okuluna gönderilirler. Bu okullarda İngilizcenin yanı sıra ikinci bir dil de öğretilmektedir. Seviyesi yüksek olan öğrenciler ise *Gymnasium*'a gönderilirler. Bu okullarda öğrenciler çalışma alanlarına göre birkaç dil arasında seçme haklarına sahiptirler. Genel eğilim Fransızca, Rusça ve Yunancaya karşı bir düşüş olduğudur. İspanyolca ve Türkçe çok az oranda öğretilmektedir. İlköğretimde genellikle haftada 2 saat, *Hauptschule* okulunda haftada her bir ders 45 dakika olma üzere 3 -4 saat yabancı dil verilmektedir. *Realschule*'de birinci dil için haftada 4-5 saat , ikinci dil için ise 2-3 saat ayrılmaktadır. *Gymnasium*'da alanına göre 2-6 sat arasında değişmektedir. İlköğretimde notlar prensip olarak verilmemektedir. Ortaöğretimde ise zorunlu diller öğrencinin ileriki eğitim için onaylanıp göz önünde bulundurulur (Candelier, 2004: 55-56).

Almanya'da zorunlu eğitim 6-19 yaş arasındadır. Yabancı dil 10-19 yaş arasındaki öğrenciler için zorunludur. 16-19 yaşları arasında öğrenciler ise 2 yabancı dili öğrenmek zorundadırlar. *Gymnasium* da (Türkiye'de Fen lisesi statüsünde bir okul) bir yabancı dil zorunludur. 6-8 sekiz yaş arasındaki çocuklar için okul yabancı dili sunup sunmama serbesttir. 12-16 yaş arasındaki öğrencilere verilen yabancı dil dersi ve dil sayısı eğitim türüne/çalışma alanına bağlıdır. 6-8 sekiz yaş arasındaki çocuklar için yabancı dil dersi pilot proje olarak verilebilmektedir. Okullar 8-10 yaş arasındaki öğrencileri için yabancı dil programı konusunda özerktir.

1998/99 öğretim yılında yabancı dil program geliştirilmesinde öğretmenler, okul müdürleri, eğitim otoriterleri, eyalet araştırma enstitüsünün temsilcileri ve üniversite araştırmacıları veliler, görev almaktadır (Eurydice,European, 2001: 150).

Almanya'nın 12 eyaletinde zorunlu eğitim 18 yaşında biter (bu yaş çubuğunda siyah bir nokta ile belirtilmiştir). Diğer 4 eyalette ise 19 yaşında biter. İki dille eğitim yapan okullar ortaöğretim birinci kademe ve ikinci kademe mevcuttur. İlköğretim

seviyesinde ise çok azdır. Yakın gelecekte, bütün eyaletler 8-10 yaş arasındaki bütün öğrencilere yabancı dil öğretimini zorunlu yapacaklardır (Eurydice, 2000).

Almanya'da zorunlu yabancı dil dersi 10 yaşında başlamaktadır. Gymnasium okullarında 12-16 yaş arasındaki öğrenciler iki dil öğretilmesi zorunludur. Realschule(Ortaokul) ve Hauptschule (İlköğretim) okullarında ise bir yabancı dil zorunludur (Eurydice, 2000).

2002-2003 öğretim yılında okul öncesi, yabancı dilin ilk önce Pilot proje olarak öğretildiği yaş 5ve 7 yaşlarıdır. Uygulanan süre ise üç yıldır.

Almanya'da CLIL (Content and Language Integrated Learning-İçerik ve Dilin Entegre olduğu Öğrenim) eğitimin bir parçasıdır. CLIL programı için öğretim dili olarak resmi dil ve bir yabancı dil kullanılmaktadır.

2002/3 öğretim yılında eğitim programında bulunan diller şunlardır: Çek dili, Danca, İngilizce, İspanyolca, Fransızca, İtalyanca, Japonca, Hollandaca, Polonyaca, Rusça, İsveççe, Türkçe, Çince, Eski yunanca, Eski İbranice ve Latince dir. Almanya'da eğitim programında zorunlu spesifik dil İngilizcedir.

2001/2002 öğretim yılında, İlköğretimde (ISCED 1) İngilizce ve Fransızca öğrenen öğrencilerin bütün öğrencilerin oranı sırasıyla 16.0 ve 3.3 dır (Tablo7). İlköğretim düzeyinde, İngilizce öğrenen öğrencilerin oranı 16.0 dır (Tablo 8). Her öğrencinin öğrendiği yabancı dil ortalama sayısı ortaöğretim birinci kademedede 1.2 ve ortaöğretim ikinci kademedede ise 1.3 dır. Bu oranlar yabancı dillerin toplamı, genel ortaöğretimde (ISCED2 ve3) kayıtlı olan bütün öğrencilerin oranına bölünerek bulunmuştur (Tablo 9). Genel ortaöğretim birinci kademedede İngilizce, Fransızca ve İspanyolca ve Rusça öğrenen öğrencilerin oranı sırasıyla: 94.5, 22.1, 1.1, 2.1, ortaöğretim ikinci kademe kademedede ise ; 90.9, 27.1, 9.0, 2.7 dır. Almanya'da en çok öğrenilen yabancı dil İngilizcedir (Tablo 10).

İlköğretimde yabancı dil derslerine yarı-uzman öğretmenler girmektedir. Ancak son yıllarda sınıf öğretmeni genellikle ders vermeye başlamıştır. Ortaöğretimde ise okul

türüne bağlı olarak yarı-uzman (genellikle orta öğretim birinci kademedeki görev alan üç farklı dersi öğretebilen öğretmen) ya da branş öğretmenleri dil derslerini vermekteler.

2002/2003 öğretim yılında, zorunlu eğitim kapsamında, zorunlu yabancı dil için öğretim programında dört beceri ile ilişkili amaçlara verilen öncelik incelendiğinde, birinci yabancı dilin zorunlu öğretimi başlatıldığında, dinleme ve konuşma becerilerine ağırlık verilmektedir. Zorunlu yabancı dil 8-10 yaşlarda başlamaktadır. Zorunlu eğitim bittiğinde ise dört beceriye(dinleme, konuşma, okuma ve yazma) eşit düzeyde ağırlık verilmektedir (Tablo 11).

İlköğretimde zorunlu ders olarak okutulan yabancı dil dersine ayrılan minimum zaman 28 saattir. Zorunlu ortaöğretimde ise zorunlu ders olarak okutulan yabancı dil dersine ayrılan minimum zaman 216 saattir (Tablo12). Zorunlu genel eğitim süresinde birinci zorunlu yabancı dil için tavsiye edilen minimum toplam ders saati 1127 ve öğretim için harcanan yıl sayısı 8 dir (Tablo 14). Zorunlu genel ortaöğretimde zorunlu ders olarak birinci dil için önerilen ders saati 169, ikinci dil için önerilen ders saati ise 47dir(Tablo 15). Toplam öğretim zamanı içinde zorunlu ders olarak yabancı dillerin öğretimi için belirlenen minimum toplam zamanın oranı ilköğretimde 4.0, zorunlu genel ortaöğretimde ise 22.1 dir (Tablo 16). İlköğretimde genel dersler için öğrenci sayısı 29 olarak önerilirken yabancı dil için sınıfta maksimum öğrenci sayısı 28 olması önerilmektedir (Tablo 17).

Ortaöğretim Yabancı Dil Programının Hedefleri.

Almanya'da İlköğretim derecesinde yabancı dil öğretimi zorunlu olmadığı için, dolayısıyla ortaöğretim programı hakkında bilgi verilecektir. Ortaöğretim söz konusu olduğundaysa, eyaletlerin her biri kendine özgü bir program geliştirmiştir. Bunlardan,İngilizce ve Fransızca için tam olarak 240 adet bulunmaktadır. Hepsini analiz etmek imkansız olduğu için, bu programda sadece *eyaletlere* ait ortaöğretim standartlarına ilişkin bilgilere yer verilmiştir. Bu standartlar sadece ortaöğretim hazırlığa aittir. Belirli bir performans düzeyi başarılması halinde, *Mittlerer Schulabschluss* aracılığıyla *Gymnasiale Oberstufe*'ye giriş için gerekli olan özelliklere ulaşılabilir.

1. Öğrencilere İngilizce ve Fransızcanın uluslar arası bir iletişim dili olduğunu, ve Fransızcanın partner bir dil olduğunun önemini kavramak.
2. Dört temel beceri (dinleme, konuşma, okuma, yazma) öğretmek.
3. Farklı bağlam ve durumlarda kullanılan dili anlamak için ihtiyaç duyulan iletişim araçları kullanma.
4. İngilizce ve Fransızca konuşan ülkelerdeki günlük yaşam hakkında bilgi verme.
5. Öğrenme ve çalışma teknikleri öğretme.
6. En azından sözlüksel veya sentaktik (sözdizimsel) yanlış anlamayı ortadan kaldıracak kadar, mümkün olduğunca normal bir İngilizce veya Fransızca telaffuza erişmek olmalıdır.
7. Güncel durumları halledecek ve bazı özel konularda konuşacak kadar temel kelime bilgisine sahip olma.

Almanya’da Yabancı Dil Eğitimi İçin GÜdülen Amaçlar:

1. Bütün çocuklara ve gençlere kendi ana dillerinden başka dilleri öğrenme ve elde etme fırsatını verme.
2. Bunu mevcut bütün kaynaklar kullanarak sağlayabilme: her düzeyde dil öğretimi, diğer ortamlarda elde edilen dilleri kullanma
3. Çocukları ve gençleri yaşam boyu öğrenmeleri için hazırlama, teknik ve stratejiler hakkında çocukları bilgilendirme.
4. Başka ülke ve uluslar hakkında öğrencilerin merakını uyandırma ve kültürleri öğrenmek için dil sınıflarını kullanma
5. Kendi kendine öğrenmeyi teşvik etme (Christ, 2000).

Yabancı Dil Öğretiminin Tarihi Zemini

Uzun süre klasik dillerin öğretimi Avrupa eğitim sisteminin kültürel zeminini ve baskın dilbilimini oluşturmaktaydı. Sadece 18. yüz yılda yabancı dil öğretimi ortaöğretimde ivme kazanmaya başlamıştır. O zamandan bu yana bir çok ülkede eğitim sisteminin organizasyonunu ve öğretim metotları ile ilişkili olarak yeni yasalar yapılmıştır. Bu gelişim yabancı dildeki ilgi ile orantılı olarak devam etmiştir. Bu gelişmeler okulların eğitim programına yansımıştır. Örneğin : Almanya’da 1763 de General-land-schule-Reglement für PreuBen ve 1778 deki Schulordnung für die bürgerliche Erziehung der Stadt- und Land schulen in Bayern yasaları ve reformları

buna örnektir. Almanyada bu ferormlarda yabancı dil öğretimi ortaöğretimin eğitim programlarına girmiştir (Eurydice European, 2001:47).

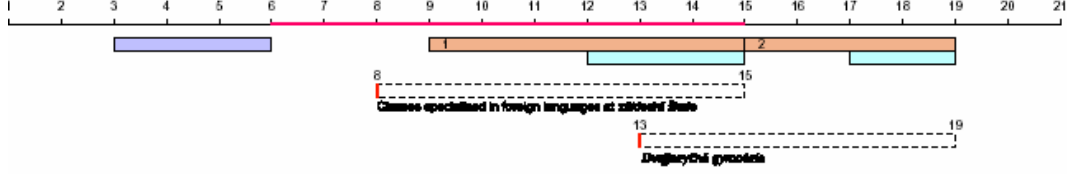
Avrupa eğitim sistemi 1950 ve 1966'lı yıllarda büyük bir değişime uğramıştır. Bu reformlar kaçınılmaz bir şekilde yabancı dil öğretimi üzerinde etkilerini bırakmışlardır. Yabancı dilin bütün öğrencilere önemi 1950'lerden sonra büyük ölçüde kabul edilmiş, kademeli olarak yaygınlaşmıştır. Bununla birlikte, yabancı dil öğretimi doğrusal bir çizgide gelişmemiştir. Politik olaylar genelde yabancı dil öğretimi üzerinde büyük etkileri olmuştur.

1948'de Yeni federal Almanya cumhuriyetinde eyaletlerin kültür ve eğitim bakanları bir araya gelerek konferanslar (standige konferenz der kultuminister der lander in der Bundesrepublik Deutschland- KMK) düzenlemişlerdir. KMK içerisinde eyaletlerin işbirliği bir çok anlaşmanın imzalanmasına yol açmıştır. 1955'te Duesseldorf Anlaşması olarak bilinen okul sistemlerinde uyum anlaşması ortaöğretim düzeyinde ilk yabancı dilin (İngilizce) öğretimin uygulamaya konmasını sağlamıştır. 1964'te bu ilk dil bütün ortaöğretim kurumlarında zorunlu olmuştur (Hamburg Anlaşması). O zamandan bu yana okulun yedinci sınıfından itibaren maksimum iki yabancı dil öğretilmektedir. Realschule ve Fachoberschule okullarında seçmeli ve Gymnasium okullarında ise zorunlu ders haline gelmiştir. Daha sonra 9. sınıfta üçüncü dil seçmeli olarak sunulmuştur. 1955'te tamamen yabancı dil üzerinde yoğunlaşan okullar açılmıştır (Neusprachliches Gymnasium). 1971'de Saarland eyaletinde ise okullarda Fransızca birinci yabancı dil olarak öğretilmiştir. KMK 1993'te ortaöğretim birinci kademedeki okulları ilgilendiren yeni bir anlaşmaya varmıştır. Anlaşma 5-10. sınıflarda bir çerçeve program ortaya koymuştur. Bu programda her okul türünde yabancı dil dahil bir çok zorunlu ders sunmuştur. Gymnasium okullarındaki reform 1972'deki (1997'de geliştirilmiştir.) KMK anlaşmasına dayanmaktadır. 1997'den bu yana orta öğretim diploması almadan önce, 12. ve 13. sınıflarda bir yabancı dil, ya temel bir ders olarak(Grundkurs) okutulacak ya da yoğunlaştırılmış (Leistungkurs)bir ders olarak okutulması zorundadır (Eurydice European, 2001:48-51).

3.2.3. ÇEK CUMHURİYETİ

ÇEK CUMHURİYETİ

1999-2000 Eğitim ve Öğretim Yılında Okul Öncesi, İlköğretim ve Genel Ortaöğretim Seviyelerinde Yabancı Dil Öğretimin Durumu

Classes specialized in foreign languages at základni škola: Sekiz yıllık temel eğitimde yabancı dilde özel sınıflar.

Dvojazyčna gymnázia: İki yabancı dilde eğitim yapan lise.

Çek Cumhuriyeti'nde 1998/99 öğretim yılında yabancı dil program geliştirilmesinde Bakanlık yetkilileri, sendikalar, araştırmacılar, eğitim uzmanları ve yabancı dil uzmanları görev alırlar (Eurydice European, 2001: 150).

AB ülkelerin çoğunda zorunlu eğitim süresinde herkes en az iki dil öğrenebilmektedir. Ancak, Çek Cumhuriyetinde ikinci dili öğrenme fırsatı, zorunlu ortaöğretim ikinci kademedeki kayıt yapan öğrencilere verilmekte ve zorunlu olarak görülmektedir.

3-6 yaşlarında dil öğretimi tamamen okulların inisiyatifine bırakılmıştır. Zorunlu birinci yabancı dil 9 yaşında başlamaktadır. İkinci zorunlu dil ise 15 yaşında başlamaktadır.

Yoğun yabancı dil programı uygulayan okulların yanı sıra, bütün derslerin yabancı dille öğretildiği okullar da vardır. En yaygın yabancı diller, İngilizce Almanca ve Fransızcadır. Bu okullar genellikle özel okullardır. Azınlıklarda kendi dillerinde eğitim görme hakları yasalarla sağlanmıştır. Yabancı dil dersleri ilköğretim 4. sınıftan itibaren verilmektedir. Yabancı dil zorunlu dersler arasındadır. Öğrenciler birkaç dil arasında seçim yapabilirler. Genellikle bu diller, İngilizce Almanca, Fransızca ve Rusçadır. Dil okulları ya da yabancı dil programları genişletilmiş okullar iki dil öğretirler. Yedinci sınıfta öğrenciler ikinci bir yabancı dili seçmeli bir ders olarak seçebilirler (Çek Cumhuriyeti WEB, 2006).

Çek Cumhuriyeti'nde CLIL (Content and Language Integrated Learning-İçerik ve Dilin Entegre olduğu Öğrenim) eğitimin bir parçasıdır. CLIL programı için öğretim dili olarak resmi dil ve bir yabancı dil kullanılmaktadır.

2002/3 öğretim yılında eğitim programında bulunan diller şunlardır: Almanca, İngilizce, İspanyolca, Fransızca, Rusça dır. Çek Cumhuriyeti'nde eğitim programında zorunlu spesifik bir dilin öğretimi yoktur.

2001/02 öğretim yılında İlköğretimde birinci dili öğrenen öğrencilerin oranı 39.3 ve ikinci dili öğrenen öğrencilerin oranı ise 4.4 dır. Ortaöğretim Birinci kademedede (ISCED2) birinci yabancı dil öğrenen öğrencilerin oranı 93.3, ikinci yabancı dili öğrenme oranı 3.8 dır. Ortaöğretim ikinci kademedede (ISCED3) öğrencilerin ikinci dili öğrenme oranı 98.9 dır (Tablo 6). İlköğretimde(ISCED1) İngilizce, Almanca ve Fransızca öğrenen öğrencilerin bütün öğrencilerin oranı sırasıyla 17.7, 29.5, 0.5 dır (Tablo 7). İlköğretim düzeyinde, İngilizce öğrenen öğrencilerin oranı 29.5 dır (Tablo 8). Her öğrencinin öğrendiği yabancı dil ortalama sayısı ortaöğretim birinci kademedede 1.0 ve ortaöğretim ikinci kademedede ise 2.0 dır. Bu oranlar yabancı dillerin toplamı, genel ortaöğretimde (ISCED2 ve3) kayıtlı olan bütün öğrencilerin oranına bölünerek bulunmuştur (Tablo 9).

Genel ortaöğretim birinci kademedede Almanca, İngilizce, Fransızca ve İspanyolca öğrenen öğrencilerin oranı sırasıyla: 36.9, 61.4, 1.8, 0.2, 0.4, ortaöğretim ikinci kademe kademedede ise ; 73.5, 98.9, 17.3, 4.8, 2.5 dır. Çek Cumhuriyeti'nde en çok öğrenilen yabancı dil İngilizcedir (Tablo 10).

2002/2003 öğretim yılında, zorunlu eğitim kapsamında, zorunlu yabancı dil için öğretim programında dört beceriyle ilişkili amaçlara verilen öncelik incelendiğinde, birinci yabancı dilin zorunlu öğretimi başlatıldığında, dinleme ve konuşma becerilerine ağırlık verilmektedir. Zorunlu yabancı dil 9 yaşlarda başlamaktadır. Zorunlu eğitim bittiğinde ise beceri konusunda programda öncelikli beceri belirtilmemiştir (Tablo 11). İlköğretimde zorunlu ders olarak okutulan yabancı dil dersine ayrılan minimum zaman 33 saattir. Zorunlu ortaöğretimde ise zorunlu ders olarak okutulan yabancı dil dersine ayrılan minimum zaman 91 saattir (Tablo12). Zorunlu genel eğitim süresinde birinci

zorunlu yabancı dil için tavsiye edilen minimum ders saati 530 ve öğretim için harcanan yıl sayısı 6 dır (Tablo 14).

Zorunlu genel ortaöğretimde zorunlu ders olarak birinci dil için önerilen ders saati 90, ikinci dil için 110 saattir (Tablo 15). Toplam öğretim zamanı içinde zorunlu ders olarak yabancı dillerin öğretimi için belirlenen minimum toplam zamanın oranı ilköğretimde 8.2, zorunlu genel ortaöğretimde ise 10.4 dır (Tablo 16). İlköğretim ve zorunlu genel ortaöğretimde toplam öğretim zamanı içinde zorunlu ders olarak yabancı dillerin öğretimi için belirlenen minimum toplam zamanın oranı sırasıyla; 5.3, 10.4 dır. İlköğretimde genel dersler için öğrenci sayısı 30 olarak önerilirken yabancı dil için sınıfta maksimum öğrenci sayısı 24 olması önerilmektedir (Tablo 17).

Çek Cumhuriyetinde okul programların özelliklerine bakıldığında *Základní škola* (ilköğretim) süresince eğitim süreci içerisinde farklı yaklaşımlar gösteren üç muhtemel program bulunmaktadır: *Základní škola* programı, bilişsel öğrenme, bilgi edinimi ve akademik kariyer hazırlığına özel önem vermektedir. *Základní škola* terimi, hem bir okul çeşidine, hem de bu okul tarafından uygulanan bir eğitim programı anlamına gelmektedir. *Obecná škola* (ilköğretim) programı, yurttaşlık bilincini ve bilgi çıkarımı ve yorumlama yeteneğini geliştirmeye önem verir; son olarak, *Národní škola* programı, eğitim programı ve metotların çeşitliliğine yönelik ihtiyaca önem verir, ve bilginin özel alanlarından çok hedeflere odaklanır. Ebeveynler, bu üç program arasından bir seçim yapabilirler. Tüm bu okulların, yabancı dil öğrenimine yönelik olarak aynı temeller üzerine oturtulmuş program gereklilikleri vardır. Yine de daha ilk seneden itibaren cross-curricular dil öğrenimi (çapraz dil öğrenimi programı) sağlayan *Národní škola* programı diğerlerine nazaran daha önce başlayabilir. *Gymnázium*'un daha önceki senelerine ilişkin özel bir program bulunmamaktadır. 11-15 yaş aralığındaki öğrenciler, *Základní škola* programının ikinci ve üçüncü kademelerine dahil olurlar (Çek Cumhuriyeti Yabancı Dil Öğretim Programı, 1997).

Öğretim materyalleri konusunda Çek Ulusal Programı öğretmenlerin ders kitapları ve diğer öğretim materyalleri seçmede tamamen serbest bırakmıştır. Anadili kullanan yerel metotlar ve geleneksel yabancı dil metotları (çeviri metodu, ezber metodu) dışında çok sayıda alternatif metotlar (iletişimsel, görsel ve işitsel, seçmeci ve direkt metotlar) sunulmuştur. Materyal seçimini kolaylaştırmak için Eğitim Bakanlığı

öğretim programıyla uyumlu tavsiyeli ders kitapların yıllık listesini yayınlar (Taislav, Jitka, 2000).

Çek Cumhuriyetinde Yabancı Dil Öğretiminin Tarihi Zemini

1918- 1938 yılları arasında genel anlamda yabancı dil öğretimi konusunda tartışmalar vardı. Bu tartışmalar bir taraftan klasik dillerin (Latince, Eski Yunanca) öğretim durumu ile ilgili olarak ortaya çıkarken, diğer taraftan zorunlu genel ortaöğretim kurumlarında modern yabancı dillerin öğretimine odaklanmıştı. 1933'te Eğitim Programı reformundan sonra, Latince Yunanca ve Almanca genel ortaöğretim (gymnasia) kurumlarında öğretilmekteydi. Diğer taraftan modern ortaöğretim okullarında (realna gymnasia) Latincenin dışında iki modern yabancı dil öğretilmekteydi. Genellikle birinci dil Almanca ve ikinci dil Fransızca olurdu. Öğrenciler seçmeli bir ders olarak üçüncü bir dili (İngilizce, Rusça, İtalyanca vb.) çalışabiliyorlardı. Almanca öğretimi konusuna gelince o dönemde yaklaşık üç milyon alman azınlığı Çekoslovakya'da yaşıyordu. Böylece Almanca kendiliğinden yabancı dil konumuna gelmişti .

1939'da Alman İşgalinden sonra, Çek ortaöğretim okulları Nazi rejiminin okul yasalarına uymaları için zorlandı. O denemdeki okul programlarında yabancı dil öğretiminden söz edilmemektedir. Almanca o kadar yoğun öğretildi ki, kısmen eğitim dili olmuştu. Almanca öğretimi halk okulların birinci sınıfında (obecna skola) zorunluydu.

İkinci dünya savaşından sonra, 1945/46 öğretim yılı için geçici bir öğretim programı yürürlüğe konulmuştu. O program 1933'te belirlenen yabancı dil amaçlarının gerçekleşmesini öngörüyordu. Yeni bir politik hava ile ve yeni bir Avrupa bölümüne uyumlu olarak Rusça temel yabancı dil olarak okulla girmeye başlandı. Rusça temel okulların ilk basamağında okutulan tek yabancı dildi. 1948'de Çekoslovakya'da komünistlerin iktidarı ele geçirmelerinden sonra, temel yabancı dil olarak Rusça baskınlığını onayladı. Ortak bir eğitim ve öğretim sistemi oluşturuldu.

1965'te ortaöğretim ikinci kademe (Lise) Beşeri bölüm ve Fen Bölüm diye iki dala ayrılmıştı. Beşeri bölümde yabancı dil öğretimine ayrılan zaman artırılmıştı. Rusçanın dışında başka bir yabancı dil zorunlu olarak okutulmaktaydı. Bir başka yabancı dilde seçmeli olarak seçilebiliyordu.

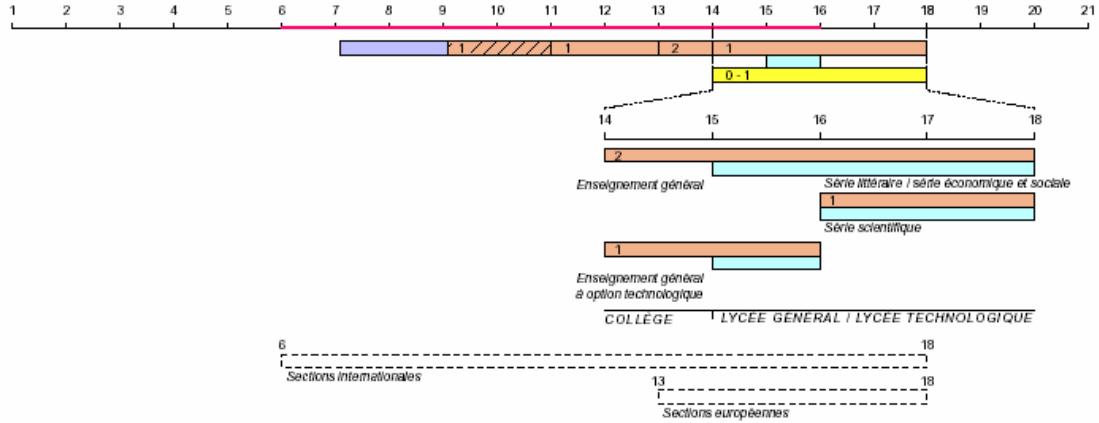
1989 öncesine kadar ana okullarında yabancı dil öğretimi yoktu. 1989 'dan beri bölge otoriterleri ve okul yetkilileri tarafında erken yabancı dil öğretimini organize etmekte. 1989'da ki temel sosyal ve politik değişimden sonra, birinci yabancı dil olarak Rusçanın zorunlu öğretimi hemen iptal edilmiştir. Bunun yerine bir yabancı dili seçme demokratik hakkı gelmiştir.

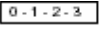

1991-2000 yılları arasında, ilköğretim ve ortaöğretim okullarında yabancı dil için ayrılan sürede çok değişiklik yapılmamıştır. 90'lı yılların başında sekiz yıllık zorunlu eğitim kademeli olarak dokuz yıllık zorunlu eğitime geçmiştir. Bu da 1997/98 öğretim yılında yabancı dil öğretiminin beşinci sınıftan dördüncü sınıfa kaydırılmasına neden olmuştur. İkinci yabancı dil ise 7-9. sınıflar için seçmeli olarak konulmuştur. 1998'den bu yana 6-9. sınıflar için birinci yabancı dil için ayrılan sürede bir değişiklik yapılmamıştır (Eurydice unit, 2001).

3.2.4. FRANSA

FRANSA

1999-2000 Eğitim ve Öğretim Yılında Okul Öncesi, İlköğretim ve Genel Ortaöğretim Seviyelerinde Yabancı Dil Öğretiminin Durumu

	: Zorunlu Ders Zorunlu Program seçenekleri		: Yabancı dil evrelere ayrılmıştır.
	: Bütün okullar bir yabancı dili sunmak zorunda.		: Özellikle okul/sınıf
	: Okullar yabancı bir dili sunup sunmamada özgürler.		: Okula kayıt için seçme kriteri
	: Yabancı dilin durumu eğitim türüne (büyük harflerle yazılmış) çalışma alanına (küçük harflerle yazılmış) bağlıdır.		: Başlama yaşı değişebilir
	: Pilot proje		: Yabancı dil sayısı
	: Öğretim programı konusunda okul özerktir.		: Zorunlu eğitim

Enseignement général: Genel eğitim

Série littéraire/ série économique et sociale: Edebiyat , ekonomi ve sosyal bölümler

Série scientifique: Fen Bölümü

Enseignement général à option technologique: Genel eğitim ve seçmeli teknoloji bölümü

Fransa'da 1999/2000 öğretim yılında, ilk ve ortaöğretimde toplam 6.8 milyon öğrenci İngilizce öğrenmekte. İspanyolca: 1.9 milyon, Almanca: 1.4 milyon, İtalyanca: 230 000, Rusça: 15 000, başka hiçbir dil 10.000 den fazla öğrenci tarafından öğrenilmemektedir. Anasınıfının son yılında itibaren bütün öğrencilere modern bir

yabancı dilin öğretimini yaymak, (2005 yılı için planlanmış) yeterli sayıda öğretmenin bulunmaması yüzünden ertelenmek zorunda kalınmıştır. 2001/02 yılında ilköğretimin son iki yılında öğrencilerin katıldığı derslerin %94’de bir yabancı dil öğretilmiştir. Genel eğitimdeki bütün öğrencileri için ikinci dil ortaöğretimin 3. sınıfından Baccalaureat sınavına girinceye kadar zorunludur. Ortaöğretim ikinci kademeyi devam eden öğrencileri için üçüncü bir yabancı dil seçmeli olarak sunulmaktadır. 1990’dan beri, üçüncü dil seçmeli olduğu için öğrencilerin seçme oranı gittikçe düşmektedir (Candelier, 2004: 81-82).

Fransa’da 1998/99 öğretim yılında, yabancı dil program geliştirilmesinde ortaöğretim kurumlarından öğretmenler, üniversitelerden öğretim üyeleri ve eğitim müfettişlerinden oluşan bir grup görev almaktadır. Bu grup çalışmasının sonuçlarını *eğitim programı ulusal meclisine sunar*. Meclis öğretim evreleri arasındaki tutarlılığını sağlamaya çalışır (Eurydice, European, 2001: 150).

2000/2001 öğretim yılından itibaren, bütün öğrencilere 10 yaşından itibaren bir yabancı dil öğretilmek zorundadır. Belli bölgelerde 13 yaşından itibaren bir yabancı dil yerine bir yerel dili seçebilir. Uygulamada ve taleplere cevap vermek için “lycee” eğitimi(15-18 yaş arası) zorunlu eğitim program seçeneği olarak sunulan bir çok ders içerisinde en az iki yabancı dili kapsamaktadır.

1974 ve 1984 yılında zorunlu birinci yabancı dil ortaokulun birinci yılında (college'de) öğretilmeye başlanırken, 1992 yılından itibaren zorunlu birinci yabancı dil öğretimi aşamalı olarak daha erken yaşlarda verilmeye başlanmış; 2000-2001 eğitim-öğretim yılında zorunlu birinci yabancı dil, CM1 ve CM2 düzeyindeki tüm öğrencilere verilmeye başlanmıştır (Eurydice European Unit 2001:68-87). 2000 yılında, bakanlık ilköğretimde yabancı dil öğretimine başlama yaşını daha da erkene alma kararını vermiştir. Böylece 2005 yılına kadar öğrenciler, ilköğretim öncesi eğitimin son sınıflarında bu öğretimden yararlanmaya başlayıp ikinci bir yabancı dili öğrenmeye de *coll&ge'e* kabul edilir edilmez başlayabileceklerdir (Eurydice European Unit 2001:69).

2000/2001 öğretim yılından itibaren, lisede fen alanında 16 yaşındaki bütün öğrenciler de iki dil öğrenmek zorundadır (Eurydice European Unit, 2000).

2002'de tasarlanan yeni ilköğretim programına göre okul öncesi eğitimde yani 5 yaşından itibaren verilmesi gerekmektedir (*Eurydice,2005*).

Fransa'da geleneksel olarak, eğitim yetkilileri ilköğretimde Fransızcadan başka öğretilen diller için üç terim kullanmışlardır. *Yabancı dil* olarak İngilizce, İspanyolca, Almanca, vb. , *bölgesel dil* olarak Breton, Basque, Creole, Occitan, Corsican, vb., *ulus dil* olarak Arapça, Türkçe, Lehçe vb. dilleri kullanmışlardır.

Fransa'da yabancı diller Avrupa dillerine baskın gelmekte, gelecek Avrupa vatandaşlığı ve vatandaşların mesleki gelecekleri için önemli görülmektedir. İngilizce birinci yabancı dil olarak ilköğretimde öğrencilerin % 80'ni, ortaöğretimde ise öğrencilerin %93.2' si tarafından öğrenilmektedir. İspanyolca ikinci ve Almanca üçüncü dil yabancı dil olarak öğretilmektedir. Diğer diller ise İtalyanca ve Rusça dibi diller sadece öğrencilerin küçük bir oranı tarafından öğrenmek istenmekte ve sadece ikinci yabancı dil olarak öğrenilmektedir.

Yeni öğretim programında yerel dillere de yer verilmekte, yerel diller yıllarca Fransız okullarında yasaklanmalarına rağmen şimdilik kültürel miras olarak değerlendirilmektedirler (Hèlot, 2003).

Fransa'da CLIL (Content and Language Integrated Learning-İçerik ve Dilin Entegre olduğu Öğrenim) eğitimin bir parçasıdır. CLIL programı için öğretim dili olarak kullanılan diller resmi dil ve bir yabancı dilin kullanımının yanı sıra bölgesel ve azınlık dil de kullanılmaktadır.

2002/3 öğretim yılında eğitim programında bulunan diller şunlardır: Arapça, Almanca, İngilizce, İspanyolca, Modern İbranice, İtalyanca, Japonca, Hollandaca, lehçe (Polonya dili), Portekizce, Rusça, Türkçe, Çince, Eski yunanca ve Latince. Fransa'da eğitim programında zorunlu spesifik bir dilin öğretimi yoktur.

AB ülkelerin hepsinde olduğu gibi, Fransa'da da Öğrencilerin %80 en az bir yabancı dili öğrenmektedir. Fransa'da Ortaöğretim Birinci kademedeki (ISCED2) 2001/02 öğretim yılında 1. yabancı dil öğrenen öğrencilerin oranı 53.5, ikinci yabancı dili

öğrenme oranı 44.6 ve üçüncü dili öğrenme oranı ise 1.9 dur. Ortaöğretim ikinci kademedede (ISCED3) öğrencilerin birinci, ikinci ve üçüncü dilleri öğrenme oranı sırayla, 10.2, 83.0, 6.7 dır (Tablo 6).

1999/2000 öğretim yılında ilköğretim düzeyinde, İngilizce öğrenen öğrencilerin oranı: 35.8 dır (Tablo 8).

2001/2002 öğretim yılında her öğrencinin öğrendiği yabancı dil ortalama sayısı ortaöğretim birinci kademedede 1.5 ve ortaöğretim ikinci kademedede ise 2.0 dır. Bu oranlar yabancı dillerin toplamı, genel ortaöğretimde (ISCED2 ve3) kayıtlı olan bütün öğrencilerin oranına bölünerek bulunmuştur (Tablo 9). Genel ortaöğretim birinci kademedede Almanca, İngilizce, İspanyolca ve Rusça öğrenen öğrencilerin oranı sırasıyla: 15.7, 9.4, 32.5, 0.1, ortaöğretim ikinci kademe kademedede ise ; 30.5, 99.4, 56.00.7 dır. Fransa'da en çok öğrenilen yabancı dil İngilizcedir (Tablo 10).

2002/2003 öğretim yılında, zorunlu eğitim kapsamında, zorunlu yabancı dil için öğretim programında dört beceri ile ilişkili amaçlara verilen öncelik incelendiğinde, birinci yabancı dilin zorunlu öğretimi başlatıldığında, dinleme ve konuşma becerilerine ağırlık verilmektedir. Zorunlu yabancı dil 8-10 yaşlarda başlamaktadır. Zorunlu eğitim bittiğinde ise dört beceriye (dinleme, konuşma, okuma ve yazma) eşit düzeyde ağırlık verilmektedir (Tablo 11). İlköğretimde zorunlu ders olarak okutulan yabancı dil dersine ayrılan minimum zaman 32 saattir. Zorunlu ortaöğretimde ise zorunlu ders olarak okutulan yabancı dil dersine ayrılan minimum zaman 132 saattir (Tablo12). Zorunlu genel eğitim süresinde birinci zorunlu yabancı dil için tavsiye edilen minimum ders saati 713 ve öğretim için harcanan yıl sayısı 8 dır (Tablo 14).

Birinci yabancı dile ayrılan süre ikinci dile ayrılan sürenin 5 katıdır ve ikinci yabancı dil öğretimi zorunlu eğitimin son yıllarında verilmektedir. Yani öğrenciler 13 yaşlarında olmaktadır (Tablo 15).

2002/3 öğretim yılında zorunlu genel ortaöğretimde zorunlu ders olarak birinci dil için önerilen ders saati 110, ikinci dil için önerilen ders saati ise 22 saattir (Tablo 15). Toplam öğretim zamanı içinde zorunlu ders olarak yabancı dillerin öğretimi için belirlenen minimum toplam zamanın oranı ilköğretimde 3.4, zorunlu genel

ortaöğretimde ise 13.6 dır (Tablo 16). İlköğretimde yabancı dil için sınıfta maksimum öğrenci sayısı hakkında düzenlemeler ve tavsiyeler bulunmamaktadır (Tablo 17).

Fransa'da 1992 yılında ilköğretim düzeyinde yabancı dil öğretimini kabul ettikten sonra birkaç yıl içinde yabancı dil öğretim programını geliştirmiştir (Eurydice European Unit 2001:154).

Fransa'daki yabancı dil öğretim programları öğretim önerileri içermektedir. Örneğin: öğretmenler bir dizi motivasyon aktivitelerini ve öğrencilerin tamamen katıldığı, kendi ilgi ve tercihleri hakkında konuşmaları için teşvik edildikleri ortamları tanıtmalıdır. Öğretmen öğrencilerin bir birleriyle yarışmalarını ve diyaloglara katılmalarını vb teşvik etmelidir. Ancak öğretmenlere bu önerilere uyup uymamak konusunda belirli bir özgürlük verilmektedir. Öğretmenler istedikleri ders kitaplarını kullanmakta serbesttirler (Eurydice European Unit 2001:158).

Fransa İÖP'de CM1 ve CM2 için hedefler şu şekilde sıralanmıştır:

1. Öğrencilerin [özellikle sözel (oral) dili] anlama yeteneklerini geliştirme, anlamın çıkarılmasını sağlayan bazı dilsel öğeleri (sözcüksel, dilbilgisel, sesbilimsel) seçmelerini sağlama;
2. Öğrencilerin çalışılan dilin vurgu, ton ve ezgi düzenini -daha genel anlamıyla sesletimiyle (telaffuz) ilgili bütün özelliklerini- dinleme, algılama, tanıma, kopyalama ve üretmelerini sağlama;
3. Öğrencilerin, kendilerine anlamlı gelen, onları motive eden, kültürel bilgilerin de yer aldığı çeşitli basit iletişim ortamlarında sunulan temel dilsel işlevleri kendi kullanımları için edinmelerini sağlama;
4. Öğrencilerin dilin işleyişi konusunda bilinçlenmelerine yardımcı olma;
5. Öğrencilerin kendilerine yabancı olan dünya gerçekleri hakkında ufuklarını genişletme, gelenek ve adetlerin göreceli olarak algılanması gerektiğini konusunda farkındalıklarını sağlama (Le BO No:40 11 Nov 1999).

Fransa’da Yabancı Dil Öğretiminin Genel Durumu

1990’lı yılların başından itibaren pek çok Avrupa ülkesinde, yabancı dil öğretiminin zorunlu eğitimin ilk yıllarında verilmeye başlandığı pilot projeler yapılmıştır. Bu pilot projeler özellikle Almanya, Fransa, İrlanda, Avusturya ve Portekiz’de gerçekleştirilmiştir (Eurydice European Unit 2001: 68).

Son 30 yıldır, Avrupa Birliği ülkelerindeki eğitim programlarında yer alan yabancı dillerin sayısında artış olmuştur. Özellikle son 10 yıl içinde, zaman çizelgeleri ikinci bir yabancı dile yer açmak için tekrar düzenlenmiş, Fransa dahil yine pek çok AB ülkesinde zaman çizelgeleri, yeni yabancı dillerin öğretim programına daha kolay eklenebilmesi için esnekleştirilmiştir. 1974 ve 1984 yılları arasındaki on yıllık zaman içerisinde zorunlu birinci yabancı dilin durumunda pek değişiklik olmamıştır. 1998 yılından itibaren, daha önceki 20 yıla kıyasla, büyük değişimler gerçekleşmiştir. Zorunlu birinci yabancı dil öğretimi daha erken yaşlarda yapılmaya başlanmıştır (Eurydice European Unit 2001:75).

2000 yılından 2002 yılına kadar Fransa eski Milli Eğitim Bakanı anaokulundan üniversiteye yabancı dil öğretimini geliştirmek için büyük bir reform başlatmıştı. İlk kez Fransa’nın tek dile sahip olmadığı, bölgesel dillerin kolektif bir zenginlik olarak tanındığı, bu dillerin de okul sistemi tarafından değerlendirileceği iddia edilmekteydi. Avrupa Konseyinin çalışmaları etkisiyle örneğin 2000 yılındaki Ortak Avrupa Dil Kriterleri, 2001 yılındaki Avrupa Diller Yılı, Avrupa Portfolyosu gibi çalışmalarla Avrupa’nın dil ve kültürel çeşitliliği ve çok dilliliği geliştirme gibi kavramlar Fransa dil politikasının bir parçası olmuştur.

Eğitimsel düzeyde bu yeni gelişmeler İlköğretim okulları için tasarlanan yeni eğitim programında yer almıştır. İlk kez yerel diller yabancı dillerle eşit düzeyde programda yer verilmiştir. İlköğretimde dokuz yaşında öğretilecek dillerin listesi İtalyanca, Portekizce, Rusça, Çince, Arapça dahil edilecek şekilde uzatılmıştır. Genelde ilköğretim düzeyinde yabancı dillerin öğretimi 1995 ten beri öğrencilerin %90’ının bu dili öğrenmesi ile çok başarılı olmuştur. Gerçek çaba Milli eğitim Bakanlığında “Direction de l’Enseignement Scolaire” departmanı tarafından programların içerikleri

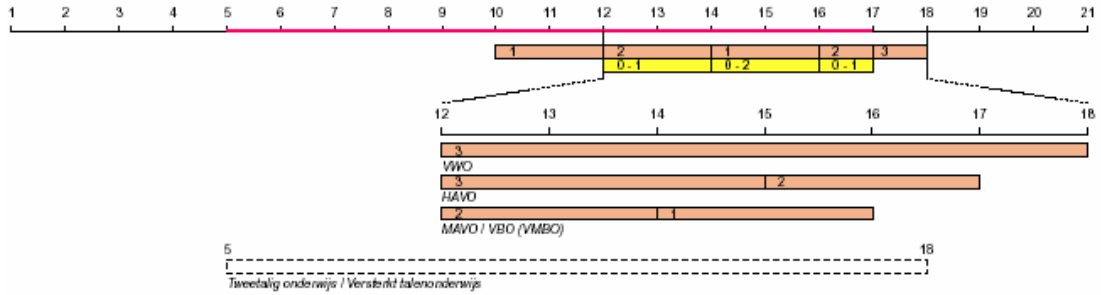
detaylı bir şekilde yazılarak ve sekiz dil için ek pedagojik dokümanlar yayınlanarak gösterilmiştir (Helot, 2003).

Avrupa Birliği ülkelerinde öğretim programlarında sunulan zorunlu birinci yabancı diller sınırlı sayıdadır. Pek çok ülkede sunulan zorunlu birinci yabancı dil sayısı altı civarındadır. Ancak Fransa'da bu sayı 12'ye kadar çıkar (Eurydice European Unit 2001:94). Fransa'da zorunlu birinci yabancı dil için sunulan diller İspanyolca, Almanca, İngilizce, İtalyanca, Hollandaca, Portekizce, Rusça, Arapça, Çince, Modern İbranice, Japonca ve Lehçe'dir (Eurydice European Unit 2001: 95). Okullar resmi kaynaklarda belirtilenden daha az yabancı dil sunabilmektedir. Teoriyle pratik arasındaki bu farkın pek çok nedeni vardır. Temel nedenlerden ilki, belirli bir dilde ders açabilmek için bu dili seçmeyi isteyen öğrenci sayısının belirlenen en az seviyede olması gerekmektedir. Seçilebilecek yabancı dilde uzman öğretmen eksikliği de bir diğer nedendir. Okullara özgü bazı başka nedenler de okulların bir dili diğerine tercih etmesine yol açmaktadır. Örneğin, Fransa'da ebeveynlerin ve öğrencilerin çoğunluğunun isteği, komşu ülke ve bölgelerdeki dilsel ve kültürel bağlam göz önünde bulundurulmaktadır. Pek çok Avrupa Birliği ülkesinde ekonomik dünyanın isteklerine cevap verebilmek adına okullar İngilizceyi birinci yabancı dil olarak verme eğilimindedir (Eurydice European Unit 2001:96). Bütün Avrupa ülkeleri, okullarında büyük oranda İngilizce öğretmektedir. Avrupa Birliği'nde milyonlarca öğrenci okul hayatları boyunca yabancı dil olarak İngilizce öğrenmektedir (Bonnet 1997:2).

3.2.5. HOLLANDA

HOLLANDA

1999-2000 Eğitim ve Öğretim Yılında Okul Öncesi, İlköğretim ve Genel Ortaöğretim Seviyelerinde Yabancı Dil Öğretiminin Durumu

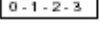

VWO: Yükseköğretime hazırlayan genel ortaöğretim

HAVO: Üst dereceli genel ortaöğretim

MAVO: Orta dereceli genel ortaöğretim

VMBO: Mesleki hazırlık eğitimi

Okullar, ilköğretim son üç yılında yabancı dil dersi saatlerini kendileri ayarlayabilmektedirler. Bu da 10-12 yaş arasındaki öğrencileri kapsamaktadır. (Eurydice European Unit, 2000).

	: Zorunlu Ders Zorunlu Program seçenekleri		: Yabancı dil evrelere ayrılmıştır.
	: Bütün okullar bir yabancı dili sunmak zorunda.		: Özellikli okul/sınıf
	: Okullar yabancı bir dili sunup sunmamada özgürler.		: Okula kayıt için seçme kriteri
	: Yabancı dilin durumu eğitim türüne (büyük harflerle yazılmış) çalışma alanına (küçük harflerle yazılmış) bağlıdır.		: Başlama yaşı değişebilir
	: Pilot proje		: Yabancı dil sayısı
	: Öğretim programı konusunda okul özerktir.		: Zorunlu eğitim

Hollanda'da 1998/99 öğretim yılında yabancı dil program geliştirilmesinde öğretmenlerden, müfettişlerden, araştırmacılardan ve öğrencilerden oluşan bir grup görev almaktadır (Eurydice European, 2001: 150).

Okullar, yabancı dilin hangi yaşlarda öğretileceği konusunda karar vermede özgürler. Bütün öğrenciler okula başlar başlamaz yabancı dil öğrenmeye başlamazlar. Yabancı dil öğretimi 10 ila 12 yaş arasında öğretilmektedir (Eurydice, 2005).

Hollanda'da CLIL (Content and Language Integrated Learning-İçerik ve Dilin Entegre Olduğu Öğrenim) eğitimin bir parçasıdır. CLIL programı için öğretim dili olarak resmi dil ve bir yabancı dil kullanılmaktadır. Bu dil İngilizcedir.

2002/3 öğretim yılında eğitim programında bulunan diller şunlardır: Arapça, Almanca, İngilizce, İspanyolca, Fransızca, İtalyanca, Rusça, Türkçe, eski Yunanca ve Latince'dir. Hollanda'da eğitim programında İngilizce zorunlu olarak öğretilmektedir.

2001/02 öğretim yılında İlköğretimde birinci dili öğrenen öğrencilerin oranı 33,3 dır. Ortaöğretim Birinci kademede (ISCED2) 1. yabancı dil öğrenen öğrencilerin oranı 20.9, ikinci yabancı dili öğrenme oranı 55.8 dır. Ortaöğretim ikinci kademede (ISCED3) öğrencilerin birinci, ikinci ve üçüncü dilleri öğrenme oranı sırayla, 63.2, 28.0, 8.0dır (Tablo6). Hollanda'da üçüncü dili öğrenen öğrencilerin oranı %15'i geçmektedir.

İlköğretimde (ISCED 1) İngilizce öğrenen öğrencilerin bütün öğrencilere göre oranı 33.3 dır (Tablo7). Her öğrencinin öğrendiği yabancı dil ortalama sayısı ortaöğretim birinci kademede 2.0 ve ortaöğretim ikinci kademede ise 1.5 dır. Bu oranlar yabancı dillerin toplamı, genel ortaöğretimde (ISCED2 ve3) kayıtlı olan bütün öğrencilerin oranına bölünerek bulunmuştur (Tablo 9). Genel ortaöğretim ikinci kademede Almanca, İngilizce ve Fransızca öğrenen öğrencilerin oranı sırasıyla: 23.3, 99.9, 22.7dir. Hollanda'da en çok öğrenilen yabancı dil İngilizcedir (Tablo 10).

2002/2003 öğretim yılında, zorunlu eğitim kapsamında, zorunlu yabancı dil için öğretim programında dört beceri ile ilişkili amaçlara verilen öncelik incelendiğinde, birinci yabancı dilin zorunlu öğretimi başlatıldığında, dinleme, konuşma ve okuma becerilerine ağırlık verilmektedir ve zorunlu yabancı dil 5-10 yaşlarında başlamaktadır.

Zorunlu eğitim bittiğinde ise dört beceriye (dinleme, konuşma, okuma ve yazma) eşit düzeyde ağırlık verilmektedir. Ancak, dört beceriye öncelik verilmesi eğitim türüne göre değişmektedir. VMBO okulunda dört beceriye eşit derecede önem verilirken, HAVO okulun son iki sınıfında vurgu daha çok sözel beceriler üzerindedir. VWO okulun son üç yılında ise yazma becerisine daha çok önem verilmektedir (Tablo 11). İlköğretimde ve ortaöğretimde zorunlu ders olarak okutulan yabancı dil dersine ayrılan zaman esneklerdir. Okulun durumuna göre değişmektedir (Tablo12). İlköğretimde genel dersler ve yabancı dil dersi için öğrenci sayısı 30 olarak önerilmektedir. Yabancı dil dersi için özel sayı belirtilmemektedir (Tablo 13).

Hollanda’da Yabancı Dil Öğretiminin Tarihi Zemini

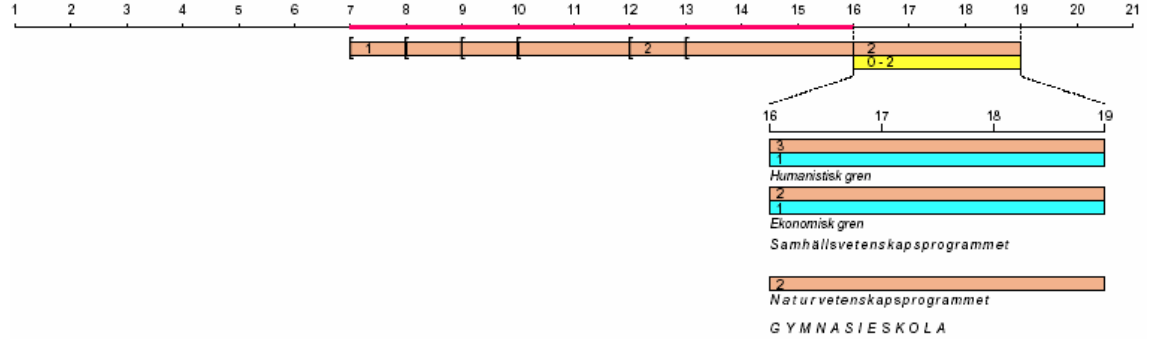
Hollanda’da 20. yüzyılın ikinci yarısında eğitim sistemindeki çok sayıda önemli değişiklikler dil öğretimini etkilemiştir. En önemli değişiklik kuşkusuz 1963’teki Ortaöğretim kanunuydu (Wet op het voortgezet onderwijs). 1968’den beri yürürlükte olan yasa farklı ortaöğretim okullarını tanımlamıştır. Bu okullar 1968’den önce ayrı kanunlarla yönetilmekteydi ve yeni genel okul türü oluşturmuştu (HAVO). Yasa birinci sınıftaki öğrenciler için İngilizce ve Almancayı zorunlu hale getirmiştir. Bu durum bütün ortaöğretim okulları için yaygındır.1985’te okulöncesi okullar ve ilkokullar *Basisonderwij* okulları adı altında bir araya getirilmiş. Bu gün bu okul sekiz yıl sürmektedir. Bu değişikliklerle İngilizce öğretimi bütün öğrenciler için iki yıl öne alınmıştır.

1993’te ortaöğretim birinci kademe 2 ila 3 yıllık bir süreyi kapsayan ortak bir çekirdek program geliştirildi. Öğrenciler farklı hızlarda ilerleme imkanına sahiplerdi. Fakat okul öğrencilerin hedeflere (kerndoelen) ulaştığından emin olmak zorundadır. Bütün öğrencilere iki zorunlu yabancı dili yüklemek bütün eğitim türlerinin aynı temele sahip olduğunu gösterir. Aynı uygulama, temel eğitim esnasında (basisvorming) meslek öncesi okullar (VBO) için de geçerlidir (Eurydice European, 2001:51-52).

3.2.6. İSVEÇ

İSVEÇ

1999-2000 Eğitim ve Öğretim Yılında Okul Öncesi, İlköğretim ve Genel Ortaöğretim Seviyelerinde Yabancı Dil Öğretimin Durumu

Samhällsvetenskapsprogrammet : Sosyal Bilimler Programı
Naturvetenskapsprogrammet : Fen Bilimleri Programı
Humanistisk gren : Beşeri Bilimler (Dil, Edebiyat ve Felsefe)
Ekonomisk gren : Ekonomi

İsveç'te 1998/99 öğretim yılında yabancı dil program geliştirilmesinde sorumlu olan birim: uzmanlardan oluşan özel bir birim, Milli Eğitim bakanlığındaki memurlar/görevliler dokümanların son taslağını oluştururlar. Parlamento temel konulara karar verir. Yeni program çerçevesini oluşturmada öğretmenler, araştırmacılar, öğrenciler direk olarak katılmazlar fakat kendilerine gerektiğinde danışılmaktadır (Eurydice European, 2001: 150).

Öğrencilerin üçte biri yedi yaşında ilk yabancı dillerini öğrenmeye başlarlar. Üçte ikisi 9 yaşında başlarlar ve geri kalan kısmı ise 8 -10 yaş arası başlarlar. İkinci zorunlu yabancı dili göz önünde bulundurduğumuzda, öğrencilerin %80'ni 12 yaşında yabancı dil öğrenmeye başlarlar. %20 ise 13 yaşında öğrenmeye başlar (Eurydice European Unit, 2000).

CLIL (Content and Language Integrated Learning-İçerik ve Dilin Entegre Olduğu Öğrenim) eğitimin bir parçasıdır. CLIL programı için öğretim dili olarak kullanılan diller iki resmi dil kullanılmaktadır.

2002/3 öğretim yılında eğitim programında bulunan diller şunlardır: Almanca, İngilizce, İspanyolca, Fransızcadır. İsveç'te eğitim programında zorunlu spesifik dil İngilizcedir. 2002'de bir ilköğretimde öğrencilerin %10 bir dil öğrenmiştir.

İlköğretimde birinci dili öğrenen öğrencilerin sayısı 66.8, ikinci dili öğrenen öğrencilerin sayısı 12.1 dir.

2001/02 öğretim yılında ISCED2 düzeyde bir yabancı dili öğrenen öğrencilerin oranı 28.7, ISCED3 düzeyde bir yabancı dili öğrenen öğrencilerin oranı ise 7.3 dir. ISCED2 düzeyde iki yabancı dili öğrenen öğrencilerin oranı 68.6, ISCED3 düzeyde iki yabancı dili öğrenen öğrencilerin oranı ise 74.5 dir. Üçüncü dili öğrenme oranı ise oldukça düşüktür. İlköğretimde (ISCED 1) Almanca, İngilizce ve Fransızca öğrenen öğrencilerin bütün öğrencilere oranı sırasıyla 4.3, 78.8 ve 2.0 dir (Tablo7).

İlköğretim düzeyinde, İngilizce öğrenen öğrencilerin oranı 78.8 dir (Tablo 8). Her öğrencinin öğrendiği yabancı dil ortalama sayısı ortaöğretim birinci kademedede 1.7 ve ortaöğretim ikinci kademedede ise 2.1 dir. Bu oranlar yabancı dillerin toplamı, genel ortaöğretimde (ISCED2 ve3) kayıtlı olan bütün öğrencilerin oranına bölünerek bulunmuştur (Tablo 9).

Genel ortaöğretim birinci kademedede Almanca, İngilizce, Fransızca ve İspanyolca ve Rusça öğrenen öğrencilerin oranı sırasıyla: 34.0, 100, 21.0, 18.7, 0.0 ortaöğretim ikinci kademe kademedede ise ; 48.9, 99.8, 25.8, 0.8 dir. İsveç'te en çok öğrenilen yabancı dil İngilizcedir (Tablo 10).

İsveç'te ilköğretimde yabancı dil derslerine yarı-uzman öğretmenler girdikleri gibi artık branş öğretmenler girmeye başlamıştır.

2002/2003 öğretim yılında, zorunlu eğitim kapsamında, zorunlu yabancı dil için öğretim programında dört beceri ile ilişkili amaçlara verilen öncelik incelendiğinde, birinci yabancı dilin zorunlu öğretimi başlatıldığında, dinleme ve konuşma becerilerine ağırlık verilmektedir. Zorunlu yabancı dil 7-10 yaşlarda başlamaktadır. Zorunlu eğitim

bittiğinde ise sadece dinleme ve konuşmaya ağırlık verilmektedir (Tablo 11). İlköğretimde zorunlu ders olarak okutulan yabancı dil dersine ayrılan minimum zaman 67 saattir. Zorunlu ortaöğretimde ise zorunlu ders olarak okutulan yabancı dil dersine ayrılan minimum zaman 133 saattir (Tablo 12). Zorunlu genel eğitim süresinde birinci zorunlu yabancı dil için tavsiye edilen minimum toplam ders saati 480 ve öğretim için harcanan yıl sayısı 6 dır (Tablo 13).

Genel ortaöğretimde zorunlu ders olarak birinci dil için önerilen ders saati 53, ikinci dil için önerilen ders saati ise 80'dır (Tablo 15). Toplam öğretim zamanı içinde zorunlu ders olarak yabancı dillerin öğretimi için belirlenen minimum toplam zamanın oranı ilköğretimde 9.3, zorunlu genel ortaöğretimde ise 17.0 dır (Tablo 16). İlköğretimde yabancı dil dersi için öğrenci sayısı belirtilmemiştir (Tablo 17).

1994 yabancı dil programının (Lpö1994) genel amaçları açıkça uluslar arası bir çevrede demokratik değerlere dayanmaktadır. Eğitimin ve öğretimin amacı kültürel miras değerleri gelenekleri, dil ve bilgiyi kuşaktan kuşağa aktarmaktır. Öğrencilerin gerçekleri ve koşulları eleştirel bir gözle değerlendirmeleri ve farklı alternatifleri öğrenmeleri önemli görülmektedir. Okullar öğrencilere bakış açısı ve öğrenme için gerekli olan teknik ve yöntemi vermelidir. Öğrencilere çalışmalarında sorumluluk ve bağımsızlık kendi başına çalışma alışkanlığı (autonomy) verilmelidir (Stenburg, Kurt, 2000).

İsveç Yabancı Dil Öğretiminin Tarihi Zemini

Yabancı dilleri bilme ya da en azında uluslar arası bir iletişim dilini bilme ihtiyacı, 18. yüz yılda mahkemelerde, orduda ve ticaret dünyasında önem kazanmıştı. O dönemde, Fransızca İsveç tüccarlar için faydalı olmaya başlamasına rağmen, Almanca iletişim alanının çoğunda çok önemli bir dildi. Almanca da ticarete önemli bir role sahipti, fakat İngilizceye fazla ilgi yoktu.

1922'de Okul Komisyonu öğretilecek birinci dil olarak İngilizceyi önermişti. Birkaç okul deneme amaçlı olarak İngilizceyi öğretmeye başladılar. 1946 yıllarında bu uygulama devam ederek Okul Komisyonun yeni öneriler paketiyle ortaya çıkmasına neden olmuştu. 1962'de Komisyonun tavsiyelerini takiben bir dizi deneysel

çalışmalardan sonra, 9 yıllık çok amaçlı okul için öğretim programı bütün öğrenciler için İngilizcenin zorunlu olmasını sağlamıştı. İngilizce öğrenme 4. sınıfta başlamış 7-9. sınıflarda seçmeli ders olarak okutulmuştu. Aynı yıl Almanca ve Fransızca da İngilizce ile eşit düzeyde programa yerleştirilmiştir. 1969'da yayınlanan çok amaçlı okular için yayınlanan öğretim programıyla, İngilizce 4. sınıftan itibaren zorunlu ders haline getirilmiştir. 1980' de ikinci yabancı dil konumu hakkında tartışmalar başlamış, kimileri ikinci yabancı dilin kaldırılmasını ve kimilerin de (sanayiciler, tüccarlar) ikinci yabancı dilin devam etmesini istemişlerdir. İkinci yabancı dil seçmeli yapılarak, tartışma sona erdirilmiştir. 1994'te yeni program (LPO94) yabancı dil öğretiminin önemini vurgulamaktadır. Diğer kültürlerin hakkında geniş bilgiye sahip olmak gerekçesiyle ve yabancı dil öğrenildiğinde ve konuşulduğunda aktif bir vatandaş olma düşüncesiyle yabancı dil öğrenciler tarafında çoğunlukla kabul edilmişti (Lampa, 1999).

İlköğretimde yabancı dil öğretimi ilk kez *folkskola*'da başlamıştır. 1950'den çok öncesinden beri 13–14 yaşındaki çocuklara İngilizce veya Almanca sunulabiliyordu fakat zorunlu değildi. 1950'li yıllarda İngilizce zorunlu hale getirildi. *Grundskola*'nın ilköğretim ve ortaöğretim birinci kademedeki denk düşen yapı sistemi 1962'de kurulmuştur. *Grundskola*'da İngilizce zorunluydu ve Fransızca da Almancanın yanı sıra, ilk kez Almancayla eşit şartlar altında, öğrenilebiliyordu.

Yabancı dil öğretimi konusundaki değişiklikler (ders saati, başlama yaşı, öğrenme süresi vb.) yeni bir eğitim programının geliştirilmesiyle ilk kez gündeme geldi. Bu olay zorunlu eğitimde (ilköğretim ve ortaöğretim birinci kademe) 60'lı yıllardan sonra dört kez tekrarlanmıştır; ortaöğretim ikinci kademedeki ise 1966, 1970 ve 1992 tarihlerinde meydana gelmiştir.

Yukarıda da belirtildiği gibi, 1962'de oluşturulan *Grundskola*'da İngilizce zorunluydu; İngilizce 4.-7. sınıflar arasında zorunluydu (10–13 yaş aralığında). Öğrenciler, 7.-9. sınıflar arasında (13–15 yaş aralığında) Almanca, Fransızca, İspanyolca ve Rusça arasında bir seçim yapabiliyorlardı (Eurydice Sweden, 2001 : 2).

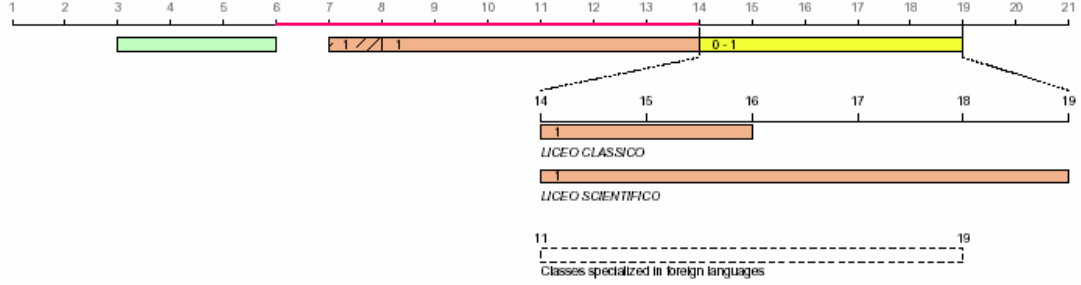
Eğitim programındaki değişiklikler ve süre: 1969'da hazırlanan eğitim programı ve zamanlamada İngilizce 3.-9. sınıflar arasında (9–15 yaş aralığı) zorunluydu. 1980

zaman periyodunda da öncekilerde olduğu gibi her bir seneye ilişkin ders saatleri değil de her üç senelik döneme ilişkin ders saatleri belirtilmiştir. İlk üç senelik süre içerisinde İngilizceye yer verilmiştir fakat bu da sadece birkaç saatten oluşmaktadır. Birçok okulda İngilizce Ğretimine 4. sınıftan önce baŐlanmamaktadır. 1994 eğitim programıyla beraber yabancı dil Ğretimi güçlendirilmiŐtir (halen de bu program geçerlidir) (Eurydice Sweden, 2001 : 3).

3.2.7. İTALYA

İTALYA

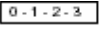

1999-2000 Eğitim ve Öğretim Yılında Okul Öncesi, İlköğretim ve Genel Ortaöğretim Seviyelerinde Yabancı Dil Öğretimin Durumu

Liceo classico: Klasik Lise

Liseo scientifico: Fen Lisesi

Classes specialized in foreign languages: Yabancı dilde uzmanlaşan sınıflar

	: Zorunlu Ders Zorunlu Program seçenekleri		: Yabancı dil evrelere ayrılmıştır.
	: Bütün okullar bir yabancı dili sunmak zorunda.		: Özellikli okul/sınıf
	: Okullar yabancı bir dili sunup sunmamada özgürler.		: Okula kayıt için seçme kriteri
	: Yabancı dilin durumu eğitim türüne (büyük harflerle yazılmış) çalışma alanına (küçük harflerle yazılmış) bağlıdır.		: Başlama yaşı değişebilir
	: Pilot proje		: Yabancı dil sayısı
	: Öğretim programı konusunda okul üzerktir.		: Zorunlu eğitim

İtalya'da 1998/99 öğretim yılında yabancı dil program geliştirilmesinde öğretmenler, veliler, bakanlık görevlileri politikacılar ve uzmanlar görev almaktadır (Eurydice, European, 2001: 150).

1992/93 öğretim yılından beri, zorunlu ders olarak yabancı dil öğretimi kademeli olarak 7 yaşındaki bütün öğrencilere uygulanmaktadır. Sanat Okullarında (liceo artistico)

öğrenciler deneysel derslere kayıt yapmadıkça, zorunlu bir yabancı dili almazlar. Çünkü okul resmi öğretim programını değiştirebilir ve zorunlu yabancı dili değiştirebilir.

Okul öncesi eğitimde yabancı dil pilot proje olarak 1999/2000 öğretim yılında başlatılmıştır. İlköğretim düzeyinde ise 7 yaşından itibaren zorunlu kılınmıştır (Eurydice European Unit, 2000).

2002-2003 öğretim yılında okul öncesi, yabancı dilin ilk önce Pilot proje olarak öğretildiği yaş 6ve 7 yaşlarıdır. Uygulanan süre ise iki yıldır.

2003/04 öğretim yılından bu yana yabancı dil ilköğretim birinci sınıfından itibaren zorunlu ders olarak eğitim programında yer almaktadır (Eurydice, 2005).

İtalya'da CLIL (Content and Language Integrated Learning-İçerik ve Dilin entegre olduğu Öğrenim) eğitimin bir parçasıdır. CLIL programı için öğretim dili olarak kullanılan diller resmi dil ve yabancı bir dilin kullanımının yanı sıra bölgesel ve azınlık dil de kullanılmaktadır.

İtalya'da 2002/3 öğretim yılında eğitim programında bulunan diller şunlardır: Almanca, İngilizce, İspanyolca, Fransızca dır. İtalya'da eğitim programında zorunlu spesifik bir dilin öğretimi yoktur.

2001/02 öğretim yılında İlköğretimde birinci dili öğrenen öğrencilerin oranı 83.0 ve ikinci dili öğrenen öğrencilerin oranı ise 0.1dir.

AB ülkelerin hepsinde olduğu gibi, İtalya'da da Öğrencilerin %80'ni en az bir yabancı dili öğrenmektedir. 2001/02 öğretim yılında, Ortaöğretim Birinci kademedede (ISCED2) 1. yabancı dil öğrenen öğrencilerin oranı 77.7, ikinci yabancı dili öğrenme oranı 22.3 dır. Ortaöğretim ikinci kademedede (ISCED3)öğrencilerin birinci, ikinci ve üçüncü dilleri öğrenme oranı sırayla, 59.0, 23.9, 5.9 dır (Tablo6). İlköğretimde(ISCED 1) İngilizce, Almanca ve Fransızca öğrenen öğrencilerin bütün öğrencilerin oranı sırasıyla 13, 71.1 ve 59 dır (Tablo 7).

2001/2002 öğretim yılında ilköğretim düzeyinde, İngilizce öğrenen öğrencilerin oranı 75.1 dır (Tablo 8). Her öğrencinin öğrendiği yabancı dil ortalama sayısı ortaöğretim birinci kademedede 1.2 ve ortaöğretim ikinci kademedede ise 1.2 dır. Bu oranlar

yabancı dillerin toplamı, genel ortaöğretimde (ISCED2 ve3) kayıtlı olan bütün öğrencilerin oranına bölünerek bulunmuştur(Tablo 9). Genel ortaöğretim birinci kademedede Almanca, İngilizce, Fransızca ve İspanyolca öğrenen öğrencilerin oranı sırasıyla: 2.9, 28.6, 35.8,0.3 , ortaöğretim ikinci kademe kademedede ise ; 8.2, 85.9, 27.2,2.9 dır. İtalya’da en çok öğrenilen yabancı dil İngilizcedir (Tablo 10).

2002/2003 öğretim yılında, zorunlu eğitim kapsamında, zorunlu yabancı dil için öğretim programında dört beceri ile ilişkili amaçlara verilen öncelik incelendiğinde, birinci yabancı dilin zorunlu öğretimi başlatıldığında, dinleme ve konuşma becerilerine ağırlık verilmektedir.

Zorunlu yabancı dil 7 yaşlarda başlamaktadır. Zorunlu eğitim bittiğinde ise dört beceriye (dinleme, konuşma, okuma ve yazma) eşit düzeyde ağırlık verilmektedir (Tablo 11).

2002/3 öğretim yılında ilköğretimde zorunlu ders olarak okutulan yabancı dil dersine ayrılan minimum zaman 80 saattir. Zorunlu ortaöğretimde ise zorunlu ders olarak okutulan yabancı dil dersine ayrılan minimum zaman 101 saattir (Tablo12). Zorunlu genel eğitim süresinde birinci zorunlu yabancı dil için tavsiye edilen minimum ders saati 803 ve öğretim için harcanan yıl sayısı 8 dır (Tablo 14). Zorunlu genel ortaöğretimde zorunlu ders olarak birinci dil için önerilen ders saati 93 dır (Tablo 15). Toplam öğretim zamanı içinde zorunlu ders olarak yabancı dillerin öğretimi için belirlenen minimum toplam zamanın oranı ilköğretimde 8.2, zorunlu genel ortaöğretimde ise10.4 dır (Tablo 16). İlköğretimde genel dersler için öğrenci sayısı 25 olarak önerilirken yabancı dil için sınıfta maksimum öğrenci sayısı 20 olması önerilmektedir (Tablo 17).

İtalya’da Yabancı Dil Öğretiminin Tarihi Zemini

A. Tarihçe

1950’lerden, özellikle de 1980’lerden bugüne kadar yabancı dil öğretimine ilişkin eğitim sisteminde birçok değişikliklere gidildi. Düzenlemeler, örneğin ilköğretimin birinci ve daha sonraki bir sınıfında, deneysel bir zeminde de olsa ilköğretim birinci kademedede de özellikle erken öğrenmeyi sağlayacak şekilde ele

alınmıştı. Ortaöğretim düzeyinde, bazen özel düzenlemelerle, bazen de genel düzenlemedeki ana hatlara bağlı olarak yabancı dil öğretiminde sabit bir artış oldu.

B. Kronolojik Reformlar

1950 ve 1961 yılları arasında yabancı dil öğretimi adına kayda değer bir düzenleme yer almamaktadır.

Aslında 1962/63 öğretim yılı boyunca İtalya'daki ortaöğretim birinci kademe kurumları iki bölüme ayrıldı: *scuola media* (ortaöğretim ikinci kademe eğitimi sürdürmek isteyenler için) ve *scuola di avviamento professionale* (mesleki bölüm) (iş piyasasına girmek isteyenler için). Fakat yine de yabancı dil öğretimi *scuola media*'da ve özel isteğe bağlı olarak mesleki bölümde haftada iki saat olmak üzere zorunluydu.

31 Aralık 1962'deki 1859 numaralı yasa ("devlet yönetimindeki *scuola media* kurumu ve yapısı (ortaöğretim birinci kademe)") tüm üç yıllık eğitim süresi boyunca yabancı dil öğretimini zorunlu kılan bir program ile 11–14 yaş arasındaki tüm öğrencilerin eşit şartlar altında eğitim görebilecekleri tek bir ortaöğretim birinci kademe sistemi getirdi.

1970'li yıllarda, ortaöğretim birinci kademe iki yabancı dil öğretimini, ve tüm üst ortaöğretim süresince bir veya birden fazla yabancı dil öğretimini (isteğe bağlı olarak) öngören 31 Mayıs 1974 tarihli (no. 417) Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi yürürlüğe girdi.

1980'lerde, 1985'te yürürlüğe giren program ile ilköğretimde yabancı dil öğretiminin gerekliliği ilk kez gündeme getirildi. Fakat bunun yanı sıra, bu tür öğrenmeye yönelik düzenlemeler getiren ve yabancı dil öğretmenlerinin ihtiyaçlarını tanımlayan 28 Haziran 1991 tarihli Başbakanlık Kararnamesinin kabulüne kadar, ilköğretim düzeyinde yabancı dil öğretimi, Milli Eğitim Bakanlığı tarafından geliştirilen ILSSE projesine (*Insegnamento delle Lingue Straniere nella Scuola Elementare-ilköğretim düzeyinde yabancı dil öğretimi*) katılan okullar ve öğretmenler aracılığıyla deneysel bir zemine oturtuldu.

28 Haziran 1991 tarihli Başbakanlık Kararnamesi'ne göre, 1992/93 öğretim yılından itibaren ilköğretimin ikinci senesinde İngilizce, Fransızca, Almanca veya İspanyolcadan herhangi biri haftada üç saat olmak üzere öğretilmesi gerekiyordu.

Aslında ilköğretim düzeyinde yabancı dil öğretimini gerçekleştirebilecek öğretmen sayısının az olması sebebiyle bahsi geçen bu yabancı diller ikinci seneden sonra öğretilabiliyordu. Buna ilaveten, dil öğretimine yönelik hazırlıklar bölge içerisinde bir bütün olarak gelişigüzel bir biçimde yayıldı ve 1999/2000 öğretim yılında ilköğretim öğrencilerinin %68.97'sini kapsamaktaydı (İtalya milli Eğitim Bakanlığı 1990'lı yıllarda, Haziran 1991'deki bu seviyedeki öğretmenler için hazırlanmış “anaokulu eğitsel aktiviteleri ana hatları” ile birlikte, farklı dil ve kültürleri de kapsayan deneysel bir yaklaşım sergileyen dilbilimsel anlam ve kullanıma yönelik dilbilimsel ana hatlar ilk kez ortaya atıldı. Fakat bunun yanı sıra, anaokulu seviyesindeki deneysel yabancı dil öğretimine ilişkin ilk organik proje ancak 5 Haziran 1997 tarihli düzenlemelerle gerçekleştirilebildi. Proje 1997/98 öğretim yılında uygulanmaya başlandı. Projenin ilk aşamasında 120 öğretmen seçildi, eğitildi ve bu öğretmenlere, yabancı dil öğretiminde kullanabilecekleri özel multimedya ekipmanları verildi (Eurydice Unit Italy, 2001:3-4).

Ortaöğretim konusunda da, mesleki ortaöğretim kurumlarında, tüm öğrenim süresi boyunca en az bir yabancı dilin haftada 2 veya 3 saat olarak okutulmasını öngören 24 Nisan 1992 Başbakanlık Kararnamesi *Progetto 92* (92 Projesi) adı altında kabul edildi.

Bundan başka, eğitim olanaklarını geliştirmek ve yaygınlaştırmak adına, bir başka deyişle alt öğretim kurumlarında ikinci bir halk dili öğretimini başlatmak ve katılımcıları eğitimin farklı tür ve seviyeleri için programlar hazırlamaya teşvik etmek amacıyla 1997'de 440 no.lu yasa çıkarıldı. 1998/99 öğretim yılında gerçekleştirilen bu düzenlemeler çerçevesinde, ilköğretim kurumlarındaki katılımcılar halk dilini geliştirmeye teşvik edilirken, ortaöğretim birinci kademedede de ekstra-programasal ve seçmeli bir ikinci halk dili öğretimine başlandı.

Yüksek öğrenimdeyse, gerek üniversitelere tanınan özerklik, gerekse üniversitelerdeki fakültelerin farklılığı sebebiyle okullarda olduğu gibi bir tarihi gelişimden bahsetmek neredeyse imkânsızdır.

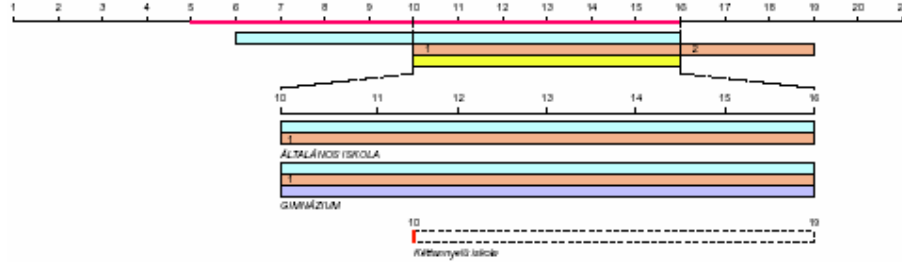
Son zamanlarda özellikle tıp fakültelerinde ve bilimsel fakültelerde zorunlu ders ve sınavların uygulanıyor olmasının (genellikle İngilizce üzerine) yanı sıra, göz ardı edilmemesi gereken bir başka nokta da, yabancı dil ve edebiyat fakültelerine ilaveten, doğu dil ve medeniyetleri üzerine yoğunlaşan enstitülerin de bazı yabancı dil dersleri ve

sınavları (örneğin ekonomi ve politik-sosyal bilimler üzerine eğitim veren fakülteler gibi) düzenlemesidir (Eurydice Unit Italy, 2001: 3).

3.2.8. MACARİSTAN

MACARİSTAN

1999-2000 Eğitim Ve Öğretim Yılında Okul Öncesi, İlköğretim Ve Genel Ortaöğretim Seviyelerinde Yabancı Dil Öğretiminin Durumu

Gimnazium: Ortaöğretim birinci kademe+Lise. 10/12/14 - 18/19 yaşlar arası

Altalanos iskola: İlköğretim okulu, iki evrede oluşmaktadır. Birinci evre: 6-10 yaş; ikinci evre: 10-14 yaşlar arasındadır.

Macaristan'da 1998/99 öğretim yılında yabancı dil program geliştirilmesinde öğretmenler, eğitim uzmanları ve ortaöğretim öğretmenlerinde oluşan uzman bir grup görev alır (Eurydice, European, 2001: 150).

On yaşına giren öğrenciler için sekiz yıllık eğitimi sağlayan, on iki yaşına giren öğrenciler için, altı yıllık ve kayıt yaşı 14 olan beş yıllık *Gimnazium* okulları var.

6-16 yaş arası öğrencilerin yabancı dil öğretimi 1998 Ulusal Çekirdek Eğitim Programında ele alınmıştır. 16-18 yaş arası öğrencilerin yabancı dil öğretimi 1985 Bakanlık genelgesiyle yürütülmektedir. Yeni eğitim programı çerçevesi 2000/01 ve 2001/02 öğretim yılında belli okullarda uygulanacaktır (Eurydice, 2000).

2002/03 öğretim yılında Macaristan'da bütün öğrenciler okulda iken an az bir yabancı dili zorunlu olarak öğrenirler. Dil öğretimi 9 yaşından başlar. İkinci dil öğretimi ise 14 yaşında başlamaktadır (Tablo1).

Yabancı dil öğretiminin temel amacı öğrenci ihtiyacına göre saptanır. Öğrenciler bir Macaristan, Avrupa ve dünya vatandaşı olarak eğitilmek istiyorlarsa, kullanabilecekleri ve geliştirebilecekleri bir dil yeterliliğine sahip olmak zorundalar (Macaristan Milli Eğitim Resmi Web Sayfası, 2006).

Macaristan'da içerik ve dilin entegre olduğu öğrenim türü olan CLIL (Content and Language Integrated Learning) eğitimin bir parçasıdır. CLIL programı için öğretim dili olarak resmi dil ve yabancı bir dilin kullanılmaktadır, ayrıca yabancı bir dilin yanı sıra bölgesel ve azınlık dili de kullanılabilir.

Macaristan'da eğitim programında öğretilmesi gereken diller belirtilmemiştir. Teorik olarak okul herhangi bir dil öğretilir.

2001/2002 öğretim yılında, İlköğretimde (ISCED 1) İngilizce, Almanca ve Fransızca öğrenen öğrencilerin bütün öğrencilerin oranı sırasıyla 16.8, 26.0, 1.6 dır (Tablo 7). Her öğrencinin öğrendiği yabancı dil ortalama sayısı ortaöğretim birinci kademedede 0.9 ve ortaöğretim ikinci kademedede ise 1.2 dır. Bu oranlar yabancı dillerin toplamı, genel ortaöğretimde (ISCED2 ve3) kayıtlı olan bütün öğrencilerin oranına bölünerek bulunmuştur (Tablo 9). Genel ortaöğretim birinci kademedede Almanca, İngilizce, Fransızca ve İspanyolca öğrenen öğrencilerin oranı sırasıyla: 38.1, 45.9, 3.1, 0.1, 0.6, ortaöğretim ikinci kademe kademedede ise ; 49.3, 57.6, 6.3, 1.0, 1.6 dır. Macaristan'da en çok öğrenilen yabancı dil İngilizcedir (Tablo 10).

2002/2003 öğretim yılında, zorunlu eğitim kapsamında, zorunlu yabancı dil için öğretim programında dört beceri ile ilişkili amaçlara verilen öncelik incelendiğinde, birinci yabancı dilin zorunlu öğretimi başlatıldığında, bütün beceriler eşit ölçüde önemli görülmüştür. Zorunlu yabancı dil 9 yaşlarda başlamaktadır. Zorunlu eğitim bittiğinde de, dört beceri(dinleme, konuşma, okuma, yazma) eşit ölçüde önemli olduğu belirtilmiştir (Tablo 11). Zorunlu ders olarak okutulan yabancı dil dersine ayrılan minimum zaman 28 saattir. Zorunlu ortaöğretimde ise zorunlu ders olarak okutulan yabancı dil dersine ayrılan minimum zaman 163 saattir (Tablo12). Zorunlu genel eğitim süresinde birinci zorunlu yabancı dil için tavsiye edilen minimum ders saati 984 ve öğretim için harcanan yıl sayısı 6 dır (Tablo 13).

Birinci yabancı dil için ayrılan zaman diğer yabancı diller için ayrılan zamandan daha fazladır. Birinci yabancı dile ayrılan süre ikinci dile ayrılan sürenin yaklaşık iki katıdır. İkinci yabancı dil öğretimi zorunlu eğitimin son yıllarında verilmektedir.

2002/3 öğretim yılında zorunlu genel ortaöğretimde zorunlu ders olarak birinci dil için önerilen ders saati 109, ikinci dil için 199 saattir (Tablo 15). Toplam öğretim zamanı içinde zorunlu ders olarak yabancı dillerin öğretimi için belirlenen minimum toplam zamanın oranı ilköğretimde 3.5, zorunlu genel ortaöğretimde ise 15.9 dır (Tablo 16). İlköğretimde genel dersler için öğrenci sayısı 26 olarak önerilirken yabancı dil için sınıfta maksimum öğrenci sayısı 13 olması önerilmektedir (Tablo 17).

Macaristan'da ortaöğretim yabancı dilin dağılım oranı

Öğretim yılı	English	German	French	Russian	other
2003/04	51.8%	37.4%	4.5%	0.4%	5.9%

(Csécsi, 2003/2004)

Macaristan'da ilköğretimde yabancı dilin dağılım oranı

Öğretim yılı	English	German	French	Russian	other
2003/04	58.1%	40.1%	0.5%	% 0.3%	1.0%

(Csécsi, 2003/2004)

Macaristan'da son yıllarda İngilizce öğretimi gittikçe artış göstermektedir. 1990/2000 yılları arasında merkezi Avrupa'da bölgesel iletişim dili (lingua franca) olarak Almanca bilinmekteydi ve ilköğretim düzeyinde popüler dildi. O zamandan bu yana ilköğretim düzeyinde İngilizcenin paylaşımı gittikçe artmıştır. 1990 dan beri ortaöğretimde İngilizce güçlü bir konuma sahiptir. Öğretim programındaki payı gittikçe artmaktadır (Kapitánffy, 2006).

Macaristan Yabancı Dil Öğretiminin Tarihi Zemini

A. Tarihçe

Yabancı dil öğretimi, kapsamlı bir eğitim reformunun parçası olarak, 1860'lı yıllardan beri Macar eğitim kurumlarında uygulanan eğitim programının bir parçası olmuştur. Yabancı dil öğretiminin konusu, Macaristan siyasi tarihinin gidişatını yansıtmak olmuştur.

İkinci Dünya Savaşı sonrasında, yani 1945–1948 yılları arasında, bir Koalisyon Hükümeti Macaristan'ı yönetmekteydi. Bu süreç boyunca yabancı dil öğretiminin yapısına dair herhangi bir değişime gidilmedi. *Latince* 8 yıllık genel ortaöğretim

kurumlarındaki hâkimiyetini korurken (haftalık 4-4-4-4-3-3-3-3 saat), öbür taraftan modern bir yabancı dil veya *Yunanca* da zorunlu olarak öğretilmekteydi (haftalık 3-3-5-5-5-4-4 saat). Savaş sonrasında yabancı dil öğretiminde öğretim içeriğini de kapsayan bir takım değişikliklere gidildi ve bunun yanında, *Almanca*, en azından teorik olarak, baskınlığını yitirdi. Koalisyon Hükümeti okullara, öğretilecek dil seçimini de kapsayan bağımsız tercih hakkını tanıdı. Birçok okul, Hükümet Yasasına uygun olarak, Almancanın yanı sıra *İngilizce ve Fransızca* öğretimine başladı, sadece bir kısmı Rusça öğretimine devam etti. Yine de Almanca üstünlüğünü korudu. İstatistiklere göre 1947/48 öğretim yılında yabancı dil öğrencilerinin %81,6'sı Almanca; %7,9'u Latince; %6,5'i İngilizce; %2,2'si Fransızca; %0,3'ü Hırvatça veya Sırpça; %0,2'si Slovakça; %0,1'i Romence; %0,3'ü İbranice ve sadece %1'i Rusça dersleri almaktaydı.

1946 programı modern yabancı dilleri seçmeli ders olarak kabul etti ve her bir yabancı dile has yabancı dil öğretimi hedeflerini aynı şekilde ele aldı. Önceki hedef, basit yazılı ve sözlü dilin anlaşılması ve konuşmaya yönelik becerilerin geliştirilmesine yoğunlaşması münasebetiyle daha kullanışlıydı. Bu kullanıma ilişkin hedeflerin yanı sıra, kültür ve medeniyet konusu da programın odak noktasında bulunmaktaydı.

1949'da Komünist kanadın yönetimi ele almasıyla birlikte, ilköğretim kurumlarının 5. ve 6. sınıflarında; genel ortaöğretim kurumlarının da 1. ve 2. sınıflarında Rusça yeni zorunlu yabancı dil olarak öğretilmeye başlandı. Rusçanın zorunlu yabancı dil olarak öğretilmesine ilişkin öne sürülen sebepler, o zamanki dönemi ve siyasi durumu açıklamak adına güzel bir örnek teşkil etmektedir. Eğitim Bakanı, Rusça öğretiminin gerekliliğine ilişkin en önemli sebebin, Rusçanın politik rolü olduğunu açıkladı. Rusçanın, öğretmen ve öğrencilerin politik konular hakkındaki düşünce şekilleri üzerindeki önemini ve potansiyel etkisini anlamıştı.

Rusçanın zorunlu yabancı dil olarak öğretilmeye başlanması birçok sorunu da beraberinde getirdi. Öğrenci sayısındaki önemli artışın yanı sıra; program, ders kitabı ve insan kaynaklarının yetersizliği ciddi problemlere yol açtı. Macaristan eğitim sisteminde acilen 3000 Rusça öğretmene ihtiyaç vardı. 1949'da başlatılan öğretmen yetiştirme programına göre 2500 Rusça öğretmeni 1949/50 öğretim yılında ders vermeye başlayabilecekti.

Seçmeli dillerin çeşitliliği savaş öncesi dönemin aynısıydı; Almanca, İngilizce, Fransızca, İtalyanca ve Latince. İlk başlarda Almanca ve Latincenin üstünlüğü gözlenebilir, fakat bunun yanında, bakanlık kararına uygun olarak 1951/52 öğretim

yılından itibaren Latincenin yerini Almanca, İngilizce ve Fransızca aldı (Eurydice Unit Hungary, 2001: 3-4.)

B. Kronolojik reformlar

1950’li yıllardaki reformlar

1950 ve 1953 yılları arasındaki dönem, içerik düzenlemelerinin en katı olduğu dönemdi. Eğitim politikasında olduğu gibi, *Rusça* öğretimi üzerinde de Komünist Partinin mutlak hâkimiyeti vardı. Program geliştirme, merkezi otoritelerin sorumluluğu altındaydı; daha sonra, en azından belli bir sınıra kadar, akademik ve kültürel kurumlar da buna dâhil edildi. Merkezi eğitim programı, eğitim hedeflerini belirtmekte ve her seviyeye yönelik içerik, ödev, dersler ve ders saatlerinin sayısını detaylı bir şekilde açıklamaktaydı. Bu merkezi program uzun yıllar boyunca komünist ideolojiye hizmet edecek bir dokümandı. Ancak bundan sonra eğitim içeriğini kapsayan profesyonel bir bakış açısı geliştirilebildi.

Merkezi eğitim programının bundan başka iki tane daha kati özellikleri vardı. Bunlardan birincisi, ders kitaplarına ilişkin alternatif bulunmamasıydı. İkincisi, programda geçen talimatlara uyulmasını sağlamak amacıyla oluşturulan katı kontrol sistemiydi. Diğerlerine nispeten daha sert olan bu merkezi eğitim programı 1985’te sona erdi, fakat 1998’deki Ulusal Çekirdek Eğitim Programının kabulüne kadar yürürlükte kaldı.

Uygulamaya dönük, eğitimsel ve kültürel hedeflerin yanı sıra siyasi eğitime ilişkin hedefler de belirtilmişti. 1950 genel ortaöğretim programı, okuduğunu anlamaya önem verirken, alanında söz sahibi olmuş okullara yönelik 1953 programı konuya yeni bir bakış açısı getirmiştir: öğrencilere hedef dilde kendi ülkelerini nasıl tanıtacakları öğretiliyordu. Program, sadece okumaya ilişkin konu alanlarını değil, bunun yanı sıra iletişime yönelik konuları da tanımlamaktaydı.

Çok az öğrenci için de olsa, başka bir yabancı dilin, örneğin 5. derecede bir Batı dilinin, öğrenilmesine olanak sağlayan ilk fırsat ancak 1960’lı yıllardan sonra belirdi (Eurydice Unit Hungary, 2001 :5).

1970’li yıllardaki reformlar

1970’lerdeki eğitim programı reformu, öğretilecek materyal miktarının azalmasını öngören 1972’deki Parti kararıyla başlamaktadır. Rusça öğretimini ele alan **1978 ortaöğretim eğitim programı**, ilk öncelikli hedefin uygulama olduğunu, daha

sonra kültürel hedeflerin ve daha sonra da eğitimsel hedeflerin geldiğini belirtmiştir. Fakat yine de eğitimsel hedefler, öğrencinin Sosyalist değerlere uyumuna yönelik gereklilikleri içermemekte; sadece problem-çözme becerilerinin geliştirilmesi gerektiğine dikkat çekmektedir.

1970'li yıllarda, genel okulları çok az etkileyen (toplam ders sayısının %1,7'si kadar) ve Batı dilleri üzerinde çalışmaya yönelik daha geniş imkânlar sağlayan uzmanlaşma başlamıştır. Aynı zamanda, istatistiklere göre bir Batı dili üzerinde çalışmaya imkân bulabilen öğrencilerin sayısı (Ruşçanın yanında ikinci bir yabancı dil olarak), 80'li yıllarda bile 30'lu yıllarda aynı imkâna sahip öğrenci sayısının ancak üçte biri kadardır (Eurydice Unit Hungary, 2001 :5).

1980'li yıllardaki reformlar

1978 reformu birçok eleştiriye maruz kalmış ve 1980'de program üzerinde daha geniş değişiklikler yapılmasına ihtiyaç duyulmuştur. Bu değişiklikler programın merkezi olma özelliğini yitirmesine sebep olmuş; profesyonel yeterliliğin, okulların ve öğretmenlerin özerkliğinin artmasını sağlamıştır. Teorik olarak, **1985 Eğitim Kanunu** birçok yönden okul ve öğretmenlere daha geniş özgürlükler sağlamıştır (ders kitabı seçimi, ihtisaslaşma ve daha fazla seçmeli dersler gibi). Eğitim içeriği üzerindeki merkezi hâkimiyet zayıflamıştır. 1980'deki bir bakanın yönergesi, daha başka yabancı dillerin ilköğretimde öğretilmesine imkân tanımıştır.

Seksenlerin eğitim politikası, kişiye özel merkezi düzenlemeler doğrultusunda hareket etmeyi indirgemeye; ve bunların sonucu olarak ortaya çıkan, okula ilişkin diğer alternatifleri ve içeriği kapsayan bir takım yenilikleri artırmaya odaklanmaktadır. Bu odaklardan birisi de dil öğretimi sisteminin değiştirilmesi konusunu oluşturmaktadır.

1987'deki Çifte Yabancı Dil Okulları durumu da yabancı dil öğretimi konusunda bir takım çeşitliliklerin ve modernizasyonun ortaya çıkmasına katkıda bulunmuştur (Eurydice Unit Hungary, 2001 :6).

1989'lu yılı reformları

1989'daki özgür dil seçimi'yle beraber, önemli bir değişim de ortaya çıkmıştır. İlköğretim ve ortaöğretim kurumlarındaki öğrencilerin zorunlu olarak öğrenecekleri dili seçebilecekleri bir liste ortaya koyan söz konusu değişim, 1985/I No.lu Yasanın 24. maddesine uygun olarak bakanlık tarafından çıkarılan bir yasayla uygulamaya konmuştur. Bu konudaki ayrıntılı düzenlemeler, bakanlığa ait bir yasayla son şeklini

almıştır (109.541/1990). *Ancien* rejiminin iktidarı kaybetmesinden sonra 1990'da yapılan yeni düzenlemelerin en önemli noktaları şunlardır: öğrenciler (ve aileleri) sunulan diller arasından özgürce tercih yapabilecekler, öğretmenler de kullanacakları program ve ders kitaplarını seçerken daha özgün tercihler yapabileceklerdir. Kurumlar, öğretmen kurulları ve okul idareleri, sunabilecekleri dillere ve ders saatlerinin giderlerine ilişkin özgür kararlar alabileceklerdir.

Fakat bunun yanı sıra, politik sistemin değişmesinden sonra, onlarca yıllık Rusça öğretiminin geleneklerinden yeni yeni sıyrılmaya başlayan genel okulların böylesi büyük bir değişime hazır olmadıkları gerçeği kendini göstermiştir. Rusçayı saf dışı bırakma sürecinde okul idarelerinin sağduyulu bir yaklaşım benimsemeleri ve Batı dillerinin öğretime ilişkin profesyonel yöntemler kullanmaya başlamaları bile öğrenci ve öğrenci velilerinden gelen duygusal baskılarla baş etme konusunda fazla etkili olamamıştır.

Yine de, modern Batı dillerini öğrenen öğrenci sayısının 275000'den (1989/90 öğretim yılı) 975000'e (1992/93 öğretim yılı) çıktığı 1992/93 öğretim yılı, bahsi geçen Batı dillerinin gelişimi açısından bir dönüm noktası olarak kabul edilebilir(Eurydice Unit Hungary, 2001 :7).

1995 reformu: Ulusal Çekirdek Eğitim Programı

Ulusal Çekirdek Eğitim Programı, yabancı dil eğitimini de içine almaktaydı ve tüm okul eğitimi için zorunluydu. 1995 tarihinde üzerinde bir takım düzeltmeler yapılmış LXXIX/1993 Numaralı Yasa gereğince yürürlükte bulunan program, Macar okul sisteminin temelini oluşturmaktadır.

Ulusal Çekirdek Eğitim Programı (NCC), öğrencilerin “günlük hayatta kullanabilecekleri, uygulamaya yönelik dil becerilerini” edinmelerini hedeflemektedir. Bu son derece açık cümle, Ulusal Çekirdek Eğitim Programını açıklayan ve yerel eğitim programının hazırlanmasına rehberlik eden ek belgeyle birlikte daha kıymetli bir hale gelmektedir: iletişime yönelik dil öğretiminin hedefi; dilbilimsel, sosyo-dilbilimsel, metinsel, stratejik ve sosyo-kültürel yeterlilikten oluşan iletişimsel hedefleri gerçekleştirmek ve geliştirmektir.

Dil öğretiminde, Macar dil edinimi ve sınav sisteminin özelliklerine bağlı olarak nicel bir yaklaşım hâkim konumdadır. Buna rağmen, dil derslerinin önemli bir hedefi; dil öğretime ve öğrenimine özgü bir takım özellikler, ve söz konusu yabancı dile ve

kültüre yönelik ilgi ve merak uyandırmak aracılığıyla, bir çok yönden öğrencilerin kişiliklerini geliştirmektedir.

Ulusal Çekirdek Eğitim Programı (NCC), on iki yıllık eğitimin *ilk on yıllık zorunlu kısmı*'na yönelik eğitimsel programı düzenlemektedir. Program, eğitim içeriğini bilgi alanlarına bölmektedir. Bu alanlardan birisi de “Modern Yabancı Diller” alanıdır. *Çıktı-sürüm*, işlevsel kriterler bu alana yönelik program temelini oluşturmaktadır. Bu programın içeriğinde, Avrupalı beklentiler ve geleneksel Macar dil öğretimi bir noktada birleştirilmeye çalışılmaktadır ki; zaten tutarsızlıkların büyük bir kısmı da bundan kaynaklanmaktadır.

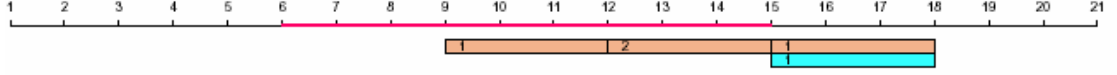
1998 reformu, dil öğretiminin durumunu belirleyen en son reformdur. Bu reformla, içerik düzenlemeleri yabancı dil öğretimini kesin olarak etkileyecektir. NCC' ye göre, yerel okul programı ayrılrsa da, yabancı dil öğretimi 5. sınıfta başlamaktadır. NCC, 1978 programında bulunanlardan farklı olarak yabancı dil öğretimine ilişkin belli zaman aralıklarına ayrılmış yeni bir program öngörmüştür. Önceki sistemle karşılaştırıldığında iki önemli yeni madde göze çarpmaktadır. Birincisi, öğrenciler zorunlu yabancı dil öğrenimine 4. sınıfta değil, 5. sınıfta başlamaktadırlar. İkincisi de, akademik programın esnek bir şekilde oluşturulmuş olmasıdır: yabancı dil öğretimine daha fazla veya daha az ders sayısı ayrılabilir (Çerçeve Eğitim Programı, 2000; fakat bu programda öğrenime başlama noktası 4. sınıf olarak verilmektedir).

Eğitim kurumları, toplumun yabancı dil yeterliliğinin iş bulma konusunda anahtar bir role sahip olduğuna dayanan genel yargısına bağlı olarak, yabancı dil derslerinin sayısını bütün kurumlarda ve bütün seviyelerde artırmıştır (Eurydice Unit Hungary, 2001 :7-8).

3.2.9.YUNANİSTAN

YUNANİSTAN

1999-2000 Eğitim ve Öğretim Yılında Okul Öncesi, İlköğretim ve Genel Ortaöğretim Seviyelerinde Yabancı Dil Öğretimin Durumu

Yunanistan'da 1998/99 öğretim yılında yabancı dil program geliştirilmesinde üniversite öğretim üyelerinden, Pedagoji enstitüsü danışmanları, okulların bir İngilizce danışmanı, beş ilköğretim ve ortaöğretimde öğretmenlerden oluşan bir komisyon görev alır. (Eurydice, European, 2001: 150).

Zorunlu yabancı dil öğretimi 9 yaşında başlamaktadır. İkinci dil öğretimi 12 yaşından itibaren başlamaktadır. Bazı ülkelerde yapılan reformlarla yabancı dil öğrenme durumu hızlı bir şekilde değişmektedir. 2004/05 öğretim yılından bu yana ilköğretimde bir yabancı dili öğrenmek zorunlu olmuştur. Dil öğrenme yaşı 8 'e doğru kaydırılmıştır.

2002/3 öğretim yılında eğitim programında bulunan diller şunlardır: Almanca, İngilizce, Fransızca dır. Yunanistan'da eğitim programında İngilizce zorunlu öğretilmektedir.

2001/02 öğretim yılında İlköğretimde birinci dili öğrenen öğrencilerin oranı 43,7 ve ikinci dili öğrenen öğrencilerin oranı ise 0.8 dır.

Ortaöğretim Birinci kademedede (ISCED2) 1. yabancı dil öğrenen öğrencilerin oranı 4.6, ikinci yabancı dili öğrenme oranı 94.8 dır. Ortaöğretim ikinci kademedede (ISCED3) öğrencilerin birinci dili öğrenme oranı 90.7, ikinci dili öğrenme oranı 27.2 dır (Tablo6). İlköğretimde(ISCED 1) İngilizce, Almanca ve Fransızca öğrenen öğrencilerin bütün öğrencilerin oranı sırasıyla 0.3, 43.3, 0.7 dır (Tablo7).

İlköğretim düzeyinde, İngilizce öğrenen öğrencilerin oranı 44.3 dır(tablo 8). Her öğrencinin öğrendiği yabancı dil ortalama sayısı ortaöğretim birinci kademedede 1.9 ve ortaöğretim ikinci kademedede ise 1.1dir. Bu oranlar yabancı dillerin toplamı, genel

ortaöğretimde (ISCED2 ve3) kayıtlı olan bütün öğrencilerin oranına bölünerek bulunmuştur (Tablo 9). Genel ortaöğretim birinci kademedede Almanca, İngilizce, Fransızca öğrenen öğrencilerin oranı sırasıyla: 27.3, 9.2, 67.6, ortaöğretim ikinci kademe kademedede ise ; 2.1, 95.2, 10.3 dır. Yunanistan'da en çok öğrenilen yabancı dil İngilizcedir (Tablo 10).

İlköğretimde yabancı dil öğretimi branş öğretmenleri tarafından verilmektedir.

2002/2003 öğretim yılında, zorunlu eğitim kapsamında, zorunlu yabancı dil için öğretim programında dört beceri ile ilişkili amaçlara verilen öncelik incelendiğinde, ilk yabancı dilin zorunlu eğitimi başladığında programda öncelikli beceri belirtilmemiştir. Zorunlu yabancı dil 9 yaşlarda başlamaktadır. Zorunlu eğitim bittiğinde de beceri konusunda programda öncelikli beceri belirtilmemiştir (Tablo 11).

İlköğretimde zorunlu ders olarak okutulan yabancı dil dersine ayrılan minimum zaman 39 saattir. Zorunlu ortaöğretimde ise zorunlu ders olarak okutulan yabancı dil dersine ayrılan minimum zaman 140 saattir (Tablo12). Zorunlu genel eğitim süresinde birinci zorunlu yabancı dil için tavsiye edilen minimum ders saati 420 ve öğretim içim harcanan yıl sayısı 6 dır (Tablo 13). Zorunlu genel ortaöğretimde zorunlu ders olarak birinci dil için önerilen ders saati 61, ikinci dil için 79 saattir (Tablo 15). Toplam öğretim zamanı içinde zorunlu ders olarak yabancı dillerin öğretimi için belirlenen minimum toplam zamanın oranı ilköğretimde 5.5, zorunlu genel ortaöğretimde ise15.4 dır (Tablo 16). İlköğretimde genel dersler ve yabancı dil dersi için sınıfta maksimum öğrenci sayısı 24 olması önerilmektedir (Tablo 17).

Okullarda yabancı dil öğretiminin metotları konusunda Chryshochoos (2005) 1983 yılında *Taskway* İngilizce ders kitabının serileri uzmanlardan oluşan bir komisyon tarafından yayınladığını ifade etmektedir. Bu kitap serisi popüler olan iletişim yaklaşımını ön plana çıkarmıştır. 1996'da ilk ve ortaöğretim kurumlarında yabancı dil İngilizcenin yeni programı her öğrencinin kişisel gelişimini vurgulayan eclectic (seçmeli) öğretim yaklaşımını benimsemiştir. öğrenim sürecinde öğrencinin kişisel deneyimlerine dikkat çekmek için özel aktiviteler tasarlanmıştır. Son zamanlarda Pedagoji enstitüsü yabancı dil öğretimine *Programlar Arası Yaklaşım* (the cross-curricular Approach) yöntemini içeren birleştirilmiş öğretim programını yayınladı. Bu

yaklaşım deneysel ve bütüncül öğrenmeyi öne sürmektedir. Ayrıca farklı okullardaki farklı derslerin öğretmenleri öğrencilerin yararı için işbirliği yapmaları teşvik etmektedir (Chryshochoos, 2005).

Yabancı Dil Öğretiminin Tarihi Zemini

A. Giriş

Zorunlu bir yabancı dil öğretimi (FRANSIZCA) eğitim programı içerisinde ilk kez 1822–1830 yılları arasında yer buldu. Fakat 1821 Yunan Özgürlük Mücadelesi sebebiyle uygulamaya konulmadı. Sadece 1832–1840 yılları arasında bölgesel olarak uygulanabildi. 1840'tan itibaren de bütün okullarda uygulanmaya başlandı.

B. Kronolojik Reformlar

Yabancı dil öğretimi, 1950–1999 yılları arasında çeşitli reformlar aracılığıyla aşağıda belirtilen değişikliklere uğradı:

1950'li yılların ortalarında, Fransızcanın yanı sıra İngilizce de programa dâhil edildi ve 8 yıllık ortaöğretim (Oktataksio Gymnasio) öğrencilerine haftada üçer saat olarak bu yabancı dillerden birisi verilmeye başlandı.

1970: Zorunlu yabancı dil statüsündeki Fransızca veya İngilizceden herhangi birisi 6 yıllık ortaöğretim kurumlarında (Eksataksio Gymnasio) haftada üç saat olarak öğretilmeye başlandı.

1976: 6 yıllık ortaöğretim kurumları, Gymnasio (3 yıllık ortaöğretim birinci kademe) ve Lykeio (3 yıllık ortaöğretim ikinci kademe) olmak üzere iki ayrı yapıya dönüştürüldü (309/30–4–76 Numaralı Yasa). Zorunlu yabancı dillerden herhangi birisi haftada üç saat olmak üzere öğretilmeye başlandı.

1984–85: Zorunlu yabancı dil statüsündeki Fransızca veya İngilizceden herhangi birisi, üç yıllık Gymnasio (ortaöğretim birinci kademe) süresince ve Lykeio'nun (ortaöğretim ikinci kademe) ilk yılında haftada üç saat olarak; Lykeio'nun diğer ikinci ve üçüncü senelerinde de ikişer saat olarak öğretilmeye başlandı (1566/85 Numaralı Yasa).

1987–88: İlköğretimde yabancı dil öğretimi, 124 ilköğretim okulunda deneme amaçlı olarak uygulanmaya başlandı (1566/85 Numaralı Yasa). Fransızca veren ilköğretim okullarının sayısı 44 iken, İngilizce veren okulların sayısı 80 idi.

1989/90: Bu öğretim yılı içerisinde yabancı dil öğretimi yine deneme amaçlı olarak 1202 ilköğretim okulunda uygulanmaya başlandı.

1990/92: Bu süre içerisinde ilköğretimin son üç yılı boyunca haftada üçer saat olarak öğretilen yabancı dile (İngilizce) bağlı olarak ilköğretimde bu üç yıllık program uygulandı. (hala deneysel amaçlı olarak)

1992/93: İlköğretimin son üç yılında yabancı bir dil öğretimi (İngilizce) zorunlu hale getirildi. İlköğretimin dördüncü yılından başlayıp alt ortaöğretimin üçüncü yılına kadar uzanan kapsamlı altı yıllık müfredat programı aşama aşama uygulanmaya başlandı. (15/96 sayılı Başkanlık Kararnamesi, 9/18-01-96 tarihli Resmi Hükümet Gazetesi)

1993/94: Almancanın da derece derece katılımıyla birlikte dil çeşitliliği genişletilmiş oldu. Alt ortaöğretimde (Gymnasio) İngilizcenin birinci zorunlu yabancı dil olmasının yanı sıra Fransızca veya Almanca seçmeli olarak ikinci zorunlu bir yabancı dil niteliğinde müfredat içeriğine dâhil edildi. (447/93 sayılı Başkanlık Kararnamesi, 185/17-10-93 tarihli Resmi Hükümet Gazetesi)

1996/97: Almancanın üst ortaöğretimde (Lykeio) derece derece kullanılmaya başlanması (78 sayılı Başkanlık Kararnamesi, 65/02-05-97 tarihli Resmi Hükümet Gazetesi)

1998/99: İkinci bir yabancı dil öğretimi mecburi program içerisinde bir seçenek olarak yer bulurken; 1998-99'da Lykeio'nun (üst ortaöğretim) 1. ve 2. sınıflarında; 1999-00'de 3.sınıflarında uygulamaya konan Eniaio Lykeio'ya ilişkin yeni yasa'ya (1057/01-12-97 tarihli Resmi Hükümet Gazetesi) uygun olarak herhangi bir yabancı dil (İngilizce, Fransızca veya Almanca) öğretimi zorunlu hale geldi Eurydice Unit Greece, 2001 :2-5).

Metodolojik yaklaşımlarda programların öngördüğü değişiklikler

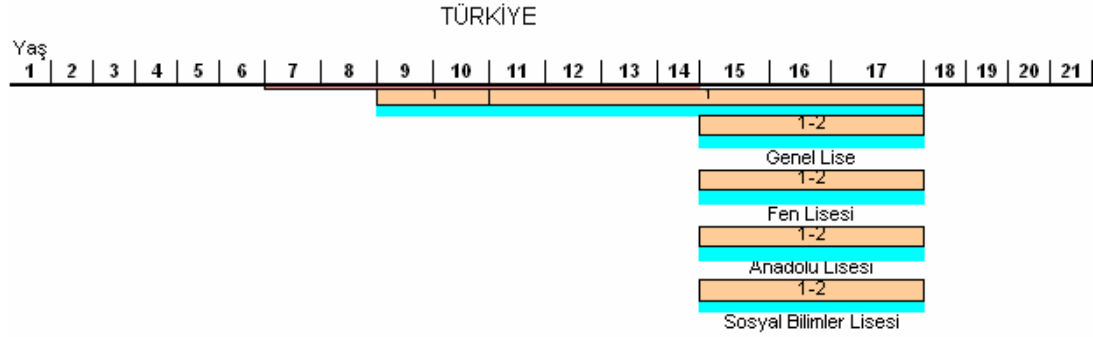
Yunanistan içerisinde yabancı dil öğretiminde kullanılacak metodolojiden söz edecek olursak, İngilizce ders kitapları 1971'de giderek popüler hale gelen İletişimsel Yaklaşımı benimsemekteydi.

1981'de, benimsenen İngilizce ve Fransızca öğretimine dair yeni program, çok çeşitli materyaller aracılığıyla iletişim üzerine odaklanan iletişimsel yaklaşımı resmi olarak içermekteydi. İlköğretim ve alt ortaöğretimde İngilizce öğretimini içeren 1996'daki kapsamlı yeni program, çocukların kişisel gelişim özelliklerine vurgu yaparak hümanistik yaklaşımı da içinde barındırmaktaydı. Dil öğrenimi süresince çocukların kişisel deneyimler edinmelerini sağlamak amacıyla özel aktiviteler tasarlandı (Eurydice, Greece, 2001: 5).

3.2.10. TÜRKİYE

TÜRKİYE

2005-2006 Eğitim ve Öğretim Yılında Okul Öncesi, İlköğretim ve Genel Ortaöğretim Seviyelerinde Yabancı Dil Öğretimin Durumu

İlköğretim 4. ve 5. sınıfların zorunlu eğitim kapsamında dil öğretim programında dört beceri ile ilişkili amaçlara verilen öncelik incelendiğinde, dinleme, konuşma ve yazma becerilerine ağırlık verilmesi önerilmektedir (Tebliğler Dergisi Ekim 1997 tarih ve 2481 sayı). Zorunlu yabancı dil 10 yaşlarda başlamaktadır. Zorunlu eğitim bittiğinde ise dört beceriye (dinleme, konuşma, okuma ve yazma) eşit düzeyde ağırlık verilmektedir.

2005/06 öğretim yılında ilköğretim birinci kademedeki zorunlu ders olarak okutulan yabancı dil dersine ayrılan minimum zaman 144 saattir. Zorunlu ilköğretim ikinci kademedeki (ortaöğretim birinci kademe) ise zorunlu ders olarak okutulan yabancı dil dersine ayrılan minimum zaman 432 saattir. Zorunlu genel eğitim süresinde birinci zorunlu yabancı dil için tavsiye edilen minimum ders saati 576 ve öğretim için harcanan yıl sayısı 5 dir (MEB, 2006).

Türkiye’de ikinci dil öğretimi, zorunlu eğitimin bittiği ve ortaöğretim ikinci kademedeki genel liselerde seçmeli olarak verilmektedir. Bazı özel statülü liselerde ise (Anadolu Lisesi, Sosyal Bilimler Lisesi) ikinci yabancı dil öğretimi zorunludur. İkinci dilin verildiği yaş 16 dır.

2005/06 öğretim yılında ortaöğretim ikinci kademedede (Lisede) birinci zorunlu yabancı dilin öğretimi okul türüne göre ve eğitim alanına göre değişmektedir. Genel liselerde zorunlu birinci yabancı dil ilk iki yıl verilmektedir. Toplam ders saati 156 saattir. İkinci yabancı dil ise seçmeli olarak verilmektedir. İkinci yabancı dil dersi öğretim programının amaç ve açıklamaları dikkate alınarak zümre öğretmenler kurulunca hazırlanacak program uygulanır. Toplam öğretim zamanı içinde zorunlu ders olarak yabancı dillerin öğretimi için belirlenen minimum toplam zamanın oranı ilköğretimde 6.0, zorunlu genel ortaöğretimde ise 13.0 dır (MEB, 2006).

İlköğretimde ve ortaöğretimde yabancı dil için sınıfta maksimum öğrenci sayısı hakkında düzenlemeler ve tavsiyeler bulunmamaktadır.

Türkiye’de diğer derslerde olduğu gibi yabancı dillerde de Ulusal bir program bulunmaktadır. Program Milli Eğitim Bakanlığı tarafından geliştirilmektedir.

Bu konudaki öğretim programları, öğrenci kitabı, öğretmen kitabı ve eğitim araçları bütünlük gösterecek şekilde sürekli geliştirilmektedir.

Yabancı dil öğretiminde okul türüne göre (Normal Yabancı Dil Öğretimi Yapan Okullar, Yabancı Dil Ağırlıklı Öğretim Yapan Okullar, Bir Kısım Derslerin Öğretimini Yabancı Dille Yapan Okullar) farklı programlar uygulanmaktadır.

1997-1998 öğretim yılında uygulamaya konulan Sekiz Yıllık Zorunlu Eğitim gereğince haftalık ders çizelgeleri yeniden düzenlenmiş ilköğretim okullarının 4. ve 5. sınıflarına haftada 2 saat yabancı dil dersi zorunlu ders olarak konulmuştur. 2006/07 öğretim yılından itibaren 4. ve 5. sınıflarda yabancı dil zorunlu hale gelmiştir. 6. 7. ve 8. sınıflarda ise haftada 4 saat yabancı dil dersi verilmektedir.

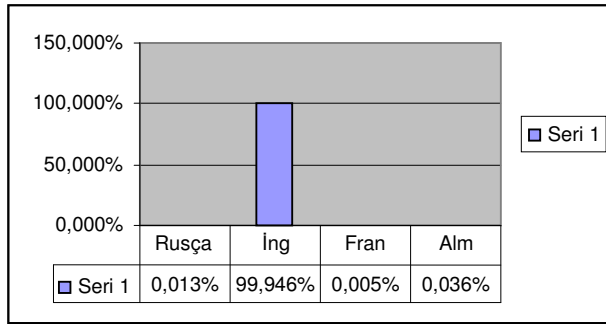
1997/1998 eğitim ve öğretim yılından itibaren yabancı dil eğitimi; okul öncesi eğitim kurumlarındaki 5 ve 6 yaş grubundaki çocuklar ile ilköğretim okulları 1., 2., 3. sınıflarındaki öğrencilerin yabancı dil öğretim etkinliklerinde bulunmaları ve ilköğretim okullarının 6., 7. ve 8. sınıf öğrencilerinin Fen Bilgisi dersi laboratuvar çalışmalarını yabancı dil destekli yapabilmeleri kabul edilerek uygulamaya konulmuştur.

Bu bağlamda; ikinci yabancı dil eğitimine, ilköğretim okulları 6. sınıfından itibaren haftalık ders çizelgesinde yer verilmiştir. Ayrıca; Anadolu Öğretmen Liselerinde ikinci yabancı dilin zorunlu dersler arasında yer alması MEB tarafından kabul edilerek uygulamaya konulmuştur (MEB Resmi Web Sayfası, 2006).

Türkiye’de CLIL (Content and Language Integrated Learning-İçerik ve Dilin Entegre Olduğu Öğrenim) eğitimin bir parçasıdır. CLIL programı için öğretim dili olarak resmi dil ve bir yabancı dil kullanılmaktadır. Galatasaray Lisesi gibi liselerde bu program uygulanmaktadır. Öğretim dili Fransızca ve Türkçedir.

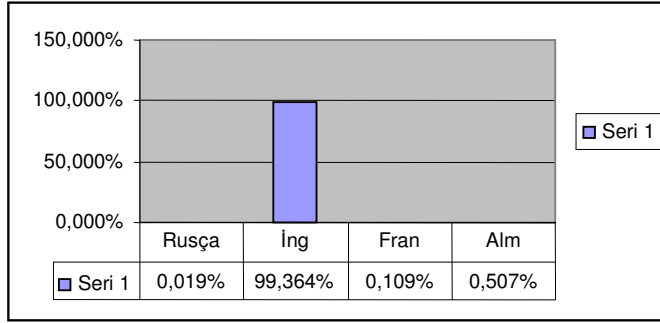
Türkiye’de 2005/06 öğretim yılında eğitim programında bulunan diller şunlardır: Arapça, Almanca, Çince, Fransızca, İngilizce, İspanyolca, İtalyanca, Japonca ve Rusçadır. Arapça İmam Hatip Liselerinde okutulmaktadır. Eğitim programında İngilizce zorunlu spesifik bir dil olarak görünmemekle birlikte öğrencilerin büyük bir oranı İngilizce öğrenmektedir.

İlköğretim Birinci Kademe

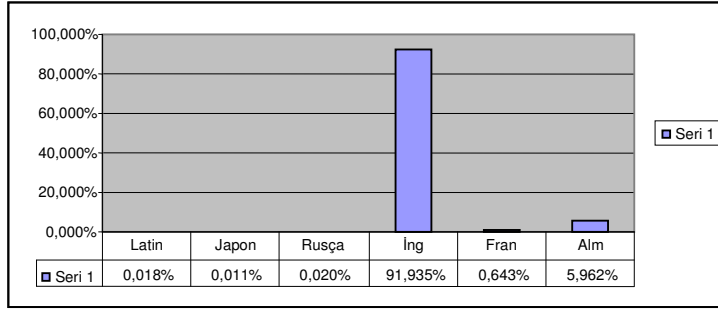
2004/2005 Öğretim yılında İlköğretim birinci kademe yabancı dil öğrenen öğrencilerin oranı: Almanca 0.036, Fransızca 0.005, İngilizce 99.9, Rusça 0.013 dır.

İlköğretim İkinci kademe

2004/2005 Öğretim yılında Ortaöğretim birinci kademe de ise (İlköğretim ikinci kademe) yabancı dil öğrenen öğrencilerin oranı: Almanca 0.507, Fransızca 0.109, İngilizce 99.3 ve Rusça 0.019 dır.

Ortaöğretim İkinci kademe(Lise)

2004/2005 Öğretim yılında Ortaöğretim ikinci kademe(lise) ise Almanca 5,962, Fransızca 0,643, İngilizce 91,9 Japonca 0,011, Latince 0,018, Rusça 0,020 dır (MEB İstatistik 2005).

Bu oran yabancı dil öğrenen öğrencilerin toplam oranına bölünerek bulunmuştur. Türkiye’de en çok öğretilen yabancı dil İngilizcedir.

Avrupa Konseyine üye ülkelerin eğitim bakanları tarafından 15-17 Ekim 2000 tarihleri arasında Polonya’nın Cracow kentinde düzenlenen konferans sonunda imzalanan sonuç bildirisinde; yabancı dil öğretimi uygulamalarında, her öğrenci için bir gelişim dosyası tutulmasına, dil öğretiminin belirlenen standartlara göre yapılmasına ve bunun belgelendirilmesine karar verilmiştir.

Avrupa Konseyine üye ülkelerde 2001-2002 öğretim yılında başlatılması düşünülen projenin, ülkemizde de uygulamaya geçirilmesini sağlamak amacıyla Hacettepe Üniversitesi öğretim üyesi Prof. Dr. Özcan DEMİREL'in koordinatörlüğünde MEB'de Makam Onayı ile bir Özel İhtisas Komisyonu oluşturulmuştur.

Türkiye'de Yabancı Dil Öğretiminin Genel Durumu

Farklı dil ve kültürlerin ürettiği evrensel nitelikteki bilgi ve değerlerden bilgisayar/internet teknolojilerini de kullanarak en kısa sürede yararlanmak; bu değerlerin süzgecinden geçmiş bir dünya görüşü kazanmak; bu bilgi, teknoloji ve değerleri anlayıp geliştirerek çağın dışında kalmamak, uluslararası iletişimin vazgeçilemez araçları olan yabancı dilleri öğrenmenin ödülü olacaktır. Günümüzde iş bulmada bir yabancı dil bilme avantaj sağlamakta, ikinci yabancı dil bilme ise daha fazla avantaj sağlamaktadır. Yeterli seviyede yabancı dil bilen kültürlü insanımız, dünyadaki yenilikleri, gelişmeleri yakından izleyebilecek ve kalkınmamıza katkıda bulunabilecektir; her türlü gelişmeye kolayca uyum sağlayarak ülkemizin uluslar arası seviyede en iyi bir şekilde temsil edilmesinde aktif rol alabilecektir. Kurulacak uluslararası iletişim, ilişki ve paylaşımlar sayesinde Avrupa ve Dünya ile bütünleşmemiz kolaylaşacaktır. Ülkemizde dil öğrenimine her zaman önem ve öncelik verilmiştir. Birinci yabancı dil yıllardır eğitim sistemimiz içinde yer almış ve ağırlığını korumaktadır. Yeni yabancı dil programları ve kitaplarının hazırlanması, öğretmenlerinin istihdamı, öğrencilere ilk ve orta öğretimde ikinci yabancı dili seçme hakkının verilmesi, bunun göstergesidir (MEB Resmi Web Sayfası, 2005) .

Yabancı dil öğretiminin temel hedefi, tüm öğrencilerin kendilerinin ve toplumun günümüzdeki ve gelecekteki gereksinimlerini karşılayacak derecede çağdaş dünya ile iletişim kurabilmeleridir. Bilim ve teknoloji transferine duyulan gereksinimler yanında ülkelerin çeşitli politik ve ekonomik topluluklar oluşturması, dış ticaret ve turizmdeki hızlı gelişmeler de dünya devletlerini dışa açılmaya ve çok yönlü ilişkiler kurmaya zorlamaktadır. Bu zorunluluklar ötesinde Türkiye'nin özel jeopolitik konumu ile doğu ve batı kültürleri arasında bir köprü ve kilit bir ülke olması ise devletimiz açısından, belirtilen çok yönlü ilişkileri kaçınılmaz duruma getirmektedir (Bkz: MEB Ortaöğretim Genel Müdürlüğü 2002:3).

Türkiye' de yabancı dil öğretimi bazı esaslara dayanmaktadır. 19 Ekim 1983 tarihinde 18196 sayılı Resmi Gazete' de yayınlanan 2923 sayılı Yabancı Dil Eğitimi ve Öğretimi Kanunu'nun 2. maddesinde bu esaslar belirtilmektedir. Bu esaslara göre:

"Milletlerarası antlaşma hükümleri saklı olmak üzere, resmi ve özel her derece ve türdeki örgün ve yaygın eğitim kurumlarında okutulacak yabancı dillerin ve yabancı dille eğitim ve öğretim yapan okulların tabi olacağı esaslar şunlardır:

a) Türk vatandaşlarına ana dilleri, Türkçeden başka hiçbir dille okutulamaz ve öğretilemez.

b) İlköğretim, ortaöğretim ve yaygın eğitim kurumlarında, Atatürkçü düşünce, Atatürk ilke ve inkılaplarını konu olarak alan Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük, Türk Dili ve Edebiyatı, Tarih, Coğrafya, Sosyal Bilgiler, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersleri ve Türk Kültürüyle ilgili diğer dersler; yabancı dille okutulamaz ve öğretilemez. Öğrencilere eğitim ve öğretimleri süresince bu derslerle ilgili araştırma görevleri ve ödevler, Türkçeden başka hiçbir dille yaptırılamaz.

c) Türkiye'de eğitimi ve öğretimi yapılacak yabancı diller, Milli Güvenlik Kurulunun görüşü alınarak, Bakanlar Kurulu kararıyla tespit edilir.

d) İlköğretim, ortaöğretim ve yaygın eğitim kurumlarında yabancı dille eğitim ve öğretimi yapılacak dersler ile okullar Milli Eğitim Bakanlığınca; yükseköğretim kurumlarında yabancı dille eğitimi ve öğretim yapılacak dersler ile yabancı dille eğitim ve öğretim yapacak yükseköğretim kurumları Yükseköğretim Kurulunca belirlenir.

e) Yabancı dilde okutulacak derslerin eğitim ve öğretim programlarının tabi olacağı esaslar; ilköğretim ve ortaöğretim yaygın eğitim kurumları için Milli Eğitim Bakanlığınca, yükseköğretim kurumları için Yükseköğretim Kurulunca tespit edilir.

f) Yabancı dil eğitim ve öğretimiyle ilgili uygulamaların Türk Milli eğitiminin amaçlarına, temel ve ana ilkelerine ve bu kanundaki esaslara uygunluğu; ilköğretim, ortaöğretim ve yaygın eğitim kurumlarında Milli Eğitim Bakanlığınca; yükseköğretim kurumlarında Yükseköğretim Kurulunca denetlenir."

Türkiye'deki ilköğretim ve ortaöğretim kurumlarında yabancı dil dersi zorunlu ortak derslerden biridir. Her öğrenciyi düzeyine uygun şekilde yabancı bir dili kullanabilir duruma getirmek, yabancı dil öğretimindeki amaçtır. Bu konudaki öğretim programları, öğrenci kitabı, öğretmen kitabı ve eğitim araçları sürekli geliştirilmektedir (MEB Resmi Web Sayfası).

MEB'ce her okul türüne göre (Normal Yabancı Dil Öğretimi Yapan Okullar, Yabancı Dil Ağırlıklı Öğretim Yapan Okullar, Bir Kısım Derslerin Öğretimini Yabancı Dille Yapan Okullar) farklı bir yabancı dil öğretim programı uygulanmaktadır (MEB Resmi Web Sayfası).

Türkiye'de Yabancı Dil Öğretiminin Tarihsel Gelişim Süreci

Türkiye'de yabancı dil öğretiminin tarihsel gelişim sürecini Cumhuriyetin ilanından önceki ve sonraki dönem şeklinde iki grupta ele almak gerekir. Bu iki dönemin özellikleri birbirinden farklıdır. Cumhuriyetten önceki dönem kendi içinde iki bölüme ayrılmaktadır. Bunlar Tanzimat Devresinden önceki (1299-1839) ve sonraki (1839-1923) dönemdir. Tanzimat'tan önceki dönemde yapılan yabancı dil öğretimi ancak İslam'a davet aracı olarak kullanıldığından gerçekleşebilmektedir. Bu sebeple batı dilleri hemen hemen hiç gelişmemiştir. Bu sorun ilk olarak yapılan fetihlerden sonra ortaya çıkmıştır. Çünkü fethedilen yerlerde Yunanca, Sırpça, Bulgarca, Romence ve ticaret dolayısıyla İtalyanca konuşulmaktadır. Devlet en büyük sıkıntıyı yabancı bir devletin elçi görüşme için geldiğinde veya başka bir devletle anlaşma imzalamak durumunda kaldığında çekmektedir. Osmanlı kendi elçilerini yurt dışına gönderdiğinde sorun daha da büyümektedir (Akyüz, 2001, Demirel, 2003).

Osmanlı İmparatorluğu'nda 18. yy ikinci yarısından itibaren reformlar yapılmaya başlanmıştır. Yabancı dil öğretiminin okul programlarına girmesi de ilk kez bu yılda gerçekleşmiştir ve öğretilen ilk batılı dil Fransızca olmuştur. Zamanla İstanbul'da öğretilen Fransızcanın yetersizliği anlaşılmış ve daha iyi dil öğrenilmesi amacıyla gençlerin Fransa'da okutulması için 1839 yılında ilk adımlar atılmıştır. Bunun üzerine o zamana kadar denenmemiş bir yola başvurulmuştur. Seçilen yetenekli gençler Fransa'ya gönderilmiştir. Ancak dil öğrenmeleri için gönderilen gençlerin orada yeterince kontrol edilmemesi istenilen neticeyi vermemiştir. Bu gençlerden bir çok fire verilmiştir. 19. yüzyılın ikinci yarısından itibaren yabancı dil yanında aynı zamanda Avrupa'yı çok iyi bilen kadrolara duyulan şiddetli ihtiyaç üzerine bu kez bizzat Paris'te bir Osmanlı okulu kurulması kararlaştırılmıştır. Böylece gönderilen gençler bu okulda disiplinli bir şekilde toplu halde tutularak eğitim alacaklarına inanılmıştır. Bu amaçla 5'i Hariciye Nezareti'nden olmak üzere çeşitli kurumlardan seçilen 36 genç Fransa'ya gönderilmiştir. Bu denemenin de istenen sonucu

vermediği saptanmış ve Paris'teki okul da kapanmıştır (Koçer, 1970: 55-60). Yabancı dile duyulan ihtiyaç devletin daha farklı çözüm yolları aramaya bırakmıştır.

Osmanlı İmparatorluğu'nda öğrenimi ve öğretiminin gelişmesi açısından Tanzimat Fermanı'nın etkisi oldukça büyüktür çünkü Tanzimat Fermanı'ndan sonra orta dereceli okulların programına yabancı dil girmiştir (Koçer, 1970:62).

Yabancı dil öğretimi için uygulanan denemelerin başarısızlığı üzerine özellikle İstanbul'da hem iyi düzeyde yabancı dil öğretecek hem de devletin sivil kadro ihtiyacını karşılayacak iyi düzeyde bir okul açılması için çalışmalar başlanmıştır. Fransa hükümetini yardımını sağlamak amacıyla bu ülke ile 1867'de görüşmeler yapılmıştır. Görüşmeler 1868'de neticeye bağlanmış bir zamanlar Osmanlı İmparatorluğu için devlet adamları yetiştiren “Enderun Mektebi” aynı amaçla daha modernleştirilerek “Galatasaray Sultanisi” adıyla 1868'de Fransızca olarak eğitime başlamıştır. Galatasaray'da modern manada Fransızca eğitimi yapılmaktaydı. Fransız hocaların da görev aldığı bu okul kısa zamanda verdiği yabancı dil eğitiminin kalitesiyle kendisini Avrupa'ya kabul ettirmiştir. Bu okuldan mezun olanlar mükemmel derecede Fransızca bilmekteydi. Sonraki yıllarda okul programına seçmeli olarak Arapça, Farsça, Ermenice, Latince, Rumca, Bulgarca, İngilizce, İtalyanca, Almanca dersleri konmuştur. 1 Eylül 1868'de açılan Galatasaray Sultanisi Türkiye'de yabancı dil öğretimi açısından bir dönüm noktası olmuştur (Akyüz, 2001:141-142). Bu lisenin diğer bir özelliği ise orta öğretim düzeyinde yabancı dille öğretim yapan ilk devlet okulu olmasıdır. Bu okulda Müslüman ve gayrimüslim öğrenciler beraber eğitim görmüşlerdir. Devlet eliyle yürütülen orta dereceli okulların tümünde ise yabancı dil ilk kez 1869'da okul programına girmiştir (Demirel, 2003: 7).

Tanzimat'tan önceki dönemde, üç çeşit okul vardı. Bunlar Mahalle Mektepleri, Medreseler ve Enderunlardı. Mahalle Mektepleri, ilkokul düzeyindeydi. Eğitimde dini bilgilerin hakim olduğu okullardı. Bu okullarda bugünkü anlamda olmasa da Arapça öğretiliyordu. Günümüzde üniversitelere karşılık gelebilecek Medreselerde de din esasına dayanan bir öğretim yapılmaktaydı. Medreselerde öğretim dili Arapçaydı. Her iki öğretim kurumunda da anadil Türkçeye önem verilmemekteydi. Enderunlarda, devletin siyasi ve askeri hizmetlerini yürütecek kişiler yetiştirmekteydi. Enderunlarda

yetiştirilenler genellikle devşirmeler oluyordu. Türk olmayan çocuklara ikinci dil olarak Türkçe, yabancı dil olarak ise Arapça ve Farsça öğretilmekteydi (Binbaşıoğlu 1998).

Tanzimat'tan Cumhuriyet'e kadar olan dönemde, eğitimde ilk batılılaşma hareketi söz konusudur. Eğitimin yaygınlaştırılması ilkesi bu döneme ait bir düşünceydi. Demircan'ın ifade ettiğine göre gerilemenin önü alınamayınca, dini esaslardan uzak askeri ve teknik okullar, tıp ve mülkiye mektepleri açılmaya başlanmıştır. Bu kurumlarda yabancı dil olarak yalnızca Arapça ve Farsça öğretimi değil, başta Fransızca olmak üzere diğer bazı batı dillerinin de öğretimi yapılmaktaydı (Aktaran: Özkan 1997:22). "Tanzimatla, okullara Lisan-ı Osmani, Tarih, Coğrafya derslerinin konması ve bir Batı dilinin programlarda mutlaka yer alması kurallaşmıştır" (Sakaoğlu 1991:72). Tanzimat devrinde, bugünkü liselerin çekirdeğini oluşturan Sultanilerin açılmasıyla yabancı dil öğretimi tarihimizde ilk kez orta dereceli okul programlarında yer almıştır (Demirel 2003; Sakaoğlu 1991). Cem'in (1978) belirttiğine göre:

"Tanzimat'la birlikte ve daha çok Fransa'nın baskılarıyla Fransızca öğretimi öncelik ve güncelik kazanmış, Meşrutiyet döneminde Almanca, İkinci Dünya Savaşını izleyen dönemde de İngilizce ülkede etkinlik ve güncellik kazanmıştır" (Aktaran: Demirel 2003:7).

Cumhuriyet döneminin ilk yıllarında anadil Türkçenin öğretimine yabancı dil öğretiminden çok daha fazla önem verilmiştir. Çünkü anadil ulusal kimliğin en önemli öğelerinden biridir (Aktaran: Özkan 1997:24). Millet egemenliğini yaşam biçimi haline getirmiş kuşaklar yetiştirmek, ulusal kültürü güçlendirmek ve ulusal birliği sağlamak için 3 Mart 1924 yılında 430 sayılı Tevhid-i Tedrisat Yasası çıkarılmıştır. Tevhid-i Tedrisat Yasası "Öğretimin Birleştirilmesi" anlamına gelmektedir. Bu kanunla tüm ülke çapındaki eğitim faaliyetleri tek bir çatı altında birleştirilmiştir. Özellikle yabancıların açtıkları yabancı dille eğitim yapan okullar devletin sıkı kontrolü altına girmiştir. Kur'an öğretimine, Arapça'ya, ezberciliğe dayalı mahalle mektepleri ve medreseler, yenilikçi Tanzimat okulları, idadiler ve sultsniler ve de yabancı dilde öğretim yapan kolejler ve azınlık okullarının durumları bu yasayla yeniden düzenlenmiştir (Doğan, 1966:13). Mahalle mektepleri ve medreseler kapatılmış, Tanzimat okulları, idadiler ve sultaniler geliştirilmiş, azınlık okulları Eğitim Bakanlığının denetim ve gözetimine alınmıştır. Bu yasanın iki önemli özelliği

bulunmaktadır. Birincisi, eğitim sisteminin demokratikleştirilmesi, ikincisi ise eğitim alanında lâikliğin eyleme dönüştürülmesidir. Tevhid-i Tedrisat Kanun'un çıkmasıyla bugünkü anlayışta okullar açılmıştır, İslamiyet'in kabulünden sonra Türkler Arap harflerini kullanmaya başlamıştır. Fakat bu harfler Türk diline hiç bir zaman uymamıştır. Bu nedenle 1 Kasım 1928 yılında Harf Devrimi yapılarak 1353 sayılı Yasayla Latin alfabesi kabul edilmiştir. Bütün bu gelişmelerin Türkiye'deki yabancı dil öğretimine dolaylı da olsa olumlu katkıları olmuştur (Akyüz, 2001, Demirel, 2003).

Temmuz 1923'teki I. Eğitim Şurası'nda alınan bir kararla uzun süre yabancı dil olarak öğretilen Arapça ve Farsça yerine batı dillerinden Almanca, Fransızca ve İngilizce yabancı dil olarak okul programlarına konulmuştur. Farsça tamamen kaldırılmıştır. Arapça'ya sadece dini eğitim veren İmam Hatip Liselerinin programlarında yer verilmiştir. Üniversitelerde İngilizce, Almanca, Fransızca bölümleri açılmaya başlanmıştır. Uzun yıllar Fransızca'nın popüler olduğu Türkiye'de Almanca ve İngilizce popüler olmaya başlamıştır. 2.Dünya savaşı sırasında Almanya'daki Nazi zulmünden kaçan Alman vatandaşı bilim adamı ve üniversite hocalarını bir kısmı Türkiye'ye sığınmıştır. Bu hocaların büyük bir kısmı İstanbul Üniversitesi başta olmak üzere büyük üniversitelerde çalışmışlardır. Bir kısmı savaştan sonra da Türkiye'de kalmıştır. Onlarla birlikte Almanca'ya olan ilgi de artmıştır (.Demircan, 1988: 92).

Cumhuriyet sonrasında okutulan yabancı diller

	1924	1927	1935	1941	1950	1960
Almanca	+	+	+	+	+	+
Fransızca	+	+	+	+	+	+
İngilizce	+	+	+	+	+	+
İtalyanca	+	+	+	+	+	+
Latince	-	-	-	+	+	-
Arapça	+	+	-	-	+	+
Farsça	+	-	-	-	+	+

Cumhuriyetin ilk yıllarında yabancı dil öğretiminin ağırlıklı olduğu okullara gereksinim duyulmamaktayken dünyadaki hızlı değişime ve gelişime ayak

uydurabilmek için 1956'dan sonra yabancı dil ağırlıklı öğretim yapan okulların sayısı artmaya başlamıştır (Demirel 2003; Özkan 1997).

Cumhuriyet' in ilk yıllarında Türkiye'ye davet edilip görüşlerine başvuru yapan yabancı eğitim uzmanlarınca düzenlenip, Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yayınlanan Milli Eğitim raporlarında yabancı dil öğretimine de yer verilmiştir.. ABD'den John Dewey (1939)'e göre İstanbul, Erzurum gibi kentlerde özel olarak yabancı dile ve fen derslerine ağırlık verecek, tek bir dil yerine ayrı ayrı dillerde (Almanca, Fransızca, İngilizce, İtalyanca), gerektiği gibi öğretim yapacak birkaç lisenin açılması, öğretmen okullarında okutulan yabancı dillerin çeşitlendirilmesi önerilmektedir (Demircan, 1988 : 97).

Galatasaray Lisesi 1956 yılına kadar bir kısım dersleri yabancı dilde (Fransızca) olan tek devlet okuludur. Yabancı dile artan ilginin ve ihtiyacın üzerine 1956 yılından itibaren 'Kolej' adı altında yabancı dilde eğitim yapan yeni tür okullar açılmaya başlanmıştır. Açılan bu yeni okullarda seçilen yabancı dil İngilizcedir. 1974-1975 öğretim yılında yabancı dille öğretim yapan bu tür liselerin sayısı 12'ye, 1982-1983 öğretim yılında ise 23'e ulaşmıştır (MEGSB, 1986).

1983 yılında kabul edilen 14-10- 1083 tarihli ve 2923 sayılı Yabancı Dil Eğitim ve Öğretim Kanunu ise Türkiye'deki yabancı dil öğretiminin temellerini atmıştır. Bu kanununun amacı eğitim ve öğretim kurumlarında okutulacak yabancı diller ile yabancı dille eğitim ve öğretim yapan okulların tabi olacağı esasları düzenlemektir. Bu kanuna göre ilk, orta ve yaygın eğitim kurumlarında Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük, Türk Dili ve Edebiyatı, Tarih, Coğrafya, Sosyal Bilgiler, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersleri ve Türk Kültürü ile İlgili diğer dersler; yabancı dille okutulamaz ve öğretilemez. Öğrencilere, eğitim ve öğretimleri süresince bu derslerle ilgili araştırma görevleri ve ödevler, Türkçe'den başka hiçbir dille yaptırılamaz. İlk ve orta öğrenim kurumlarında öğretilecek yabancı dil konusunda MEB karar alır. Türkiye'deki eğitim ve öğretimi yapılacak yabancı diller, Milli Güvenlik Kurulunun görüşü alınarak Bakanlar Kurulu Kararıyla tespit edilir.

Türkiye'de yabancı dil programlarına yönelik çalışmalar Avrupa Konseyi ile yapılan işbirliği doğrultusunda 1968 yılında başlamıştır. 1972 yılında 'Yabancı Diller öğretimini

Geliştirme Merkezi' kurulmuştur. Bu tarih itibariyle orta dereceli okullara yönelik yabancı dil öğretimini geliştirme çalışmalarına başlanmıştır, ilk olarak pilot uygulamalar yapılmış, 1974, 1975 öğretim yılından itibaren yürürlükteki programlar kademeli olarak kaldırılıp bu uygulamaların ışığında hazırlanan yabancı dil eğitim programları uygulamaya konulmuştur (Demirel 2003).

1980'lerde yabancı dil programlarını geliştirme çalışmaları hız kazanmıştır. 1985 yılında 18868 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan bir yönetmelikle hem örgün hem de yaygın eğitim kurumlarındaki yabancı dil eğitimi belli esaslara bağlanmıştır. 1988-1989 öğretim yılında orta okullarda "Basamaklı Kur Sistemi"ne geçilerek yabancı dil öğretiminde değişiklik yapılmıştır. Basamaklı kur sistemi ile ilgili ana ilkeler aşağıdaki gibi belirlenmiştir.

1. Sistem altı basamaktan oluşur. Her basamağın süresi bir öğretim yılıdır.
2. Birinci basamak zorunlu, diğer basamaklar isteğe bağlıdır.
3. Her sonunda başarılı olan öğrencilere sertifika verilir.
4. Sistemde dil değiştirmek mümkündür.
5. Sistemde haftalık ders saati sayısı beştir. Yabancı dil derslerinde sınıf mevcudu en az 8, en çok 25'tir.
6. Öğrenci başarısı, yıl sonu başarı notu ve merkezi sistemle yapılan sınavlarla tespit edilir. Yapılan sınavda, 100 puan üzerinden 70 alanlar başarılı olur.
7. Sistemle ilgili uygulama esasların tamamı bir yönerge ile tespit edilir.

Basamaklı kur sistemi uygulamasının başarılı olması, yabancı dil öğretmenlerinin hizmet içinde yetiştirilmesi, program geliştirme ve öğretim materyallerinin hazırlanması amacıyla Milli Eğitim Bakanlığı Talim terbiye Kurulu Başkanlığına bağlı 'Yabancı Dil Eğitimi Geliştirme Merkezi (YADEM)'in kurulması kararlaştırılmış ve 1988 yılında ülke genelinde uygulama çalışmalarına başlanmıştır.

Sistemin uzun dönem hedefine ulaşabilmesi için öğrenci, öğretmen, öğretim programları, kitap, araç-gereç, mevzuat, bütçe ve okul binası-derslik gibi faktörlerin bir sistem bütünlüğü içinde ele alınması öngörülmüştür. Ancak uygulamadan kaynaklanan sorunların çözülememesi nedeniyle, basamaklı kur sistemi uygulaması 1989-1990 öğretim yılı başında son bulmuş ve tekrar eski uygulamaya geçilmiştir (Akyüz, 2001, Demirel 2003 :16).

Türkiye’de 1988 yılına kadar 6. sınıfa başlarken öğrencilere en yaygın 3 Batı dilinden birisi seçtirilmekteydi. Yani öğrenci İngilizce, Fransızca veya Almanca dillerinden birini seçmek zorundaydı. Bu ders zorunlu ders statüsünde idi ve 11. sınıf sonuna kadar her sönestr bu dersten sınav vermek zorunlu idi. 1988-1989 Eğitim ve Öğretim yılında yabancı dil dersleri normal liselerde zorunlu ders olma statüsünden çıkarılıp seçmeli ders statüsüne getirildi. Bu kararın alınmasında yabancı dille eğitim yapacak liseler açma projesinin etkisi büyüktü. Devlet yabancı dil eğitimini kaliteli hale getirmek istiyordu. Bu amaçla 80’li yılların ortasında tüm Türkiye çapında yabancı dilde eğitim yapacak ‘‘Anadolu Lisesi’’ adıyla yeni liseler açılmağa başlandı. Bu okullarda normal liselerden farklı olarak bazı dersler (Matematik, Fizik, Kimya, Biyoloji) İngilizce görölmekteydi. 1986-1987 yılında ise 103 Anadolu Lisesinde toplam 40.715 öğrenci ve 2.845 öğretmen eğitim ve öğretime devam etmekteydi (MEGSB 1986).

Zamanla elit liseler olarak bilinen Anadolu Liseleri’nin oldukça fazla sayıda ve çok yerde açılması ile bu liselere ilgi azalmağa başladı. Çünkü çok sayıda olması sebebiyle bu liselerde yabancı dil derslerini ve yabancı dille okutulan dersleri verecek dil bilen öğretmen bulunamaması sorunu ortaya çıkmıştı. Anadolu liselerinde 6. sınıftan önce bir yıl İngilizce hazırlık programı uygulanıyordu. 6. sınıftan itibaren yine yabancı dil eğitimi devam ediyordu. 1997 yılında öğretim sekiz yıla çıkartılmış ve yabancı dille eğitim yapan Anadolu liselerinin altıncı sınıf öncesi hazırlık sınıfları kaldırılmıştır. 9. sınıftan önce 1 yıllık hazırlık programı uygulanmaktadır. Eğitimin 8 yıla çıkarılması ile 6. sınıftan önceki 1 yıllık hazırlık sınıfı kaldırılmış oluyordu. 6., 7. ve 8. sınıflardaki yoğun yabancı dil dersleri de bu yüzden azalmış oldu.

Yabancı dil öğretimi üzerinde oluşan bu olumsuz duruma öncelikle özel okullar ile yabancıların açtıkları okullar olumsuz yaklaştı. Çünkü 5. sınıftan sonra hemen başlayan yabancı dil eğitimi 8 yıllık eğitim ile 9. sınıfa kadar sekteye uğruyordu. Her ne kadar 9. sınıftan önce 1 yıllık hazırlık sınıfı konulsa da öğrenciler 9. sınıftan itibaren hızlı bir şekilde çok zor olan üniversite sınavına hazırlandıkları için yabancı dile yeterince konsantre olamıyorlardı. Yabancı dil öğretimi açısından oluşan bu boşluğu gidermek amacıyla yabancı dil öğretimine ilkokulların dördüncü sınıfından başlanmasına karar verilmiştir. Bu uygulamaya 1997-1998 öğretim yılında geçilmiştir.

Böylece ilköğretim okullarında yabancı dil dersleri 4-8. sınıflara yayılmış olup ve beş yıllık süreyi kapsamaktadır. Türk MEB İlköğretim Genel Müdürlüğü 2002 yılında 2000'i aşkın öğretmen ve müfettişle bir anket düzenledi. Anket sonucunda yabancı dil eğitiminin daha erkene çekilmesi konusunda olumlu sonuçlar çıktı. Bu anketten sonra MEB İlköğretim Genel Müdürlüğü yabancı dil eğitimi konusunda hazırlanan bir raporla yabancı dil eğitiminin 1. sınıftan itibaren başlamasını, 1., 2. ve 3. sınıflarda yabancı dil konularına ağırlık verilmesini tavsiye etti. Bu raporda bahsedilen sınıflarda öğrencilerin ilgi ve isteklerine göre yabancı dil için belli bir zaman ayrılmasının yararlı olacağı görüşü belirtilmiştir. Şimdilerde bu yönde çalışmalar başlamıştır.

Yabancı dil eğitimi ile ilgili Avrupa'da da birtakım gelişmeler gerçekleşmiştir. Bu amaçla Avrupa Konseyi çalışmalara başlamıştır. Bu konseyde yabancı dil üzerine birtakım programların uygulanması kararı alınmıştır. Topluluk programlarının genel amacı; üye ülkeler arasında işbirliğini artırmak, Avrupa'nın gelecekteki yöneticileri olacak gençlerin Avrupa boyutuyla yetiştirilmelerini sağlamak, vatandaşların birbirlerini daha yakından tanımalarıyla farklı kültür, dil ve anlayışlar arasında karşılıklı etkileşimi geliştirerek dil, din, ırk ve cinsiyet ayrımı yapmadan bir Avrupa bilinci benimsetmek ve karşılıklı olarak başarılı uygulamaları ve deneyimleri paylaşmaktır.

Avrupa Konseyi'nin Eğitim ve Kültür Genel Müdürlüğü'nce yürütülen eğitim ve gençlik programları 1999 yılında Türkiye'ye açılmış bulunmaktadır. Bu programlara katılabilmek için gerekli bazı şartları karşılıklı yerine getirmek gerekmektedir (Atabay, 2002 :1).

Bu programlar şu şekilde gruplanmaktadır:

Socrates

Avrupa Birliği'nin eğitim alanındaki eylem programlarından biri olup Ocak 2000-31 Aralık 2006 tarihleri arasında Socrates olarak uygulanmasına, 24 Ocak 2000 tarih ve 253 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Kararı ile başlanmıştır. Bu programın içinde yabancı dil eğitimi için 'Lingua' adı verilen ve değişik alanlara yayılan bir alt program hazırlanmıştır.

Socrates programı kapsamında desteklenecek etkinlikleri şu şekilde sıralamak mümkündür.

1. Eğitimin her düzeyinde Avrupa Boyutunun desteklenmesi Avrupa çapında fırsat eşitliğinin desteklenerek, eğitsel kaynaklara uluslar arası erişimin kolaylaştırılması,
2. Avrupa birliği içinde dil öğreniminin niteliksel ve niceliksel gelişiminin desteklenmesi yoluyla eğitimin kültürler arası boyutunun ve Avrupa birliği hakkında ortak anlayışın dayanışmanın sağlanması,
3. Üniversite öğrencileri, öğretim üyeleri, öğretmenler ve eğitimle ilgili yöneticilerin uluslar arası hareketliliği,
4. Bilgi iletişim teknolojilerin eğitimde kullanımı hakkındaki uluslar arası projeler,
5. Dil öğretimi ve kültürler arası eğitimi öngören uluslar arası projelere ve kişi hareketliliği

(Duman, 2001: 36-37))

Lingua (Dil Öğrenimi)

Bu program içerisinde dil öğretmenlerinin eğitimi, bilgilendirme kursları, dil öğretimi için materyal geliştirilmesi ve ortak eğitim projeleri gibi çeşitli konularla ilgili planlar bulunmaktadır.

Leonardo Da Vinci

Avrupa Birliğinde ortak bir mesleki eğitim politikası oluşturmak amacıyla yürütülen eylem programlarından biri olup, Ocak 200- Aralık 2006 tarihleri arasında Leonardo Da Vinci II olarak uygulanmasına 26 Nisan 1999 tarih ve 382 sayılı Konsey Kararı ile başlanmıştır.

Bu program içerisinde yabancı dil öğretimiyle ilgili ayrı bir alt program bulunmaktadır. Dil becerileri (language competences) adı altında gerçekleşen bu programın içeriğinde mesleki eğitimde yabancı dil ve kültür bilgisinin geliştirilmesine yönelik projeler bulunmaktadır.

Comenius

Bu programın üç temel amacı bulunmaktadır. Bunlar; okul eğitiminin kalitesinin yükseltilmesi ve okul eğitimindeki Avrupa boyutunun güçlendirilmesi, dil öğreniminin teşvik edilmesi ve kültürler arası bilincin geliştirilmesi. Söz konusu temel amaçlara ulaşılabilmesi yönünde, eylem çeşitli girişimleri de desteklemektedir.

Avrupa'daki okul eğitiminde dil öğrenimi;

- Yabancı dil eğitiminde Avrupa dillerinin öğretim kalitesinin iyileştirilmesine,
- Dil öğretmenlerinin pedagojik niteliklerinin artırılmasına,
- Öğretimi ve kullanımı fazla yaygın olmayan dillerin eğitimini veren öğretmenlerin dil yeterliliklerinin geliştirilmesine,
- Öğretilen yabancı dillerin çeşitliliğinin artırılmasına,
- Öğretmenleri ve öğrenim görenleri, konuştukları yabancı dillerin sayısını artırmalarına ve seviyesini yükseltmelerine katkıda bulunmayı hedeflemektedir (Atabay, 2002: 2-12).

Avrupa Birliği çerçevesinde eğitim alanında uygulanacak olan eğitim politikalarını içerisinde Avrupa Dil Gelişim Dosyası da bulunmaktadır. Avrupa'daki zengin dillerin ve kültürlerin çeşitliliği onun önemli ve değerli özelliklerinden biri olarak kabul edilmektedir. Bu nedenle 2001 yılı 'Avrupa Diller Yılı' olarak kutlamayı kararlaştırmıştır. Avrupa Diller Yılı kutlamada temel amaç, Avrupa Konseyine üye ülkelerin dil ve kültür miraslarına sahip çıkmaları ve bunu diğer Avrupa ülkeleriyle birlikte paylaşmalarıdır; bunu yanı sıra çok kültürlü çok dilli Avrupalı olma bilincini yayarak birden çok dil öğrenmeyi teşvik etmektedir. Bu yolla çok dil öğrenmenin farklı dil ve kültürel geçmişleri olan insanlar arasında hoşgörüyü arttıracığı ve bireylerin birbirlerini daha iyi anlamalarını sağlayacağı beklenmektedir. Türkiye de Avrupa Birliği ile bütünleşmeyi hedef almış ve bu doğrultuda uyum çalışmalarına başlamıştır. Eğitim sisteminde yapılacak tüm çalışmaların Avrupa ile uyumlu olmasına özen gösterilmesinde yarar görülmektedir (Demirel, 2003: 18).

Avrupa Dil Gelişim Dosyası dünya genelinde öğrendiği yabancı dilleri ve bu dillerdeki başarısını kaydeden ve dildeki gelişimini de takip eden bir doküman olarak kabul edilebilir. Bu doküman

- 1) Dil pasaportu,

- 2) Dil öğrenim geçmişi,
- 3) Dil dosyası yer almaktadır.

Günümüzdeki özel okulların gelecek için plan ve projeleri ise aşağıdaki gibi belirtilmektedir:

- Avrupa Birliği ülkeleriyle iletişim içerisinde olmak, bu ülkelerdeki okullar, öğrenciler ve öğretmenlerle ilişki ve işbirliğini ilerletmek,
- Öğrencilerin her türlü alandaki öğrenimlerini çağın gereklerinden aşağı düşürmemek ve daha ileri düzeye taşımak için teknoloji kullanımını yoğunlaştırmak, her öğretmen ve öğrencinin bir bilgisayar sahibi olmasını sağlamak,
- Öğrencilerin Türkçe'yi çok iyi kullanmalarını sağlamak için öğrencilerin yazılı ve sözlü ifade becerisini en üst düzeye çıkarmak,
- Her öğrencinin iki yabancı dili çok iyi anlar, okur ve konuşur düzeye gelmesini sağlamak,
- Her öğrencinin bir spor ve bir sanat dalında uzmanlaşmasını sağlamak,
- Sınıf mevcudunu 20 kişide sabit tutmak,
- Üniversite giriş yüzdesini yükseltmek için öğrencilerin bilgiyi özümsemesini, analiz ve sentez becerisini yükseltecek çalışmalarını yoğunlaştırmak,
- Öğrencilerin uluslar arası sınavlarda (IB, TOEFL, SAT,GRE) dünya ortalamasının üzerine çıkmalarını sağlamak,
- Günün gereksinim, olanak ve koşullarına göre yeni stratejiler, yen, hedef ve politikalar belirlemek, bunlarla ilgili vizyon ve misyon saptamak (ÖOD, 2003: 17-18).

Bu gelişmelerden yola çıkarak gerek Avrupa'da gerekse Türkiye'de yabancı dil eğitimi ile ilgili gelişmeler kaydedilmektedir. Avrupa Birliği çerçevesindeki Dil Gelişim Dosyası Projesine Türkiye'de devlet okulları ve özel okullar da ayak uydurmaya çalışmaktadır. İlerleyen yıllarda Türkiye'de bu konunun ne kadar önemsendiği, ne gibi adımlar atıldığı ve nereye geldiği açık bir şekilde ortaya çıkacaktır. Şu andaki projeler henüz hazırlık aşamasındadır. Özel okulların plan ve projeleri ise bu gelişmelere açık bir bakış açısı içermektedir. Atılan adımlar Avrupa'daki Projelerle aynı doğrultuda gerçekleşmektedir ve gelecekte yabancı dil açısından daha da başarılı öğrenciler mezun etmeyi amaçlamaktadır.

Bugün yabancı dil öğretimi örgün eğitim kurumlarında zorunludur. Bu zorunluluk, 18 Ağustos 1997'de 8 yıllık eğitimin yürürlüğe konmasına kadar orta I. sınıfta başlamakta, lise III. sınıfa kadar devam etmekteydi. 18 Ağustos 1997'de 8 yıllık eğitimin yürürlüğe konmasının ardından Talim Terbiye Kurulu'nun 17 Eylül 1997 tarihinde 2481 sayılı Tebliğler Dergisinde yayınlanan 144 sayılı kararıyla "İlköğretim Okulu 4. ve 5. sınıf Yabancı Dil Öğretim Programının 1997–1998 Öğretim Yılından itibaren denenip geliştirilmek üzere uygulamaya konulmasının kabulü kararlaştırılmıştır" (MEB Tebliğler Dergisi 1997:2481).

2006/2007 öğretim yılından itibaren ilköğretim 4. ve 5. sınıfta yabancı dil dersi zorunlu hale gelmiştir. Düzenlemeler "Milli Eğitim Bakanlığı Yabancı Dil Eğitimi ve Öğretimi Yönetmeliği", Resmi Gazete'nin 31.05.2006 tarihli 26184 sayısında yayımlanarak yürürlüğe girdi. Yönetmeliğe göre, ilköğretim kurumlarında 4. sınıftan itibaren zorunlu yabancı dil derslerine yer verilecek. Aynı sınıftan itibaren zorunlu yabancı dil derslerinin takviyesi amacıyla ya da ikinci yabancı dil dersi olarak seçmeli yabancı dil dersleri okutulabilecek. Tüm sınıflarda ders saatleri dışında öğrencilerin seviyelerine uygun olarak yabancı dil yetiştirici kurs programları uygulanabilecek. Ortaöğretim kurumlarında ise ilköğretimdeki yabancı dil ders programlarının devamı olarak zorunlu birinci ve Talim ve Terbiye Kurulunca uygun görülen okullarda zorunlu ikinci yabancı dil derslerine yer verilecek. Ayrıca zorunlu yabancı dil derslerinin takviyesi amacıyla seçmeli yabancı dil derslerine de yer verilebilecek. Okul türü ve sınıflara göre yabancı dil ders saatlerinin sayısına Talim ve Terbiye Kurulunca karar verilecek (Resmi Gazete, 2006).

Yeni ilköğretim İngilizce programı 10.02. 2006 tarihinde Milli Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye kurulu yeni ilköğretim İngilizce programını kabul etmiştir. Yeni program 4-8. sınıflar için hazırlanmıştır. 2006/2007 öğretim döneminden itibaren ilköğretim 4.sınıfında uygulanacaktır. Program kademeli olarak diğer sınıflarda müteakip yıllarda uygulanacaktır. Dolayısıyla, yeni yapılan programın diğer AB ülkeleriyle karşılaştırılıp benzer ve farklılıkların ortaya çıkarılması açısından önem arz etmektedir.

Program içeriği ile ilgili bazı örnekler:

<p>4. sınıf içeriği</p> <p>Simple present tense “to be” as the copula verb: affirmative, negative, yes/no questions</p> <p>Imperatives: Classroom commands</p> <p>Wh- questions: What, How many, What color, Where? When? How old?</p> <p>Possessive pronouns</p> <p>Have got: affirmative, negative, yes/no questions</p> <p>Plural nouns</p> <p>Predicate adjectives</p> <p>Prepositions of place (in, on, under, next to)</p> <p>Prepositions of time on/at/ in adj. + noun combinations</p> <p>There is/ are</p> <p>Countable and uncountable nouns</p> <p>Quantifiers: Some / a lot of</p> <p>Time expressions such as in the morning, at noon, at night, etc.</p>	<p>4. sınıf için yapılması tavsiye edilen yöntem ve teknikler</p> <p>As for contexts (situations and texts), the following can be used:</p> <ul style="list-style-type: none">* informal inter-personal dialogues and conversations between people* very short recorded dialogs and passages* very short, simple reading texts* visuals (pictures, drawings, plans, maps, cartoons, caricatures, photos, etc.)* short phrases and sentences* student conversations* teacher-talk* common everyday classroom language* Short descriptive paragraphs* games (TPR games, Spelling games, Categorization games, ball games, etc.)* stories (story telling / story reading)* drama and dramatization* songs, chants and rhymes* poems, riddles, jokes* handcraft and art activities* Word puzzles, word hunts, jumbled words, word bingo* Recorded sounds (animals, nature, etc.)* Drawing and coloring activities* Connect the dots and maze activities* Various reading texts (ID forms, ID cards, Mathematical problems, symbols, Invitation cards, lists, Timetables, Weather reports, etc)* Information gap activities
--	---

<p>5. sınıf içeriği</p> <p>Simple present tense to be: affirmative, negative, interrogative</p> <p>Wh- questions: What, How many, What colour, Where? When? How old? How much? Whose?</p> <p>Prepositions of place (in, on, under, next to, behind, in front of, etc.) + prepositions of direction</p> <p>Have got: affirmative, negative, interrogative</p> <p>Adjectives of state (hungry, thirsty, etc.) +</p>	<p>5. sınıf için yapılması tavsiye edilen yöntem ve teknikler</p> <ul style="list-style-type: none">* informal inter-personal dialogues and conversations between people* very short recorded dialogs and passages* very short, simple reading texts* visuals (pictures, drawings, plans, maps, flags, cartoons, caricatures, photos, shadows, models, Charts, puppets, etc.)
--	---

<p>Predicate adjectives Can for ability: affirmative, negative, yes/no questions Simple Present Tense for likes and dislikes (I/YOU/WE/THEY): affirmative, negative, interrogative Simple Present Tense for likes and dislikes (HE/SHE/IT): affirmative, negative, interrogative Like + N / Like + Gerund Possessive pronouns + Possessive 's + Possessive adjectives: mine, yours, hers, his, ours, theirs, its Should for advice: affirmative, negative, interrogative Present Progressive Tense: affirmative, negative, interrogative Can for requesting: affirmative, negative, interrogative Countable and uncountable nouns Plural nouns Prepositions of time on/at/ in adj. + noun combinations There is/ are Quantifiers: Some / a lot of</p>	<ul style="list-style-type: none"> * OHP and transparencies * short phrases and sentences * student conversations * teacher-talk * common everyday classroom language * Short descriptive paragraphs * games (TPR games, Spelling games, Categorization games, ball games, Miming games, etc.) * stories (story telling / story reading) * drama and dramatization * songs, chants and rhymes * poems, riddles, jokes, tongue twisters * handcraft and art activities * Word puzzles, word hunts, jumbled words, word bingo * Recorded sounds (animals, nature, etc.) * Drawing and colouring activities * Connect the dots and maze activities * Various reading texts (ID forms, ID cards, Mathematical problems, symbols, Invitation cards, lists, Timetables, Weather reports, TV Guides, Classroom rules, Menus, Food price lists, Personal letters, postcards, e-mails, chat messages, Speech bubbles, etc) * Information gap activities
---	--

<p>6. sınıf ders içeriği Simple present tense to be: affirmative, negative, interrogative Wh- questions: What?, How? How many?, What color?, Where?, When?, How old?, How much?, Who?, Whose? Prepositions of place (in, on, under, next to, behind, in front of, etc.) Have got/ has got: affirmative, negative, interrogative Adjectives of state (hungry, thirsty, etc.) Can for ability: affirmative, negative, yes/no questions Simple Present Tense affirmative, negative, interrogative Like + N; Like + Gerund I want/he wants I + V + everyday, every morning, etc., in the morning, etc., at 7, etc., by bus, on</p>	<p>6. sınıf için yapılması tavsiye edilen yöntem ve teknikler As for contexts (situations and texts), the following can be used:</p> <ul style="list-style-type: none"> * informal inter-personal dialogues and conversations between people * short recorded dialogs and passages * short, simple reading texts * visuals (pictures, drawings, plans, maps, flags, cartoons, caricatures, photos, shadows, models, Charts, puppets, etc.) * OHP and transparencies * phrases and sentences * student conversations * teacher-talk * common everyday classroom language * Short descriptive paragraphs * games (TPR games, Spelling games, Categorization games, ball games, Miming
---	--

<p>foot, etc., every summer, every Sunday, etc.</p> <p>action verbs</p> <p>He + Vs everyday, every morning, etc., in the morning, etc., at 7, etc., by bus, on foot, etc.,</p> <p>frequency adverbs (always, usually, sometimes, seldom, never, once, twice, etc.)</p> <p>How often ...?</p> <p>present tense for factual info</p> <p>present tense + What is the weather like in?</p> <p>To be + adj.</p> <p>present tense for rules and general information</p> <p>Imperatives</p> <p>Modals:</p> <p>Can for requesting: affirmative, negative, interrogative</p> <p>Should for advice: affirmative, negative, interrogative</p> <p>can, could, would (for requests and possibility)</p> <p>can/can't, must/mustn't</p> <p>it opens/ closes</p> <p>Common connectors: And, but, then</p> <p>Possessive pronouns and adjectives</p> <p>Possessive 's</p> <p>Present Progressive Tense: affirmative, negative, interrogative</p> <p>present progressive for future</p> <p>Future: will, going to - affirmative, negative, interrogative</p> <p>Countable and uncountable nouns</p> <p>Measurements: kilometer, meter, kilograms, grams, liters, etc. How much does it weigh? How far ...?</p> <p>Plural nouns</p> <p>Predicate adjectives</p> <p>Prepositions of time on/at/ in</p> <p>adj. + noun combinations</p> <p>There is/ are</p> <p>Quantifiers: some, any, a lot of, a little, a few</p> <p>Numbers</p> <p>any + sisters/brothers</p> <p>nouns (occupations)</p> <p>adjectives (physical description)</p>	<p>games, board games, group games, dicto-games, etc.)</p> <ul style="list-style-type: none"> * stories (story telling / story reading) * drama and dramatization * songs, chants and rhymes * poems, riddles, jokes, tongue twisters * handcraft and art activities * Word puzzles, word hunts, jumbled words, word bingo * Recorded sounds (animals, nature, etc.) * Drawing and colouring activities * Connect the dots and maze activities * Various reading texts (ID forms, ID cards, Mathematical problems, symbols, Invitation cards, lists, Timetables, Weather reports, TV Guides, Classroom rules, Menus, Food price lists, Personal letters, postcards, e-mails, SMS, chat messages, Speech bubbles, brochures and leaflets, road signs and traffic signs, newspaper headlines, extracts from magazines, etc) * Information gap activities * videotapes, -cassettes, -discs; * audiotapes, -cassettes, -discs; * registration forms (hotel/ immigration office/ custom's office, etc) * diaries, memos, labels, signs and notices, Questionnaires, etc. * scales, shapes, measurement units, containers, etc. * Birth certificates * Interviews * photo albums * short TV programs, video extracts
---	--

adjectives such as windy, foggy, snowy, sunny, etc. adverbs Conditionals (Zero and First types): If / when	
--	--

(MEB, 2006)

3.3. İkinci ve Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgu ve Yorumlar

Bazı AB ülkelerinde ve Türkiye’de ilköğretim ve ortaöğretim kurumlarında uygulanan yabancı dil öğretim programlarının yapısı ve işleyişinde benzerlikler ve farklılıklar nelerdir?

Bu bölümde AB ülkelerinde yabancı dil öğretimi ile ilgili istatistiksel veriler ışığında genel olarak yabancı dil öğretimi ve yabancı dil öğretim programları ile ilgili karşılaştırmalı bilgiler verilmiştir.

Ayrıca örnekleme belirtilen ülkelerin öğretim programlarının Hedef, İçerik, Eğitim Durumları, Sınama Durumları Açısından benzer farklı yönleri hakkında bilgi verilmiştir.

3.3.1. Zorunlu Yabancı Dil Öğrenmesi Avrupa Ülkelerin Çoğunda İlköğretimde Başlar.

2002/03 öğretim yılında İrlanda ve İskoçya hariç bütün ülkelerde bütün öğrenciler okulda iken bir zorunlu ders olarak en az bir yabancı dili öğrenirler. İrlanda’da bütün öğrenciler yabancı diller olmayan İrlanda dilini ve İngilizce konuşurlar. Gereksinimlere bağlı olarak bu dil öğrenmesi ilköğretimde başlamak zorundadır. Belçika, Slovakya İngiltere ve Bulgaristan hariç. Bu ülkelerde yabancı dil öğrenimi uygulamada ilköğretimde başlar (Tablo7).

Birkaç ülkede ilköğretim birinci sınıfından sonra yabancı dil zorunlu bir ders olarak öğretilir. Hatta İspanyada bazı otonom topluluklarında daha erken başlamaktadır. Otonomi toplulukları, Estonya, Hollanda, Finlandiya, İsveç gibi ülkelerdeki okullar, yabancı dilin hangi yaşlarda öğretileceği konusunda karar vermede özgürler. Bütün öğrenciler okula başlar başlamaz yabancı dil öğrenmeye başlamazlar. Fakat Lüksemburg Malta, ve Norveç’te yabancı dil öğretimi ilköğretim birinci sınıfında başlamaktadır (Eurydice, 2005 :23).

Bazı ülkelerde yapılan reformlarla yabancı dil öğrenme durumu hızlı bir şekilde değişmektedir. Bulgaristan'da 2003/04, Belçika'da (flaman toplumunda) 2004/05 öğretim yılından bu yana ilköğretimde bir yabancı dili öğrenmek zorunlu olmuştur. Danimarka'da öğrenme yaşı 9 ve Yunanistan'da 8 'e doğru kaydırılmıştır. Belçika'da (Almanca konuşan topluluk), Almanya'da Baden- Wurttemberg, İtalya ve Avusturya'da yabancı dil öğretimi ilköğretim birinci sınıfından itibaren öğretilmesi zorunludur.

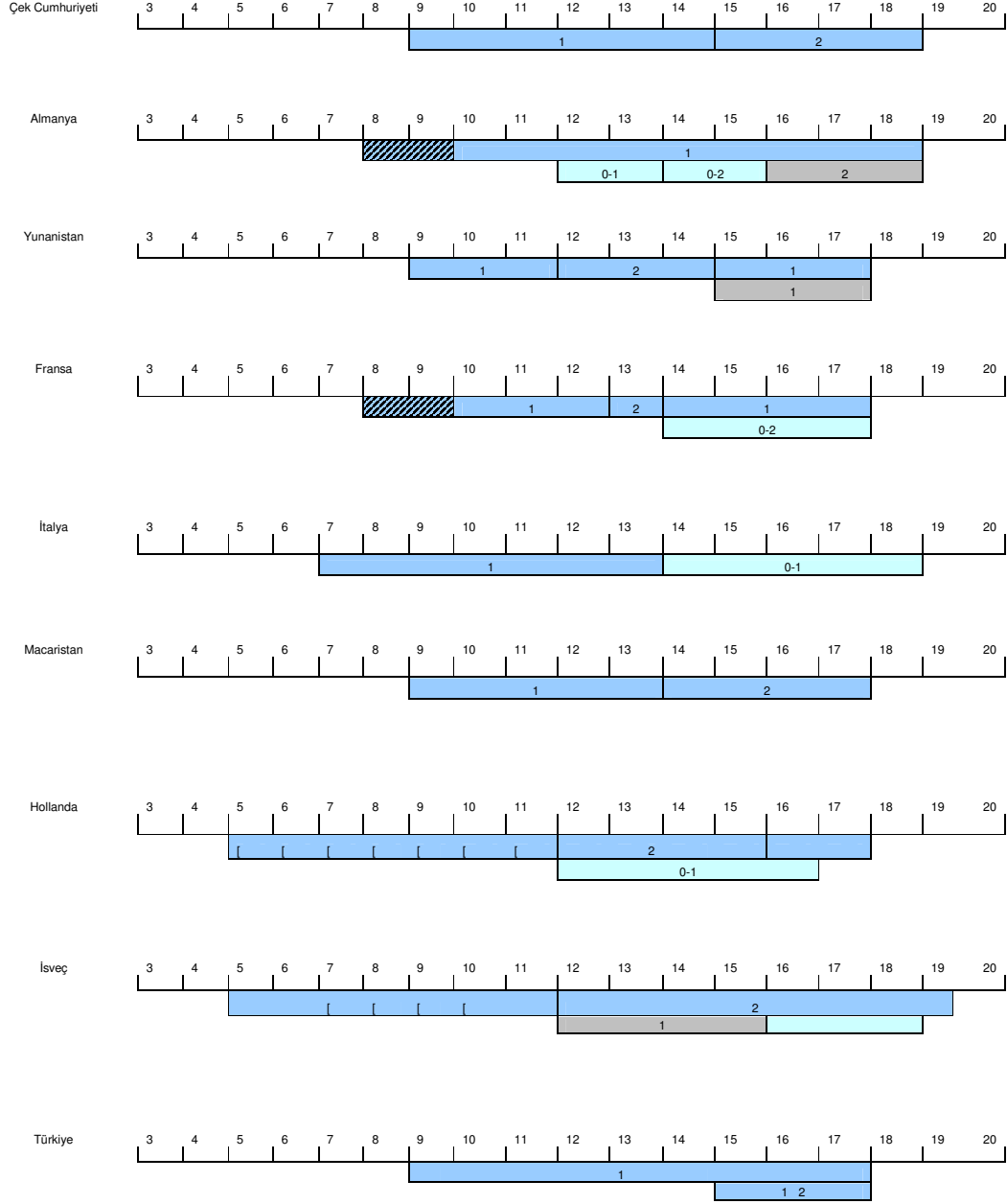
İtalya ve İngiltere'nin Galler bölümü hariç bütün öğrenciler zorunlu eğitimin sonunda en az bir yabancı dili öğrenmeleri zorunludur (Eurydice, 2005 :23).

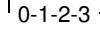

İkinci yabancı dili öğrenme bütün doğu ve batı Avrupa ülkelerin, EFTA/EEA (Avrupa serbest ticaret topluluğu) ülkelerinde genel ortaöğretim okullarında iki yabancı dil öğrenmek eğitim programının bir gerekliliğidir. Dört ülkede (Estonya, Lüksemburg, İsveç, ve İzlanda) iki yabancı dil öğretimi ilköğretimden itibaren öğretilmektedir. Lüksemburg'da bütün öğrenciler hem almanca ve Fransızca'yı ilköğretim ikinci sınıftan itibaren öğrenirler. Her iki dilin resmi statüsü olmasına rağmen, buna rağmen öğretim programında yabancı diller olarak göz önünde bulundurulmaktadır.

Birkaç ülkede orta öğretim kurumlarında, eğitimin en üst konumundaki otoriterleri okullar en az bir yabancı dili seçmeli programlarına koymaları istemektedirler. Bu düzenleme öğrencilerin ek bir dili öğrenmeleri sağlamaktadır. Ancak Belçika'nın Fransızca ve Almanca konuşulan toplumlarında ve İspanyada ortaöğretim programında sadece bir yabancı dil zorunlu ders olarak vardır (Eurydice, 2005 :23-24).

Türkiye'de ilköğretim düzeyinde Yabancı dil öğretim 1997 yılında 8 yıllık zorunlu temel öğretime geçmesiyle ilk öğretim birinci kademedede vermeye başlanmıştır. Dolayısıyla, Türkiye'de yabancı dil öğretimi resmi olarak 10 yaşında başlamaktadır. Ancak bazı özel okullar öğrenci ve velilerin isteklerine bağlı olarak dil öğretimine daha erken yaşlarda verebilmekteler.

Tablo 1 : 2002/2003 Öğretim Yılında Okul Öncesi, İlköğretim Ve Ortaöğretimde, Üst Eğitim Yetkilileri Tarafından Belirlenen Zorunlu Ders Olarak Ya Da Çekirdek Program Seçeneği Olarak Yabancı Dillerin Öğrencilere İlk Öğretildiği Yaş.

- : zorunlu ders
- : Yabancı dil durumu eğitim türüne ve çalışma alanına göre değişir.
- [
- : Başlama yaşının değişkenliği
- : Çekirdek program seçeneği
- : Yabancı Dillerin Sayısı
- : Yabancı Diller kademelendirilmiştir

Danimarka'da Ağustos 2004'ten bu yana, 9 yaşında yabancı dil öğrenmek zorunlu hale gelmiştir. Almanya'nın Baden-Wurtemberg eyaletlerinde Ağustos 2003'ten beri 6 yaşından itibaren yabancı dil zorunludur.

Yunanistan ve Bulgaristan'da 2003/04 öğretim yılından beri 8 yaşından itibaren yabancı dil zorunlu hale gelmiştir.

İspanya'da bütün ülkede uygulanan öğretim programına göre yabancı dil öğretimi 8 yaşından itibaren öğrenilmesi zorunludur. 2002'den beri belli Otonom Toplumlarında 3 yaşından itibaren yabancı dil öğretilmesi zorunludur.

Fransa'da 2002 de tasarlanan yeni ilköğretim programına göre okul öncesi eğitimde yani 5 yaşından itibaren verilmesini gerekmektedir.

İtalya'da 2003/04 öğretim yılından bu yana yabancı dil ilköğretim birinci sınıfından itibaren zorunlu ders olarak eğitim programında yer almaktadır.

Hollanda'da yabancı dil öğretimi 10 ila 12 yaşları arasında öğretilmektedir (Eurydice, 2005 :24).

1997/98 öğretim yılından itibaren Türkiye'de yabancı dil öğretimi 10 yaşında başlamaktadır.

3.3.2. Okullara Verilen Karar Verme Yetkisi Yabancı Dil Öğretimini Artırabilir.

AB ülkelerin çoğunda okullar isterlerse ekstra bir yabancı dili eğitim programlarına alabilirler. Okullar bunu yaptıklarında, ya bütün öğrenciler bu ekstra dili öğrenirler ya da seçmeli ders olarak seçebilirler (Eurydice, 2005 :24).

3.3.3. AB Ülkelerin Çoğunda Zorunlu Eğitim Süresinde Herkes En Az İki Dil Öğrenebilir.

Barselona'da Avrupa konseyi (2002) , Hükümet ve devlet başkanları temel becerilerin geliştirilmesi için aha ileri düzeyde harekete geçme çağrısında bulundular. Özellikle erken yaşlarda en az iki yabancı dilin öğretimi konusunda harekete geçmeleri için çağırıda bulunmuşlardı. 2002/03 öğretim yılında birçok ülkedeki eğitim politikaları zorunlu eğitim süresinde bütün öğrencilerin en az iki yabancı dili öğrenmeleri için yapılan tavsiye kararlarına uymaktadırlar (Eurydice, 2005 :25).

Türkiye'de zorunlu eğitim süresinde sadece bir yabancı dil öğretilmektedir.

Tam zorunlu eğitim süresince en az bir yıl için bütün öğrencilerin en az iki yabancı dili öğrenmeleri durumu AB ülkelerinde en yaygın durumdur. Kuzey ülkeler-İskandinav ülkeleri- merkezi ve doğu Avrupa ülkeleri özellikle bu konuda iyi bir örnek- temsilci konumundadırlar. İkinci kategorideki ülkeler zorunlu eğitim süresinde herkes için iki yabancı dili öğrenmelerin mümkün olduğu-zorunlu olmadığı- ülkelerden oluşmaktadır. Bu ilkelere, birinci yabancı dil zorunludur, fakat ikinci yabancı dil okullar tarafından eğitim programında seçmeli ders olarak sunulmaktadır. Dolayısıyla, öğrenciler seçmeli derslerini seçmeye geldiklerinde, devam ettikleri okulu göz önünde bulundurmadan ikinci yabancı dili öğrenmeye karar verebilirler.

Sadece bir kaç ülkelerde ful-time zorunlu eğitimin başından itibaren herkes için iki yabancı dili öğretmek mümkün değildir. Çek cumhuriyeti, Almanya, Malta, Avusturya ve Polonya'da ikinci dili öğrenme fırsatı, zorunlu ortaöğretim ikinci kademe kayıtlı öğrencilere verilmektedir. Bu Çek Cumhuriyeti, Avusturya ve Polonya'da zorunlu olarak görülmektedir. İrlanda, İtalya ve İngiltere'de aynı fırsatlar her okul tarafından dizayn edilen esnek eğitim programı içerisinde görülmektedir (Eurydice, 2005 :28-30).

3.3.4. Pilot Projeler Genellikle Daha Erken Dönemlerde Yabancı Dil Öğretimine Hazırlık İçin Kullanılmaktadır.

En asgari eğitim faaliyetleri içerisinde bulunmayan fakat bir yabancı dil öğretimini tanıtmak için yapılan Pilot projeler şimdilik yaklaşık 10 ülkede yürürlüktedir. Tamamen eğitim otoriterleri tarafından organize edilip ve finanse edilen pilot projelerin çoğu, yabancı dilin zorunlu olmayan eğitim kademelerinde(ilköğretim ve okul öncesi kurumlarda) tanıtılması amaçlanmaktadır. Ancak, İspanyada çeşitli Otonom Topluluklarında eğitimin farklı seviyelerinde pilot projeleri başlatmaktadır (Eurydice, 2005 :30).

Tablo 2 : 2002-2003 Öğretim Yılında Okul Öncesi, İlköğretim Ve Genel Ortaöğretimde Yabancı Dilin İlk Önce Pilot Proje Olarak Öğretildiği Yaş, Süre
YAŞ

Ülkeler	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Almanya																
İspanya																
İrlanda																
İtalya																
Latanya																
Avusturya																
Portekiz																
Slovenya																
İskoçya																
Bulgaristan																

Kaynak: Eurydice, 2005

CLIL (Content and Language Integrated Learning-İçerik ve Dilin Entegre Olduğu Öğrenim) AB ülkelerin hemen hemen hepsinde uygulanmaktadır. Öğretim en az iki dilde verilmektedir. Bazı dersler birinci dilde verilirken bazı dersler ise ikinci dilde verilmektedir.

AB ülkelerin büyük çoğunluğunda belli okullar, öğretimi en az iki farklı dilde alan öğrencilerin oluşturduğu bir öğrenim şeklini sunmaktalar. Bu öğretim şekli (CLIL) genellikle İlköğretim ve genel ortaöğretim kurumlarında verilmektedir. Almanya, Avusturya ve Litvanya'da bazı okullar eğitim öğretimi üç dille vermekteler fakat en yaygın olan iki dille öğretimin verilmesidir (Eurydice, 2005 :31).

Türkiye’de CLIL (Content and Language Integrated Learning-İçerik ve Dilin Entegre olduğu Öğrenim) eğitimin bir parçasıdır. CLIL programı için öğretim dili olarak resmi dil ve bir yabancı dil kullanılmaktadır. Galatasaray Lisesi gibi liselerde bu program uygulanmaktadır.

Tablo 3 : 2002/2003 Öğretim Yılında CLIL Öğretim Türünün Verildiği İlköğretim ve Ortaöğretim Okullarının Bulunduğu Ülkeler

Tablo- A

Ülkeler	CLIL eğitimin bir parçasıdır	CLIL sadece Pilot proje olarak uygulanmakta	CLIL öğretim türü uygulanmamakta
Belçika Fransızca konuşulan toplum			*
Belçika Alm. toplum			*
Belçika fleman.toplum			*
Çek Cumhuriyeti	*		
Danimarka			*
Almanya	*		
Estonya	*		
Yunanistan			*
İspanya	*		
Fransa	*		
İrlanda	*		
İtalya	*		
Kıbrıs			*
Letonya	*		
Litvanya		*	
Lüksemburg	*		
Macaristan	*		
Malta	*		
Hollanda	*		
Avusturya	*		
Polonya	*		
Portekiz			*
Slovenya	*		
Slovakya	*		
Finlandiya	*		
İsveç	*		
İngiltere	*		
Galler	*		
Kuzey İrlanda	*		
İskoçya	*		
İzlanda			*
İştentent			*
Norveç	*		
Bulgaristan	*		
Romanya	*		
Türkiye	*		

CLIL Programı İçin Öğretim Dili Olarak Kullanılan Dillerin Durumu
Tablo B

Ülkeler	A-Öğretim dili olarak Resmi dil + yabancı dilin kullanımı	B-Öğretim dili olarak Resmi dil + bölgesel ve azınlık dilin kullanılması	A + B	İki resmi dilin kullanılması	CLIL kullanımları
Belçika		Belçika Alm. *			*
Çek Cumhuriyeti	*				
Danimarka					*
Almanya	*				
Estonya					
Yunanistan					*
İspanya			*		
Fransa			*		
İrlanda				*	
İtalya			*		
Kıbrıs					*
Letonya		*			
Litvanya	*				
Lüksemburg					*
Macaristan			*		
Malta				*	
Hollanda					
Avusturya			*		
Polonya					
Portekiz					*
Slovenya		*			
Slovakya	*				
Finlandiya				*	
İsveç				*	
İngiltere	*				
Galler	*				
Kuzey İrlanda			*		
İskoçya			*		
İzlanda					*
Lihtenştayn					*
Norveç		*			
Bulgaristan	*				
Romanya			*		
Türkiye	*				

Kaynak: Eurydice, 2005

Avrupa’da CLIL öğretim programı/şekli karmaşık ve çeşitlidir. Avrupa ülkelerin çoğunda, eğitim dili olarak kullanılan dil devletin resmi dilidir. Halkın kullandığı yerel diller öğretim dili olarak kullanılmamaktadır. Ancak başka yabancı diller öğretim dili

olarak kullanılabilir. Örneğin Hollanda'da eğitim dili Hollandaca dan başka İngilizcede de verilmektedir. AB ülkelerin çoğunda, devletin resmi dili yanında, bölgesel, azınlık ve belli bir bölgeye ait olmayan (non-territorial) dil öğretim dili olarak kullanılmaktadır. İngiltere krallığında İskoçya ülkesinde örneğin eğitim dili olarak kullanılan yerel ve azınlık dili olan Gaelic eğitim dili olarak ta kullanılmaktadır. Fransa'da Basque, Breton, Catalan , Occitan yerel ve azınlık dilleri Fransızca'nın yanında eğitim dili olarak kullanılmaktadırlar. İrlanda Malta ve Finlandiya da okullar devletin iki resmi dili eğitim dili olarak kullanılmaktadır. Lüksemburg, Almanca ve Fransızca- resmi devlet dilleri Letzebugesh dilin yanda öğretim dili olarak kullanılmaktadırlar. Almanca daha çok, ilk ve ortaöğretim birinci kademedede kullanılırken, ortaöğretim ikinci kademedede Fransızca kullanılmaktadır. Lüksemburg'da CLIL eğitim türü bütün okullarda kullanılmaktadır. Fakat AB ülkelerin çoğunda bazı okullarda CLIL eğitim formu kullanılmaktadır. Belçika'da (Almanca konuşulan toplulukta), Slovenya, İngiltere krallığı(Galler ve kuzey İrlanda, Norveç gibi ülkelere devletin resmi dili yanında mahalli ve azınlık dilleri de eğitim dili olarak kullanılmaktadır (Eurydice, 2005 :33).

Türkiye'de bazı okullarda (Galatasaray Lisesi) eğitim yabancı dille verilmektedir. Ortaöğretim yabancı dille eğitim veren okulların sayısı yok denecek kadar azdır. Dolayısıyla CLIL eğitim türü birkaç okulun dışında genel anlamda etkin değildir.

3.3.5. AB Ülkelerin Yaklaşık Yarısında Bir Spesifik-Özel- Yabancı Dil Öğrenilmesi Zorunludur.

Bazı AB ülkelerinde, öğrencilerin zorunlu ders olarak çalıştığı ilk yabancı dil hükümet tarafında zorunlu sayılan yabancı dildir. Bunun için başka bir dil seçilemez. Bazı ülkelerde iki ya da Lüksemburg'da olduğu gibi üç özel dil devlet tarafından öğrenilmesi zorunlu dil olarak belirtilmektedir. Bu eğilim merkezi ve doğu Avrupa'da yoktur. Sadece Letonya'da öğrencilerin spesifik bir dili öğrenmeleri istenmektedir. Ülkelerin çoğunda bu spesifik dil İngilizcedir. Fransızca devlet tarafından zorunlu olarak öğretilen en yaygın ikinci dildir. Bazı ülkeler ise örneğin Belçika(Alman ve Flaman toplumlarda), Lüksemburg, Finlandiya ve İzlanda da olduğu gibi tarihi ve politik nedenlerle belli dillerin öğrenilmesi ısrar edilmektedir.

AB ülkelerinde, resmi dokümanlarda baş vurulan başlıca önemli diller özellikle germanik gruba ait (İngilizce, Almanca, ve daha az sıklıkla Hollandaca) diller ve Latin guruba ait(ilk ve en önde gelen Fransızca ve bunu takip eden İspanyolca ve İtalyanca)dillerdir. Bazı ülkelerde resmi dokümanlar Rusça yazılmaktadır. Ayrıca bazı ülkeler Latince ve eski yunanca gibi dilleri yabancı dil programında yer vermektedirler.

Yukarıda ifade edilen eğilimlerin dışında, bazı ülkelerin eğitim programı oldukça çeşitli dilleri içermektedir. Yerel azınlık dilleri ve komşu dillerde konuşulan diller de yabancı dil programına girebilmektedir. Almanya ve Avusturya'da Çekçe'nin, Fransa'da Hollandaca ve Norveç'te Fince olması gibi. Almanya ve Fransa'da yabancı dil programlarında (müfredat) Çince ve Japonca dilleri yer alabilmektedir. Ancak bu diller öğretim programında yer almasına rağmen, yetersiz öğretmen ve finansal kaynaklardan ve bazen de öğrenciler tarafından ilgi gösterilmemelerinden dolayı okullar tarafından daima sunulmamaktadırlar.

Türkiye'de spesifik bir dilin öğretimi zorunlu değildir. Öğrenci Almanca, Fransızca, Çince, İngilizce, İspanyolca, İtalyanca, Japonca ve Rusça dillerinden birini seçebilir(Eurydice, 2005 :35).

Kaynak: Eurydice, 2005

3.3.6. AB Ülkelerin Çoğunda İlköğretimde Öğrencilerin En Az Yarı Bir Yabancı Dil Öğrenir.

2002'de birçok ülkede, ilköğretimde öğrencilerin %50 si veya daha fazlası en az bir yabancı dili öğrendi. Lüksemburg'da bu eğitimin bu kademesinde öğrencilerin %80 iki dil ya da daha fazlasını öğrendiler. Estonya, İsveç, ve İzlanda'da öğrencilerin % 10 bir dili öğrenmişlerdir.

Türkiye'de 2004/2005 Öğretim yılında İlköğretim birinci kademe yabancı dil öğrenen öğrencilerin oranı: Almanca 0,036 , Fransızca 0,005 , İngilizce 99,9 , Rusça 0,013 dır.

Tablo: 5 : 2001/02 Öğretim Yılında İlköğretimde Öğrenilen Dil Sayısına Göre Bütün Öğrencilerin Dağılım Yüzdesi

	Belçika fr	Çek cumhuriyeti	Danimarka	Almanya	Estonya	Yunanistan	İspanya	Fransa	İrlanda	İtalya	Kıbrıs	Letonya	Litvanya	Lüksemburg	Macaristan	Malta	Hollanda	Avusturya	Polonya	Portekiz	Slovenya	Slovakya	Finlandiya	İsveç	İngiltere	İzlanda	Liechten	Norveç	Bulgaristan	Romanya	Türkiye
1	45,5	39,3	48,8	-	56,5	43,7	85,9	-	4,5	83,0	52,8	55,2	51,6	19,	(-)	100	33,3	93,3	-	-	46,3	36,6	55,3	66,8	-	28,3	-	100	34,9	59,7	100
2	(-)	4,4	(-)	(-)	24,6	0,8	1,2	(-)	(-)	0,1	(-)	1,1	0,0	80,8	(-)	(-)	(-)	3,6	(-)	(-)	(-)	2,7	13,1	12,1	(-)	14,7	(-)	(-)	0,4	(-)	(-)

Kaynak. Eurostat, New Cronos May 2004.

Türkiye ile ilgili veriler Milli Eğitim Bakanlığı APK istatistik bölümünden sağlanmıştır.

1: Birinci yabancı dil

2: İkinci yabancı dil

(-): Uygulanmamaktadır veya değer sıfır

(:): Bilgi yok

Bütün ülkelerde öğrencilerin %80 ilköğretimde en az bir yabancı dili öğrenmektedir. İlköğretim düzeyinde ya birinci sınıfta ya da ikinci sınıftan itibaren dil öğrenmek zorundalar. Ancak, ilköğretimde yabancı dil öğrenen öğrencilerin oranı %50'nin altındaki ülkelerde yabancı dil öğretimi zorunlu değildir (örneğin: Belçika flaman toplumu, İrlanda, Slovakya ve Bulgaristan) ya da ilköğretimin son yılında zorunlu kılınmıştır (Belçika Fransız toplumu ve İzlanda). Türkiye'de ilköğretim ve ortaöğretim yabancı dil zorunlu bir ders olarak okutulmaktadır. Dolayısıyla, öğrencilerin %100 bir yabancı dili öğrenmektedir.

3.3.7. Genel Ortaöğretim İkinci Kademe(Lise) Öğrenciler Daha Fazla Yabancı Dil Öğrenmektedirler.

Tablo 5’te gösterildiği gibi, ilköğretimdeki durumun tersine, genel ortaöğretim ikinci kademe hiçbir ülke yabancı dil öğrenmeyen öğrencilerin oranını bildirmemişlerdir(ISCED level 2). Sadece İrlanda ve İngiltere’de yabancı dil öğrenmeyenlerin oranı sırasıyla %10, %11.8 ve 19.9 civarındadır.

Litvanya, Letonya, Estonya ve Danimarka gibi ülkelerin dışında bütün Kuzey ülkeleri kapsayan ülkelerden oluşan bir grupta öğrencilerin en az %50’si iki ya da daha fazla yabancı dil öğreniyorlar. Estonya, Lüksemburg, Malta, Hollanda ve Finlandiya’da üç yada daha fazla dil öğrenen öğrencilerin oranı %15 den daha fazladır. Bütün öğrencilerin en az yarısının iki ya da daha fazla dil öğrendiği ülkelerin sayısı genel ortaöğretim birinci kademeye göre ortaöğretim ikinci kademe(lise) daha fazladır. Bu sayı 9dan 15’e çıkmaktadır. Öğrencilerin en az %15’in üç veya daha fazla öğrendiği ülkeler ISCED eviye 3 düzeyinde çok sayıdadır. Bu ülkeler şunlardır: Belçika flaman toplumu, Danimarka, İsveç, İzlanda, Estonya, Lüksemburg ve Finlandiya dır (Eurydice, 2005 :38-40).

2004/2005 Öğretim yılında . Ortaöğretim birinci kademe de ise (İlköğretim ikinci kademe) yabancı dil öğrenen öğrencilerin oranı: Almanca 0,507 , Fransızca 0,109 , , İngilizce 99,3 ve Rusça 0,019 dır (MEB İstatistik, 2005).

Tablo 6 : 2001/2002 Öğretim Yılında, ISCED2 Ve 3 Düzeyde Genel Ortaöğretimde Öğrenilen Yabancı Dilin Sayısına Göre Öğrenci Dağılım Oranı

		Belçika Fr	Belçika AL	Belçika FL	Çek cumhuriyeti	Danimarka	Almanya	Estonya	Yunanistan	İspanya	Fransa	İrlanda	İtalya	Kıbrıs
ISCED2	0	0.2	(-)	3.2	2.8	(-)	(-)	(-)	0.6	1.2	(-)	11.8	(-)	(-)
ISCED3	0	0.9	(-)	0.4	1.1	(-)	(-)	0.0	0.8	2.2	(-)	17.4	11.1	(-)
ISCED2	1	92.0	(-)	48.6	93.3	53.7	(-)	16.1	4.6	58.3	53.5	74.5	77.7	100
ISCED3	1	20.9	(-)	(-)	(-)	(-)	(-)	16.5	90.7	70.5	10.2	76.9	59.0	(-)
ISCED2	2	7.8	(-)	48.2	3.8	46.2	(-)	65.9	94.8	40.6	44.6	13.5	22.3	(-)
ISCED3	2	69.2	(-)	43.7	98.9	74.2	(-)	37.0	8.5	27.2	83.0	5.2	23.9	(-)
ISCED2	3	(-)	(-)	(-)	(-)	(-)	(-)	17.9	(-)	(-)	1.9	0.2	(-)	(-)
ISCED3	3	9.0	(-)	55.8	(-)	25.8	(-)	46.5	(-)	0.1	6.7	0.5	5.9	(-)

		Letonya	Litvanya	Lüksemburg	Macaristan	Malta	Hollanda	Avusturya	Polonya	Portekiz	Slovenya	Slovakya	Finlandiya	İsveç
ISCED2	0	0.9	1.9	(-)	(-)	(-)	(-)	1.0	(-)	(-)	0.3	1.2	0.7	(-)
ISCED3	0	1.9	0.9	(-)	(-)	19.8	(-)	3.0	(-)	(-)	2.0	(-)	(-)	(-)
ISCED2	1	44.5	24.1	(-)	(-)	53.6	20.9	90.0	(-)	(-)	91.8	83.5	2.5	28.7
ISCED3	1	24.8	38.6	(-)	(-)	61.3	63.2	36.6	(-)	(-)	2.7	1.0	0.2	7.3
ISCED2	2	53.5	73.3	48.8	(-)	31.0	55.8	8.9	(-)	(-)	1.6	15.3	65.9	68.6
ISCED3	2	62.0	55.3	11.0	(-)	17.4	28.0	50.6	(-)	(-)	87.5	98.3	35.6	74.5
ISCED2	3	1.1	0.7	51.2	(-)	15.5	23.3	0.1	(-)	(-)	(-)	(-)	30.9	2.8
ISCED3	3	11.3	5.2	89.0	(-)	1.4	8.9	9.8	(-)	(-)	0.7	0.7	64.2	18.3

		İngiltere	İzlanda	Litvanya	Norveç	Bulgaristan	Romanya
ISCED2	0	19.9	0.5	(:)	(:)	1.7	(:)
ISCED3	0	(:)	16.8	(:)	(:)	1.9	(:)
ISCED2	1	73.0	0.4	(:)	(:)	82.2	(:)
ISCED3	1	(:)	27.3	(:)	(:)	16.8	(:)
ISCED2	2	6.9	85.9	(:)	(:)	15.7	(:)
ISCED3	2	(:)	37.6	(:)	(:)	80.0	(:)
ISCED2	3	0.3	13.2	(:)	(:)	0.4	(:)
ISCED3	3	(:)	18.3	(:)	(:)	1.3	(:)

Kaynak. Eurostat, New Cronos May 2004.

(-): uygulanmamaktadır veya değer sıfır

(:): Bilgi yok

ISCED: International Standart Classification of Education-Eğitimin uluslar arası Standart Sınıflandırılması

NOT: merkezi eğitim yetkilileri tarafından yapılan eğitim programında yabancı diller olarak göz önünde bulundurulan diller sadece değerlendirmeye alınmıştır. Eğitim programı bölgesel dilleri yabancı dillere alternatif olarak almışsa, bölgesel diller değerlendirmeye alınmıştır. Seçmeli dersler olarak eğitim programının dışında öğretilen diller dahil değildir.

0, 1, 2, 3, veya daha fazla yabancı dil öğrenen öğrencilerin oranı genel ve mesleki ortaöğretim kurumlarında bütün öğrenciler göz önünde bulundurularak hesaplanmıştır. 0, 1, 2, 3, veya daha fazla yabancı dil öğrenen öğrencilerin sayısı ISCED seviyesinde kayıt yapan öğrencilerin sayısına bölünmüştür. Özel eğitim bu değerlendirmeye alınmamıştır (Eurydice, 2005 :40).

3.3.8. İlköğretimdeki Bir Yabancı Dil Öğrenen Öğrencilerin Oranı Artmaktadır.

Merkezi ve doğu Avrupa ülkelerin bir kaçında, Danimarka, İspanya, İtalya ve İzlanda dahil en az bir yabancı dili öğrenen bütün ilköğretim kademesinde öğrencilerin oranında gözle görülebilen büyük bir artış vardır. Bazı ülkelerde bu artış, erken yaşlarda zorunlu ders olarak bir yabancı dilin öğretiminin sağlayan reformların açık sonucudur. Türkiye’de de 1997 eğitim alanında yapılan değişiklikten sonra, yabancı dil ilköğretim okulların 4. sınıfından itibaren zorunlu hale gelmiştir. İlköğretim düzeyinde yabancı dil öğrenen öğrencilerin sayısında büyük artış sağlanmıştır. Romanya yabancı dil öğrenmeyen öğrencilerin arttığı tek ülkedir.

3.3.9. İlköğretimde En Çok Öğretilen Dil İngilizce dir.

Belçika ve Lüksemburg hariç bütün AB ülkelerinde İngilizce ilköğretimde öğretilen en yaygın dildir. 10 ülkede, ilköğretim seviyesinde öğrencilerin %50' den fazlası İngilizce öğrenmektedir. Lüksemburg'da en çok öğretilen dil Almancadır. Merkezi ve batı Avrupa ülkelerin dördünde, yani Çek Cumhuriyeti, Macaristan, Polonya ve Slovakya'da Almanca öğrenen öğrencilerin oranı %10'dan fazladır. Fransızca ise Belçika flaman toplumunda ve İrlanda'da en yaygın öğrenilen dildir. Fransızca'yı öğrenen öğrencilerin oranı bu ülkelerde %10' dan fazladır.

İlköğretimde ne kadar erken yabancı dil öğrenilirse, öğrenenlerin oranı o kadar artmaktadır. Malta ve Norveç'te ilköğretimin başından beri İngilizce zorunlu yabancı dildir. Fransızca, Lüksemburg'da ilköğretimin ikinci sınıfından itibaren zorunlu dildir. Ancak, Belçika'nın flaman toplumunda ilköğretimde yabancı dil öğrenmek zorunlu olmadığı halde, öğrencilerin %35 i Fransızca öğrenmektedir (Eurydice, 2005 :43).

Türkiye'de Avrupa birliği ülkelerinde olduğu gibi, en çok öğretilen yabancı dil İngilizcedir. En çok öğretilen ikinci dil ise Almancadır.(MEB, istatistik 2005)

Tablo 7 : 2001/2002 Öğretim Yılında, İlköğretimde(ISCED 1) İngilizce, Almanca Ve Fransızca Öğrenen Öğrencilerin Bütün Öğrencilerin Oranı

DİLLER	AB-25	Belçika Fr	Belçika AL	Belçika FL	Çek cumhuriyeti	Danimarka	Almanya	Estonya	Yunanistan	İspanya	Fransa	İrlanda	İtalya	Kıbrıs	Letonya	Litvanya	Lüksemburg	Macaristan	Malta	Hollanda
AL	6.5	0.9	(-)	(-)	17.7	(-)	(-)	8.5	0.3	0.3	(-)	1.1	1.3	0.0	1.6	5.0	99.3	16.8	(-)	(-)
İNG	46.4	10.1	(-)	(-)	29.5	48.8	16.0	65.6	43.3	85.2	(-)	(-)	75.1	52.1	54.2	46.0	(-)	26.0	100	33.3
FR	3.2	(-)	(-)	35.0	0.5	(-)	3.3	1.1	0.7	2.6	(-)	2.3	5.9	1.7	0.3	0.8	81.5	1.6	(-)	(-)
DİLLER	Avusturya	Polonya	Portekiz	Slovenya	Slovakya	Finlandiya	İsveç	İngiltere	İzlanda	Lüshenen	Norveç	Bulgaristan	Romanya							
Almanca	(-)	20.4	(-)	6.8	10.4	6.4	4.3	(-)	(-)	(-)	(-)	2.6	2.0							
İngilizce	96.7	49.2	31.6	38.7	24.7	65.4	78.8	(-)	41.9	(-)	100	24.8	31.0							
Fransızca	1.1	1.1	1.5	0.1	0.2	2.0	2.9	(-)	(-)	(-)	(-)	1.4	26.2							

Kaynak. Eurostat, New Cronos May 2004.

(-): uygulanmamaktadır veya değer sıfır
(:): Bilgi yok

3.3.10. İlköğretimde Yabancı Dil Öğrenen Öğrencilerin Oranında Bir Artış Vardır.

Tablo 8 : İlköğretimde (ISCED1) 1999/2000,2000/01 ve 2001/2002 Öğretim Yıllarında İngilizce Öğrenen Öğrencilerin Oranındaki Eğilim

	AB-25	Belçika Fr	Belçika AL	Belçika FL	Çek cumhuriyeti	Danimarka	Almanya	Estonya	Yunanistan	İspanya	Fransa	İrlanda	İtalya	Kıbrıs	Letonya	Litvanya	Lüksemburg	Macaristan	Malta	Hollanda
2000	41.7	8.5	(-)	(-)	22.6	31.2	17.0	58.3	(-)	77.7	35.8	(-)	50.6	52.7	43.1	24.7	1.9	(-)	100	(-)
2001	45.2	9.8	(-)	(-)	25.8	48.2	15.5	62.0	47.7	82.5	(-)	(-)	64.7	52.7	49.3	33.9	1.9	(-)	100	33.3
2002	46.4	10.1	(-)	(-)	29.5	48.8	16.0	65.6	44.3	85.2	(-)	(-)	75.1	52.1	54.2	46.0	(-)	(-)	100	33.3
	Avusturya	Polonya	Portekiz	Slovenya	Slovakya	Finlandiya	İsveç	İngiltere	İzlanda	Lüshenten	Norveç	Bulgaristan	Romanya							
2000	90.6	38.0	(-)	31.5	18.5	63.5	77.0	(-)	32.9	(-)	10.0	13.9	27.8							
2001	(-)	43.2	(-)	39.6	20.6	64.5	77.7	(-)	41.2	(-)	10.0	18.7	29.6							
2002	96.7	49.2	(-)	38.7	24.7	65.4	78.8	(-)	41.9	(-)	10.0	24.8	31.0							

Kaynak. Eurostat, New Cronos May 2004.

(-): Uygulanmamaktadır veya değer sıfır

(:): Bilgi yok

Tablo 8 incelendiğinde Avrupa birliği ülkelerin çoğunda İngilizce öğrenme oranlarında büyük artışlar görülmektedir. Merkezi ve doğu Avrupa ülkelerinde bu artış oldukça yüksektir.

3.3.11. Genel Ortaöğretimde Yaklaşık Öğrencilerin Hepsini En Az Bir Yabancı Dili Öğrenmektedirler

Genel ortaöğretimde (ISCED düzey 2 and 3) , AB ülkelerin çoğunda, her öğrencinin ders olarak gördüğü yabancı dil ortalama sayısı 1 ila 1.9 arasında değişmektedir. Genel olarak bakıldığında, genel ikinci kademe ortaöğretimde(lise) öğrencilerin aldıkları ortalama dil sayısı, genel ortaöğretim birinci kademedeki yüksektir. Genel ortaöğretim birinci kademe 6 ülke ortalama olarak 2 ya da daha fazla dil öğretme oranına sahiptir. Genel ortaöğretim ikinci kademe ise, bu orana 10 ülke ulaşabilmektedir. Lüksemburg'da ortalama 3 'ten fazladır.

Çek Cumhuriyeti ve Slovenya'da ortalama en yüksektir. Ortalama 2 dil öğretilmektedir. Her iki ülkede, öğrenciler 15 yaş geldiğinde, genel ortaöğretim

ikinci kademenin(lise) başlangıcından itibaren ek bir yabancı dilin öğretilmesi zorunludur (Eurydice, 2005 :47).

Tablo 9 : 2001/2002 Öğretim Yılında Genel Ortaöğretimde(ISCED2 Ve 3) Her Öğrencinin Öğrendiği Yabancı Dil Ortalama Sayısı:

	AB-25	Belçika Fr	Belçika AL	Belçika FL	Çek cumhuriyeti	Danimarka	Almanya	Estonya	Yunanistan	İspanya	Fransa	İrlanda	İtalya	Kıbrıs	Letonya	Litvanya	Lüksemburg	Macaristan	Malta	Hollanda
ISCED 2	1.3	1.1	(:)	1.4	1.0	1.5	1.2	2.0	1.9	1.4	1.5	1.0	1.2	1.9	1.6	1.7	2.5	0.9	2.2	2.0
ISCED 3	6	1.9	(:)	2.6	2.0	2.1	1.3	2.3	1.1	1.3	2.0	0.9	1.2	1.6	1.9	1.6	3.3	1.2	1.1	1.5
	Avusturya	Polonya	Portekiz	Slovenya	Slovakya	Finlandiya	İsveç	İngiltere	İzlanda	Lüstenen	Norveç	Bulgaristan	Romanya							
ISCED 2	1	1.3	1.5	1.0	1.1	2.2	1.7	0.8	2.1	(:)	1.6	1.1	1.9							
ISCED 3	7	1.9	(:)	2.0	2.0	2.8	2.1	(:)	1.6	(:)	(:)	1.8	1.9							

Kaynak. Eurostat, New Cronos May 2004.

(-): Uygulanmamaktadır veya değer sıfır

(:): Bilgi yok

3.3.12. Öğrencilerin Çok Yüksek Bir Oranı İster Zorunlu Olsun, İster Olmasın Öğrencilerin Büyük Çoğunluğu İngilizce Öğrenmektedir.

AB ülkelerin büyük çoğunluğunda, öğrencilerin en az %90'nı genel ortaöğretim birinci kademe ya da ikinci kademe (ISCED düzey 2 ve3) ya da her iki kademe, İngilizce öğrenmektedir. Bu iki seviye için oranlardaki farklılık özellikle Belçika, Çek cumhuriyeti, Lüksemburg ve Slovakya ülkelerinde yüksektir bu iki faktörden kaynaklanabilir. Bunlardan biri ilköğretim seviyesinde İngilizceden başka bir dil öğrenmek isteyenlerin oranı yüksek olabilir ya da genel ortaöğretim ikinci kademesinde bir ikinci yabancı dilin zorunlu ders olarak ya da müfredatta zorunlu ders olarak sunulmasıdır. İlköğretimde farklı bir dil öğrenmek isteyen öğrenciler genel ortaöğretim ikinci kademe İngilizce öğrenme seçiminde bulunabilir. Bu da bu oranda artışı açıklayacak nedenlerden biridir.

Romanya ve Litvanya hariç bütün merkezi ve doğu Avrupa ülkelerinde öğrencilerin yaklaşık %40 genel ortaöğretim kurumlarında Almanca öğrenmektedirler. Bu oran Almancanın zorunlu olduğu Belçika, (flaman toplumunda) Kuzey ülkelerin çoğunda ve Lüksemburg'da gibi ülkelerde de geçerlidir.

Genel ortaöğretimde öğrencilerin %40 ya da daha fazlası Fransızca öğrenen bütün ülkeler üç kategoriye ayrılmaktadır. Birincisi İngilizce konuşan ya da Almanca konuşan ülkeler (İrlanda, Avusturya, İngiltere krallığı). İkincisi resmi dil olarak roman dilini (Latineden kaynağını alan ilk Avrupa dilleri) konuşan ülkeler (Yunanistan, İspanya Malta, Portekiz ve Romanya), son kategori ise Belçika'nın flaman toplumu, Kıbrıs ve Lüksemburg'da olduğu gibi Fransızcanın zorunlu öğretildiği ülkeler. Gerçekten bu ülkelerde yüzdeler oranı en yüksektir.

Genel ortaöğretimde İngilizce öğrenen öğrencilerin oranı İngilizcenin zorunlu olduğu veya olmadığı ülkelerde oldukça yüksektir. Fakat Fransızca ve Almancanın zorunlu olması onları öğrenen öğrencilerin oranı üzerinde açık ve net etkisi vardır. Zorunlu olan ülkelerde bu dilleri öğrenen öğrencilerin oranı yaklaşık %90 civarındadır.

İspanyolca temelde genel ortaöğretim ikinci kademe okullarında okutulmaktadır. Genellikle bu dili öğrenenlerin oranı %10 dan daha azdır. Rusça daha çok merkezi ve doğu Avrupa ülkelerinde öğretilmektedir. Rusçayı öğrenenlerin oranı %10 dan daha azdır(Eurydice, 2005 :48).

2004/2005 Öğretim yılında Ortaöğretim ikinci kademe(lise) ise Almanca 5,962, Fransızca 0,643, İngilizce 91,9 Japonca 0,011, Latince 0,018, Rusça 0,020 dır (MEB İstatistik 2005).

Tablo 10 : 2001/2002 Öğretim Yılında Genel Ortaöğretim Kademelerinde(ISCED2 Ve 3) İngilizce, Fransızca, Almanca, İspanyolca Ve Rusça Öğrenen Öğrencilerin Oranı

	ISCED seviyeleri	AB-25	Belçika Fr	Belçika AL	Belçika FL	Çek cumhuriyeti	Danimarka	Almanya	Estonya	Yunanistan	İspanya	Fransa	İrlanda	İtalya	Kıbrıs	Letonya	Litvanya	Lüksemburg	Macaristan	Malta	Hollanda
Almanca	2	19.6	2.6	(:)		36.9	42.4	(-)	26.9	27.3	1.9	15.7	24.5	2.9	1.1	20.4	30.2	10.0	38.1	7.5	(:)
	3	26.4	7.6	(:)	54.8	73.5	71.8	(-)	45.6	2.1	1.1	30.5	18.7	8.2	1.0	48.1	35.1	96.3	49.3	0.8	23.3
İngilizce	2	87.4	24.4	(:)	48.2	61.4	10.0	94.5	88.9	99.2	97.5	94.4	(-)	28.6	99.5	93.8	79.1	51.2	45.9	10.0	(:)
	3	90.5	90.5	(:)	99.5	98.9	94.2	90.9	91.2	95.2	95.9	99.4	(-)	85.9	10.0	89.3	76.5	96.3	57.6	78.5	99.9
Fransızca	2	27.4		(:)	96.8	1.8	3.8	22.1	1.7	67.6	39.4		72.1	35.8	92.8	0.8	6.0	10.0	3.1	46.0	(:)
	3	25.7		(:)	99.5	17.3	23.6	27.1	4.7	10.3	27.7		65.7	27.2	60.4	3.1	6.8	96.3	6.3	8.3	22.7
İspanyolca	2	7.1		(:)		0.2	(-)	1.1	(-)	(-)	(-)	32.5	5.0	0.3	0.0	0.0	0.0	(-)	0.1	2.8	(:)
	3	15.0	6.0	(:)	2.1	4.8	20.8	9.0	0.4	(-)	(-)	56.0	5.8	2.9	0.2	0.4	0.4	26.4	1.0	0.5	(:)
Rusça	2	3.1		(:)	(-)	0.4	(-)	2.1	54.7	(-)	(-)	0.1	(-)	(-)	0.1	39.8	56.7	(-)	0.6	(-)	(:)
	3	3.8	0.0	(:)	(-)	2.5	0.5	2.7	55.6	(-)	(-)	0.7	(-)	(-)	0.1	43.8	40.4	(-)	1.6	(-)	(:)

	ISCED seviyeleri	Avusturya	Polonya	Portekiz	Slovenya	Slovakya	Finlandiya	İsveç	İngiltere	İzlanda	Lüchten	Norveç	Bulgaristan	Romanya
Almanca	2	(-)	43.2	0.5	18.6	43.5	19.3	34.0	20.6	10.7	(:)	38.9	13.9	11.5
	3	(-)	61.5	(:)	83.0	78.2	41.5	48.9	(:)	32.1	(:)	(:)	39.3	10.7
İngilizce	2	99.0	72.6	90.0	79.9	56.1	98.6	100	(-)	99.5	(:)	100	58.1	86.1
	3	96.9	90.6	(:)	98.2	96.0	99.7	99.8	(-)	66.2	(:)	(:)	80.58	87.8
Fransızca	2	5.1	3.9	54.5	0.3	2.3	7.5	21.0	51.4	1.3	(:)	18.2	21.9	87.5
	3	42.8	14.1	(:)	9.1	12.4	21.9	25.8	(:)	14.7	(:)	(:)	18.7	85.1
İspanyolca	2	0.2	0.0	0.2	(-)	0.1	(-)	18.7	8.0	1.1	(:)	(-)	0.7	0.6
	3	9.0	0.6	(:)	23	3.2	7.7	29.0	(:)	9.1	(:)	(:)	7.0	0.8
Rusça	2	0.5	11.1	(-)	(-)	5.6	0.9	0.0	0.2	(-)	(:)	(-)	22.7	7.2
	3	1.9	18.4	(:)	0.1	2.7	6.0	0.8	(:)	0.2	(:)	(:)	28.8	3.6

Kaynak. Eurostat, New Cronos May 2004.

(-): Uygulanmamaktadır veya değer sıfır

(:): Bilgi yok

3.3.13. İlköğretimde Yabancı Diller Öğretimi Genellikle Branş Dışı Öğretmenler Tarafından(Sınıf Öğretmenleri Tarafından) Öğretilmektedir.

Avrupa ülkelerin çoğunda yabancı diller sınıf öğretmenleri tarafından öğretilmektedir. Yedi ülkede , (Çek Cumhuriyeti Yunanistan, İspanya, Polonya, Slovakya, Bulgaristan, Romanya), yabancı diller sadece branş öğretmenleri tarafından öğretilmektedir. Almanya'da yarı uzman (semi-specialist) yavaş yavaş yerini sınıf öğretmenlerine bırakmaktadır(Eurydice, 2005 :57).

Türkiye'de de ilköğretim birinci kademedede yabancı dil öğretimi genellikle branş dışı öğretmenler tarafından verilmekteydi. Sınıf öğretmenlerinin ilköğretim ilk beş yıllık döneminde bütün derslere girmesine dayalı sistem 2006 yılından itibaren kalkmıştır. Milli Eğitim Bakanlığı, ilköğretim 4. ve 5. sınıflarda verilen branş derslerine sınıf öğretmeni yerine, branş öğretmenlerinin girmesini kararlaştırmıştır. Talim ve Terbiye Kurulu'nun aldığı karara göre, ilköğretim okullarındaki branş derslerini 2005-2006 öğretim yılından itibaren branş öğretmenleri verecektir. Okulların 4 ve 5. sınıflarında okutulan İngilizce dersi bundan böyle branş öğretmenleri tarafından verilecektir. Sınıf öğretmenleri ise branş derslerinin dışında kalan derslere girmeye devam edeceklerdir (MEB Resmi Web Sayfası, 2005).

3.3.14. Yabancı Dil Branş Öğretmenleri Genellikle Ortaöğretimde Çalışmaktalar.

AB ülkelerinin yarısından fazla ülkelerde, ortaöğretim birinci kademedede yabancı dil dersi branş öğretmenleri tarafından öğretilmektedir. Belçika (flaman toplumunda) ve Danimarka'da yabancı dil öğretmenleri yarı- uzman öğretmenler olarak eğitilmektedirler.

Yarı-uzman: en az üç farklı derste uzmanlaşmış öğretmen, bu üç dersten biri ya da daha fazlası yabancı dil dersidir.

Almanya'da okul türüne bağlı olarak ya yarı uzman öğretmenler ya da branş öğretmenler yabancı dil öğretmektedirler. İsveç'te yarı uzman öğretmenler yabancı dili öğretebildikleri gibi, artık giderek branş öğretmenleri öğretmeye başlamışlardır.

Türkiye'de ilköğretim ikinci kademe ve ortaöğretimde(lise) yabancı dil derslerine AB ülkelerinde olduğu gibi branş öğretmenleri girmektedir.

3.3.15. AB Ülkelerin Yarısında Yabancı Dil Branş Öğretmenleri Başka Bir Dersi De Öğretebilecek Yeterliliktedirler.

Branş öğretmenleri iki farklı yeterlilik alanına sahip olabilirler. Bu yeterlilikleri iki farklı yabancı dil olabileceği gibi, biri yabancı dil, diğeri ise başka bir ders olabilir. Bu tür öğretmenler Kuzey ülkelerinde (Finlandiya, İsveç İzlanda, ve Norveç) Çek Cumhuriyeti, Estonya, Portekiz, Slovakya ve Bulgaristan'da yaygındır (Eurydice, 2005 :67).

Yabancı dil yanı uzman ve branş öğretmenlerin çoğu üniversite eğitimi almıştır.

3.3.16. Yabancı Dil Öğretimi Başlangıcında Konuşma Ve Dinleme Becerileri Öncelikle Öğretilmektedir.

Yabancı dil öğretimi başlangıcında konuşma ve dinleme becerileri ön plana çıkmaktadır. Bir yabancı dilde iletişim bütün beceriler için yeterli olmayı gerektirir. Yabancı dillerin bütün resmi müfredatı dinleme, konuşma, okuma ve yazma becerilerin öğretimini esas almaktadır. Bu dört beceriyle ilişkili eğitim amaçları daima eşit düzeyde sıralanmamıştır. Önceliklerin belirgin olduğu durumlarda, özellikle ilköğretim düzeyinde konuşma ve dinleme becerileri ön plana çıkılmakta ve bu beceriler üzerinde odaklanılmaktadır. İlköğretim seviyesinde, özellikle 9 ve 9 yaşından sonra öğretimin dört beceri üzerine odaklanması eğitim programlarında belirtilmektedir. Birkaç ülkenin öğretim programlarında bütün düzeylerde (ilköğretim ve Ortaöğretim) dört temel becerinin öğretilmesi belirtilmektedir.

Türkiye'de İlköğretim düzeyinde konuşma, dinleme ve okuma becerilerine ağırlık verilirken ortaöğretimde dört beceriye de eşit düzeyde ağırlık verilmektedir (Tebliğler dergisi, 1997).

Tablo 11 : 2002/2003 Öğretim Yılında, Zorunlu Eğitim Kapsamında, Zorunlu Yabancı Dil İçin Öğretim Programında Dört Beceri İle İlişkili Amaçlara Verilen Öncelik Tablosu.

İlk yabancı dilin zorunlu eğitimi başladığında dört becerinin öğretilmesi							Zorunlu eğitim bittiğinde						
Zorunlu yabancı dilin başladığı yaş	Açık üstünlük							Açık üstünlük					
	Dinleme	Konuşma	Okuma	Yazma	Bütün beceriler eşit düzeyde önemlidir.	Programda öncelikli beceri belirtilmemiştir.		Dinleme	Konuşma	Okuma	Yazma	Bütün beceriler eşit düzeyde önemlidir.	Programda öncelikli beceri belirtilmemiştir.
10	*	*	*				Belçika fr					*	
8	*	*					Belçika Al					*	
12					*		Belçika fl					*	
9	*	*					çek Cumhuriyeti						*
10		*			*		Danimarka					*	
8-10	*	*					Almanya					*	
7-9					*		Estonya					*	
9						*	Yunanistan						*
3-8					*		İspanya					*	
8-10	*	*					Fransa					*	
*						*	İrlanda						*
7	*	*					İtalya					*	
9					*		Kıbrıs					*	
9					*		Letonya					*	
9					*		Litvanya					*	
6					*		Lüksemburg					*	
9					*		Macaristan					*	
5	*	*					Malta						*
5-10	*	*	*				Hollanda					*	
6-8	*	*					Avusturya					*	
10	*	*					Polonya					*	
10					*		Portekiz					*	
9					*		Slovenya					*	
10					*		Slovakya					*	
7-9						*	Finlandiya						*
7-10	*	*					İsveç	*	*				
11					*		İngiltere/Galler/ K.İrlanda					*	
*							İskoçya					*	
10					*		İzlanda					*	
8					*		Lıhten					*	
6					*		Norveç					*	
11					*		Bulgaristan					*	
9	*	*	*				Romanya	*	*	*			
	*	*	*	*			Türkiye					*	

Kaynak. Eurostat, New Cronos May 2004.

İlköğretim düzeyinde Almanya, Fransa, İtalya, İsveç ve Çek cumhuriyeti dinleme ve konuşma becerilerine ağırlık verirken Türkiye ilköğretim programı dört beceriye birlikte önem vermektedir. Ortaöğretim düzeyinde ise hemen hemen bütün ülkeler aynı şekilde dört beceriye ağırlık vermektedirler.

Hollanda’ da dört beceriye öncelik verilmesi eğitim türüne göre değişmektedir. VMBO okulunda dört beceriye eşit derecede önem verilirken, HAVO okulun son iki sınıfında vurgu daha çok sözel beceriler üzerindedir. VWO okulun son üç yılında ise yazma becerisine daha çok önem verilmektedir.

3.3.17. Son On Yılda Yabancı Dil İçin Ayrılan Zaman Miktarında Çok Az Değişiklikler Vardır.

Son on yılda, zorunlu ders olarak yabancı dillere ayrılan minimum zaman miktarında çok az değişiklikler yapılmıştır. Hemen hemen Ülkelerin yarısı yabancı dile verilen zamanı bir miktar artırmışlardır. Ancak buna karşılık, Çek Cumhuriyeti, Estonya, Kıbrıs, Letonya, Avusturya, Finlandiya gibi ülkeler programda yabancı dile ayrılan zamanı çok az azaltmışlardır.

Ortaöğretimde yabancı dile ayrılan zaman ilköğretime göre daha fazladır. Bir çok ülkede zorunlu genel ortaöğretim kademesinde 2002/3 öğretim yılında öğrencilere 90 saatten fazla yabancı dil dersi verilmiştir. Almanya, Danimarka, ve Malta yabancı dil öğretimi için yılda 200 saat veya daha fazla miktarda zaman ayırmışlardır (Eurydice, 2005 :75).

Tablo 12: 2002/3 Öğretim Yılında İlköğretimde Zorunlu Ders Olarak Okutulan Yabancı Dil Dersine Ayrılan Minimum Zaman.

	Belçika Fr	Belçika AL	* Belçika FL	Çek cumhuriyeti	Danimarka	Almanya	Estonya	Yunanistan	İspanya	Fransa	* İrlanda	İtalya	Kıbrıs	Letonya	Litvanya	Lüksemburg	Macaristan	Malta	Hollanda
200 2/3	20	101	*	33	40	28	66	39	58	32	*	80	24	35	13	35 1	28	15 9	+

Avusturya	Polonya	Portekiz	Slovenya	Slovakya	Finlandiya	İsveç	İngiltere	İzlanda	Lıhten	Norveç	Bulgaristan	Romanya	Türkiye
30	37	+	39	*	38	67	*	31	18	39	*	29	144

Kaynak. Eurostat, New Cronos May 2004.

*: yabancı dil dersi zorunlu ders değildir.

+: zorunlu dersin süresi esnekler.

Zorunlu ilköğretim süresi ve sınırlıkları konusunda ülkeden ülkeye farklılıklar göstermektedir. Dolayısıyla oranlar arasında büyük farklılıklar vardır. Türkiye'deki bu oran ilköğretim birinci kademe 4., 5. sınıfları kapsamaktadır.

Tablo 13 : 2002/3 Öğretim Yılında, Zorunlu Ortaöğretimde Zorunlu Ders Olarak Okutulan Yabancı Dil Dersine Ayrılan Minimum Zaman.

	Belçika Fr	Belçika AL	Belçika FL	Çek cumhuriyeti	Danimarka	Almanya	Estonya	Yunanistan	İspanya	Fransa	* İrlanda	İtalya	Kıbrıs	Letonya	Litvanya	Lüksemburg	Macaristan	Malta	Hollanda
200 2/3	12 1	16 2	+	91	20 0	21 6	15 8	14 0	11 3	13 2	*	10 1	11 7	12 3	13 2	31 0	16 3	23 9	+
Avusturya	Polonya	Portekiz	Slovenya	Slovakya	Finlandiya	İsveç	İngiltere	İzlanda	Lıhten	Norveç	Bulgaristan	Romanya	Türkiye						
180	84	125	85	105	133	133	+	168	165	128	108	117	432						

Kaynak. Eurostat, New Cronos May 2004.

Türkiye ile ilgili gösterilen bu oran ilköğretim ikinci kademe ya da ortaöğretim birinci kademedeki (6-8. sınıflar) oranı göstermektedir.

*: yabancı dil dersi zorunlu ders değildir.

+: zorunlu dersin süresi esnekler.

Çek Cumhuriyeti: Gymnazium 'un il dört yılında
Almanya : Gymnasium okulunda

İtalyada : scuola media okulunda
 Avusturyada : Allgemeinbildende höhre Shule (Gymnasium un alt kademesi)
 Liştenten : Realshule okulunda

3.3.18. Birinci Yabancı Dil Öğretimi İçin Harcanan Yıl Sayısı AB Ülkelerinde Çeşitlilik Göstermektedir.

Birinci yabancı dilin sınırlı yıllarda öğretildiği ülkelerde, öğretim için ayrılan toplam süre de sınırlıdır.

Tablo 14 : 2002/2003 Öğretim Yılında Zorunlu Genel Eğitim Süresinde Birinci Zorunlu Yabancı Dil İçin Tavsiye Edilen Minimum Ders Saatinin Ve Öğretim İçin Harcanan Yıl Sayısının Karşılaştırılması

	Belçika Fr	Belçika AL	Belçika FL	Çek cumhuriyeti	Danimarka	Almanya	Estonya	Yunanistan	İspanya	Fransa	İrlanda	İtalya	Kıbrıs	Letonya	Litvanya	Lüksemburg	Macaristan	Malta	Hollanda	Avusturya
Ders saatlerin minimum	485	1092	+	530	510	1127	551	420	790	713	*	803	360	469	555	(:)	984	1597	+	630
Yıl sayısı	5	9	+	6	6	8	7	6	8	8	*	8	6	7	7	9	9	11	+	9
	Polonya	Portekiz	Slovenya	Slovakya	Finlandiya	İsveç	İngiltere	İzlanda	Lıştenten	Norveç	Bulgaristan	Romanya	Türkiye							
Ders saatlerin minimum toplam sayısı	477	+	492	627	456	480	+	384	510	527	284	350	576							
Yıl sayısı	6	+	6	6	9	6	+	6	7	10	5	6	5							

Kaynak. Eurostat, New Cronos May 2004.

3.3.19. Birinci Yabancı Dil İçin Ayrılan Zaman Diğer Yabancı Diller İçin Ayrılan Zamandan Daha Fazladır.

İlköğretimde bir yabancı dilden daha fazla dil öğretimi yaygın değildir. Zorunlu genel ortaöğretimde, iki zorunlu yabancı dilin öğretimi AB ülkelerin yarısında daha fazla ülkede öğretim programının parçasıdır. Bazı ülkelerde ise üç yabancı dil zorunlu olarak öğretim programında bulunmaktadır. Almanya(Gymnasium), Fransa Litvanya,

Macaristan ve Liştenen gibi ülkelerde birinci yabancı dile ayrılan süre ikinci dile ayrılan sürenin yaklaşık iki katıdır. Fransa ve Macaristan’da , ikinci yabancı dil öğretimi zorunlu eğitimin son yıllarında verilmektedir. Yani öğrenciler 13 (Fransa), 14 (Macaristan) yaşlarında olmaktadır. Ancak Danimarka, Yunanistan, İsveç İzlanda’da yukarıdaki eğilimin tersine bir eğilim vardır. Eğitim programında ikinci yabancı dil ayrılan ders süresi birinci yabancı dil ders süresinden fazladır (Eurydice, 2005 :74).

Tablo 15 : 2002/3 Öğretim Yılında Zorunlu Genel Ortaöğretimde Zorunlu Ders Olarak Birinci, İkinci Ve Üçüncü Yabancı Dil Öğretimi İçin Tavsiye Edilen Minimum Ders Saati

	Belçika Fr	Belçika AL	Belçika FL	Çek cumhuriyeti	Danimarka	Almanya	Estonya	Yunanistan	İspanya	Fransa	İrlanda	İtalya	Kıbrıs	Letonya	Litvanya	Lüksemburg	Macaristan	Malta	Hollanda	Avusturya
Birinci Dil	121	162	+	84	90	169	79	61	113	110	*	93	72	66	84	(:)	109	119	+	102
İkinci Dil	*	*	+	*	110	47	79	79	*	22	*	*	45	57	48	(:)	54	199	+	*
Üçüncü Dil	*	*	+	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	(:)	*	*	*	*
	Polonya	Portekiz	Slovenya	Slovakya	Finlandiya	İsveç	İngiltere	İzlanda	Liştenen	Norveç	Bulgaristan	Romanya	Türkiye							
Birinci Dil	84	+	85	105	76	53	+	80	105	128	57	58	432							
İkinci Dil	*	+	*	*	57	80	*	88	60	*	52	58	*							
Üçüncü Dil	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*							

Kaynak. Eurostat, New Cronos May 2004.

Verilerin alındığı okullar:

Çek cumhuriyeti: Zaklanni Skol
 Almanya : Gymnasium
 İtalya : Scuola Media
 Malta : Orta okul
 Hollanda : VMBO
 Avusturya : Hauptschule
 Liştenen : Realschule

Bu verilere seçmeli yabancı dil dahil değildir.

Ortaöğretimde yabancı diller, bütün öğretim zamanının %10’nu oluşturmaktadır.

AB ülkelerin bir çoğunda zorunlu genel ortaöğretimde yabancı dil için ayrılan zaman %10-%15 oranındadır. Ülkeler arasındaki farklılıklar önemli olabilir. Polonya’da yabancı dil için ayrılan zaman oranı%9 iken, Lüksemburg’ta %34 dir.

Türkiye’de ortaöğretim birinci kademede (6-8) yabancı diller, bütün öğretim zamanının %13.0’nu oluşturmaktadır.

Tablo 16 : 2002/3 Öğretim Yılında İlköğretim Ve Zorunlu Genel Ortaöğretimde Toplam Öğretim Zamanı İçinde Zorunlu Ders Olarak Yabancı Dillerin Öğretimi İçin Belirlenen Minimum Toplam Zamanın Oranı.

	Belçika Fr	Belçika AL	Belçika FL	Çek cumhuriyeti	Danimarka	Almanya	Estonya	Yunanistan	İspanya	Fransa	İrlanda	İtalya	Kıbrıs	Letonya	Litvanya	Lüksemburg	Macaristan	Malta	Hollanda	Avusturya
İlköğretim	2.4	11.9	*	5.3	5.6	4.0	9.9	5.5	6.8	3.4	*	8.2	2.9	7.3	2.4	39.3	3.5	20.4	+	4.4
Zorunlu genel ortaöğretim	14.3	16.7	+	10.4	22.0	22.1	18.8	15.4	11.9	13.6	*	10.4	15	16.8	15.3	34.4	15.9	27.8	+	10.6
	Polonya	Portekiz	Slovenya	Slovakya	Finlandiya	İsveç	İngiltere	İzlanda	Lıhten	Norveç	Bulgaristan	Romanya	Türkiye							
İlköğretim	5.0	+	5.	*	5.8	9.3	*	4.0	2.2	5.9	*	5.3	6.0							
Zorunlu genel ortaöğretim	9.6	13.4	10.4	12.9	14.6	17.0	+	18.9	16.9	10.10	12.2	15.0	13.0							

Kaynak. Eurostat, New Cronos May 2004.

Almanya : Gymnasium
İtalya :Scuola Media
Malta : Orta okul
Hollanda : VMBO
Avusturya : Hauptschule
Lıhtenten : Realschule

*: yabancı dil dersi zorunlu ders değildir.

+: zorunlu dersin süresi esnekler.

Bu verilere seçmeli yabancı dil dahil değildir.

3.3.20. Çok Az Ülke Yabancı Dil Öğretimi İçin Sınıf Normlarını (Sınıf mevcudu gibi özellikler) Belirlemektedir.

Ülkelerin çoğunda, resmi tavsiye belgeleri bir sınıfta ya da bir grupta maksimum ya da minimum öğrenci sayısını gösterir. Bu belgeler tavsiye edilen maksimum sınıf oranından daha küçük gerçek ortalama sınıf sayısını göstermez.

Maksimum sınıf ya da gruptaki öğrenci sayısının normları ülkeden ülkeye değişebilir. Fakat bu oran 36 kişiyi geçmez. Birçok ülkede sınıf sayısı ile ilgili tavsiyeler ilköğretimde ve zorunlu genel ortaöğretimde aynıdır. Farklılaştıkları nokta, maksimum sınıf sayısı, Slovakya hariç, ortaöğretim seviyesinde daha fazladır (Eurydice, 2005 :78).

Türkiye’de yabancı dil öğretimi için sınıftaki öğrenci sayısı ile ilgili tavsiye bulunmamaktadır. Yabancı dil dersi için ayrı sınıf oluşturulmamaktadır.

Tablo 17 : 2002/3 Öğretim Yılında İlköğretimde Yabancı Dil İçin Maksimum Sınıftaki Öğrenci Sayısı Hakkında Düzenlemeler Ve Tavsiyeler.

	Belçika Fr	Çek cumhuriyeti	Danimarka	Almanya	Estonya	Yunanistan	İspanya	Fransa	İrlanda	İtalya	Kıbrıs	Letonya	Litvanya	Lüksemburg	Macaristan	Malta	Hollanda	Avusturya
Genel maksimum sınıf sayısı normları	*	30	28	29	36	30	25	*	30	25	32	34	24	26	26	30	30	*
Yabancı diller için sınıf sayısı normları	*	24	28	28	36	30	20	*	30	25	32	25	20	26	13	30	30	24
	Polonya	Portekiz	Slovenya	Slovakya	Finlandiya	İsveç	İngiltere/İskoçya	İzlanda	Lüshenten	Norveç	Bulgaristan	Romanya	Türkiye					
Genel maksimum sınıf sayısı normları	*	34	28	34	*	*	30	*	24	28	22	25	*					
Yabancı diller için sınıf sayısı normları	24	22	28	34	*	*	30	*	24	28	22	25	*					

Kaynak. Eurostat, New Cronos May 2004.

Genelde, eğitim programda farklı dersler arasında sınıftaki öğrenci sayısı farklılık göstermez. Başkibir değışle, aynı normlar matematik dersi içinde geçerlidir,

örneğin, yabancı dil dersinin işlendiği sınıf konusunda , çok az ülke sınıftaki öğrenci sayısı konusunda düzenlemelere sahiptir. Bu daha çok, yeni Avrupa ülkelerinde geçerlidir. Bu ülkeler öğrenci sayısının az olmasını tavsiye etmektedirler. Dolayısıyla, Çek cumhuriyeti, Letonya, litvanya, Macaristan, Polonya, ve Slovakya ülkelerinde yabancı dil sınıfı için tavsiye edilen maksimum öğrenci sayısı diğer derslerdeki öğrenci sayısından daha azdır (Eurydice, 2005: 79).

Birinci Bölümün Özeti

AB ülkeleri	Türkiye
<p>1.Yabancı dil öğretim, Yunanistan’da 2003/2004 öğretim yılından beri 8 yaşından itibaren yabancı dil zorunlu hale gelmiştir. Çek Cumhuriyeti ve Macaristan’da 9 yaşında başlamaktadır. Almanya ve Fransa’da kademeli olarak sekiz yaşında başlamasına rağmen, resmi olarak dil öğretimi 10 yaşında başlamaktadır. İtalya ve İsveç’te 7 yaşında başlamaktadır. Hollanda da ise Kademeli olarak 5 yaşından itibaren verilmektedir.</p> <p>2. İkinci yabancı dil 2002/03 Öğretim yılının verileri baz alındığında Çek cumhuriyetinde 15 yaşında, Almanya’da ikinci dil zorunlu olarak öğretilmemektedir.Yunanistan’da 12 yaşında, Fransa’da 13 yaşında, İtalya’da ve Macaristan’da 14 yaşında, Hollanda’da 12 yaşında İsveç’te ise 12 yaşından itibaren başlamaktadır.</p> <p>3. AB Ülkelerin çoğunda okullar isterlerse ekstra bir yabancı dili eğitim programlarına alabilirler.</p> <p>4. AB ülkelerin çoğunda zorunlu eğitim süresinde herkes en az iki dili öğrenebilmektedir.</p> <p>5. Yabancı dilde eğitim (CLIL) Almanya, Çek Cumhuriyeti, Fransa, İtalya, Macaristan, Hollanda ve İsveç’te verilmektedir.</p>	<p>1.Türkiye’de yabancı dil öğretimi resmi olarak 10 yaşında başlamaktadır. Ancak bazı özel okullar daha erken yaşlarda öğrenci ve velilerin isteklerine bağlı olarak dil öğretimine başlatılmaktadır.</p> <p>2. Türkiye’de ikinci dil öğretimi 15 yaşından itibaren bazı okullarda zorunlu ve bazı okullarda ise seçmeli olarak verilmektedir. AB ülkeleriyle karşılaştığımızda ikinci yabancı dilin daha geç verildiği görülmektedir.</p> <p>3. Türkiye’de de okullar yeterli öğretmen ve öğrenci bulduklar sürece, Milli Eğitim Bakanlığının okutulmasını önerdiği yabancı dilleri seçmeli olarak okutabilmekteler.</p> <p>4. Türkiye’de zorunlu ikinci dil öğretimi zorunlu eğitim süresinde verilmemektedir.</p> <p>5. Yabancı dilde eğitim sınırlı sayıda bazı ortaöğretim kurumlarında yapılmaktadır.</p> <p>6.Ülkemizde bir yabancı dili öğrenme oranı 95% civarındadır.</p> <p>7. Ülkemizde en çok öğretilen yabancı dil İngilizcedir.</p>

<p>6. AB ülkelerinde ortalama yaklaşık bir yabancı dili öğrenme oranı 50% civarındadır.</p> <p>7. AB ülkelerinde En çok öğretilen yabancı dil İngilizcedir.</p> <p>8. Avrupa ülkelerin çoğunda yabancı diller sınıf öğretmenleri tarafından öğretilmektedir. Yedi ülkede , (Çek Cumhuriyeti Yunanistan, İspanya, Polonya, Slovakya, Bulgaristan, Romanya), yabancı diller sadece branş öğretmenleri tarafından öğretilmektedir. Branş öğretmenleri genellikle ortaöğretimde çalışmaktadırlar.</p> <p>9. AB ülkelerin çoğunda ilköğretim düzeyinde dinleme ve konuşma becerilerine ağırlık verilmektedir. Ortaöğretimde ise dört beceriye eşit derce de ağırlık verilmektedir.</p> <p>10. AB ülkelerinde zorunlu eğitim süresi içinde Tavsiye edilen ders saati Almanya'da 1127, Yunanistan'da 420, Fransa'da 713, İtalya'da 830, Macaristan'da 984, İsveç'te 480, Çek Cumhuriyetinde 530 saat dir.</p> <p>11. Zorunlu eğitim süresi içinde harcanan zaman Almanya'da 8, Yunanistan'da 6, Fransa'da 8, İtalya'da 8, Macaristan'da 9, İsveç'te 6, Çek Cumhuriyetinde 6 yıldır.</p> <p>12. Ünelere göre ilköğretimde yabancı dil için tavsiye edilen sınıftaki maksimum öğrenci sayısı Almanya'da 28, Yunanistan'da 30, İtalya'da 25, Macaristan'da 13, Hollanda'da 30, Çek Cumhuriyetinde 24 dır.</p>	<p>8. İlkemizde İlköğretim yabancı dil dersi çoğunlukla branş dışı öğretmenler tarafından verilmekte Ancak Ortaöğretim kademesinde branş öğretmenleri ağırlıklı olarak girmektedirler.</p> <p>9. Türkiye'de ilköğretim ve ortaöğretim yabancı dil öğretim programında dört beceriye (okuma, dinleme, konuşma, yazma) ağırlık verilmektedir.</p> <p>10. Türkiye'de zorunlu eğitim süresi içinde minimum 576 saattir. Bu da AB ülkelerin ortalamasının altındadır.</p> <p>11. Türkiye'de zorunlu eğitim süresi içinde Harcanan zaman 5 yıldır. Bu süre söz konusu AB ilkelerinden daha azdır.</p> <p>12. Türkiye'de öğretim programında yabancı dil öğretimi için sınıf mevcudu hakkında bilgi verilmemiştir. Sınıf mevcudu bütün dersler için aynıdır.</p>
---	---

3.3.21 İlköğretim ve Ortaöğretim Birinci Kademedeki Yabancı Dil İngilizce Programlarının İletişim, Dilbilgisi, Sosyal Kültürel Beklentiler, Bilişsel ve Duyuşsal Beklentiler Değişkenleri Açısından Benzer ve Farklı Yönlerinin Karşılaştırılması :

Tablo 18 AB Ülkelerin Yabancı Dil İngilizce Programında Yer Alan Öğeler

Ülkeler		Almanya	Fransa	İtalya	Hollanda	İsveç	Macaristan	Çek Cumhuriyeti	Yunanistan	Türkiye			
Hedef/içerikler		Ortaöğretim(10-15-16)klas	İlköğretim(10-11)	Ortaöğretim(11-16)	İlköğretim(7-11)	İlköğretim(10-12)	Ortaöğretim(12-14/15)	İlköğretim ve Ortaöğretim(7-16)	İlköğretim ve Ortaöğretim(6-16)	İlköğretim ve Ortaöğretim(6-15)	İlköğretim ve Ortaöğretim (9-15)	İlköğretim(10-12)	İlköğretim İkinci-Ortaöğretim Birinci kademe(12-14)
1.İletişimle ilgili beklentiler	Sözlü:	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
	Sözlü olmayan:	-	*	*	-	-	*	-	-	-	*	-	-
2. Dil bilgisine ilişkin beklentiler	Telaffuz/sesletim:	*	*	*	-	*	*	*	*	*	*	*	*
	Dilbilgisi:	*	-	*	-	-	*	-	*	*	*	*	*
	Kelime bilgisi:	*	*	*	*	-	-	-	*	*	*	*	*
	Dile yansımalar:	-	*	-	*	-	-	-	*	*	-	-	-
3. Sosyal Kültürel Beklentiler:	Hedef Kültür Öğrenimi:	*	*	*	-	-	*	*	*	*	*	-	-
	Hedef Kültürün İnsanların Anlamak:	*	*	-	*	-	*	-	*	*	*	-	-
4.Bilişsel ve Duyuşsal beklentiler:	Bireysel Öğrenmeyi Teşvik etmek:	*	*	*	-	*	*	*	*	*	*	-	-
	Kişilik Gelişiminin Teşvik etmek:	*	-	-	-	-	*	*	*	*	*	-	-

3. 4. Dördüncü ve Beşinci Alt Problemlerle İlgili Bulgu ve Yorumlar

3.4.1. İlköğretim Ve Ortaöğretim Birinci Kademedeki Yabancı Dil (İngilizce) Programlarının Hedef ve Davranışlar Yönünden Benzer ve Farklı Yönlerinin Karşılaştırılması :

AB Ülkelerin çoğunda okullarda okutulan yabancı dil programları her dil için ayrı ayrı tasarlanmasına rağmen, genelde bir yabancı dil için yapılan program diğer yabancı diller için de geçerlidir. Amaç, içerik, eğitim durumu ve değerlendirme boyutları ile ilgili tasarlanan bilgiler bütün okutulan yabancı diller için büyük farklılık göstermemektedir. Genelde benzer bilgileri içermektedir. Dolayısıyla karşılaştırma boyutunda İlk ve ortaöğretim birinci kademedeki okutulan İngilizce yabancı dil öğretim programları ele alınmıştır. Ele alınan ülkelerin çoğunda yabancı dil öğretim programları ilk ve ortaöğretim seviyelerini birlikte kapsamaktadır. Dolayısıyla karşılaştırma boyutunda ilk ve ortaöğretim seviyeleri birlikte değerlendirilmiştir.

Amaçlar/Hedefler:

10.02. 2006 tarihinde Milli Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu yeni ilköğretim İngilizce programını kabul etmiştir. Yeni program 4-8. sınıflar için hazırlanmıştır. 2006/2007 öğretim döneminden itibaren ilköğretim 4. sınıfında uygulanacaktır. Dolayısıyla, yeni yapılan programın diğer AB ülkeleriyle karşılaştırılıp benzer ve farklılıkların ortaya çıkarılması açısından önem arz etmektedir.

Program karşılaştırılmasında ilköğretim (4.,5.,6.,7.,8.) sınıflarda uygulanacak yeni program esas alınmıştır. Talim ve terbiye kurulunca kabul edilen yeni program karma tip program geliştirme modeli kullanılmıştır. Avrupa Dil Pasaportu(ELP)'nun programla kolayca bütünleşebileceği öngörülmüştür.

Yeni program tasarımında süreç odaklı yaklaşımın benimsediği görülmektedir. Süreç odaklı yaklaşımlardaki temel hipotez, her dil davranışının altında, öğrencilerin söylemi anlamak veya üretmek için kullandıkları belirli beceri ve stratejilerin olduğudur.

AB ülkelerin programlarının genel olarak amaçlarına bakıldığında, yabancı dil öğretiminin genel amaçları üç kategoride incelenebilir. Birinci olarak bir yabancı dil öğretiminin temel amacı öğrencilerin dili bir iletişim aracı olarak kullanabilmeleridir.

Bazı ülkelerde, bu amaç daha geniş anlamda ifade edilerek, genele iletişim becerilerini elde etme şeklinde formüle edilmiştir. ikincisi, bir yabancı dilin öğretimi öğrencilere başka kültürleri keşfederek kendi sosyal ve kültürel kimliklerini inşa etme fırsatını verir. Bu kültürel bakış açısı, hoşgörü diğerlerine saygı gibi değerlerin artmasına yardımcı olur. Başka birkaç ülkede bir yabancı dilin öğretimi öğrencilerin motive edilmiş dil öğrencileri olmalarını sağlamaktır. Böylece öğrenciler mesleki ve yabancı dil öğrenmelerin kişisel faydalarının farkına varır. Yabancı dil edinimi öğrencilerin bilişsel gelişmelerini geliştirir ve özellikle daha bağımsız öğrenmeye neden olan araçları elde etmelerine yardımcı olur. AB ülkelerin İlköğretim programların amaçları genellikle yukarıda ifade edilen üç kategoride yer alırlar. Bu amaçların dışına çıkan ülkeler çok azdır (Eurydice European, 2001: 156-158).

Türkiye ve AB ülkelerindeki İngilizce öğretim programlarının amaçlar düzeyinde benzerlikler ve farklılıklar :

Türkiye yeni ilköğretim yabancı dil öğretim programında program öğelerine uygun olarak hazırlanmamıştır. Yani programda hedefler belirtilmemiş sadece öğrencinin öğrenmesi gereken beceriler belirtilmiştir. Beceriler/kazanımlar bilişsel, duyuşsal ve devinişsel alanlara göre belirtilmemiştir. AB ülkelerinde öğrencinin öğrenmesi gereken beceriler çeşitli kategorilerde biçimlendirilmiştir. Örneğin . iletişimle ilgili beklentiler, dil bilgisine ilişkin beklentiler, sosyal kültürel beklentiler ve bilişsel ve duyuşsal beklentiler şeklinde kategorize edilmiştir. Bu Kategoriler AB Birliği Eğitim komisyonun programlara ilişkin sınıflandırılmasıdır (European Union, 2001).

Yeni ilköğretim programının bu kategoriler göre karşılaştırmasını yaptığımızda programın sosyal kültürel beklentiler ve bilişsel ve duyuşsal beklentiler açısında becerilerin ve hedeflerinin olmadığı görülmektedir.

İletişimsel Beklentilere İlişkin Belirtilen Beceriler: “öğrenciler kişisel detaylar hakkında basit ifade cümlelerine sahip olmalı” (4. ve 5. sınıf madde a), “selamlama, tanıtım, vedalaşma, teşekkür ve üzüntülerini belirtmenin en basit günlük nazik ifadeleri kullanarak temel sosyal ilişki kurmak”(4.5. sınıf madde g.), “temel iletişim ihtiyaçları ifade etmek için yeterli kelimeye sahip olabilmek” (6. sınıf madde j), “basit yüze yüz konuşmaları başlatma sürdürme ve kapatma bilme” (7.sınıf madde 8).

Dil Bilgisine İlişkin Beklentiler: “ somut durumlarla ilişkili ayırık kelime ve cümlelerin temel kelime repertuarına/hazinesine sahip olmak” (4. ve 5. sınıf madde b), “ Öğrenme repertuarı içinde birkaç basit gramer yapıları ve cümle şekillerinin sadece sınırlı kontrolünü gösterebilme (4. ve 5. sınıf madde c), “ zorluk çekmeden öğrenmiş kelime ve cümlelerin sınırlı repertuarını anlaşılabilir şekilde telaffuz etme” (4. ve 5. sınıf madde d), “bilinen kelimeleri ve kısa cümleleri taklit edebilme, örneğin, basit işaret ve talimatları , hergün kullanılan nesnelere isimleri, dükkan isimleri, düzenli kullanılan cümle kalıpları” (4. ve 5. sınıf madde e), “Adresini, ulusunu ve diğer kişisel detayları yazabilme” (4. ve 5. sınıf madde f), “ kısa, ayrı, özellikle önceden hazırlanmış telaffuzları kalıplarını söyleyebilme, daha az bilinen kelimeleri okuyabilme” (4. ve 5. sınıf madde h).

İletişimle ilgili beklentilere ve dil bilgisine ilişkin beklentiler kategorisinde AB ülkelerin programlarıyla benzerlik arz etmektedir.

Sosyal Kültürel Beklentiler Ve Bilişsel Ve Duyuşsal Beklentiler:

AB ülkelerin çoğunda bu kategorilerle ilgili hedef davranışlar belirtilmiştir. Ancak uygulanacak yeni programda yukarıdaki kategorilerle ilgili hedef davranışlar belirtilmemiştir. Bu konuda ilköğretim birinci kademedeki uygulanacak olan yabancı dil programı, AB ülkelerinin programlarıyla farklılık göstermektedir.

Programın genel açıklamalar bölümünde dört dil becerisini (dinleme, konuşma yazma, okuma) geliştirmeyi hedeflerken ve buna uygun olarak hedef davranışlarda dört dil becerisi ile ilgili (*dinleme, ses/etim, okuma, konuşma ve yazmaya*) davranışlar belirtilmiştir. AB ülkelerinde İlköğretim birinci kademedeki dinleme ve konuşma becerilerine ağırlık verilmektedir. Örneğin, Hollanda OİÖP’da temel hedeflerin tanımı, duyduğunu anlama ve sözlü ifadeye ağırlık vermektedir. Yazılı ifadeleri içermemektedir. ÇekYDÖP’ da ise konuşulan bilgiyi anlama ve kendini sözlü olarak ifade edebilme yeteneği, okuduğunu anlama ve yazma yeteneğinden önce gelir fadesi kullanılmıştır. İtalya İYDÖP’ı sözlü iletişime ağırlık vermiştir. Yunanistan, Almanya ve İsveç İlköğretim İngilizce programlarında beceri ile ilgili herhangi bir öncelik belirtilmemiştir. Dolayısıyla öğretilecek beceri konusunda da AB ülkelerin programıyla farklılıklar söz konusudur.

TürkiyeİİÖP'de hedefler öğrenci davranışına dönüktür. Yani, *hedefler* öğretmenin ya da okulun yapacakları ve görevleri değil, *öğrenciye kazandırılmak istenen özelliklerdir*. Hedefler öğrenme ürününü yansıtmaktadır. Programda, hedeflerin gözlenir, ölçülebilir öğrenci davranışlarına dönüştürüldüğü gözlenmektedir. Ünite planında hedefler davranış şeklinde belirtilmiştir. “Adresini, ulusunu ve diğer kişisel detayları yazabilme” (4. ve 5. sınıf madde f).

Söz konusu AB ülkelerin programları incelendiğinde Fransa, Almanya, İtalya, İsveç, Çek Cumhuriyeti, Hollanda, Macaristan, Yunanistan programlarında hedefler öğretmen davranışına dönük olarak yazılmıştır . Örneğin: Fransa İİÖP(1998) “öğrencilerin (özellikle sözel (oral) dili) anlama yeteneklerini geliştirme, anlamın çıkarılmasını sağlayan bazı dilsel öğeleri (sözcüksel, dilbilgisel, sesbilimsel) seçmelerini sağlama" (madde 1), İtalyaİYDÖP(1985) “ Öğrencilerin, verilmek istenen mesajı anlayabilme yetisinin geliştirilmesi(Amaçlar Madde3). YunanistanİÖİÖP (1996), “Öğrencileri, alışkın olmadıkları değer, görüş ve sosyal davranımları algılamaya yönelik olarak hazır hale getirmek” (Madde 2). HollandaİİÖP (1993) da, iletişim ile ilgili bölümde, ilköğretim düzeyinde dinleme ve konuşma becerisine ağırlık verilmesi.

TürkiyeİİÖP'da her sınıf için bir önceki sınıfta belirtilen hedefleri tekrar edecek şekilde hedefler belirtilmiştir. Öğrenci bir önceki yılın programını hatırlayarak yeni yılın programını daha rahat bir şekilde öğrenebilecektir. Dolayısıyla programlara birbirinden kopuk değildir. Birbirini destekleyecek şekilde hazırlanmıştır.

Son olarak hem TürkiyeİİÖP ve hem de AB ülkelerin programlarında amaçlar yönünden benzer ve farklı amaçlar bulunmaktadır. Ayrıca programlarda yer alan hedeflerden bazılarının birbirini destekler nitelikte olduklarını söyleyebiliriz.

FransaİİÖP'da, önceliğin sözel dile (dinleme ve konuşma) verildiği belirtilmektedir. Ersöz'ün (2000) çalışmasında sözel becerilere öncelik vermesinin ilköğretim düzeyindeki öğrenciler için çok daha uygun olduğu belirtilmektedir. Öyleyse, Fransa'ya ait programın bu özelliğinin ilköğretim düzeyindeki öğrenciler için TürkiyeİİÖP'dakinden çok daha uygun olduğu söylenebilir. Fransa, İtalya, Almanya, ilköğretim ve ortaöğretim birinci kademedeki İngilizce programda bilişsel, duyuşsal ve

devinişsel alanlara ait hedefler yer aldığını söylemek mümkündür. Ancak bilişsel alana ait hedeflerin taksonomik sıralamasının yapıldığını söylemek güçtür. Hedefler öğretmen davranışına dönüktür. Yani, hedefler öğrencinin değil, öğretmenin yapacaklarını belirtmektedir. Programda, hedeflerin gözlenir, ölçülebilir öğrenci davranışlarına dönüştürülmediği gözlenmektedir.

Türkiye ve diğer AB ülkelerin programlarına ait hedeflerin benzerlikleri belirtilecek olunursa, her iki programda da iletişimsel becerilere yönelik hedeflerin yer aldığı gözlenmektedir.

3.5. Altı ve Yedinci Alt problemle İlgili Bulgu ve Yorumlar

3.5.1. İlköğretim Ve Ortaöğretim Birinci Kademedeki Yabancı Dil (İngilizce) Programlarının İçerik Yönünden Benzer ve Farklı Yönlerinin Karşılaştırılması :

Yeni TürkiyeİİÖP'nin içerik boyutu incelendiğinde konu, beceriler, bağlam (context), işlev ve görev şeklinde beş kategoride ele alınmıştır. AB ülkelerinde ise FransalıİÖP'da içeriği *işlevler, örnekler, dilsel öğeler ve sesbilim* olarak dört kategoriden oluşmaktadır.

Yeni ilköğretim programı AB ülkelerin programından daha kapsamlı ve işlevsel olarak hazırlanmıştır. Unite planında yapılacak eylemler ayrıntılı olarak hazırlanmıştır. AB ülkelerin programlarında öğretilmesi istenen beceriler öğrencinin yapacaklarını belirtmektedir. Aynı uygulama yeni TürkiyeİİÖP içinde de yer almaktadır. TürkiyeİİÖP'deki *beceri ve işlev* kategorisinde yer alan ifadeler öğrencinin yapacaklarını bildirmektedir.

TürkiyeİİÖP'deki *işlev ve beceri* kategorisinde iletişimsel unsurların yanı sıra dilbilgisi ve sözcük bilgisi unsurlarına da değinilirken AB ülkelerinde örneğin, Fransa İlköğretim programında bu kategoride sadece iletişimsel unsurlara değinildiği gözlenmektedir.

TürkiyeİİÖP'nin içeriğinde yer alan iletişimsel beceriler arasında *dinleme, konuşma, okuma ve yazma* bulunmaktadır. AB ülkelerinin ilköğretim birinci kademe için hazırlanan programların içerik boyutunda iletişimsel becerilerden öncelikle *konuşma ve dinlemeye* değinilmektedir. Dolayısıyla beceri öğretme konusunda

farklılıklar söz konusudur. AB ülkelerin programlarında ilköğretim birinci kademedeki öğrenciler için doğrudan *okuma* ve *yazmaya* yönelik unsurlara rastlanılmamıştır.

TürkiyeİİÖP'de içerik, ünitelere, AB ülkelerinde ise iletişimsel becerilere göre ilerlemektedir. TürkiyeİİÖP'de her üniteye yönelik konular listesi sunulmuştur. HollandaİİÖP'nın içerikle ilgili el alınan konular TürkiyeİİÖP'da ele alınan konularla benzerlik göstermektedir.

HollandaİİÖP'nın içeriği: Dinleme: öğrenciler, kendileri için hazırlanmış veya uyarlanmış, içerik kullanımı ve kelime bilgisi sağlayan, basit, öğretici parçaların içerisinden temel hususları ayırt edebilmelidirler. Sokakta, alışverişte, veya sınıfta; kendileri hakkında, günlük olaylar, boş zaman kullanımı ve hobiler, yiyecek-içecek, zaman ve diğer insanların tarifi hakkında kendilerine bir şeyler söyleyen insanları anlayabilecek kadar kelime bilgisine sahip olmalıdırlar.

Konuşma: öğrenciler, yukarıda belirtilen konu ve durumlarda diyalog kurabilmelidirler. (sınıf haricinde)

Okuma: öğrenciler için özellikle hazırlanmış veya uyarlanmış, içerik kullanımı ve kelime bilgisi sağlayan, basit, öğretici parçalar, ve hikayelerin içerisinden temel hususları ayırt edebilmelidirler.

Dinleme ve Konuşma: öğrenciler, kişisel bilgi, yiyecek-içecek, yaşam çevresi ve zamanla ilgili mesajları algılayabilecek kadar İngilizce kelimeleri ve günlük olaylarla ilgili sade diyalogları anlayabilmelidirler. Günlük durumlara yönelik birbirleriyle anlaşılabilir bir telaffuzla konuşabilmelidirler.

Okuma: kelimelerin anlamlarını bulmak için bir sözlük kullanarak yazılı, sade bir materyaldeki önemli hususları anlayabilmelidirler.

İsveçİİÖP'nın içeriğinde ele alınan konular: Sözlü veya yazılı ifadelere, üretim veya anlamaya yönelik öncelik belirtilmemiştir.

Dinleme ve Konuşma: Öğrenciler, yabancı dilde diyaloglar başlatmalı ve rol almalı, kendi görüşlerini tarif ve ifade etmeli, ve çevrelerindeki kişilerle ve dünyayla ilişki kurma yeteneklerini geliştirmelidirler.

Konuşulan dilin farklı biçimlerini anlamak ve bu dilin sosyal ve bölgesel çeşitlerinin farkına varmak.

İngilizce: Öğrenciler, tartışmalarda rol almalı, diğerlerinin görüşlerine karşılık vermeli, İngilizce'yi kullanma becerilerini geliştirmelidirler.

5. yıl sonunda gerçekleştirilmiş olması gereken hedefler

İngilizce: Açık ve basit konuşmaları anlama yeteneği, ve basit diyaloglarda rol alma.

9. yıl sonunda gerçekleştirilmiş olması gereken hedefler

İngilizce ve İkinci Dil: Öğrenciler; duydukları, okudukları veya tecrübe ettikleri bir şeyi sade bir dille tarif edebilmeliler. Günlük konuları içeren diyaloglarda da (İngilizce'de aktif bir şekilde) rol alabilecek yeterlilikte olmalılar.

İkinci ve Üçüncü Diller: Açık ve net bir şekilde sadeleştirilmiş, basit dilin, standardın içeriğini anlamak (Üçüncü dilde)

İngilizce: Standart Amerikan ve İngiliz konuşma şeklini anlamak

Üçüncü Dil: Öğrenciler, günlük konuları içeren diyaloglarda cevap verebilmeli ve basit sorular sorabilmeli, ve gerek kendileri, gerekse içinde buldukları durum hakkında basitçe konuşabilmelidirler.

Okuma ve Yazma: İleri düzeydeki bireysel okumaya yönelik bir uyarıcı olarak, gerçekçi ve hayal ürünü (*İngilizce'de* edebi parçaların da) okuma parçalarının içeriğini okumak ve anlamak.

İngilizce, İkinci ve Üçüncü Diller: Öğrenciler, deneyim ve düşüncelerini yazarak ifade etmeye alışkın hale gelmelidirler. Buna bağlı olarak, yazma becerileri, dil kullanımını kuvvetlendirmek ve geliştirmek adına, kendiliğinden bir araç haline gelecektir.

İngilizce: Kendi ilgi alanlarını içeren konuları ve proje çalışmalarını olduğu kadar, diğer okul dersleriyle ilgili İngilizce okuma parçalarını da okumaya alışkın hale gelmelidirler. Açıkça ve doğru bir şekilde kendilerini ifade edebilmelidirler.

5. yıl sonunda gerçekleştirilmiş olması gereken hedefler

İngilizce: Öğrenciler, basit öykü ve betimlemeleri okuyabilmeli ve anlayabilmeli, basit iletilerde de anlaşılabilir olmalıdırlar.

9. yıl sonunda gerçekleştirilmiş olması gereken hedefler

İngilizce, İkinci ve Üçüncü Diller: Öğrenciler, yazmada kendilerini basitçe ifade edebilmelidirler.

İngilizce ve İkinci Dil: Öykü ve betimlemelerin içeriğini (İkinci dilde ana temayı) okuyabilmeli ve anlayabilmeli; bir okuma parçasındaki (ikinci dilde, basit bir parçadaki) gerçekleri ayırt edebilmeliler.

Üçüncü Dil: Öykü ve betimsel materyallerin, kısa ve basit okuma parçalarını gerçek/önemli noktalarını okuyabilmeli ve anlayabilmeliler.

İtalyaOIÖP'nin içeriğinde ele alınan konular: Sözlü iletişim, yazılı dilden önce gelir. Öncelikle, sözlü iletişime yönelik modellerin anlaşılması ve doğru şekilde kullanılması edinilir, daha sonra yazılı ifadeler gelir. Üretim veya anlamaya dair herhangi bir öncelik belirtilmemiştir.

Dinleme: Günlük hayatta kullanılan en genel sözlü ifadeleri anlama yeteneğinin yavaş yavaş geliştirilmesi.

Konuşma:

- Günlük bilgiye yönelik sözlü iletişim
- Yer, nesne veya kişileri sözlü olarak ifade etmek
- Daha önce yazılı metinlerde geçmemiş bir diyalogda rol alabilmek
- Günlük hayatta kullanılan sözlü iletişime ait genel ifadeleri anlayabilmek ve üretim yapabilmek

Okuma:

- Kısa, faydalanılabilir öykü ve bilgilendirici metinleri okumak ve anlamak
- Dil öğretiminin tartışıldığı ülkelerden haberler ileten metinleri okumaya (yoğun ve kapsamlı bir şekilde) teşvik etmek
- Edebi metinlere karşı ilgi uyandırmak için şiir okumaya teşvik etmek

Yazma:

- Günlük hayattan alınan konular vasıtasıyla yazılı dili tanıtmak

YunanistanOIÖP'nin içeriğinde ele alınan konular: Yazılı veya sözlü çalışmaya yönelik herhangi bir öncelik belirtilmemiştir. Anlama ve üretim programın iki temel unsurudur. Öğrenciler, aşağıda belirtilen aktivitelere dahil edilirler:

Dinleme:

- Oldukça basit ve bilinen dilbilimsel elementler içeren çeşitli söylevlerin genel anlamını kavramak (Açıklamalar, listeler, diyaloglar, bilgi vb.)
- Çeşitli sözlü söylevlerde, kendilerinden istenen önemli noktaları tanımlamak
- Bilinmeyen kelime veya cümlelerin anlamını dilbilimsel içeriğe dayanarak çıkarım yapmak (anlamak/kavramak)

Konuşma:

- Sözlü olarak açık cevaplar vermek (A Devresi'nde); ihtiyaç duyulduğunda, işitilen veya okunan şeylere daha uzun cevaplar vermek (B Devresi'nde)
- Bilgi ve gerektiğinde açıklama, detay alışverişi sağlamak
- Sınıf içi etkileşimde veya herhangi bir diyalogda yer almak
- İnsanları, yerleri, deneyimlerini, gelecekle ilgili projelerini, günlük aktivitelerini ve ilgilerini basitçe tarif etmek
- Bir şeyin nasıl olduğunu veya nasıl çalıştığını açıklarken, basit sözlü bilgiler vermek
- Soru sormak; geçmiş, gelecek ve geniş zamandaki olayları tanımlamak

Okuma:

- Yazılı metinlerdeki bilinen bütün elementleri anlamak
- Bilinen dilbilimsel elementler ve basit cümlelerden oluşan açıklama, tanım ve daha başka bilgi çeşitlerini anlamak
- Bilinmeyen kelime/ cümlelerin anlamını metnin içeriğinden çıkarmak/anlamak; veya bu yazılı metinlerdeki bilinmeyen kelimelerin anlamını keşfetmek amacıyla çeşitli bilgi kaynaklarını kullanmak
- Broşür, dergi ve daha başka yazılı bilgi kaynaklarının içerisinde bulunabilecek çeşitli metinleri anlamak

Yazma:

- Kısa cevaplar vermek (A Devresi'nde); daha uzun cevaplar vermek (B Devresi'nde)
- Günlük aktiviteleri, ilgileri ve projeleri hakkında yazılı kısa sunumlar yapmak
- Kişiler, yerler, deneyimler ve gelecek projeleri hakkında açık metinler yazmak için basit, betimleyici cümleler kullanmak
- Basit, sözlü açıklamalar yapmak, bir şeyin nasıl olduğunu_veya çalıştığını açıklamak
- Fiil zamanlarındaki ince farklılıkları anladıklarının işareti olan bağlaç, zamir ve cümleler içeren, açık fakat tutarlı metinler üretmek (B Devresi)
- Açık makale, kişisel notlar, özel bir günlük, mektup gibi metinler üretmek

Sözlü Olmayan

Yazılı veya sözlü bir metin içerisindeki önemli ve genel fikri anlamak amacıyla dilbilimsel ve ekstra-dilbilimsel elementleri (jest-mimikler, tonlama vb.) birleştirmek.

Telaffuz

Aşağıda listelenenleri doğru olarak ayırt etmek ve üretmek;

- İzole edilmiş (ayrıştırılmış) gruplandırılmış fonemler, hem izolasyon, hem de cümle içerisinde kelimeyi oluşturan sesler.
- Bilgi, vurguyu belirtmek için kelime ve cümle vurgusunun önemi
- Grafem (yazı bilimi) sistemi elementleri.

Grafem sistemini, fonim sistemiyle, fonemik elementlerin sırasını grafemlerle değiştirmek.

Dilbilgisi

Fiil zamanlarındaki ince farklılıkları anladıklarının işareti olan bağlaç, zamir ve cümleler içeren, açık fakat tutarlı metin üretimi (sözlü veya yazılı) (A devresi ve B Devresi)

Kelime Bilgisi

Yandaki kelime alanlarını kapsamaktadır: diğer insanlarla ilişkiler (aile çevresi, diğer öğrenci arkadaşları vb.); diğer insanlarla birlikte gerçekleştirilen aktiviteler (spor, hobi vb.); kişisel nesnelere (elbise, yiyecek vb.); yakın çevre (ev, okul, yakın yerleşim yeri çevresi vb.); suni çevre (çalışma yeri/ilişkiler/rol, taşıma araçları vb.); kültür ve sanat bilgisi (müzik, edebiyat, sinema vb.) Sınıflandırma içerisinde bütün kelime alanlarına değinilmiştir.

TürkiyeİİÖP'de 4-8. sınıf içeriklerinde aynı ya da aşamalı olan, birbirini destekleyen içerik öğeleri bulunmakla birlikte, özellikle 5. sınıf içeriğinde 6. sınıftan, 7. sınıftan 8. sınıftan tamamen bağımsız öğeler de yer almaktadır. AB ülkelerinde örneğin FransaİİÖP'de CM2' ye(5.sınıfa denk) ait içerik, CM1'in(4.sınıfa) içeriğini tamamen kapsamaktadır. CM2'ye yönelik içeriğin, CM1'inkinin üzerine inşa edilmiş olduğu görülmektedir. Yeni ilköğretim programında Fransa ilköğretim programına benzer şekilde içerikler birbiri üzerine inşa edilmiştir. Bu durumda, 5. sınıf öğrencileri 4. sınıfta öğrendiklerini tamamıyla tekrar etme ve pekiştirme fırsatlarına sahipler.

Yeni Türkiye ilköğretim programı 4 ve 5. sınıfta işlenen ünitelerde ele alınan konular, tekrardan ve kavram kopukluklarından kaçınılarak sarmal bir anlayış çerçevesinde daha zengin içerikte ele alınmıştır.

Sarmal format (cyclical format) öğrencilerin ve öğretmenlerin aynı konuyu birden fazla çalışabilmelerini sağlar. Bu şekilde bir konunun bir defa ele alınıp sonra unutulmaya terk edilmesi önlenmiş olur ve aynı konu değişik zamanlarda değişik görünümle tekrar edilerek pekiştirilir.

3. 6. Sekizinci ve Dokuzuncu Alt Problemlerle İlgili Bulgu ve Yorumlar

3.6.1. İlköğretim ve Ortaöğretim Yabancı Dil (İngilizce) Programlarının Eğitim Durumları Yönünden Benzer ve Farklı Yönlerinin Karşılaştırılması

Öğrencilerin yeni öğretim programında belirlenmiş olan kazanımları edinmesini sağlamak için, yapılandırıcı öğrenme yaklaşımına dayanan ve öğrenciyi etkin kılan çeşitli öğretim stratejileri ağırlıklı olarak verilmiştir.

Yeni programda öğretim stratejileri, bir ucunda öğretmen merkezli stratejilerin diğer ucunda ise yapılandırıcı öğrenme yaklaşımını esas alan öğrenci merkezli stratejilerin olduğu bir spektrumda dağılım göstermektedir. Öğrenci merkezli stratejiler kritik ve yaratıcı düşünme, analiz etme ve değerlendirme gibi üst düzey düşünme becerilerini ortaya çıkarmak ve geliştirmek için uygun öğrenme fırsatları sağlar (MEB, 2006).

TürkiyeİİÖP’ında Türkçe açıklamalar bölümünde eğitim durumlarıyla ilgili konulara açıklık getirilmiştir. Eğitim durumları aşağıdaki bilgiler verilmektedir:

“Çocuklar dili işlevsel ve iletişimsel yönü ile öğrenmek isterler. Ancak dilin doğru olarak modellenmesi ve çocuğa pratik yapmak için bol fırsatlar verilmesi gerekir. Çocuğun dili kullanırken kendini rahat hissedebilmesi için sınıf ortamının destekleyici ve güdüleyici olması gerekir. Buna ek olarak iletişimsel ve gerçekçi dil kullanımı da çocuğun dili kullanması için daha doğal bir ortam yaratacaktır. Çocuğun bilgi sahibi olduğu konuları temel almak ve bunlar hakkında sık sık konuşmak yararlıdır. Çocuk yanlış yaptığında direk düzeltme yerine uygun ve zengin dönüt verme (doğal iletişim akışını bozmadan düzeltme ve dönüt verme) yöntemi seçilmelidir.”

Her türlü dil becerisi etkinliği bu grup için kullanılabilir. Ancak öğretmen aşağıdaki hususlarda dikkatli olmalıdır:

- Öğrencilerin tahmin ve çıkarım yapma becerilerini kullanarak derse katılımlarının artırılması,
- Simulasyon ve dramatizasyon etkinliklerini kullanılması,
- Oyun, popüler şarkı, bilmece, bulmaca, fıkra gibi çeşitli etkinliklerin kullanılması,
- İkili çalışma ve grup çalışması yapılması,
- İyi tanımlanmış ve daha önce denenmiş etkinliklere yer verilmesi,
- Öğrenci otonomisini artıracak beceri geliştirme ve eleştirel düşünme çalışmalarına olanak sağlanması,
- Öğretmen konuşma süresinin en aza indirgenmesi ve öğrenci konuşma süresinin artırılması.

4-8. Sınıflara yönelik materyaller şu şekilde belirtilmiştir:

Görsel Materyaller:

- a. teacher, gestures, body and hand movements, facial expressions(öğretmen jest-mimic, vücut ve el hareketleri yüz ifadeleri)
- b. blackboard/whiteboard, (Kara ve beyaz yazı tahtası)
- c. magnetboards /flannelboards /pegboards, (mıknatıs tahta, bez tahta, çivitahta)
- d. flashcards and/or index cards,
- e. wall charts, posters, maps, plans, (duvar kartları, posterler, haritalar, planlar)
- f. board games, puzzles, (tahtada oynanan oyunlar, bulmacalar)
- g. mounted pictures, photos, cartoons, line drawings, (çoğalan resimler, fotoğraflar, karikatörler, hat çizimleri)
- h. puppets, objects/realia, (koklalar, doğal nesnelere)
- i. pamphlets/brochures/leaflets/flyers,(kitapçıklar broşörler, yaprak şeklinde kesilmiş küçük yapraklar, küçük pasılmış ilanlar)
- j. equipment operation manuals, (elle işleyen donanımlar)
- k. newspapers/ magazines,(gazeteler, dergiler)
- l. overhead projector and transparencies, the opaque projector, (projeksiyon ve tepegöz makinaları)
- m. slides, filmstrips, TV programs,
- n. computer software/hardware,
- o. DVD and video cassettes.

İşitsel Materyaller:

- a. teacher, b. audio cassettes, c. records/record players, d. CDs/ CD players, e. radio programs, f. multimedia lab, g. the language laboratory
- b. Basılı materyaller: ders kitapları, öğretmen kitabı ve alıştırmalar (MEB , 2006).

TürkiyeİİÖP' da yöntemler “farklı yaklaşım ve metotlardan elde edebileceğimiz anlayışlar nelerdir?” başlıklı bölümde yer almaktadır. Bu bölümde yabancı dil öğretiminde kullanılan geçmişten günümüze kullanılan yöntemler hakkında bilgi verilmektedir. Öğretmenlerin iletişimsel ve öğrenci merkezli öğretim anlayışına uygun düşecek yöntemlerin kullanmaları tavsiye edilmektedir. Bu yöntem ve teknikler şunlardır :

The Grammar Translation Method (Dil Bigisi Çeviri Yöntemi), The Direct Method (direct Metodu): The Audiolingual Method (Kulak-Dil Alışkanlığı Yöntemi), Suggestopedia (Telkin Yöntemi): The Silent Way(Sesizlik Yöntemi): Integrated Approach (Karma Yöntem), Communicative Language Teaching, (İletişimsel Dil Öğretim Yöntemi), Çoklu Zeka Kuram , Brain-based Learning (Beyin temelli Öğrenme) Neuro-Linguistic Programming (NLP)

1. Soru- cevap, 2. Dramatizasyon, 3. Anlatım, 4. Dinleme- konuşma, 5. Ezberleme, 6. Canlandırma, 7. Tekrarlamadır (MEB, 2006).

AB ülkelerin yabancı dillerin programların çoğu, öğretimde öğretmenlerin kullanacakları yöntem ve teknikler konusunda serbest olduklarını belirtirlerken, öğretim ile ilgili bir takım tavsiyelerde bulunmaktadırlar. Sadece Yunanistan Güney Kıbrıs ve Lüksemburg gibi ülkeler öğretmenlerin kendilerine verilmiş bir kitabı kullanmalarını tavsiye etmektedirler. Almanya'da öğretmenler Eğitim ve Kültür İşleri Bakanlığın tarafından onaylanan referans kitap listesinden kendi kitaplarını seçerler. Bununla birlikte, Seçilen kitaplara destekleyici dokümanları kullanmada serbestler.

AB ülkelerin yabancı dil programlarının çoğu açık ya da dolaylı olarak derslerin anlatımında dolaylı iletişimin kullanmasını önermektedirler. Bu yaklaşımda belirlenen mesajın başarılı iletişimi mesajın iletildiği yöntemden /yoldan çok daha önemlidir. Dolayısıyla gramer, kelime ve telaffuz öğretimi iletişimi sağlamada odaklanmalıdır. Yunanistan Ortaöğretim Programı 'ı bu önemli noktayı göz önünde bulundurmasına rağmen, öğretmenlerin geleneksel öğretim metotlarına önem vermelerini ve yoğun

tekrar, ezberden metinleri okumak ve çeviri gibi aktiviteleri yapmalarına izin vermektedir (Eurydice European, 2001: 158).

İletişimsel yaklaşımda, öğrencilerin olabildiğince çok hedef(yabancı dile) dile maruz kalmaları önemlidir. Öğretmenlerin anadili kullanmamaları ve öğrencilerin yoğun bir şekilde yabancı dili kullanmaları tavsiye edilmektedir. Ancak, Yunanistan Belçika, Bulgaristan ve Polonya gibi ülkelerin programları bazı özel durumlarda ana dilin de kullanılabilceğini vurgulamaktadırlar. Okul programları, yabancı dil öğretimi için doğal araç gereçlerin kullanılması önermekte ve çok çeşitli şarkılar, filmler şiirler, reklamlar vb. doğal araçların kullanmaları önerilmektedir. Programların çoğu çeşitli metotların kullanmasını ve öğretmenlerin uygulamalı ve objektif öğretme yaklaşımı sergilemeleri önerilmektedir. Çocukların günlük deneyimlerinden oluşan alıştırmalar yapılmalı, özellikle ilköğretim düzeyinde dersler oyunlarla işlenmeli ve konular zaman zaman tekrar edilmelidir. Bazı programlar ise teorik ve pratik yaklaşımların birleşimini önermektedir. Bazı programlar da disiplinler arası yaklaşımı önermektedir. Dahası, öğretmenler aktif metodu, öğrenci merkezli öğretim sürecini uygulamaları ve öğrencilerin kendi kendine öğrenmelerini kolaylaştıracak yöntem ve tekniklerin kullanmaları önerilmektedir (Eurydice, European, 2001: 159).

Fransa İÖP'de "Pedagojik Bilgiler" başlıklı bölümde eğitim durumlarıyla ilgili bilgi sunulmaktadır. Bu bölümdeki bilgiler dört grupta ele alınmıştır. Bu grupların başlıkları şöyledir (Le Bulletin Officiel 1999 No: 40):

1. Diğer derslerde de uygulanan ilkeler
2. Öncelik: Sözel (oral) iletişim
3. "Yazma"nın yeri
4. Motivasyonu sağlayan etkinlikler ve durumlar, çeşitli materyaller

1. Diğer derslerde de uygulanan ilkeler

Bütün diğer derslerde olduğu gibi yabancı dil öğretimi de öğrenci merkezlidir. Öğretmenin rolü aşağıdaki şekilde belirtilmiştir:

- Dersin ilerleyişini önceki kazanımların düzenli tekrarına ve açıklamalara yer verecek şekilde düzenleme;

- Oyuna dayalı etkin yaklaşımlarla keşfetmekten ve iletişim kurmayı öğrenmekten zevk alınmasını sağlama;
- Öğrencilerin etkin katılımını sağlayıp öğrenciler arası etkileşim ve yardımlaşmayı destekleme;
- Öğrencilerin kendi gelişimlerinin farkına varmalarını sağlama;
- Yanlışları abartmama ve bu yanlışlardan olumlu bir tarzla yararlanma.

Sözel ifadenin desteklendiği yabancı dil sınıflarında öğrencilere iletinin niyet ve içeriği kadar söyleniş tarzına da dikkat etmeleri gerektiği belirtilmelidir. Öğretmenin rollerinden bir diğeri de, dillerin işlevlerini karşılaştırarak ya da kültürel öğelere değinerek yabancı dil Öğreniminin diğer alanlarla ilişkisini göstermektir.

2. Öncelik: Sözel iletişim

Yabancı dil şarkılar, tekerlemeler, kısa diyaloglar, masallar, kısa yazılar, oyunlarla vb sunulmaktadır. Başarılı bir öğrenim, anlama ve ifade becerisinin oluşumu "dinleme"ye dayanmaktadır. Yabancı dil öğretmeni, öğrencileri motive eden durumlar aracılığıyla düzenli ve özenli bir çalışma yürütmelidir. Bu çalışmalar sırasında aşağıdakiler öğretmenlerce sağlanmalıdır:

- İyi örneklerin sunulması
- "Dinleme"nin geliştirilmesi;
- Bir iletideki temel niyetin saptanması;
- Sesletimin (vurgu ve ritim, ezgi düzeni, sesbirimler) doğru olarak kopyalanması;
- Öğrencinin yaşına ve öğretim zamanına uygun hedefler dahilinde kendini ifade etme.

3. "*Yazma*"nın yeri: öncelik sözel dile verilmektedir. "*Yazma*"ya başvurulurken aşağıdaki iki koşul sağlanmalıdır:

- 'Yazma'ya ilişkin etkinlikleri çok sınırlı tutma
- Sözlü sunumdan sonra 'yazma'ya başvurma

Bununla birlikte, ilgili düzeydeki öğrenciler için bir dili bilme, yazılı kısa iletilerin anlaşılmasını gerektirir. Sınıfta öğrenilen ve ezberlenen şarkı, tekerleme ve şiirler *yazma* konusunu sağlamaktadır: Öğrenciler bir sözcük, çok kısa bir cümle ile bir resim, plan, fotoğraf ya da şarkıyı tamamlayabilirler. *Yazma*, yabancı dilin işleyişini anlamaya, onu anadille kıyaslamaya ve ezberlemeye yardımcı olabilir. Kıyaslama sınıf içi etkinliklerinde yapılır. Öğretmen yazmayı, cümlelerin bölünüş şekillerini anlamayı kolaylaştırma ve çalışılan dilde yazılı olanla duyulan arasındaki ilişkiye dikkati çekme için kullanır. Böylece,

öğrencilere öğrendikleri dilin anadillerinin "kopya"sı olmadığı gösterilir.

2 Motivasyonu sağlayan etkinlikler ve durumlar, çeşitli materyaller

Bu programda belirtilenlere uygun olarak istedikleri yöntem ve materyalleri seçmek öğretmenlerin sorumluluğundadır. Öğrenciler duygu ve düşüncelerini sözel olarak ifade etme, oyunlara katılma konusunda cesaretlendirilmelidir. Farklı yaşamları sunan ve kendisine ait olandan farklı olanı (medeniyet unsurları) düşündüren çeşitli özgün dokümanlardan (ses ve video kasetleri, multimedya araçları) yararlanılır. Etkileşimi (video, cd-rom vb) ve uzaktan iletişimi (internet: elektronik posta, doküman arama vb) sağlayan son teknoloji ürünü materyallerin kullanımı desteklenmektedir. Öğretmenlerin aşağıdakileri sağlamaya çalışmaları gerekmektedir:

- * Yapay durumları sınırlandırma;
- * Yabancı dile yönelik *ilgiyi* geliştirme ve sürdürme;
- * duygu ve düşüncelerini ifade etme isteğini ve konuşma keyfini canlı tutma;
- * keşfetmekten ve bilmekten zevk alınmasını sağlama.

Diğer alanlarda olduğu gibi bu alanda da, yazma çalışması asla okul dışına verilmemelidir. Öğrenciler çevrelerinde, televizyon yayınında vb çalıştıkları dil ve kültürle ilgili öğeleri saptamaya ve saptadıklarını sınıfta bildirme konusunda cesaretlendirilmelidir.

TürkiyeİÖP ve AB ülkelerin (Fransa, Almanya, İtalya, Hollanda, İsveç) genel olarak incelendiğinde ait eğitim durumlarının benzerlikleri Şunlardır:

Yabancı dil dersi öğrenci merkezlidir;

- öğretmen, öğrencinin aktif olmasını sağlamalıdır;
- Etkinlikler oyuna dayalı olmalı, eğlenirken öğrenmeyi sağlamalıdır;
- Sözel dile öncelik verilmelidir;
- Öğrenci motivasyonunu sağlayan, öğrenme isteğini sürekli geliştirecek ortamların oluşturulmalıdır;
- Görsel-işitsel özgün dokümanlara yer verilmelidir.

Programlarda belirtilen bu unsurlar göz önünde bulundurulduğunda, Türkiye ve AB programın eğitim durumlarında da iletişimci yaklaşıma ilişkin bazı öğelerin desteklendiği söylenebilir.

TürkiyeİİÖP'da belirtilen yöntem ve tekniklerin nasıl işe koşulacağı, materyallerin nasıl kullanılacağına dair detaylı açıklamalar bulunmaktadır. Ancak incelenen AB ülkelerin Programlarında bu konu ile ilgili detaylı bilgi bulunmamaktadır. Programlardan hiçbirinde hangi öğrenme kuramı ya da kuramlarının temele alındığı da bildirilmemiştir.

TürkiyeİİÖP ve AB ülkelerine ait eğitim durumlarının birbirinden farklılıkları ise; TürkiyeİİÖP'de etkinliklerin açık bir şekilde sunulmadığı görülmektedir. Öğretmenlere, düzenlenebilecek etkinlikler yerine düzenlenebilecek etkinliklerin özelliklerine yönelik önerilerde bulunduğu söylenebilir. TürkiyeİİÖP'ün eğitim durumlarında, "Araç-Gereçler" başlıklı bölümde yer alan materyaller İngilizce olarak sıralanmış, bu materyallerin kullanımıyla ilgili açıklamalar yapılmamıştır. Programda birbiriyle çelişkili bilgi bulunmaktadır. Yeni programda 4-8. sınıfların ünite planları ve kullanılacak yöntem ve teknikler detaylı bir şekilde açıklanmıştır. Her üniteye işlenen konular dört beceri ile ilgili olarak davranış/kazanım cümleleri yazılmıştır. Bu İtalyan, Hollanda, Yunanistan Çek Cumhuriyeti, Macaristan İlköğretim Programlarıyla birebir örtüşmektedir.

Genel olarak incelenen AB ülkelerin öğretim programlarına ait eğitim durumları ayrıntılı sunulduğu gözlenmektedir. Örneğin; etkinlikler açık bir şekilde örneklendirilmiş, öğretmenin rolü ve yapması gerekenler listeler halinde belirtilmiş, yazma becerisinin programdaki yeri ve önemi açıklanmış, sesletim, hataların düzeltilmesi ve sözel ifadenin söyleniş tarzı gibi konulara değinilmiştir. Hem Türkiye ve hem de incelenen ülkelerin programlarında önerilen materyaller teknolojik olduğu görülmektedir. Ayrıca sunulan materyallerin kullanım amaçlarıyla ilgili bir takım açıklamalara da yer verilmiştir. Programda, strateji yöntem ve teknikler konusuna genel hatlarıyla değinilmiş, öğretmenlerin bu strateji yöntem ve teknikleri seçmede özgür olduğu özellikle belirtilmiştir. İncelenen AB ülkelerin programlarda ders planı örneklerine yer verilmediği görülmektedir.

İlgili bulguların ışığında, yeni TürkiyeİİÖP eğitim durumlarında ilgili öğelere ilişkin (öğrenme kuramı, yöntem ve teknikler, materyal kullanımı vb.) açıklamalara ve örneklere yer verilmediği gözlenmektedir; Bu noktada Türkiye öğretim programı söz

konusu AB ülkelerin Öğretim programında daha ileri düzeyde ve Avrupa konseyi tavsiyelerine uygun olarak hazırlanıldığı söylenebilir.

3.7. On ve On birinci Alt Problemlerle İlgili Bulgu ve Yorumlar

3.7.1. İlköğretim ve Ortaöğretimde Yabancı Dil (İngilizce) Öğretim Programlarının Sınama Durumları Yönünden Benzer ve Farklı Yönlerinin Karşılaştırılması:

AB ülkelerin programların çoğunda sınama durumları yabancı dil öğretimine özgü bir sınama belirtmemektedirler, diğer derslerde yapılan sınama şekilleri yabancı dil içinde geçerlidir. Ancak Avrupa Konseyin öngördüğü Avrupa Dil Gelişim Dosyası (European Language Portfolio) kriterlerine uygun düzenlemeleri bütün AB ülkeleri göz önünde bulundurmaktadırlar. Örneğin Macaristan çekirdek programın gereksinimleri (öğretim programı) şu şekilde belirtilmiştir: Bütün öğrenciler en az bir yabancı dilde A1 yeterlik düzeyine ulaşmalı . 9-12. sınıfların gereksinimleri ise zorunlu eğitim sonunda öğrencinin ulaşmak istediği yabancı dilin seviyesine bağlı olarak değişmektedir ya da ortaöğretim sonunda gireceği sınava göre değişmektedir. 12. sınıfın sonunda B1 seviyesine ulaşmak isteyen öğrenciler 10. sınıfın sonunda A2 olmak zorundalar (Macaristan, Milli Eğitim Resmi Web Sayfası, 2006).

Yabancı dil	6. sınıf	8.sınıf	12.sınıf
Birinci yabancı dil (a)	A1-	A1	B1
İkinci yabancı dil (b)	A1	A2	B2
İkinci yabancı dil (c)			A2
Üçüncü yabancı dil (d)		A1	B1

TürkiyeİİÖP'da "Değerlendirme" başlığı altında sınama durumlarıyla ilgili bilgi verilmiş; programın sonunda her sınıfa yönelik örnek ölçme soruları ve değerlendirme sunulmuştur.

Değerlendirme uygulanan yöntem ve tekniklere uygun olması gerektiği belirtilmektedir. Ölçme ve değerlendirme Avrupa Dil Gelişim Dosyası (European Language Portfolio) ölçütlerine uygun olarak hazırlanmıştır.

Bilindiği gibi Avrupa Konseyi dil öğrenenlere: öğrenmeleri gerçekleştirirken bu süreci takip etme, önemli kültürler arası temasları da içeren dil öğrenme aşama ve deneyimlerini kaydetme konularında yardımcı olmak amacıyla Dil Gelişim Dosyasının

kullanımını başlatmıştır. Dolayısıyla ölçme ve değerlendirme boyutunda Dil pasaportu, Dil öğrenim Geçmişi, ve Dosya kavramlarını tanıtır ve bu öğeler doğrultusunda değerlendirmenin yapılması gerektiğini vurgulamaktadır (MEB, 2006).

TürkiyeİİÖP’da değerlendirme konusunda daha önceki programlardan farklı olarak çeşitli değerlendirme türlerinden söz edilmektedir. Alternatif değerlendirme olarak adlandırılan değerlendirme çeşitleri Şunlardır: yazılı değerlendirme (writing assessment), dil gelişimi değerlendirme (portfolio assessment), sınıfta yapılan değerlendirme (classroom assessment), kendi kendini değerlendirme (self assessment), öğretmen gözlemi (teacher observation). En çok tavsiye edilen dil gelişimi değerlendirme (portfolio assessment)dir. Avrupa birliğinin ve Avrupa konseyinin öngördüğü ve tavsiye ettiği değerlendirme türüdür (MEB, 2006).

Dil gelişimi değerlendirmenin avantajlarından bir tanesi öğretmen ve veliler somut veriler bağlamında öğrencinin performansını tartışıp değerlendirebilirler. Portfolio değerlendirme özellikle yeni öğrenenler için faydalıdır. Çünkü öğrencilerin ne yapacakları konusunda detaylı bilgi verilmektedir.

AB ülkelerin çoğunda diğer alanlarda olduğu gibi yabancı dil öğretiminde de sınav durumlarının önemli unsurlardan biri olduğu belirtilmektedir. Örneğin FransaİİÖP’da sınav durumları, öğrenci kazanımlarının değerlendirilmesini, gerçekleşen gelişimin tanımlanmasını, eksiklik ve zorlukların giderilmesini sağlamada kullanıldığı belirtilmektedir (Le Bulletin Officiel 1999 No: 40).

Ayrıca öğrencilerin gelişimleri bütün yıl boyunca yaptıkları çalışmalar gözlenerek değerlendirilmektedir. Bu düzenli değerlendirmelerin sonuçları öğrencilerin dosyalarına not edilir. Bu dosyalar hem öğretmenler arasında hem de öğretmen veli arasında bir iletişim aracıdır. Öğrenciler okul değiştirdiklerinde dosyaları yeni okullara gönderilmektedir (Eurydice Unit of the French Community 1994: 97; Eurydice Official Website 2001: 32).

Öğretmenlerin dilsel seviyeleri farklı öğrenciler arasında yardımlaşma ve olumlu rekabeti desteklemeli, ortak hedefler doğrultusunda ilerlemeyi sağlamak için rehberlik etmeye çalışmalıdır. Öğretim programında sunulan temel bilgilerin ışığında sesletimin

(vurgu, ezgi, ve sesbirimlerinin doğrulduğu) değerlendirilmesine özellikle dikkat etmelidir. (Le Bulletin Officiel 1999 No: 40).

Genel olarak bakıldığında TürkiyeİİÖP ve söz konusu ülkelerin programlarındaki sınama durumlarının benzerlikleri şu şekilde belirtilebilir. Bütün ülkelerin programda öğretmenlere sınama durumlarında nelere dikkat etmeleri gerektiği belirtilmiştir. Örneğin; Türkiye ilköğretim programında yalnızca derste öğretilen ve uygulanan çalışmaların kontrol edilmesi hatırlatılırken, Fransa İİÖP’da dilsel seviyeleri farklı öğrenciler arasında yardımlaşma ve olumlu rekabetin desteklenmesi, ortak hedefler doğrultusunda ilerlemeyi sağlamak için rehberlik edilmeye çalışılması gerektiği vurgulanmaktadır.

TürkiyeİİÖP ile AB ülkelerine ait sınama durumlarının birbirinden farklılıkları örnek verilirse; TürkiyeİİÖP’da öğretmenin sınama durumlarında kullanabileceği ödev ve alıştırma tiplerine örnekler verilirken ve her sınıf için ayrı ayrı sınama türlerini gösterilmiştir. AB ülkelerin programlarında sınav iplerine örnekler verilmemiş ve örneğin FransaİİÖP’da öğretmenlerin öğrencileri denetleyebilecekleri durum ve alıştırmaları seçmekte özgür oldukları belirtilmektedir.

TürkiyeİİÖP’in sınama durumlarında testlere ve yazılı sorulara yer verilmiş ayrıca AB ülkelerinde olduğu gibi süreç değerlendirme söz konusudur. Avrupa konseyinin önerdiği Portfolyo değerlendirme ölçütlerine uygun olarak yapılması öngörülmektedir. Öğrenci gelişimleri gözlenmekte ve dosyalara aktarılmaktadır. Çakır’ın (2000) araştırmasında da belirtildiği gibi, ilköğretim düzeyindeki öğrenciler klasik yöntemlere dayalı sınavlardan hoşlanmamaktadır ve de ilköğretim düzeyindeki öğrencilerin dili ne kadar öğrendiklerini ölçmek için özellikle kullanışlı olan yöntem portfolyo değerlendirmesidir. Bu değerlendirme türünde öğrencilerin çalışmaları ve dönem içinde girdiği quizler, yazılı sınavlar, ödevler ve el becerisi gerektiren çalışmalarını kapsayacaktır. Portfolyo değerlendirmenin dışında “alternatif değerlendirme” ya da “doğal değerlendirme” imkânları da söz konusudur. Öğrencilere sınav endişesi ve korkusunu yaşatmamak için bu tür değerlendirmelerde göz önünde bulundurulmalıdır. Dolaysıyla, mevcut ilköğretim yabancı dil programımız sınama durumları açısından AB ilkelerin programlarına uyum sağlandığını söylemek mümkündür.

BÖLÜM IV

ÖZET, SONUÇ ve ÖNERİLER

4.1.1 Özet ve Sonuç

Bu bölümde, üçüncü bölümde elde edilen bulgulara dayanarak özet, sonuç ve önerilere yer verilmiştir.

Yabancı dil öğretimine genel anlamda bakıldığında hemen hemen bütün Avrupa ülkelerinde ilköğretimde ve ilköğretimden sonra öğrencilerin bir yabancı dili öğrenmeleri zorunludur (Tablo 1). Bir kaç Avrupa ülkesinde ilköğretim birinci sınıfında öğrenciler bir yabancı dili öğrenmek zorundalar. Erken yaşlara yabancı dil öğretme eğilimi bir çok ülkenin eğitim sisteminde görülmektedir. İlk öğretim de yabancı dil öğrenen öğrencilerin sayısı son yıllarda hemen hemen her yerde artmaya başlamıştır. Şuanda ülkelerin çoğunda, ilköğretim birinci kademe seviyesinde bütün öğrencilerin yarısı en az bir yabancı dili öğrenmektedir (Tablo 5).

Türkiye’de ilköğretim düzeyinde Yabancı dil öğretim 1997 yılında 8 yıllık zorunlu temel öğretime geçmesiyle ilköğretim birinci kademe de verilmeye başlanmıştır. Dolayısıyla, Türkiye’de yabancı dil öğretimi resmi olarak 10 yaşında başlamaktadır. Ancak bazı özel okullar daha erken yaşlarda öğrenci ve velilerin isteklerine bağlı olarak dil öğretimine daha erken yaşlarda verebilmekteler.

Ülkelerin büyük çoğunluğunda öğretim programı bütün öğrencilere zorunlu eğitim süresinde en az iki yabancı dil öğrenme olanaklarını sunmaktadır. Genel ortaöğretim birinci kademe de en az iki yabancı dilin öğretilme oranı ülkelerin çoğunda %50’nin altındadır (Tablo 6) . Ülkeler arasındaki çeşitlilik çok önemli olabilir. Lüksemburg’da bütün öğrenciler iki dil öğrenirler- öğrencilerin yaklaşık yarısı üç dil öğrenir- fakat mevcut istatistiklere göre Slovenya da öğrencilerin %1.6 ikinci dil öğrenmektedir. Ancak genel ortaöğretim ikinci kademe de bu oran daha yüksektir. Türkiye’de zorunlu eğitim süresinde sadece bir yabancı dil öğretilmektedir.

AB ülkelerin çoğunda, zorunlu genel ortaöğretim kurumlarında zorunlu bir ders olarak yabancı dil öğretimine ayrılan zaman diğer derslere ayrılan toplam zamanın %10

ila %15 'ini oluşturmaktadır(Tablo 16). Bu oran Lüksemburg'da (%34) en yüksek düzeydedir. Polonya'da ise (%9)en düşük orandadır. Türkiye'de ise ilköğretim okullarında yabancı dil dersinin diğer derslere oranı % 6 dır. Bu oran Avrupa birliğinin ortalamasının altındadır.

Türkiye'de zorunlu ortaöğretim birinci kademedede(ilköğretim ikinci kademe şeklinde de söylenmektedir) zorunlu bir ders olarak yabancı dil öğretimine ayrılan zaman diğer derslere ayrılan toplam zamanın %13 'ini oluşturmaktadır. Ortaöğretim ikinci kademedede ise bu oran farklılık göstermektedir. Genel liselerde yabancı dil öğretimine ayrılan zaman diğer derslere ayrılan toplam zamanın %10 nu oluşturmaktadır. Yabancı dil ağırlıklı liselerde örneğin Anadolu Liselerin birinci sınıfta bu oran %28 , lise ikinci sınıfında ise bu oran %11 dır.

Yabancı dil öğretimi kısa bir zaman diliminde öğretilmemektedir. Toplam öğretme zamanın miktarı ne kadar çok artarsa, öğretim yılı sayısı o kadar uzayacaktır (Tablo 14). Avusturya ve Norveç bu eğilimi göstermemektedir. Tahsis edilen toplam ders saati, yabancı dilin öğretildiği yılların toplam oranıyla karşılaştırıldığında bu oran nispeten daha düşüktür.

Bazı ülkelerde okullar öğretim programının asgari bölümlerini kendileri karar verebilirler. Dolayısıyla, Öğretim programlarında bütün öğrenciler için merkezi eğitim otoriterlerin belirlediği yabancı dil dersine ilaveten zorunlu bir yabancı dil dersini programa koyabiliyorlar (Eurydice, 2005).

Ayrıca birkaç ülkede yabancı dil herkes için zorunlu olmadan önce öğrencilerin yabancı dili öğrenmeleri için pilot projeler yürürlüğe konulmuştur (Tablo 2).

Ortaöğretim kurumlarında, İngilizce, Fransızca, Almanca, İspanyolca ve Rusça AB ülkelerin çoğunda öğrenilen bütün dillerin %95'ini oluşturmaktadırlar. Öğrencilerin Rusça öğrenme yüzdeleri Balkan ülkelerinde en yüksek orandadır. Rusça, Finlandiya, Polonya ve Bulgaristan ülkelerinde daha az oranda öğrenilmektedir. Öğrenciler daha geniş çapta kullanılan dilleri seçtikleri görülmektedir. Bu seçim ya aileden gelen baskıdan kaynaklanmaktadır ya da diğer dillerde yeterli öğretmenlerin olmayışından kaynaklanmaktadır.

Türkiye de 2004/2005 Öğretim yılında Ortaöğretim ikinci kademedede(lise) ise Almanca 5.962, Fransızca 0.643, İngilizce 91.9 Japonca 0.011, Latince 0.018, Rusça 0.020 dır (MEB İstatistik, 2005).

Hemen hemen bütün AB ülkelerinde en çok öğretilen dil İngilizcedir (Tablo 7-9). Özellikle merkezi ve doğu Avrupa ülkelerinde, ilköğretim ve ortaöğretimde İngilizcenin ağırlığı daha fazla hissedilmektedir (Tablo 8).

13 AB ülkesinde, zorunlu eğitim süresinde öğrencilerin İngilizce öğrenmeleri için zorlanmaktadır. Hatta bazı ülkelerde bu zorunluluk ortaöğretim ikinci kademeye kadar uzanmaktadır. Dolayısıyla bütün bu ülkelerde ortaöğretimde yabancı dil öğrenen öğrencilerin oranı %90 dan daha fazladır. Ancak diğer ülkelerde ise öğrenciler yabancı dil olarak İngilizceyi bu orana (%90) yakın bir oranda seçmektedirler(Tablo 10).

Almanca ya da Fransızca en çok öğretilen ikinci dildir. Almanca Kuzey (İskandinavya ülkelerinde) ve merkezi ve doğu Avrupa ülkelerinde en çok öğretilen ikinci dildir. Fransızca ise güney Avrupa da ve özellikle Latin ülkelerinde en çok öğretilen ikinci dildir.

Temel Eğitim Öğretmenlerin Yeterlilikleri

İlköğretim okullarında yabancı dil öğretmenleri genellikle İngilizce öğretmeni olmayan ya da programdaki hemen hemen bütün dersleri (İngilizce dahil) öğreten öğretmenler (sınıf öğretmenleri) tarafından öğretilmektedir. Ortaöğretim kademesinde ise, yabancı dil öğretimi öncelikle branş öğretmenlerin sorumluluğundadır. Branş öğretmenler ya tamamen yabancı dil öğreten ya da yabancı dil yanında başka bir dersi öğreten öğretmenlerdir.

Bütün ülkelerde, yabancı dillerin uzman ya da yarı uzman öğretmenlerin temel öğretmen eğitimi yükseköğretimde sağlanır. Ülkelerin çoğunda üniversite yeterliliği istenir.(ISCED level 5A). Bu eğitim genellikle dört ya da beş yıl sürer. Bu eğitim şekli diğer branşlardaki öğretmenlerin eğitimi içinde geçerlidir.

Lüksemburg ve İngiltere krallığında İskoçya gibi ülkelerde yabancı dil öğretmen adayların öğretecekleri dilin konuşulduğu ülkelerde belli bir süre kalmaları için gönderilmektedir. Ancak AB ülkelerin çoğunda bu uygulama görülmemektedir.

Türkiye’de İlköğretim birinci kademedede yabancı dil derslerine branş dışı öğretmenler girmektedir anca, Talim ve Terbiye Kurulu'nun aldığı karara göre, ilköğretim okullarındaki branş derslerini 2005–2006 öğretim yılından itibaren branş öğretmenleri verecek. Okulların 4 ve 5. sınıflarında okutulan İngilizce dersleri bundan böyle branş öğretmenleri tarafından verilecek

AB ülkelerin yabancı dil öğretim programlarında (Fransa, İtalya, Almanya, Yunanistan, İsveç) yer alan hedeflerden iletişimsel becerilere yönelik olanların merkezde olduğu gözlenmektedir. TürkiyeİİÖP'da iletişimsel becerilere yönelik hedefler mevcut olduğunu ancak da bunların merkezde olduklarını söylemek güçtür. AB ülkelerinde İlköğretim birinci kademedede ağırlıklı olarak *dinleme* ve *konuşma* becerilerine ağırlık verildiği görülürken, TürkiyeİİÖP'da dört dil becerisini temel alan bir yaklaşım söz konusudur. Örneğin FransaİİÖP'da *dinleme* ve *konuşma* becerilerine öncelik verildiği açıkça belirtilmektedir.

Dolayısıyla AB ülkelerine ait programın bu özelliğinin ilköğretim düzeyindeki öğrenciler için çok daha uygun olduğu söylenebilir. AB ülkelerin programda da bilişsel, duyuşsal ve devinişsel *alanlara* ait hedefler yer almaktadır Ancak, TürkiyeİİÖP'daki hedefler, bilişsel, duyuşsal ve devinişsel olarak belirtilmemiştir.

AB ülkelerin ve TürkiyeİİÖP'da i sesletim ve dil üzerine düşünmeyi sağlayan hedefler bulunmaktadır. İlgili öğretim programlarındaki hedefler genelde birbirlerini desteklemektedir. TürkiyeİİÖP'da hedefler davranışa dönüştürülürken daha ayrıntılı olarak sunuldukları gözlenmektedir. Ünite planlarında davranışlar dava kapsamlı ve detaylı bir şekilde verilmiştir.

Gerek AB ülkelerinde ve gerekse TürkiyeİİÖP'daki hedefler öğrenme sürecini yansıtmaktadır. Bu bulguların ışığında TürkiyeİİÖP'daki hedeflerin eğitim programlarının hedef ve davranış yazma ilkelerine AB ülkelerin programlarından çok

daha uygun oldukları söylenebilir. AB ülkelerin programlarında sosyo-kültürel öğelere ve kültürler arası anlamaya yönelik hedef bulunurken TürkiyeİİÖP'da böyle bir hedefe rastlanamamıştır.

İncelenen AB ülkelerin programında içerik ile metodoloji ile iç içe verilmiştir. Türkiye ve incelenen bazı AB ülkelerin program içeriğinin genel olarak hedeflerle tutarlı olduğu görülmektedir. Örneğin FransaİİÖP'da bu tutarlılığı görmek mümkündür. Genellikle programlarda da içerik öğeleri aşamalı ve yakın ilişkili olacak şekilde basitten karmaşığa, yakın çevreden uzağa doğru düzenlenmiştir. İlgili programların içeriğine ilişkin bu iki özelliğinin eğitim programlarının içerik düzenleme ilkelerine uygun olduğu söylenebilir. İlgili sınıfların içeriklerinin birbirleriyle olan aşamalılık ilişkisine bakılacak olunursa, Örneğin FransaİİÖP'da CM2'ye ait içerik, CMTin içeriğini tamamen kapsamaktadır. Aynı şekilde TürkiyeİİÖP'da da 4. sınıf içeriğinde 5. sınıf içeriğinden, 6. sınıf 7. sınıf içeriğinde tamamen bağımsız değildir. Üst sınıf konuları alt sınıf konularına bağlı ve sarmal programla yaklaşımıyla düzenlenmiştir.

TürkiyeİİÖP'in içeriği *konu, beceriler, bağlam (context), işle ve görevler* olarak beş kategoriden, FransaİİÖP'in içeriği ise *işlevler, örnekler, dilsel öğeler ve sesbilim* olarak dört kategoriden oluşmaktadır. TürkiyeİİÖP kültürel içerik adı altında bir kategori yer almamakta, ancak AB ülkelerin programların çoğunda kültürel içerik adı altında bölümler yer almaktadır. Örneğin Fransa, İsveç, Macaristan Yunanistan Hollanda gibi ülkelerin programında kültürel içerik adı altında kategoriler bulunmaktadır. AB ülkelerin programların çoğunda (İtalya, İsveç, Yunanistan, Almanya, Fransa) bilişsel ve duyuşsal beklentiler adı altında bir kategori bulunurken TürkiyeİİÖP'da böyle bir kategori bulunmamaktadır.

Türkiye ilköğretim programın içeriğinde konu başlığında *ünite* konusu belirtilmiş, *beceriler* bölümünde okuma, yazma, konuşma ve dinleme ile ilgili beceriler yer almakta, *bağlam* kategorisinde olay ve uygun metni seçme bilgileri yer almakta, *işlev* bölümünde öğrencilerin konu ile ilgili neler yapabileceklerini, görev bölümünde ise kullanılacak araç gereç, ve ödevler yer almaktadır. TürkiyeİİÖP'da içeriğinin ünitelere, AB ülkelerin programlarının çoğunda örneğin FransaİİÖP'da ise içerik iletişimsel becerilere göre düzenlenmiştir.

Yeni TürkiyeİİÖP AB ülkelerin programlarında olduğu gibi içeriğin iletişimci yaklaşıma göre düzenlendiği söylenebilir. Programın içeriğinde yer alan iletişimsel beceriler arasında *dinleme, konuşma ve yazma ve okuma yer almaktadır*. İlköğretim düzeyinde AB ülkelerin yabancı dil programların içeriğinde ise iletişimsel becerilerden öncelikle *konuşma ve dinlemeye* değinilmektedir. Daha sonra *okuma ve yazmaya* yönelik unsurlara rastlamak mümkündür. AB ülkelerin programlarında olduğu gibi TürkiyeİİÖP'deki *işlev* kategorisinde yer alan ifadeler öğrencinin yapacaklarını bildirmektedir. TürkiyeİİÖP'ı tamamen İngilizce hazırlanmıştır. Yani amaçlar içerik ünite planları ve değerlendirme bölümleri İngilizce açıklanmıştır.

Yeni Türkiye yabancı dil programı AB konseyi ve AB ülkelerin programlarına büyük oranda uyumlu şekilde hazırlanmış. Avrupa dil kriterlerine uyacak şekilde düzenlenmiştir.

Gerek Türkiye ve gerek se de AB ülkelerin yabancı dil İngilizce programların eğitim durumlarında, öğretmenlerce göz önünde bulundurulması gereken ortak bazı unsurlar belirtilmiştir. Bunlar yabancı dil dersinin öğrenci merkezli olması, öğretmen tarafından öğrencilerin aktif olmalarının sağlanması, etkinliklerin oyuna dayalı olması, sözel dile öncelik verilmesi, öğrenci motivasyonunu sağlayan, öğrenme isteğini sürekli geliştirecek ortamların oluşturulması, görsel-işitsel özgün dokümanlara yer verilmesidir. Programlarda belirtilen bu unsurlar göz önünde bulundurulduğunda, programların eğitim durumlarında da iletişimci yaklaşıma ilişkin bazı öğelerin desteklendiği söylenebilir. TürkiyeİİÖP'da uygulanabilecek yöntem ve teknikler hakkında detaylı bilgi verilmiş ve örneklerle açıklamalar verilmiştir. Ancak AB ülkelerin programlarında genel olarak bakıldığında bu denli açıklama bulmak zordur. Bu konuda TürkiyeİİÖP'ı AB ülkelerin programından iyi olduğu söylenebilir.

AB ülkelerin programlarında (Almanya, Fransa, İsveç, İtalya) öğretmenlerin ilgili strateji, yöntem ve teknikleri seçmede özgür oldukları özellikle belirtilmiştir. TürkiyeİİÖP'da ilgili sınıflara yönelik ders planı örnekleri verilmektedir. TürkiyeİİÖP'da eğitim durumlarının daha kapsamlı ve ayrıntılı olduğu görülmektedir; ünite planlarında dört beceri (reading, writing, listening, speaking) ile ilgili neler yapılacağı ayrıntılı bir şekilde açıklamıştır. AB ülkelerin programlarında ise örneğin

Fransa İİÖP'da etkinliklere ilişkin birkaç örnek verilmiş, öğretmenin rolü ve yapması gerekenler listeler halinde belirtilmiş, yazma becerisinin programdaki yeri ve önemi açıklanmış, hataların düzeltilmesi, sesletim ve sözel ifadenin söyleniş tarzı gibi konulara değinilmiştir. Gerek Türkiye ve gerek se AB ülkelerin İngilizce programlarında eğitim durumlarında önerilen materyallerin son teknolojiye çok daha uygun olduğu görülmektedir. Ayrıca sunulan materyallerin kullanım amaçları ile ilgili kısa da olsa bilgi sunulduğu görülmektedir. Ancak, sunulan materyallerin nasıl kullanılacağı detaylı açıklanmamaktadır.

Son değişikliklerle Türkiye İİÖP sınavı Avrupa dil kriterlerine uygun olarak tasarlanmış ve AB ülkelerin programlarıyla örtüşmektedir. Programda öğretmenlere sınavı durumlarında dikkat etmeleri gereken konularda kısaca bilgi sunulması ve sınavı durumlarının hedeflere uygun olmasının gerekli görülmektedir. Ayrıca sınavı durumu ile ilgili örnek soruların bulunması öğretmenlere büyük kolaylık sağlamaktadır. Program ürün değerlendirmeden daha çok süreç değerlendirmeyi ön plana çıkarmaktadır. Bunun yanı sıra program sınavı durumlarında, kullanılabilecek ödev ve alıştıırma tiplerine ilişkin örneklere, testlere ve yazılı sorulara, örnek ölçme soruları ve değerlendirme bölümüne yer verilmektedir. AB ülkelerin(Fransa, Almanya, İtalya, İsveç) programında da süreç değerlendirme söz konusudur. Bu yönüyle Türkiye İİOP AB ülkelerin programına uyum sağladığı görülmektedir. Öğrenci gelişimleri gözlenmekte ve dosyalara aktarılmaktadır. Portfolyo değerlendirme ön plana çıkmaktadır. Çakır'ın (2000) araştırmasında da belirtildiği gibi, ilköğretim düzeyindeki öğrenciler klasik yöntemlere dayalı sınavlardan hoşlanmamaktadır ve de ilköğretim düzeyindeki öğrencilerin dili ne kadar öğrendiklerini ölçmek için özellikle kullanışlı olan yöntem portfolyo (gelişim dosyası) değerlendirmesidir. Demirel(2000), okullarımızda Portfolyo değerlendirmeni kaçınılmaz olduğu ve buna göre hazırlıkların yapılması gerektiğini, ayrıca Avrupa konseyinin bu konuda tavsiyeleri bulunduğunu belirtmektedir. Öyleyse, elde edilen bulgulara göre Sınavı durumunda Türkiye İİÖP'ı AB Ülkelerin programlarına uyum sağladığı, ancak uygulamada bunun daha önemli olacağı gözden kaçırılmaması gerektiği altı çizilmelidir.

4.2. Öneriler

4.2.1 Araştırma Bulgularına İlişkin Öneriler

Alıştırma Bulgularına ilişkin aşağıdaki öneriler yapılmıştır:

1. Hedefler, iletişimsel becerileri temel almalıdır. Özellikle ilköğretim birinci kademedede sözel becerilere (dinleme ve konuşma) ağırlık verilmelidir. İlköğretim ikinci kademedede ise dört beceriye eşit düzeyde ağırlık verilmelidir.
2. Programda iletişimsel beceriler, sözvarlığı, sesletim ve klişelerin (yapı) kullanımına yönelik hedeflerin yanı sıra başka kültürler hakkında bilgi edinme ve başka kültürlerden gelen insanları anlamaya yönelik hedefler yer almalıdır.
3. Hedefler belirlenirken Avrupa Konseyine ait Avrupa Dil Gelişim Dosyası Projesi mutlaka göz önünde bulundurulmalıdır.
4. Yabancı dil dersi ilköğretim birinci sınıftan itibaren verilmelidir
5. İlköğretim okullarında yabancı dil dersinin diğer derslere oranı %6 dır. Ancak AB ülkelerinde bu oran %10-%15 arasındadır. Dolayısıyla, yabancı dil dersinin haftalık ders saatinin artırılmalıdır.
6. Yabancı dil öğretim programlarının geliştirilmesinde okullara yetki ve sorumluluk verilmelidir.
7. Zorunlu eğitim içerisinde iki yabancı dilin öğretilmesi sağlanmalıdır.
8. Yabancı dil eğitim ve öğretim programlarında, öğrenci ve öğrenme merkezli eğitim esas alınmalı.
9. Okul öncesi eğitim aşamasında, yabancı dil farkındalığını geliştirme etkinlikleri haftalık ders programlarında yer almalıdır.
10. İkinci yabancı dil eğitimi ilköğretimin birinci kademesinde, farkındalık eğitimi biçiminde beşinci sınıfta başlatılmalıdır.
11. Eğitimin her aşamasında görev yapacak dil öğretmenleri alanlarında yüksek öğretim kurumu lisans diplomasına sahip olmalıdır.
12. Branş dışı yabancı dil öğretmenleri öğretmenlik sertifikası sahibi olmalıdır.
13. Dil öğretmenleri belli aralıklarla, en az altı ay (veya bir akademik dönem) o dilin ana dil olarak konuşulduğu ülkeye dil geliştirme kursuna gönderilmelidir.
14. Hem bireysel, hem eğitimsel, hem de toplum kültürü ve okul kültürü etkileşimi açısından yararlı olacak öğretmen değişim programları başlatılmalıdır.
15. Sınıflarda öğrenci sayısı 16-20 arasında olmalıdır.

16. Derslerde ağırlıklı olarak İletişimci Yöntem kullanılmalıdır.
17. İlköğretim seviyesinde yabancı dil derslerinde sınavlarda gramer ağırlıklı soru sorma yerine iletişimsel beceriyi ölçecek sorular sorulmalıdır.
18. Sınama durumlarında, geleneksel yöntemlerin yanında alternatif sınama durumları da yer verilmelidir. (Yazma değerlendirme, Gelişim Dosyası (Portfolyo) değerlendirme, Kendi kendini değerlendirme, Öğretmenin gözlemleri)

KAYNAKÇA

- Almanya Yabancı Dil Öğretim Programı,(1995). Standards für den Mittleren Schulabschluss in den Fächern Deutsch, Mathematik und erste Fremdsprache (Standards for the general education school leaving certificate in German, Mathematics and the First Foreign Language). **Agreement of the Standing Conference of the Ministers of Education and Cultural Affairs of the Länder, adopted on 12/5/1995.**
- Alptekin, Cem.(2005). “Dual Language Instruction: Multiculturalism through a Lingua Franca”, **TESOL** Boğaziçi University , İstanbul, Turkey, s.5.
- Akyüz, Yahya.(2001). **Türk Eğitim Tarihi**. Alfa yayınları ,8. Baskı, İstanbul, 78-79.
- Ayhan, Şiren. (1999). “Avrupa Birliği Ülkelerinde Fransızca'nın Öğretimi Ve İletişimsel Değeri”, **Doktora Tezi**. Dokuz Eylül Üniversitesi, 157.
- Aydinoğlu, N, Yavuz, M & Çubukçu. F (1999). "İlköğretim 4. ve 5. Sınıf Öğrencilerinin İngilizce Öğrenimi ile İlgili Yöntem, Kaynak, Etkinlik, Araç- Gereç ve Ölçme-Değerlendirme Konularına Olan Eğilimleri." **D.E.Ü. Buca Eğitim Fakültesi Dergisi**, Özel Sayı 11, 85-103.
- Atabay, Sevinç.(2002) **Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları**. İstanbul, Özel Okullar Derneği Yayınları.
- Binbaşılıoğlu, Cavit.(1998). “Türkiyede Eğitim Bilimleri Tarih Araştırmaları: Tarihsel Boyutlarıyla Okullarda Öğretim Programları ve Eğitim –Öğretim Yöntemleri.” **Milli Eğitim dergisi**, sayı 139, 77-80 .
- Bonnet, G. (Ed). (1997). “English as a (Foreign) Language forthe 21st Century”. **Report of the Sympösium**, Paris, Ministere de l'education nationale.
- Bray, Mark. (2005). **Methodology and Focus in Comparative Education**, Education and Society in Hong Kong and Macao pp. 237. 8.06.2006 (de indirildi). from the World Wide Web: http://educ2.hku.hk/~bray/Bray_Methodology%20&%20Focus.pdf
- Böke, C. Harun, (2002). "Türkiye ve İngiltere'deki İlköğretim Matematik Programlarının Karşılaştırılması" (Yayımlanmamış **Yüksek Lisans Tezi**), Ankara: Hacettepe Üniversitesi.
- Candelier, Michel. (ed.) (2004).The gateway to languages The introduction of language awareness into the curriculum: **European Centre for Modern Languages**. Council of Europe Publishing
- Camgöz, Tülay. (2000). “ Türk ve Alman eğitim sisteminde ilk ve ortaöğretimde yabancı dil öğretiminin karşılaştırılması”. **Yüksek Lisans. Hacettepe Üniversitesi**, s752.

- Cem, Cemil. (1978). **Türkiye’de kamu görevlilerinin Yabancı Dil Sorunları**, Ankara: TODAİE, s7
- Chryshochoos, Joseph. (2005). The Greek Educational System , The Greek Ministry of Education and religious Affairs. 12.8.2005 (de indirildi) <http://www.ecml.at/documents/members/GreeceNR2005E.pdf>
- Chester, W. Haris. (1960). Encyclopedia of Educational Research, the Macmillan Company: New York, s316.
- Christ, Herbert.(2000), “The Structure of Teaching in Germany”, **European Modern Language Center** 10. 7. 2005 (de indirildi) <http://www.ecml.at/documents/members/GreeceNR2005E.pdf>
- Council of Europe Official Website . 15.10.2005 (de indirildi <http://conventions.coe.int/>)
- Cramer, John Francis and George Stephenson Brown. (1956). **Comtemporary Education**. New York: Haracaurt, Brace and World.
- Csécsi Máriás, E. (ed.) Statistical Information 2003/2004, Ministry of Education, (manuscript).
- Çakır, Abdulvahit. (2000). "İlköğretimde Yabancı Dil Ölçme ve Değerlendirme." **Kastamonu Eğitim Dergisi**, *Cilt* 8, sayı 2, 65-72.
- Çek Cumhuriyeti Yabancı Dil Öğretim Programı, (1997). Vzdělávací program Národní škola , ;c.j. 15724 /97/-20 ze 17. 3. 1997,publikováno v SPN, Praha, 1997 **Educational Programme for the National School,Ministry of Education** Decree No.15724/97-20 of 17 March 1997, published bySPN, Prague, 1997).
- Çek Cumhuriyeti WEB. (2006) “Çek Cumhuriyetinde Eğitim”, 10.4. 2006 (de indirildi) <http://www.en.domavcr.cz/rady.shtml?x=159589>
- Daniel Tanner, Laurel N. Taner. (1980). “Curriculum Development : theory into practice”– 2. bs. – New York : Macmillan Pub. Co.
- Demircan, Ömer.(1990). **Yabancı-Dil Öğretim Yöntemleri**, İ.Ü.Edebiyat Fakültesi, İstanbul s.151.
- Demircan, Ömer. (1988). **Dünden Bugüne Türkiye’de Yabancı Dil**. İstanbul, Remzi Kitabevi.
- Demirel, Özcan. (2000). **Karşılaştırmalı Eğitim**, Pegem-A yayıncılık, Ankara,
- Demirel, Özcan. (2000). **Eğitimde Program Geliştirme**, Pegem-A yayıncılık, Ankara,

- Demirel, Özcan. (2006). **Öğretme Sanatı**, Pegem-A yayıncılık, 10. Baskı, Ankara, s37-39.
- Demirel, Özcan. (2003) **Yabancı Dil Öğretimi**, Pegem-A Yayıncılık, Ankara, s164.
- Demirel, Özcan.(1979). “Orta Öğretimde Yabancı Dil Eğitim Programlarının Değerlendirilmesi.”**Doktora tezi**. Ankara. Ankara Üni. Eğitim Fak.
- Demirel, Özcan (1988). **Yabancı Dil Öğretmenlerin Nitelikleri**, Basılmamış kitap, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi, 1988.
- Demirel, Özcan. (1990). **Yabancı Dil Öğretimi, İlkeler, Yöntemler, Teknikler**. Ankara: USEM Yayınları, s.5, 31-48.
- Demirel, Özcan.(2003). **Yabancı Dil Öğretimi**. İstanbul: Pegem Yayıncılık.
- Demirel, Özcan.(2004). **Kuramdan Uygulamaya Eğitimde Program Geliştirme** Ankara: 6. Baskı, Pegem Yayıncılık.
- Doğan, Mehmet. (1966). “Yabancı Dil Öğrenimi ve Yabancı Dilde Öğretim.” **Bilge**. 10. Güz s.13.
- Doye, P. Ve C. Edelhoff (Ed.). (1992). “Foreign Language Education in Primary Schools”. Report of Workshop 8A, Germany, Evangelische Akademie,
- Duman Tayip.(2001). Avrupa Birliği, Eğitim programları “Sokrates Programı”, **Milli eğitim Dergisi** sayı:149.
- Erdoğan, İrfan. (1995). **Çağdaş Eğitim Sistemleri**, Sistem Yayıncılık, İstanbul, s8.
- Ergin, Osman Nuri. (1977). **Türkiye Maarif Tarihi**. 1-5 cilt, İstanbul.
- Ersöz, Adan. (2000). “İlköğretimde Yabancı Dil Öğretimi İçin Materyal Geliştirme İlkeleri ve Örnek Etkinlikleri”, **G.Ü.Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi**, Cilt20, Sayı 1, 99-106.
- Ersöz, Aydan & Abdulvahit, Çakır. (2006). “İlköğretim İçin İngilizce Programı” (4, 5, 6, 7 VE 8. SINIFLAR), MEB , İngilizce Öğretim programı, 13.3. 2006.(de indirildi) from the World Wide Web: <http://ttkb.meb.gov.tr>
- Ertürk, Selahattin. (1994). **Eğitimde Program geliştirme**, Meteksan Matbacılık, Ankara, s13.
- Eurostat, **New Cronos May 2004**. 15.5.2005 (de indirildi) from the World Wide Web: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page>
- Eurydice, (2005). (Directorate-General Education and Culture), **Key Data on**

Teaching Languages at school in Europe. 2.11.2005, from the World Wide Web: www.eurydice.org.

Eurydice European Unit. (2001). **Foreign Language Teaching in Schools in Europe. Belgium, Eurydice**, 7.02.2006. from the World Wide Web: <http://www.eurydice.org/Documents/FLT/En/FrameSet.htm>,

Eurydice European Unit.(2000), **the position of foreign languages in European education systems**(1999/2000). 10.5.2005.(de indirildi) from the World Wide Web: www.eurydice.org

Eurydice Unit Italy, (2001). **Foreign Language Teaching in Schools in Europe** , 10.5.2005. (de indirildi) from the World Wide Web: www.eurydice.org

Eurydice Unit Greece.(2001). **Foreign Language Teaching in Schools in Europe.** 10.5.2005.(de indirildi) from the World Wide Web: www.eurydice.org

Eurydice Unit Sweden. (2001). **Foreign Language Teaching in Schools in Europe** . 10.5.2005.(de indirildi) from the World Wide Web: www.eurydice.org

Eurydice Unit Netherland. (2001). **Foreign Language Teaching in Schools in Europe** . 10.5.2005.(de indirildi) from the World Wide Web: www.eurydice.org

Eurydice Unit Czech Republic.(2001). **Foreign Language Teaching in Schools in Europe** . 10.5.2005.(de indirildi) from the World Wide Web: www.eurydice.org

Eurydice Unit Hungary. (2001). **Foreign Language Teaching in Schools in Europe** 10.5.2005.(de indirildi) from the World Wide Web: www.eurydice.org

Fransa İlköğretim İngilizce Öğretim Programı(1998): Enseignement des langues vivantes étrangères: circulaire n° 98-105 du 11 mai 1998/BOEN n° 22 du 28 mai 1998 et circulaire n° 99-093 du 17/06/1999/BOEN n° 25 du 24/06/1999 (**Circulars on the teaching of modern foreign languages**). 10.5.2005.(de indirildi) from the World Wide Web: www.eurydice.org

Genç, Ayten.(1999). “ilköğretim yabancı dil” **D.E.Ü Buca Eğitim Fakültesi**, Özel Sayı11, 299- 3007.

Gülcan, M. Gürkan. (2005). **AB ve Eğitim Süreci**, Anı yayıncılık, Ankara.

- Hollanda İngilizce Öğretim Programı. (1993). Besluit van 4 mei 1993, houdende vaststelling van de kerndoelen basisonderwijs (Besluit kerndoelen basisonderwijs). Staatsblad 1993, 264 (**Decree of 4 May 1993 concerning the main objectives of official education (Official Journal 1993, 264)**). 10.5.2005.(de indirildi) from the World Wide Web: www.eurydice.org
- Hough, I. R. (1984). **Education Policy**, An International Survey, New York, St. Martin Pres, Inc.
- Hèlot, Christine.(2003) “Language policy and the Ideology of Bilingual education In Fransa”, **Language Policy**, Kluwer Akademik publishers.
- İsveç İlköğretim İngilizce programı. (1994). (Läroplan för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassenoch fritidshemmet (Lpo 94) – **Curriculum for the compulsory school, the pre-school class and the after-school centre (Lpo 94)**.) 10.5.2005.(de indirildi) from the World Wide Web: www.eurydice.org
- İtalya Yabancı Dil Öğretim Programı (1985)Decreto del Presidente della Repubblica 12 febbraio 1985, n. 104 – Approvazione dei nuovi programmi didattici per la scuola primaria (Decree of the President of the Republic of 12 February 1985, no. 104 –10.5.2005.(de indirildi) from the World Wide Web: www.eurydice.org
- Kapitánffy, Johanna. (2006). “A Foreign Language As A Medium Of Instruction In A Secondary School In Hungary”, 15.5.2006 (de indirildi) http://www.ecml.at/mtp2/ENSEMBLE/pdf/A2Webtext_Kapitanffy_E.pdf
- Karabulut, Ömer. (2001). “Yabancı Dilde Eğitim Yıkımdır.” **Cumhuriyet Gazetesi**. 23.02.2001.
- Karasar, N. (1999) **Bilimsel Araştırma Yöntemi**, Nobel Yayın Dağıtım, 9. Basım, Ankara.
- Kim, Eun-ju . (1997). “A Study On Foreign Language Curriculum Overseas”, **Primary English Education**, No. 3pp.
- Koçer, Hasan Ali. (1970). **Türkiye’de Modern Eğitimin Doğuşu**. Ankara: Uzman Yayınları,
- Kwon, Young-ihm.(2003). **Comparative education**, Volume 39, No. 4, November 2003, pp. 479-491.

- Lampa, Bèatrice. (1999). "Foreign Language Teaching in Sweden- A Long Tradition". Scandinavian Journal of Education Research. Vol. 43, No.4.
- Lauwerys, I.A., F. Varış ve K.. Neff..(1979). **Mukayeseli Eğitim**, Ankara, Ankara üniversitesi Eğitim Fakültesi Yayınları, No: 84, Ankara Üniversitesi Basımevi, 1979.
- Macaristan Yabancı Dil Öğretim Programı. (1995). Foreign Language Nemzeti Alaptanterv (National Core Curriculum) (1) (2) based on the Act on Public Education of the Republic of Hungary, No. LXXIX, 1993. **The National Core Curriculum was issued on the basis of a Government Decree, No. 130 / 1995** (26 October 1995). 10.5.2005.(de indirildi) from the World Wide Web: www.eurydice.org
- MEB Ortaöğretim Genel Müdürlüğü. (2002). Anadolu Lisesi (Hazırlık Sınıfı Ve 9, 10, 11. Sınıflar) İngilizce Dersi Öğretim Programı 2002: 2) 14.3.2006. (de indirildi) <http://ttkb.meb.gov.tr/indir/ttkb/programlar/anadolu/IngilizceGiris.pdf>
- MEB İstatistik. (2003). 7.02.2006 (de indirildi) <http://www.meb.gov.tr/Stats/apk2003/SayisalVeriler2003.htm> <http://www.meb.gov.tr/Stats/Apk2002/12.htm>
- MEB İstatistik. (2005). 18.02.2006 (de indirildi) <http://sgb.meb.gov.tr/yayinlar/yayinlar.html>
- MEB Resmi Web Sayfası. (2006). **Yabancı Dil Eğitim Ve Öğretimi Kanunu**. 10.6.2006 (de indirildi) <http://www.yok.gov.tr/mevzuat/kanun/kanun10.html>.
- MEB Resmi Web Sayfası.(2002) **Avrupa Birliği'ne Üye Adaylığımız**. 10.6.2005 (de indirildi) <http://www.meb.gov.tr/Stats/Apk2002/2.htm>
- MEB Resmi Web Sayfası, (2006). **Uluslar arası Kuruluşlar** 20.6.2006 (de indirildi) <http://digm.meb.gov.tr/uaorgutler/ak.html>
- MEB Resmi Web Sayfası, (2006). **Yaşam Boyu Öğrenme**. 13.3.2006 (de indirildi) <http://www.meb.gov.tr/Stats/Apk2002/12.htm>
- MEB, (1962). **İtalya, Yunanistan, ve Türkiye'de Araştırma ve Formasyon**, Çeviren: Süreyya Günay, İstanbul, Mesleki ve Teknik Öğretim Müsteşarlığı, Eğitim Araçları, ve Teknik işbirliği Genel Müdürlüğü Yayını, No:4.
- MEB Resmi Web Sayfası (2006). İstatistik Veriler. 7.02.2006. (de indirildi) <http://www.meb.gov.tr/Stats/Apk2002/12.htm>
- MEB Resmi Web Sayfası. (2005). **İkinci Yabancı dil programı**, 8.5 2005 (de indirildi)

<http://ttkb.meb.gov.tr/indir/ttkb/programlar/ikinciyabancidil/ortogr2yabdilfransızca.pdf>

MEB Resmi Web Sayfası (2005). 02.06.2005 (de indirildi)
<http://www.egitimportali.com>

MEGSB 1986 yılı verileri.

Mirici, İ. Hakkı. (2000). "Ülkemizde ilköğretim 4. ve 5. sınıf yabancı dil (İngilizce Programlarının İncelenmesi)", **G.Ü.Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi**, Cilt20. Sayı 1, 107- 118.

Macaristan Milli Eğitim Resmi Web Sayfası . (2006). **Modern Foreign Language**. 5.10.2006 (de indirildi)
<http://www.om.hu/main.php?folderID=137&articleID=6984&ctag=articlelist&iid=1>

Nasman, Didem. (2003). "Türkiye ve Fransa'daki ilköğretim İngilizce öğretim programlarının karşılaştırılması," **Yüksek Lisans**. Hacettepe Üniversitesi, Eğitim Bilimleri ABD/Eğitim Programları ve Öğretim Bilim Dalı. 153 s.

Oğuzkan, Ferhan. (1993). **Eğitim Terimleri Sözlüğü**, Ankara, Emel Matbaacılık

Ornstein, A. C & F. P. Hunkins.(1993). **Curriculum: Foundations, Principles, and Issues**, Boston, MA: Allyn and Bacon, p166.

Özel Okullar Derneği. (2003). **Özel Okullarda Eğitim ve Öğretim**. Antalya: Özel Okullar Derneği Yayınları.

Özkan, Betül. (1997). "Orta dereceli okulların İngilizce Programlarındaki Değişme ve gelişmeler" (**Yayınlanmış yüksek Lisans Tezi**) Ankara Hacettepe Üniversitesi

Resmi Gazete (2006). Milli Eğitim Bakanlığı Yabancı Dil Eğitimi ve Öğretimi Yönetmeliği, Sayı: 26184 .

Sakaoğlu, Nejdet. (1991). **Osmanlı Eğitim Tarihi**, İletişim yayınları.

Sönmez, Veysel. (2001). Program Geliştirmede Öğretmen Elkitabı, Anı yayıncılık, Ankara

Stenberg, Kurt. (2000). The situation on Modern Language learning and Teaching in Europe. **European Modern Language Center** 10. 7. 2005 (de indirildi)
<http://www.ecml.at/documents/members/swedenNR.pdf>

Taislav, Jitka. (2000). The situation on Modern Language learning and Teaching in Europe. **European Modern Language Center** 10. 7. 2005 (de indirildi)
<http://www.ecml.at/documents/members/czechNR.pdf>

- Tebliğler Dergisi, (1997). “İlköğretim birinci kademe İngilizce öğretim programı” Ekim 1997 tarih ve 2481 sayı (MEB Tebliğler Dergisi 1997:2481).
- Türk Ansiklopedisi. İstanbul, s.298.
- Türk Eğitim Derneği. (1928). “Türk Eğitim Derneği Tüzüğü.” Ö. Demirel(haz.).
- Türkiye İlköğretim İngilizce programı. (2006). İlköğretim 4, 5, 6, 7 ve 8. Sınıf İngilizce Dersi (A Bölümü) Öğretim Programı ile Seçmeli İngilizce Der:si (B Bölümü) Öğretim Programı **T.C. Millî Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı** Sayı 14, 10.6.2006 (de indirildi) <http://www.meb.gov.tr>
- Türkoğlu, Adil.(1984). **‘Türkiye ve Fransa’da Lise Programlarının Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi**, Ankara üniv. Eğitim fakültesi Yayınları, No 131.
- Türkoğlu, Adil. (1983). **Fransa, İsveç, ve Romanya, Eğitim sistemleri**, “Karşılaştırmalı bir araştırma, Ankara, A.Ü. E. B. F.Y. 121.
- Thomas, L (1996). “Language as power: A linguistic critique of US English”. **The modern Language journal**, Sayı 80, s 129-140.
- Variş, Fatma, & Orhan Çaplı.(1962). **Milletler Arası Eğitim Çalışmaları, Ankara**, Milli Eğitim Bakanlığı, Yayını.
- Variş, Fatma. (1996). **Eğitimde Program geliştirme**, Alkım kitapçılık Yayıncılık, Ankara,
- Vlasceanu, Lazer, (1986). **Teacher Training in Educational Technology**. Bucharest: Codiessee (program of Cooperation in Research and development of Educational Innovation in South and South east Europe) publications,
- Yunanistan İlk ve Ortaöğretim İngilizce Öğretim Programı. (1996). Ενιαίο Εξαετές Αναλυτικό Πρόγραμμα για τη διδασκαλία της Αγγλικής γλώσσας, .. ημοτικού έως Γ. Γυμνασίου: Π.15/96 ΦΕΚ 9/18-1-96 Presidential Decree 15/96, Official Government Gazette. 9 / 18-1-96). 10.5.2005.(de indirildi) from the World Wide Web: www.eurydice.org

EKLER.

I. Almanya, Çek Cumhuriyeti, Fransa, Hollanda, İtalya, İsveç, Macaristan ve Yunanistan'ın ilk ve Ortaöğretim İngilizce Programları

Almanya Ortaöğretim Birinci kademe(1)

I. Programın Temel Nitelikleri

1. Doküman Başlığı ve Referans Yılı (ve daha başka yeni basım)	Almanca, matematik ve birinci yabancı dilde sertifika veren genel eğitim okulu standartları. Eğitim Bakanları Olağan Konferansı Anlaşması ve Lander'in kültürel faaliyetleri, 12/5/1995
2. İlgili sene, kademe veya seviyeler	10-15/16 yaş aralığındaki öğrenciler. Bu doküman, tüm ortaokul seviyesiyle ilgili hedef/içerikleri gösterir. Standartlar hiçbir metodoloji veya öğretim tekniğini kapsamaz. (örneğin alıştırma ağırlıklı öğretim metotları, öğrenci merkezli öğretim, gerçek materyale dayalı edebiyat veya medya öğretme yaklaşımı, veya öğrencilerin içinde yaşadıkları çevre ve öz yeterliliklerine ilişkin somut bir temel edinecekleri öğretim metodu gibi)
3. İlgili yabancı diller	Standartlar, yürürlükteki bütün yabancı diller için aynıdır.

- (1) İlköğretim derecesinde yabancı dil öğretimi zorunlu olmadığı için, bu program ilköğretim düzeyini kapsamaz. Buna rağmen, 1997'de yayımlanan bir raporda ilköğretim okullarında yabancı dil öğretiminin hedef ve metodolojisi kısaca belirtilmektedir.
Ortaöğretim söz konusu olduğundaysa, eyaletlerin her biri kendine özgü bir program geliştirmiştir. Bunlardan, İngilizce ve Fransızca için tam olarak 240 adet bulunmaktadır. Hepsini analiz etmek imkansız olduğu için, bu programda sadece *eyaletlere* ait ortaöğretim standartlarına ilişkin bilgilere yer verilmiştir. Bu standartlar sadece ortaöğretim hazırlığa aittir. Belirli bir performans düzeyi başarılması halinde, *Mittlerer Schulabschluss* aracılığıyla *Gymnasiale Oberstufe*'ye giriş için gerekli olan özelliklere ulaşılabilir.

II. İçerik

Hedef/içerikler		Metodoloji
Genel Hususlar	İngilizce ve Fransızca'nın uluslar arası bir iletişim dili olduğunu, ve Fransızca'nın partner bir dil olduğunun önemini kavramak Aşağıdakiler öğretimin ana noktalarıdır: <ul style="list-style-type: none">▪ Dört temel beceri (dinleme, konuşma, okuma, yazma)▪ Farklı bağlam ve durumlarda kullanılan dili anlamak için ihtiyaç duyulan iletişim araçları▪ İngilizce ve Fransızca konuşan ülkelerdeki günlük yaşam▪ Öğrenme ve çalışma teknikleri	Öğrenci <u>hatalarıyla</u> ilgilenme: <i>Mevcut bilgi bulunmamaktadır.</i> <u>Anadil</u> kullanımı: <i>Mevcut bilgi bulunmamaktadır.</i> Yukarıda bahsi geçen dokümanda özel öğretim yöntemleri ve metodoloji konuları tanımlanmamaktadır. Bu ayrıntılar, her dilin kendi niteliğinde bulunmaktadır.
İletişimle İlgili Beklentiler	Sözlü Anlama'ya önemli ölçüde öncelik	Sözlü Aktiviteler/ Dil öğretimine ilişkin

<p>İletişimle İlgili Beklentiler</p>	<p>verilmektedir. Öğrenciler, metni okuyabilmek, İngilizce ve Fransızca olarak ne söylemek istediğini ortaya koyabilmek ve iki dilin de gerektiği durumlara müdahale edebilmek amacıyla gerekli dinleme, konuşma, okuma ve yazma becerilerine sahip olmalıdırlar. Ayrıca;</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Yazılı notlar yardımıyla, kendilerini sözlü olarak ifade edebilmeli; ▪ Genel konu alanları da dahil olmak üzere günlük, somut durumlarda kendilerini anlaşılır kılabilirmeli; ▪ Çok farklı durumlarda İngilizce ve Fransızca'yı anlamak için gerekli kaynakları özümsemeli; ▪ İkinci iletişim şeklini ve değişik metin türlerini karşılayabilmeli, ve İngilizce veya Fransızca'yı kendi kendilerine öğrenme ve öğretme sürecinde edindikleri bilgiyi kullanabilmeli; ▪ Sınıf içerisinde konuşma imkanlarını araştırmalı.; ▪ Kaynak dilde açıklanan bir mesajın hedef dildeki içeriğini özetleyerek çift dil kullanılan durumlarda iletişim kurmalıdırlar. (yorumlayarak) <p>Bir takım <u>iletişim fonksiyonları</u> açıkça belirtilmektedir.</p> <p>Sözlü Olmayan <i>Mevcut bilgi bulunmamaktadır.</i></p>	<p>tavsiyeler: günlük iletişim durumlarına yönelik taklitlerde rol almak (rol oynama, skeçler). Metin üzerinde çalışırken öğrenciler;</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Kendi bilgi ve deneyimlerini kullanmalı; ▪ Anlama güçlüklerini yenmek için uygun teknikleri kullanmalı; ▪ Öğrenme amaçları ve/veya kişisel ilgi için, metinler üzerinde yalnız çalışma, yoğun okuma/tarama ve keyfi okuma stratejilerine başvurmalı; ▪ Anlamanın tamamen açık olduğu metinleri bulmalı; ▪ Metin oluşturmak üzere kendi okuma deneyimlerini kullanmalı ve daha önce duydukları veya okudukları metinleri geliştirmeli; ▪ Bu metinleri belirler ve kendilerini nasıl etkilediğini açıklamalı; ▪ Gereken yerde Almanca kullanarak, bu metinlerin içeriğini yeniden düzenlemelidirler. <p>Dili güncel konularda kullanmak ve sohbet esnasında değinilecek konular üzerinde karar kılmak önemlidir.</p> <p>Materyaller Günlük hayatta karşılaşılabilecek metinler içeren değişik metin türlerine değinme (şarkılar, gençler için kısa hikayeler vb.), görsel metinler (video klipler, komik filmler) ve kitle iletişim araçlarından alınanlar, vb. Resimler, resimli hikayeler, diğer metinler ve yazılı ve sözlü anlatıma imkan sağlayacak okuma materyali</p> <p>Sözlü Olmayan <i>Mevcut bilgi bulunmamaktadır.</i></p>
<p>Dilbilgisine İlişkin Beklentiler</p>	<p>Telaffuz Amaç, en azından sözlüksel veya sentaktik (sözdizimsel) yanlış anlamayı ortadan kaldıracak kadar, mümkün olduğunca normal bir İngilizce veya Fransızca telaffuza erişmek olmalıdır.</p> <p>Dilbilgisi Dilbilgisine ilişkin bazı maddeler belirtilmiştir; soru, ifade ve emir bildirmek için kullanılan temel yapılar; yan cümle, ilgi cümlesi, ettirgen ve koşullu cümleler; dolaylı ve dolaysız</p>	<p>Telaffuz <i>Mevcut bilgi bulunmamaktadır.</i></p> <p>Dilbilgisi Dil Öğretimine İlişkin Tavsiyeler: dilbilgisi, destekleyici olmalıdır ve iletişim fonksiyonlarına için araçlar edinmeye yönelik olmalıdır.</p>

	<p>anlatım arasındaki fark gibi. İngilizce Fransızca'nın özel kurallarına da değinilir.</p> <p>Kelime Bilgisi Güncel durumları halledecek ve bazı özel konularda konuşacak kadar temel kelime bilgisine sahip olma Eş ve zıt anlamlılar, başka kelimelerle anlatma, semantik alanlar ve kelime aileleri vb.</p> <p>Dile Yansımalar <i>Mevcut bilgi bulunmamaktadır.</i></p>	<p>Kelime Bilgisi <i>Mevcut bilgi bulunmamaktadır.</i></p> <p>Dile Yansımalar <i>Mevcut bilgi bulunmamaktadır.</i></p>
Sosyo-Kültürel Beklentiler	<p>Hedef Kültür Öğrenimi Yer şekilleri, tarihi, sosyal ve kültürel özelliklerinin yanı sıra İngilizce ve Fransızca konuşan toplumların (ABD ve Kanada dahil) çeşitliliklerini inceleme Öğrenciler, bu toplumlara kendi kendilerine karşılaştırabilmeli, ortak noktalarını belirleyebilmeli ve kültürel farklılıkların farkına varabilmelidirler. Kültürel zenginlik için imkanlar elde etme Çok dilli ve çok kültürlü toplumlarla ilgili fırsat ve sorunları belirleme Farklı kültürlerden insanları anlama Farklılığı, birinin kendi ülkesi içinde normal olarak tanımlama.</p> <p>Hedef Kültürün İnsanlarını Anlamak Yabancı insanların "başka" olma özelliğini normal bir şey olarak karşılama</p>	<p>Hedef Kültür Öğrenimi Dil Öğretimine İlişkin Tavsiyeler: metinleri anlamak için, öğrenciler, somut durum ve konulara odaklanarak edindikleri İngilizce ve Fransızca konuşan toplumlardaki yaşamı derinlemesine anlamaya ihtiyaçları vardır. Kendi toplumlarındaki gözlem, deneyim ve bilgilerini ilişkilendirmeye ve bunlara kültürler arası değiş tokuş aktivitelerine katıldıklarında başvurmaları gerekmektedir.</p> <p>Hedef Kültürün İnsanlarını Anlamak <i>Mevcut bilgi bulunmamaktadır.</i></p>
Bilişsel ve Duyuşsal Beklentiler	<p>Bireysel Öğrenmeyi Teşvik Etmek Öğrenciler, ilk yabancı dili öğrenirken, kişisel bilgi ve dilbilimsel becerilerini genişletmek için bazı öğrenme ve çalışma teknikleri edinmelidirler. Bu öğrenme teknikleri;</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Organize öğrenme ve çalışma aktivitelerinin öğrenciler tarafından benimsenmesi (örneğin kendi öğrenme süreçlerini keşfederler ve organize ederler, iş paylaşımı ve çalışma teknikleri konusunda anlaşırlar.) ▪ Öğrencilerin, kelime ve bu kelimelerin anlamlarını öğrenme yeteneği, doğru yazma ve telaffuz, parça içerisinden kelimenin anlamını tahmin etme, veya kendi dil kurallarını keşfetme ve kullanma gibi özel yabancı dil öğrenimi stratejileri geliştirilmesi 	<p>Bireysel Öğrenmeyi Teşvik Etmek Aktiviteler: çalışmalarını tek başına veya grupta yapan öğrenciler, kontrol etme, tamamlama, çalışmalarını düzeltme ve geliştirme vb.</p> <p>Kişilik Gelişimini Teşvik Etmek <i>Mevcut bilgi bulunmamaktadır.</i></p>

	<p>Kişilik Gelişimini Teşvik Etmek Diğer insanlarla birlikte çalışarak ve onlara yardım ederek dilbilimsel zorlukların çözülmesi. Derslere katılma.</p>	
--	--	--

ÇEK CUMHURİYETİ

Základní škola ⁽¹⁾ ⁽²⁾ ⁽³⁾ İlköğretim ve Ortaöğretim

I. Programın Temel Nitelikleri

1. Doküman Başlığı ve Referans Yılı (ve daha başka yeni basım)	<ul style="list-style-type: none"> • Temel Okul Eğitim Programı, 30 Nisan 1996 tarihli 16 847/96-2 numaralı M.E.B. kararnamesi, Baskı: Fortuna, Prague, 1996 • Genel Okul Programı, M.E.B. , 12035/97-20 numaralı kararname, Baskı: Portal Basımevi, Prague, 1994 • Ulusal Okul Eğitim Programı, 17 Mart 1997 tarihli, 15724/97-20 numaralı M.E.B. kararnamesi, Baskı: SPN, Prague, 1997
2. İlgili sene, kademe veya seviyeler	<p>6-15 yaş aralığındaki öğrenciler Eğitim Programının tamamında, hedef/içerikler birinci kademe (6-11 yaş aralığı) için ayrı; ikinci ve üçüncü kademeler (11-15 yaş aralığı) için ayrı olarak ele alınmıştır. Yabancı diller eğitim programı, birinci kademenin son iki senesini (9-11 yaş aralığı), ikinci ve üçüncü kademelerin de son ikişer senelerini (11-15 yaş aralığını) kapsar. Národní škola programında, dil öğrenimi, ilk üç yıl içerisinde hedeflerle birlikte temel eğitim programı çerçevesinde uygulanır, yine de her yıl için özelleştirilmiştir. Bu yüzden, dil öğreniminin ilk üç yıl içerisinde herhangi bir özel dil eğitim programı yoktur. Daha sonra (11-15 yaş aralığındaki öğrenciler için), konusu “dil” olan bir eğitim programı bulunmaktadır.</p>
3. İlgili yabancı diller	<p>Eğitim programının, yürürlükte olan diğer yabancı dillerle ortak bir bölüm vardır. Bununla birlikte, her dilin standart dilbilimsel araçlarıyla (fonetik, dilbilgisi, ortografi gibi) ilgili özel bir bölümü vardır.</p>

⁽¹⁾ **Základní škola** terimi, hem bir okul çeşidine, hem de bu okul tarafından uygulanan bir eğitim programına tekabül eder.

⁽²⁾ **Základní škola** süresince, eğitim süreci içerisinde farklı yaklaşımlar gösteren üç muhtemel program bulunmaktadır: **Základní škola** programı, bilişsel öğrenme, bilgi edinimi ve akademik kariyer hazırlığına özel önem vermektedir; **Obecná škola** programı, yurttaşlık bilincini ve bilgi çıkarımı ve yorumlama yeteneğini geliştirmeye önem verir; Son olarak, **Národní škola** programı, eğitim programı ve metotların çeşitliliğine yönelik ihtiyaca önem verir, ve bilginin özel alanlarından çok hedeflere odaklanır. Ebeveynler, bu üç program arasından bir seçim yapabilirler.

Tüm bu okulların, yabancı dil öğrenimine yönelik olarak aynı temeller üzerine oturtulmuş program gereklilikleri vardır. Yine de daha ilk seneden itibaren cross-curricular dil öğrenimi (çapraz dil öğrenimi programı) sağlayan **Národní škola** programı diğerlerine nazaran daha önce başlayabilir.

³⁾ Gymnázium'un daha önceki senelerine ilişkin özel bir program bulunmamaktadır. 11-15 yaş aralığındaki öğrenciler, **Základní škola** programının ikinci ve üçüncü kademelerine dahil olurlar.

II. İçerik

Hedef / İçerikler		Metodoloji
Genel Hususlar	<p><u>Birinci aşama</u> Bu, en başta, yabancı dil çalışmasına yönelik olarak çocukların ilgisini canlandırmayı ve konuya ilişkin olumlu bir tutum geliştirmelerine yardımcı olmayı içerir.</p> <p><u>İkinci ve üçüncü aşamalar</u> Bu aşamanın önemli bir özelliği, öğrencilerin, üzerinde çalıştıkları dilin yapısını keşfetmeye başlamalarıdır.</p>	<p><u>Öğrenci Hataları:</u> <i>Mevcut bilgi bulunmamaktadır.</i> <u>Anadil Kullanımı:</u> <i>Mevcut bilgi bulunmamaktadır.</i></p>
İletişimle İlgili Beklentiler	<p>Sözlü Konuşulan bilgiyi anlama ve kendini sözlü olarak ifade edebilme yeteneği, okuduğunu anlama ve yazma yeteneğinden önce gelir. Bununla birlikte, <u>ikinci ve üçüncü aşamalarda</u>, okuduğunu anlama ve yazma becerilerinin geliştirilmesine yönelik daha büyük ve sistematik bir vurguya sahiptir. Üretime veya anlamaya ilişkin herhangi bir öncelik belirtilmemiştir.</p> <p><u>Dinleme</u> <u>Birinci aşama:</u> Öğretim süreci organizasyonuna ilişkin olarak öğretmen tarafından söylenen genel açıklamaları ve basit cümleleri anlamak. Öğretmen tarafından kullanılan basit, akıcı konuşmayı, ve doğal hızında ele alınmış, parçanın bütününden veya durumdan yola çıkarak kolayca anlaşılabilir bilinmeyen ifadeler içeren öğretim amaçlı konuşma kayıtlarını anlayabilmek. (Bahsi geçen kayıtlardaki konuşmalar, hedef yabancı dili anadili olarak kullanan kişilere ait olmalıdır.) <u>İkinci ve üçüncü aşamalar:</u> Öğretmen tarafından söylenen net cümleleri, ve doğal hızında ele alınmış, parçanın bütününden veya durumdan yola çıkarak tahmin edilebilen ifadeler içeren ve muhtemelen kelime oluşturma bilgisine dayalı monologları ve diyalogları anlayabilmek. (Bahsi geçen monolog ve diyaloglar, hedef yabancı dili anadili olarak kullanan kişilere ait olmalıdır.) Ses ve video kayıtlarından alınmış basit konuşmaları anlayabilmek. <u>Konuşma</u> <u>Birinci aşama:</u> - Ezbere öğrenilmiş mikro-diyaloglar üretmek ve uyarlamak. - Soru oluşturmak ve bu sorulara yanıt vermek. - Basit bilgi alışverişini sağlamak.</p>	<p>Sözlü Aktiviteler (Karşıdaki "hedef/içerikler" bölümüne de bakınız) <u>Birinci aşama</u> Başlangıç işitsel-sözlü eğitimi: Hedef yabancı dili anadili olarak kullanan kişilere ait basit diyalog ve alıştırma kayıtlarını dinlemek ve taklit etmek. <u>Birinci, ikinci ve üçüncü aşamalar</u> <u>Dinleme:</u> kontrol sorularına verilen cevaplar, evet/hayır oyunu, çeviri, anahtar (temel) bilgiyi kayda geçirmek <u>Konuşma:</u> bu, taklit araştırmaları ve yeri değiştirilmiş diyaloglarla başlamalıdır. <u>Okuma:</u> Çeşitli okuma stratejilerine yönelik pratik yapmak vb. <u>Yazma:</u> Başlangıç aşamasında kısa metinlere yönelik yaratıcı yazma; daha sonraki aşamalarda işlevsel (fonksiyonel) kullanımı olan metin yazımı vb. Materyaller: Görsel, görsel-işitsel ve işitsel materyaller; farklı diksiyonlara sahip hedef yabancı dili anadili olarak kullanan kişilere ait mümkün olduğunca çok sayıda uygun kayıtlar; sözlükler, ansiklopediler, orijinal materyal kullanımı. Dil öğretimine ilişkin tavsiyeler <u>Birinci aşama:</u> Okuduğunu anlamaya ve yazmaya, dil fenomenine (olgusu) yönelik işitsel-sözlü alışırtmalardan (ilk birkaç saatin ayrıldığı başlangıç işitsel-sözlü eğitimi) hemen sonra başlanır. Bununla birlikte unutulmamalıdır ki belirli bir yaşa gelmiş öğrenciler, öğretim materyalini ezberlemelerini</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - Belirli özel durumlarda çabuk, doğal ve dilbilimsel olarak doğru tepki göstermek. - Basit diyaloglar oluşturmak. - Özel konularda kendini ifade edebilmek. - Kısa şiir ve tekerlemeleri ezbere bilmek ve muhtemel bazı şarkılar söyleyebilmek. <p><u>İkinci ve üçüncü aşamalar</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Günlük konuşmalar içeren durumlarda çabuk, doğal ve doğru (dilbilimsel) tepki göstermek. - Bireysel olarak basit bir diyalogu yönlendirmek. - Birinin kendi görüşünü ifade etmek. - Duyulan veya okunan kısa bir metindeki ana düşünce aracılığıyla o metin içerisindeki temel bilgiye ulaşmak. - Duyulan veya okunan bir metni kayda geçirmek. - Çek Cumhuriyeti ve diğer ülkelerle birlikte, hedef dilin kullanıldığı ülkeye ait gelenek ve yaşam tarzıyla ilgili bilinen konularda açık ve net bir şekilde konuşmak. - Başlatılmış bir hikayeyi mantıklı bir şekilde tamamlamak. <p><u>Okuma</u></p> <p><u>Birinci aşama:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Basit, işitsel- sözel metinleri akıcı bir şekilde yüksek sesle okumak. - Genel olarak aşına oldukları dil elementleri içeren basit metinleri sessiz okumak. - Basit bir metin içerisinde ana bilgiyi çıkarmak. - Ders kitabındaki alfabetik sözlüğü ve çocuklar için hazırlanmış diğer sözlükleri kullanmak. <p><u>İkinci ve üçüncü aşamalar:</u> Edebi ve bilgilendirici materyal içeren tamamen orijinal metinlerin yanı sıra, çeşitli ders kitaplarından uyarlanmış okuma metinlerini sessiz veya yüksek sesle okumak.</p> <p><u>Yazma</u></p> <p><u>Birinci aşama:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Üzerinde çalışılmış kısa metinleri değiştirmek. - Basit sorular, ve bu sorulara cevaplar oluşturmak. - Selamlama, tebrik metinleri ve kısa mektup derlemek. - Bireysel olarak birçok ardışık cümle yazmak. <p><u>İkinci ve üçüncü aşamalar:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Duyulan veya okunan kolay bir 	<p>kolaylaştıracak yazılı materyallere ihtiyaç duyarlar. Ayrıca, işitsel-sözel gelişmenin, okumaya paralel olarak ilerlediği yazılı ve sözlü dil yapılarına eşzamanlı olarak aşına hale gelirler.</p> <p><u>Birinci, ikinci ve üçüncü aşamalar</u></p> <p><u>Dinleme:</u> Özel durumlara ilişkin basit cümle ve açıklamaların sık sık tekrarıyla başlar. (Konuşma ve bu konuşmanın sözdizimsel karmaşıklığı yavaş yavaş artırılır; anlama çeşitli şekillerde kontrol edilir, ve bilinmeyen ifadelerin miktarı dikkatli bir kontrol eşliğinde artırılır.)</p> <p><u>Konuşma:</u> Eşli çalışma; öğretmen, ifadenin değerine, etkinliğine ve bu ifadeye karşılık verilen tepkiye dikkat çeker; mümkün olduğunca bireysel ve bağımsız konuşma yaptırılır; sözlü aktivitelere de yer verilmelidir.</p> <p><u>Okuma:</u> Sesli okuma, yavaş yavaş sessiz okumayla yer değiştirmelidir; çeviri, anlamayı kontrol etmek amacıyla kullanılmalı (daha üst seviyelerde); metinler, sözlü ifadeye teşvik etmek ve bireysel, yazılı ifadeye model olacak şekilde okunmalıdır; edebi metinleri anlamayı ve anadil öğretiminden uyarlanmış ortak prosedürleri kullanmayı kontrol etmelidir.</p> <p><u>Yazma:</u> Yazılı ifade genellikle ev ödevlerine dahil edilmektedir (zamanında teslim edilmek üzere); yine de her derste birkaç dakika ödevlere ayrılmalıdır. Eğer öğrencilerden, yazılı olarak kendilerini ifade etme yeteneklerini etkili bir şekilde geliştirmeleri bekleniyorsa, uygun açıklamalarla ve çabukça düzeltilecek, ılımlı fakat sık sık ödevler verilmelidir.</p>
--	---	---

	<p>metindeki ana düşünceleri yazılı olarak ifade etmek.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gerekli yerlerde sözlük, dilbilgisi ve diğer ders kitaplarını kullanarak bir başkasına ait düşünceleri ifade etmek. <p>Sözlü Olmayan <i>Mevcut bilgi bulunmamaktadır.</i></p>	<p>Sözlü Olmayan <i>Mevcut bilgi bulunmamaktadır.</i></p>
<p>Dilbilgisine İlişkin Beklentiler</p>	<p>Telaffuz <u>Birinci aşama:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Yabancı dildeki seslere ve bu yabancı dilin sözlü ve yazılı şekilleri arasındaki temel ilişkiye yönelik olarak hakimiyet sağlamak. - Yabancı dilin fonolojik sistemindeki elementleri kulak aracılığıyla (duyarak) ayırt etmek ve mümkün olduğu kadar doğru bir şekilde taklit etmek. - Çek dilinden farklı olan bölümlere vurgu yaparak supra-segmental (aksan, konuşma zamanlaması ve cümleler, bağlantılar, ritim, temel cümle tonlaması) ve segmental (ek çeşitliliği) üzerinde hakimiyet sağlamak. <p><u>İkinci ve üçüncü aşamalar:</u> birinci aşamada belirtilen hedeflere ek olarak, segmental ve supra-segmental elementler üzerindeki hakimiyetin mükemmelleştirilmesi.</p> <p>Dilbilgisi Her dil için, üzerinde hakimiyet sağlanması gereken dilbilgisine yönelik maddelerin listesi ayrı ayrı verilmektedir.</p> <p>Kelime Bilgisi <u>Birinci aşama:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Her öğretim saati başına, özel konu ve durumlardan çıkarılmış basit ifadeler içeren, aşağı yukarı üç kelime ünitesi üzerinde üretici bir şekilde hakimiyet kurmak. (500-700 ünite) - Öğretmenin açıklamalarında kullanılan (sınıf içerisinde kullanılan İngilizce) ve şiir, tekerleme, şarkı, oyunlar gibi ilave materyallerin içeriğinde bulunan daha geniş kelime üniteleri üzerinde pasif olarak hakimiyet oluşturmak. - Sınıflandırmada; sağlık, alışveriş, servisler, yerler, uzay bilgisi, dil, hayvanlar hariç kelimeyle ilgili bütün alanlara yer verilmiştir. <p><u>İkinci ve üçüncü aşamalar:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Üretici bir şekilde üzerinde hakimiyet oluşturulmuş kelime hazinesini yaklaşık 1000 üniteye çıkarmak. 	<p>Telaffuz Aktiviteler: kafiye ve tekerlemeleri doğru bir telaffuzla okumak; fonetik olarak doğru bir biçimde sesli okuma yapmak (en gelişmiş düzeyde, sesli okuma ihmal edilmez); şarkı söyleme ve fonetik taklit alıştırmaları Materyaller: öğretmen, teyp, video Dil öğretimine ilişkin tavsiyeler: gelişmenin her aşamasında, öğrencilerin dikkatli ve kıymetli telaffuzları düzenli bir gereklilik olmalıdır.</p> <p>Dilbilgisi Dil öğretimine ilişkin tavsiyeler: dilbilgisine ilişkin elementlerin sunumu belli bir asgari seviyeye indirgenmelidir. Kelime Bilgisi Aktiviteler: Taklitler, ezber yapma ve şarkı söyleme. <u>İkinci ve üçüncü aşamalarda:</u> Tahmine dayalı anlamsal çıkarım egzersizleri. Materyaller: Teyp, video ve ikinci aşamada kelime bilgisine ilişkin yardımlar.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - Ek materyali dinleme ve okumayla ilişkilendirilmiş daha geniş kelime üniteleri üzerinde hakimiyet sağlamak. - Bahsi geçen dilin basım özelliklerine uygun olarak kelime oluşturmaya yönelik temel, üretken yolları tanımak. - İngiliz ve Amerikan İngilizcesinin bölgesel varyasyonlarına pasif olarak aşına hale gelmek; dile yönelik üretici hakimiyette sadece İngiliz İngilizcesi kullanılmalıdır. <p>Dile Yansımalar Bir yabancı dilin bilinmesi, öğrencilerin kendi anadillerini anlamalarına derinlik katar.</p>	<p>Dile Yansımalar Çeviri yaparken, anadil içerisindeki ifade şekillerine yönelik stile yapılan vurgu.</p>
Sosyo-Kültürel Beklentiler	<p>Hedef Kültür Öğrenimi <u>Birinci aşama</u> Diğer Avrupa ülkelerinin yanı sıra hedef dil, alanında bulunan ülkelerin yaşam tarzı ve kültürleriyle mümkün olduğunca aşına hale gelmek. <u>İkinci ve üçüncü aşamalar</u> İlgili dil alanında sosyo-kültürel beklentilere yönelik daha geniş aşinalık edinmek.</p> <p>Hedef Kültürün İnsanlarını Anlamak Yabancı dilde iletişim kurarak anlama, tolerans ve içtenlik kapasitelerini geliştirmek</p>	<p>Hedef Kültür Öğrenimi Aktiviteler: Diğer ülke çocuklarıyla mektuplaşma.</p> <p>Hedef Kültürün İnsanlarını Anlamak <i>Mevcut bilgi bulunmamaktadır</i></p>
Bilişsel ve Duyuşsal Beklentiler	<p>Bireysel Öğrenmeyi Teşvik Etmek Diğer öğretilen konularla birlikte, yabancı dile ilişkin etkili hakimiyet sağlamak için gerekli olan çalışma becerileri ve tepkileri pekiştirmek. Daha ileri düzeyde bir çalışmayla geliştirilebilen hedef dil hakimiyeti üzerine (ve muhtemel diğer diller) temel kurmak.</p> <p>Kişilik Gelişimini Teşvik Etmek Genel kişilik gelişimine katkıda bulunmak. <u>Birinci aşama</u> Yabancı dil çalışmasında, çocukların ilgisini harekete geçirmek ve konuya yönelik olumlu bir tutum geliştirmelerine katkıda bulunmak.</p>	<p>Bireysel Öğrenmeyi Teşvik Etmek Aktiviteler: daha kapsamlı metinlere yönelik bireysel okuma hazırlığı.</p> <p>Kişilik Gelişimini Teşvik Etmek Dil öğretimine ilişkin tavsiyeler: eğitim programını uygulayan öğretmen, çocukların hayal gücünü geliştirmeye katkıda bulunmalıdır.</p>

FRANSA

İlköğretim(1)

I. Programın Temel Nitelikleri

1. Doküman Başlığı ve Referans Yılı (ve daha başka yeni basım)	<ul style="list-style-type: none"> Modern yabancı dil öğretimindeki genelgeler İlköğretim son yılındaki modern yabancı dil öğretimi genelgeleri, 1998/99 eğitim yılı – pedagojik ana hatlar
2. İlgili sene, kademe veya seviyeler	Bu program ilköğretim okulun son iki sınıfını ve 10-11 yaşlardaki öğrencileri içindir.
3. İlgili yabancı diller	Bu eğitim programı öğretilen bütün yabancı diller için aynıdır.

- (1) Plan tablosunda, 1998 öğretim yılının başlangıcından bu yana sistematik yabancı dil öğretimine yönelik sürekli gelişmenin bulunduğu ilköğretimin bu senelerini ele alan programı gösterilmektedir. Buna rağmen, bu alandaki öğretimin ana hatları, 1995'ten beri diğer eğitim seviyelerinde bulunmaktadır. (CE1 VE CE2) 7 yaş ve üzerindeki çocuklara yabancı dili tanıtımına yönelik hedefler ve gene buna yönelik tavsiyeler ortaya koymaktadır. Bu yeni sorumluluk içerisindeki öğretmenleri desteklemek için 1995'teki *Centre National de Documentation Pédagogique* (CNDP) merkezi, İngilizce, Almanca, İspanyolca ve Portekizce öğretimine yönelik yardımcı bir video donanımı (*CE sans frontiere* başlığı altında ele alınmıştır) geliştirdi. Bu donanım içerisinde öğretmen el kitabının yanı sıra metin, şarkı ve diyaloglar içeren bir kitapçık bulunmaktadır.
- (2) Program, bütün yabancı dillere yönelik aynı hedef ve metodoloji tavsiyelerini belirtmektedir. Buna rağmen, genelgeler içerisinde bir takım kavram ve özel iletişimsel işlevlerin listesi de verilmiştir. Diller arasındaki bu farklılıklar yukarıdaki plan tablosunda gösterilmemiştir.

II. İçerik

Hedef / İçerikler	Metodoloji
Genel Hususlar Öğretim programı genelgesi sözel dile ağırlık vermesini öngörmektedir. Üç temel becerinin öğretilmesini vurgulanmaktadır: Kendisi hakkında konuşma, diğerleri hakkında konuşma ve çevresi hakkında konuşma	Öğrenci Hataları: <i>Mevcut bilgi bulunmamaktadır.</i> Anadil Kullanımı: Bu düzeyde gerektiğinde derslerde ana dil kullanılabilir. Özellikle y.dil ve anadilde karşılaştırmalar yapılırken anadil kullanılabilir. Öğretmen öğrencilerin iki dil arasındaki bağlantıları kurma hakkındaki düşüncelerini ve yorumlarını dikkatlice dinlemelidir.
İletişimle İlgili Beklentiler Sözlü sözel aktivitelere üstünlük verilecek. Okuduğunu anlama ve yazmaya(ürüne)Bu düzeyde ağırlık verilmemektedir - öğrencilerin anlama yeteneklerini geliştirmek, bazı dil yapılarını anlamalarını sağlamak, basit iletişim durumlarında tanıtılan temel dil fonksiyonların elde etmelerini sağlamak <i>öğrencilerin kendileri hakkında konuşma(gerçek veya hayali kimlikleri ile)</i>	Sözlü Aktiviteler: öğrencileri yaşamın gerçek durumları ile ve hayal dünyalarıyla karşı karşıya getirmek, Similasyon, rol yapma gibi oyunların derste kullanımı, bu tür çeşitli aktiviteler basit olaylara ve durumlara odaklanmalıdır. Şarkılar, anasınıflı tekerlemeleri, kısa diyaloglar,kısa oyunlar, hikayeler vb. sözel ifade şekillerine çok önem verilmelidir. Yazma: bu beceri için sistematik

	<p>-kendilerini tanıtmaya, isimlerini söyleme vs.</p> <p>-hissettikleri duyguları söyleme(genel duygularını)</p> <p>-tutum ve davranışlar hakkında konuşabilme, tercihleri, ihtiyaçları, umutları, istekleri, niyetleri ve planları;</p> <p>- özel yeteneklerinin olup olmadığını söyleme, bir şey yapmalarına müsaade edildiklerinde ne yapmak istedikleri, veya ne yapmak istemedikleri, neye sahip oldukları veya olmadıkları, nerede oldukları ve nereye gideceklerini söyleyebilme.</p> <p><i>Başkayla konuşma</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - sosyal ilişkileri nasıl geliştireceğini söyleme(birini selamlama vb.) - birinden bilgi almak için soru sorma - arzu, emir, özellik, zorunluluk, izin alma ve vermeyi söyleme, bir yasağı öneriyi söyleme, - bir öneriyi cevap verme - hipotezleri formüle etme - sınıf aktivitelerine nasıl katılacağını bilme <p><i>Diğerleri hakkında konuşma</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - birini nasıl tanıştıracığını bilme - nasıl bilgi vereceğini bilme 	<p>aktivite şekilleri yoktur. Ancak öğrenciler basit kelimeleri yazarak kendilerini kısaca ifade etmeleri sağlanmalıdır.bir çizimi, planı, fotoğrafı, bir resmin, filmin ve şarkının devamını tamamlamak için basit ifadeler, cümleler ve kelimeler yazmaları sağlanmalıdır.</p> <p>Materyaller.</p> <p>Orijinal yazılı materyaller, albüm, kitaplar,posterler, fotoğraflar, dergiler, kaset çalar , video, multimedia iletişim araçları vb. malzemeler.</p> <p>Sınıf aktivitelerinde (yazışma, seyahat, döviz bozdurma),</p> <p>Öğrenciler görsel işitsel materyallerin ve multimedia iletişim araçlarının kullanmalarını teşvik etmek(fax, CD-ROM, internet</p> <p>Vb.) öğretim aktivitelerini desteklemek için ICT-Bilgi İletişim teknolojilerin kullanılmasına özen gösterilmektedir.</p> <p>Dil Öğretimine İlişkin Tavsiyeler.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Öğretmenler anlama ve yaratma ile ilişkili aktiviteler arasında ki farkı açıkça belirtmelidir. Büyük oranda motive edici aktiviteleri ve öğrencilerin tamamen katıldıkları ve kendileri hakkında ,ilgileri ve tercihleri hakkında konuşmaları teşvik edildikleri etkinlikleri/ortamları tanıtmalıdır. - Başkalarına soru sorabilecekleri, düşüncelerini ifade edebilecek, ve düşüncelerini paylaşabilecek ortamlar oluşturmaları tavsiye edilmektedir. - Öğretmenler dil öğretiminde aşırı kelime öğretim yaklaşımından sakınmalıdır. - öğrencilerin açıklamaları, jest ve mimikleri, olayların takibi ve çok sayıda farklı istek ve önerileri içerecek şekilde konuşmaları teşvik edildiklerini görmeliler. - Öğretmenler dengeli görev dağılımını içeren aktiviteleri sağlamalıdır. - Öğretim yaklaşımları çeşitlilik göstermelidir. Sınıf içinde uygun olan öğretim yaklaşımı kullanılmalıdır. (bütün sınıfı kapsayan aktiviteler, küçük grup aktiviteleri, tek başına çalışma ve ikili çalışma grupları) - Öğrenciler birbiriyle yarışmalı ve diyalog oluşturmaları teşvik
--	---	--

	<p>Sözlü Olmayan Jest, mimik, rol oynama, benzetim</p>	<p>edilmelidir. - İyi bir öğretme ortamı hazırlanmalıdır. - Öğrenilen dil kalıpların zaman zaman tekrar edilmesi</p> <p>Sözlü Olmayan <i>Mevcut bilgi bulunmamaktadır.</i></p>
<p>Dilbilgisine İlişkin Beklentiler</p>	<p>Telaffuz</p> <ul style="list-style-type: none"> - tümcelerin nasıl bir birinden ayrıldığını kavratmak. Yazılan şeyle duyulan şey arasında ilişkiyi belirtmek. - Dinleme, algılama, tanıma, yaratma, vurguları, tonlamaları oluşturma, çalışılan dilin tonlama şekiller, daha genel olarak teleffuzla ilgili bütün özellikler. <p>Dilbilgisi <i>Mevcut bilgi bulunmamaktadır</i></p> <p>Lexis (!) Basit kelimeleri kullanma ve tanıma, Öğretilecek kelimeler; sınıf aktiviteleri ile ilgili kelimeler, günlük kullanılan kelimeler, kayda değer kültürel gelişmelerle ilgili kelimeler.</p> <p>Dile Yansımalar Yabancı dilin çalışmasını anlamak, ana dille karşılaştırmak ve ezberlemek</p>	<p>Telaffuz Dil Öğretimine İlişkin Tavsiyeler: vurgu ve tonlamaya özel çaba gösterilmelidir. Öğretmenler öğrencilerin bir dilin ton ve vurgularını anlayabilmeleri için iyi bir teleffuz modeli oluşturmalıdır.</p> <ul style="list-style-type: none"> - öğretmen öğrencilerin sesi ayırmalarını ve dilin genel melodik çizgisin tam oluşturduklarından emin olmalıdır. - Öğretmen öğrencilerin yavaş yavaş veya cümle bağlamında hedef dilin esas hecelerini düşünebildiklerinden emin olmalıdır. <p>Materyaller: Teyip ve video kasetleri</p> <p>Dilbilgisi Dil Öğretimine İlişkin Tavsiyeler: Dil bilgisi kuralları açıkça verilmemelidir.verilen cümlelerin grametik olarak doğru olduğuna emin olunmalıdır.</p> <p>Lexis (!) <i>Mevcut bilgi bulunmamaktadır.</i></p> <p>Dile Yansımalar <i>Mevcut bilgi bulunmamaktadır</i></p>

Sosyo-Kültürel Beklentiler	<p>Hedef Kültür Öğrenimi Dili öğrenilen ülkenin uygarlığı ve kültürü hakkında bilgi vermek</p> <p>Hedef Kültürün İnsanlarını Anlamak Öğrencilerin, diğer kültürleri ve insanları anlamaları için dili bir araç olarak kullanmak.</p>	<p>Hedef Kültür Öğrenimi Aktiviteler: örneğin , özel malzemeler yapma ve şölen ortamları oluşturma. Materyaller: orijinal dil kaynakları, teyip video, yazılı dokümanlar vb.</p> <p>Hedef Kültürün İnsanlarını Anlamak <i>Mevcut bilgi bulunmamaktadır</i></p>
Bilişsel ve Duyuşsal Beklentiler	<p>Bireysel Öğrenmeyi Teşvik Etmek kendilerini ifade etme şekillerini öğrenme</p> <p>Kişilik Gelişimini Teşvik Etmek <i>Mevcut bilgi bulunmamaktadır.</i></p>	<p>Bireysel Öğrenmeyi Teşvik Etmek <i>Mevcut bilgi bulunmamaktadır.</i></p> <p>Kişilik Gelişimini Teşvik Etmek <i>Mevcut bilgi bulunmamaktadır.</i></p>

Ortaöğretim

Programın Temel Nitelikleri

1. Doküman başlığı ve referans yılı	<ul style="list-style-type: none"> • • <i>Lycee</i>'nin ilk yılında İngilizce • <i>Lycee</i>'nin ilk yılında İngilizce
2. İlgili sene, kademe veya aşamalar	11-15 yaş aralığındaki öğrenciler (<i>college</i>). Hedef ve içerikler her yıl için ayrıca belirtilmiştir. 15-16 yaş aralığındaki öğrenciler (<i>lycee</i> 'nin ilk yılı).
3. İlgili yabancı diller	Her yabancı dilin kendine has programı bulunmaktadır.(1)

¹ Program tablosunda, farklı bir dil öğretiminin de bir seçenek olabileceği ayrımı göz önünde bulundurulmaksızın *college*'de ana dil kullanımı hakkında bilgi verilmektedir. Buna rağmen, çalışmanın bazı bölümlerinde İngilizce ve Almancaya ilişkin birkaç örnek teşkil etmektedir. *Lycee*'nin ilk yılından itibaren İngilizce dil programına dair bilgi bulunmaktadır.

(2) *lycee*'nin ilk yılında programın hedefi *college*'de öğrenilenlerin pekiştirilmesidir. Bu nedenle, dilbilimsel beklentiler (özellikle) yeni unsurlar içermemektedir.

İçerik

	Hedef/içerikler	Metodoloji
Genel hususlar	<i>college</i> 'de dil öğretimi dilbilimsel, kültürel ve entelektüel hedefleri aracılığıyla, öğrencilerin eğitimine özel bir yardım sağlar. İlköğretimde	<i>College</i> Öğretmenler, <i>college</i> programına uygun olan ve daha önce

¹ Program tablosunda, farklı bir dil öğretiminin de bir seçenek olabileceği ayrımı göz önünde bulundurulmaksızın *college*'de ana dil kullanımı hakkında bilgi verilmektedir. Buna rağmen, çalışmanın bazı bölümlerinde İngilizce ve Almancaya ilişkin birkaç örnek teşkil etmektedir. *Lycee*'nin ilk yılından itibaren İngilizce dil programına dair bilgi bulunmaktadır.

	<p>edinilenlere genişlik katar ve bunların pekişmesini sağlar. Bu şekilde, öğrencilerin, daha yeni ve değişik yollardan kendilerini ifade etmelerine fırsat sağlanmış olur, dış dünyayla daha iyi ilişkiler kurmalarına yardımcı olunur ve diğer insanlarla bilgi ve düşünce alış verişi sağlanmalarına yönelik olarak birçok fırsat sunulmuş olur.</p> <p>Lycee'nin ilk yılında İngilizce öğretimi;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Öğrencilerin çağdaş İngilizceyi anlamaları, okumaları, konuşmaları ve yazmalarına yönelik olarak daha etkin bir düzeye gelmelerine olanak sağlar; • Öğrencilerin dil aracılığıyla pekiştirilmiş iç kültür edinmelerini sağlar; • Öğrencilerin çoktan hakimiyet kurdukları dile ilişkin belirli kavramları edinmeleri ve kullanabilmelerine olanak sağlar 	<p>edinilmiş bilgi ve beceri birikimine uygun olarak tasarlanmış ardışık eğitim aşamaları düzenlenmelidirler. Yabancı dil öğrenimi ve dilbilimsel becerilerin gelişiminin yaşam aracılığıyla edinilmesine yönelik olarak izlenmesi gereken süreçler bildirildikten sonra hedef, sarmal bir şablonla önceden öğretilmiş, öğrenilmiş ve muhtemelen unutulmuş beklentilere herhangi bir zamanda geri dönmeyi ve saf beceriye yönelik bilgi edinmektir.</p> <p>Öğrenci hataları: <i>Mevcut bilgi bulunmamaktadır</i></p> <p>Ana dil kullanımı: kavramlaştırma(dilin işlevini açıklarken) ve çeviri hedefi göz önünde bulundurulduğu zaman uygun olabilir. Öğrencilerin ne anladıklarını canlandırmalarını sağlamak için, cesaretlendirme aracılığıyla Fransızca desteğini kullanmak kural dışı bırakılmamalıdır.</p> <p>Lycee (ilk yıl)</p> <p>Öğrenci hataları: <i>Mevcut bilgi bulunmamaktadır</i></p> <p>Ana dil kullanımı: <i>Mevcut bilgi bulunmamaktadır</i></p>
<p>İletişime ilişkin beklentiler</p>	<p>Sözlü College</p> <p>İletişimin dört unsuruna da eşdeğer önem verilmektedir. (sözlü ve yazılı anlama, yazılı ve sözlü üretim).</p> <p>Sözlü:</p> <p>Anlama:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mesaj içerisindeki gerekli bilgiyi algılamak(yer, zaman, vb.) • Gerektiğinde özel bilgiyi araştırmak veya kontrol etmek • Farklı söyleyiş şekillerini tanımak • Ne söylendiğine dair anlam ve ifade belirtme konusunda çıkarım yapmak (örneğin, vurgu ve tonlama sonucunda) • Tutarlılık işaretlerini tanımak • Metin içerisinden, bilinmeyenin anlamını çıkarmak • Mesajın temel unsurlarını ezberlemek. <p>İfade:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Modern dilde kullanılan bir mesajı, günlük iletişimde kullanıldığı gibi üretmek • Öğrenciler için uygun olan araçların kullanımı vasıtasıyla yazılı veya sözlü bir diyalog veya röportajın içeriğini yeniden oluşturmak 	<p>Sözlü College</p> <p>Sözlü:</p> <p>Anlama:</p> <p>Materyaller: orijinal olarak kaydedilmiş sesli materyal (video, kaset, bilgisayar). Programda, bu aktivitelerin okul programında bulunması kaydıyla yeni teknolojilerin kullanılması tavsiye edilmektedir.</p> <p>Dil öğretimine ilişkin tavsiyeler: bir mesajın doğasına bakmaksızın (röportaj, diyalog, bilgi, bülten vb.), yabancı kelime unsurları veya söz dizimi içermeyen normal bir dille ifade edilmesi, bir dakikadan daha fazla sürmeyen orijinal bir kayıt olması önemlidir.</p> <p>İfade:</p> <p>Aktiviteler: (karşı taraftaki "ifade" bölümüne bakınız)</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Kısa fakat anlaşılabilir cümleler halinde, günlük bir olay hakkında röportaj verebilmek veya basit bir diyalogda rol alabilmek • Uygun bir şekilde yardım istemek ve karşılayıcı stratejiler kullanmak (ne söylemek istediğini ifade edebilmek) • Başlangıçta söyleneni düzeltme yeteneği aracılığıyla, iletişim üzerinde kontrolü sağlayabilmek • Belli bir duruş noktası göstererek, soru ve yorumlara çok az kelimedenden oluşan basit cevaplar vermek • Bir mesajın ana düşüncesini farklı şekillerde ifade etmek (yeniden yapılandırarak). <p><u>Yazılı:</u> <u>Anlama:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Görsel öğeleri tanımak (sayfa numaraları, harf, noktalama vb.) • Birbirine bağlı dilbilimsel öğeleri tanımak (koordinasyon, karşılaştırma, sebep, hedef vb.) • Kelimelerin oluşum şekillerinden yola çıkarak bilinmeyen ifadelerin anlamını teyit etmek (oluşum, köken, örnekler vb.) <p><u>İfade:</u> 10-15 satırlık kısa bir paragraf yazdırmak. Bunu yapmak için, öğrencilere;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Basit cümle oluşturabilme (soru sormak ve cevaplamak, bir cümleyi devam ettirmek, cümle içerisindeki kelimelerin yerini değiştirmek vb.) • Mantıklı dilbilimsel çıkarımlar yaparak cümleleri birbirine bağlayabilmelerine imkan tanınmalıdır. <p>Her bir dil ve <i>college</i>'deki her bir sene için bir adet <u>İletişimsel fonksiyonlar</u> listesi belirtilmiştir.</p> <p>Lycee (ilk yıl) İletişimin dört unsuruna da eşdeğer önem verilmektedir. (sözlü ve yazılı anlama, yazılı ve sözlü üretim). Öğrencilerin çağdaş İngilizceyi anlamaları, okumaları, konuşmaları ve yazmalarına yönelik olarak daha etkin bir düzeye gelmelerine olanak sağlamalıdır. Her bir dil ve <i>college</i>'deki her bir sene için bir adet <u>İletişimsel fonksiyonlar</u> listesi belirtilmiştir.</p>	<p>Materyaller: (karşı taraftaki “ifade” bölümüne bakınız)</p> <p>Dil öğretimine ilişkin tavsiyeler: dil üretiminin yapıldığı aktiviteler, taklitlerden daha fazla yer bulmalıdır. Öğrenciler, sırasız bir şekilde, soru sormalarına imkan tanıyacak konuşmaya sevk edilmelidirler. (öğretmene veya arkadaşlarına). İdeal ortam, konuşma ve dinleme aktivitelerinin birbirinden ayrılmadığı ortamdır. Buna rağmen, öğrenciler yabancı dilde duydukları bir şeyi konuşmasalar da metin içerisinden anlayabilirler.</p> <p><u>Yazılı:</u> <u>Anlama:</u> Aktiviteler: öğretmenler, <i>college</i>'nin ilk yıllarında öğrenciler için özellikle uyarlanmış basit hikâye okutmakla işe başlayabilirler. Materyaller: (yukarıdaki “materyaller” kısmına bakınız) Dil öğretimine ilişkin tavsiyeler: öğrencilere bireysel okumayı öğretmek çok önemlidir çünkü bu şekil, özerk öğrenmeyi sağlayacak güzel bir yöntemdir. Hedef, öğrencilerin düşündüklerinden daha fazlasını anlayabileceklerinin farkına varmalarını sağlamaktır (bu yöntemle kendine güven duygusu da geliştirecektir).</p> <p>Lycee (ilk yıl) Aktiviteler: kapsamlı ve seçici dinleme, not alma, özet çıkartımı, tutanak tutma veya tartışma yazma gibi değişik amaçlı not kullanımı; düşünceleri ve gerçekleri, bilgi veya karşılaştırma unsurlarını yeniden oluşturma; metinleri kısaltma ve bunlara özel bir vurgu yapma vb. Yazılı bir metni içe dönük olarak çalışmak (edebi veya bilgilendirici olsun veya olmasın), bütün bir metni devam ettirmek (kısa hikaye, roman, oyun vb.), belirli aysıda sınıf içi öğretim</p>
--	--	--

	<p>Sözlü olmayan College Mesajın tonunu veya konuşan kişi tarafından ortaya konan niyeti uygun bir şekilde aramak (kastedilene anlamak) Lycee (ilk yıl) <i>Mevcut bilgi bulunmamaktadır</i></p>	<p>aktivitesinden sonra sınıf dışı öğretime önem vermek. Materyaller: orijinal materyaller (resimlendirilmiş dokümanları da içine almaktadır); teyp, video ve bilgisayar kullanımı. Dil öğretimine ilişkin tavsiyeler: bireysel okuma tekniği (<i>college</i>'de öğretilen) devam ettirilmeli ve daha ileri aşamalara taşınmalıdır.</p> <p>Sözlü olmayan College; <i>Mevcut bilgi bulunmamaktadır</i></p> <p>Lycee ilk yıl) <i>Mevcut bilgi bulunmamaktadır</i></p>
Dilbilimsel beklentiler	<p>Telaffuz College Vurgu ²ve tonlamanın temel kurallarına uymak, ve ekleri doğru bir şekilde telaffuz etmek. Lycee (ilk yıl) Tonlama, ritim ve vurgu çalışılır. Dilbilgisi College Program, tablo içeriğinde, üzerinde hâkimiyet kurulması gereken dilbilimsel unsurları gösteren tamamıyla anlamaya yönelik bir liste sunmaktadır. Lycee <i>College</i> kısmında belirtilenlerden daha başka bir çalışmaya yer verilmemiştir. (3)</p>	<p>Telaffuz <i>Mevcut bilgi bulunmamaktadır</i></p> <p>Dilbilgisi College Aktiviteler: imla alıştırmaları Dil öğretimine ilişkin tavsiyeler: yukarıda belirtilen hedef tamamen öğrencilerin mantıksal bir sistem geliştirmelerine yöneliktir. Öğretim yöntemi açık, günlük, doğru ve standart dil temellerini kullanmalı; ve bu yüzden aşırı uğraş gerektiren kelime ve dilbilimsel yaklaşımlardan kaçınılmalıdır. Yeni İngilizce college programı içeriğindeki dilbilimle ilgili bölümde sağlanmaya çalışılan şey şudur:</p> <ul style="list-style-type: none"> • İlköğretim başlangıç düzeyinde kazanılanlar (<i>college</i>'nin ilk yılında edinilen) özellikle dikkate almır ve bu sayede öğrenciler öğrenmeye başlar başlamaz, İngilizcenin belirli yazılı ve sözlü özelliklerinin yanı sıra kullanılmaya hazır ilke birikimini de alırlar.

(2) *lycee*'nin ilk yılında programın hedefi *college*'de öğrenilenlerin pekiştirilmesidir. Bu nedenle, dilbilimsel beklentiler (özellikle) yeni unsurlar içermemektedir.

	<p>Kelime bilgisi <i>College</i> Sınıflandırmada sağlık, eğitim, dil ve yapılar hariç bütün kelimeye yönelik alanlardan bahsedilmiştir.</p> <p>Lycee (ilk yıl) Kelime alanlarına yönelik çalışmalar kelime bakımından bütün anlamsal alanları kapsamaktadır – dikkate değer özel unsurların seçimindeki etki içerisinde değişiklik gösteren alan, öğretmenin girişim ve telkinini yasaklamaktadır. Bu nedenle, dört yıllık <i>college</i> boyunca kullanılanlar gibi referans amaçlarına yönelik bir liste belirtmemektedir.</p> <p>Dile olan yansımalar <i>College: Mevcut bilgi bulunmamaktadır</i></p> <p>Lycee (ilk yıl): Mevcut bilgi bulunmamaktadır</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>College</i>'nin dördüncü ve beşinci yıllarında, aynı düşünceyi belirtme ve bu bağlamda öğrencileri, konuşan birisinin kararının farkına varma babında, değişik vurgu ve anlamsal farklılıkların farkına varmaya ve bunları ifade etmeye özel bir önem verilir. • Yeni Alman dil programına göre şunu ifade etmektedirler; • Dilbilgisi, dilin kullanılmaya hazır emirlerini genişletmek için bir araçtır. • Programda belirtilen bütün dilbilimsel elementler eşdeğer bir öneme sahipmiş gibi veya aynı derecede önceliğe sahiplermiş gibi art arda veya tek olarak bahsedilmemektedir. • Öğrenmenin her aşamasında, öğrencilere Alman dilbilimsel kuralların dilbilimsel asimilasyonu nasıl kolaylaştırdığının farkına varmalarını sağlamak önemlidir. <p>Lycee (ilk yıl) Dil öğretimine ilişkin tavsiyeler: dilbilgisi kitabının sınıf içerisinde sistemli bir şekilde kullanılmasından ziyade, öğretmenin periyodik olarak öğrencilerin hâkim olmadıkları dilbilgisi yapılarına karar vermesi, ve dersler boyunca bunlara öncelik vermesidir.</p> <p>Kelime bilgisi <i>College</i> Dil öğretimine ilişkin tavsiyeler: konu listelerinde daha başka bir şey bulunmamaktadır. Öğretmenin kelimeleri tek tek değil de metin içerisinde ve özel bir sırayla öğretilmesi tavsiye edilir. (örneğin öğrenciler sık sık fillerden önce veya sonra gelen terimler arasında daha kolay bağlantı kuracaklardır).</p> <p>Lycee (ilk yıl) Materyaller: bir veya iki dil</p>
--	--	---

		<p>kapsayan sözlükler (kullanımının uygun olması gerekmektedir).</p> <p>Dil öğretimine ilişkin tavsiyeler: öğretmenin görevi, <i>college</i>'de öğretilen kelime alanına yönelik bakış açısından itibaren öğretilenleri pekiştirmek, bununla daha yoğun olarak ilgilenmek ve yaymaktır. Öğretmen şunları sağlamalıdır:</p> <ul style="list-style-type: none">• Metin ve diğer materyaller, dilbilimsel içeriğe yönelik esnek bir sıra ve bunun dilbilimsel yoğunluğuna tekabül edecek bir şekilde seçilmelidir.• Dersi hazırlarken, basitçe tanınabilen kelimeler (kullanımı az olan çok nadir kelimeler) ve öğrencilerin kendiliğinden telaffuz edebilmeleri için asimile etmek zorunda oldukları aktif kelimeler arasındaki çok önemli farklılığı planlamalıdır.• Düzenli olarak kullanılan kelime hazinesinin üzerine, yeni öğrenilen kelimeleri eklemelidirler. <p>Düzenli okuma, yabancı radyo kanallarının dinlenmesi ve İngilizce konuşan ülke insanlarıyla temas kurmaları üzerindeki teşvik, bu kelime zenginliğini genişletmelidir.</p> <p>Dile olan yansımalar College Aktiviteler: dil biçiminin değiştirildiği aktiviteler:</p> <ul style="list-style-type: none">• Açık bir kısa mesaj okurken ve dinlerken not almak• Notlardan sözlü ve yazılı mesajlar oluşturmak• Yabancı dilde ifade edilen yazılı veya sözlü bir mesajı, veya daha uzun bir metin içerisinde geçen gerekli bilgiyi Fransızcaya çevirmek. <p>Dil öğretimine ilişkin tavsiyeler: Öğrenci açıklamalarına rehberlik edilmelidir, bu şekilde dile yönelik mantıksal boyutu keşfederler, ve olumlu</p>
--	--	---

		<p>karşılaştırma veya gerekli bağlantılar kurabilirler, he dilin kendine has orijinalliğinin farkına varırlar.</p> <p>Lycee (ilk yıl): <i>Mevcut bilgi bulunmamaktadır</i></p>
<p>Sosyo-kültürel beklentiler</p>	<p>Diğer kültürler hakkında bilgi sahibi olmak College Öğrencilerin belirli kültürel niteliklere yönelik duyarlılıklarını artırmak, bu sayede dilini öğrenmeye çalıştıkları ülke ve kendi ülkeleri arasında bulunabilecek sosyal gelenekler, görenekler ve görüş açıları arasındaki muhtemel benzerlik ve farklılıkların farkına varırlar.</p> <p>Lycee (ilk yıl): Öğrencilerin tavır edinmeleri ve bilgi yapılarını yararlı bir şekilde edinmelerini sağlamak. Koordine edilmiş, tarihi, coğrafi, ekonomik, politik, bilimsel, sosyal, teknik ve kültürel referans noktaları kullanarak çok büyük ve geniş bir kültürel alan planlamak.</p> <p>Diğer kültürlerden olan insanları anlamak College; <i>Mevcut bilgi bulunmamaktadır</i></p>	<p>Diğer kültürler hakkında bilgi sahibi olmak College Aktiviteler: örneğin, İngilizce dil programı için;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Harita üzerinde İngiliz adalarını, Birleşik Devletleri, Kanada, Avustralya, Yeni Zelanda'yı vb. göstermek; • Başkentleri, şehirleri, ırmakları vb. yerleri işaretlemek ve isimlendirmek. • Avrupa Birliği ülkelerini ve İngilizce konuşmayan diğer ülkeleri işaretlemek ve isimlendirmek vb. <p>Materyaller: güncel olaylarla ilgili yazılı veya sesli materyal kullanımı.</p> <p>Dil öğretimine ilişkin tavsiyeler: üzerinde çalışılan dile ait artarak gelişen medeniyet, kültür ve toplum bilgisi bütün ders saatini kapsamamalıdır. Öğrencilerin iletişim kurmalarına yönelik öğretim ve egzersizler her zaman en önce gelmelidir, ve sınıf içi çalışma işlevsel, dilbilimsel, kelime alanı ve sesbilimsel öğrenme aktivitelerinden ayrılmış bir şekilde ele alınmamalıdır.</p> <p>Lycee (ilk yıl): Dil öğretimine ilişkin tavsiyeler: sınıf içi aktivitelerde öğretmen, öğrencilerin dikkatini tipik kültürel bilgiye yönlendirmelidir (tarihler, isimler, yerler, vb). Birleştirme, ezber ve yeniden aktif hale getirme ilkeleri, diğer dilbilimsel aktivitelerde olduğu gibi bu tür kültürel bilgiye de uygulanmalıdır. Öğrencilerin özellikle bütün bu sözü geçen</p>

	<p><i>Lycee (ilk yıl): Mevcut bilgi bulunmamaktadır</i></p>	<p>noktalar arasında birbiriyle ilişkili bağlantılar kurmalarına yardımcı olunmalıdır. Bu da aşağıda ele alınanlarla sağlanabilir:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Merak uyandırmayı ve karşılıklı iletişimi sağlamayı kapsayan çok geniş kaynak çeşitlerinin belirlenmesi • Sınıf içi aktiviteler boyunca azar azar edinilen bilgiyi işleme ve biriktirmenin yanı sıra materyal okuma ve çözümleme metodu • İçerisindeki unsurların daha kolay bağlantı kurulabilir olacağı ve bu amaca yönelik olarak öğrencileri gerekli motivasyon ve araçlarla donatacak bilgi toplama, yeniden aktif hale getirme ve birleştirme süreçleri. <p>Diğer kültürlerden olan insanları anlamak College; Dil öğretimine ilişkin tavsiyeler: normal kabul edilebilir bir şekilde iletişim kurmak; program duygu, düşünce, sevilenler ve seilmeyenlerle ilgili kelime bilgisinin geliştirilmesini tavsiye etmektedir. Kültürlerarası yaklaşımın, 11-15 yaş arasındaki ergenlerin kendi deneyimlerinden yola çıkarak bu kültürler arasında karşılaştırmalar yapmalarını sağlamasına dikkat edilmelidir. <i>Lycee (ilk yıl): Mevcut bilgi bulunmamaktadır</i></p>
<p>Bilişsel ve duyuşsal beklentiler</p>	<p>Bireysel öğrenmeyi teşvik etme College Özerk öğrenmeye yönelik olarak bir takım fırsatların temin edilmesi. Öğrenciler her zaman için gelişimlerinin farkında olmalı ve kendileri için gerekli olan çabayı göstermelidirler. Şunların farkında olmalıdırlar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zaman içerisinde her hangi bir noktada verilen öğrenim aktivitesinin hedeflerini bilmek ve anlamak • Öğrenim içerisindeki olağan yükümlülüklerinin farkına varmak (ders, 	<p>Bireysel öğrenmeyi teşvik etme College Dil öğretimine ilişkin tavsiyeler: öğrencilerin kendilerine has çalışma metodlarını edinmelerine yardımcı olmak; ve bu sayede belli bir derecede özerklik kazanabilirler. Ezber yapmanın önemini devamlı olarak tekrarlamak. Lycee (ilk yıl): Aktiviteler: her çeşit yazılı</p>

	<p>vb.) ve üretkenliklerini sağlayacak çeşitli ders dışı aktiviteler</p> <ul style="list-style-type: none"> • Başarılması beklenen bir ödevle uğraşırken, ilgili değerlendirme metotlarıyla beraber öğretmenin kendilerine yönelik beklentilerini algılamak • Sözlük kullanmak <p>Lycee (ilk yıl) Daha geniş özerkliğe yönelik olarak aşama aşama ilerleme</p> <p>Kişilik gelişimini teşvik etmek <i>College; Mevcut bilgi bulunmamaktadır</i></p> <p>Lycee (ilk yıl) Kişisel ifade, eleştirel beğeni ve taraf belirleme ihtiyacını gidermek.</p>	<p>materyal içerisinden gerekli bilgiyi ayıklamak; kasede kaydedilmiş materyaller hazırlamak (röportaj, düşünceye yönelik anket çalışmaları vb.).</p> <p>Dil öğretimine ilişkin tavsiyeler: öğretmenler, öğrencilerin ne öğrenmeleri gerektiğini keşfedecekleri metotlar uyarlamalıdır. Açıkça betimlenmiş ilgiyi artırıcı etkinliklerde öğrencilerin aktif bir şekilde rol almalarını sağlayarak, kendi bireysel öğrenmelerindeki sorumluluklarının farkına varmalarına yardımcı olmak. Bunun yanında öğrenciler gerekli malzemeleri kullanabilmeli (sözlük, dilbilgisi kitapları), yeterli bir süre konuşabilmeli, beklenmeyen şeylere karşı davranımda bulunabilmeli ve çıkarım yoluyla anlayabilmelidir.</p> <p>Kişilik gelişimini teşvik etmek <i>College; Mevcut bilgi bulunmamaktadır</i></p> <p>Lycee (ilk yıl); Mevcut bilgi bulunmamaktadır</p>
--	---	--

3. Dilbilim çalışmaları, hiçbir değişim olmaksızın, 1992’de Bakanlık tarafından yayımlanan ‘programme grammatical de consolidation’deki *Anglais-Classes de Seconde, Premiere et Terminale* (C.N.D.P.) başlığı altında ele alınmış broşüre dayandırılmıştır.

HOLLANDA

İlköğretim

I. Programın Temel Nitelikleri

1. Doküman Başlığı ve Referans Yılı (ve daha başka yeni basım)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Resmi eğitimin genel hedeflerini içeren 4 Mayıs 1993 tarihli kararname (Official Journal, 1993, 264) ▪ İlköğretim eğitimi için yeni başarı hedefleri geliştirmiş 2 Haziran 1998 tarihli kararname (ilköğretim eğitimi başarı hedefleri kararnamesi) Bulletin of Arts and Decrees, 1998, 354 (1)
2. İlgili sene, kademe veya seviyeler	10-12 yaş aralığındaki öğrenciler . Hedef/İçerikler bütün ilköğretim düzeyine hitap eder.
3. İlgili yabancı diller	İngilizce

(1) 2 Haziran 1998 kararnamesi, 1 Ağustos 1998’de yürürlüğe girdi. Fakat okullarda 1 Ağustos 2001’e kadar, 1 Ağustos 1998 tarihinde hala ilköğretimde bulunan öğrenciler için 4 Mayıs 1993 Kararnamesi uygulanıyor olabilir. Yukarıdaki program, her iki kararnameye ilişkin bilgiler içermektedir. 1998 sonrasına ilişkin bilgiler parantez/ [] / içerisinde gösterilmiştir.

II. İçerik

Hedef / İçerikler	Metodoloji
Genel Hususlar	<p>Öğrenci Hataları: <i>Mevcut bilgi bulunmamaktadır.</i></p> <p>Anadil Kullanımı: <i>Mevcut bilgi bulunmamaktadır.</i></p> <p>Bilgi ve iletişim teknolojileri her konuya entegre edilmiştir. Software, dil öğretimi için özellikle geliştirilmiştir.</p>
İletişimle İlgili Beklentiler	<p>Sözlü</p> <p>Temel hedeflerin tanımı, duyduğunu anlama ve sözlü ifadeye ağırlık vermektedir. Yazılı ifade bunlara dahil değildir. Anlamaya da vurgu yapılmıştır.</p> <p>Dinleme: öğrenciler, kendileri için hazırlanmış veya uyarlanmış, içerik kullanımı ve kelime bilgisi sağlayan, basit, öğretici parçaların içerisinde temel hususları ayırt edebilmelidirler. Sokakta, alışverişte, veya sınıfta; kendileri hakkında, günlük olaylar, boş zaman kullanımı ve hobiler, yiyecek-içecek, zaman ve diğer insanların tarifi hakkında kendilerine bir şeyler söyleyen insanları anlayabilecek kadar kelime bilgisine sahip olmalıdırlar.</p> <p>Konuşma: öğrenciler, yukarıda belirtilen konu ve durumlarda diyalog kurabilmelidirler. (sınıf haricinde)</p> <p>Okuma: öğrenciler için özellikle hazırlanmış veya uyarlanmış, içerik kullanımı ve kelime bilgisi sağlayan, basit, öğretici parçalar, ve hikayelerin içerisinde temel hususları ayırt edebilmelidirler.</p> <p>[Dinleme ve Konuşma: öğrenciler, kişisel bilgi, yiyecek-içecek, yaşam çevresi ve zamanla ilgili mesajları algılayabilecek kadar İngilizce kelimeleri ve günlük olaylarla ilgili sade diyalogları anlayabilmelidirler. Günlük durumlara yönelik birbirleriyle anlaşılabilir bir telaffuzla konuşabilmelidirler.</p> <p>Okuma: kelimelerin anlamlarını bulmak için bir sözlük kullanarak yazılı, sade bir materyaldeki önemli hususları anlayabilmelidirler.]</p> <p>Sözlü Olmayan</p> <p><i>Mevcut bilgi bulunmamaktadır.</i></p>
Dilbilgisine İlişkin Beklentiler	<p>Telaffuz</p> <p>Öğrencilerin telaffuzları, İngilizce bilen kişilere anlaşılır gelmelidir.</p> <p>Telaffuz</p> <p><i>Mevcut bilgi bulunmamaktadır.</i></p>

	<p>Dilbilgisi <i>Mevcut bilgi bulunmamaktadır</i></p> <p>Kelime Bilgisi <i>Mevcut bilgi bulunmamaktadır.</i> [öğrenciler, işe kelime bilgisi edinerek başlamalıdır.]</p> <p>Dile Yansımalar <i>Mevcut bilgi bulunmamaktadır</i></p>	<p>Dilbilgisi <i>Mevcut bilgi bulunmamaktadır.</i></p> <p>Kelime Bilgisi <i>Mevcut bilgi bulunmamaktadır</i></p> <p>Dile Yansımalar <i>Mevcut bilgi bulunmamaktadır</i></p>
Sosyo-Kültürel Beklentiler	<p>Hedef Kültür Öğrenimi <i>Mevcut bilgi bulunmamaktadır.</i></p> <p>Hedef Kültürün İnsanlarını Anlamak <i>Mevcut bilgi bulunmamaktadır</i></p>	<p>Hedef Kültür Öğrenimi <i>Mevcut bilgi bulunmamaktadır.</i></p> <p>Hedef Kültürün İnsanlarını Anlamak <i>Mevcut bilgi bulunmamaktadır</i></p>
Bilişsel ve Duyuşsal Beklentiler	<p>Bireysel Öğrenmeyi Teşvik Etmek Öğrenciler, alfabetik bir sözlükte, İngilizce bir kelimenin anlamına ve Hollanda’ca bir sözcüğün İngilizce karşılığına bakabilmelidirler. [öğrenciler, kelimelerin anlamlarına ilişkin çıkarımlar yapabilmelidirler.]</p> <p>Kişilik Gelişimini Teşvik Etmek <i>Mevcut bilgi bulunmamaktadır.</i></p>	<p>Bireysel Öğrenmeyi Teşvik Etmek <i>Mevcut bilgi bulunmamaktadır</i></p> <p>Kişilik Gelişimini Teşvik Etmek <i>Mevcut bilgi bulunmamaktadır.</i></p>

HOLLANDA

Ortaöğretim

I. Programın Temel Nitelikleri

1. Doküman Başlığı ve Referans Yılı (ve daha başka yeni basım)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Temel ortaöğretim başarı hedeflerini ve 1 Ağustos 2003’e kadarki ders başına ayrılması gereken periyotları gösteren 15 Ekim 1997 tarihli Kararname (temel ortaöğretim başarı hedefleri). Bulletin of Acts and Decrees, 1997, 484 ▪ Adalet Bakanlığı’nın 14 Temmuz 1994 tarihli Kararnamesi’yle düzeltilen, Bulletin of Acts’deki VWO-HAVO-MAVO-VBO Bitirme Sınavları Kararname’ne dair Düzeltme Kararı (Bulletin of Acts and Decrees 488) (VWO-HAVO-MAVO-VBO Bitirme Sınavları Kararnamesi) (Bulletin of Acts and Decrees, 1994, 624’te tekrar yayımlanmıştır.) (1)
2. İlgili sene, kademe veya seviyeler	12-14/15 yaş aralığındaki öğrenciler

	Hedef/İçerikler temel ortaöğretim tüm iki-üç yıllık bölümüne hitap etmektedir. VBO-MAVO: 12-16 yaş aralığı; HAVO: 12-17 yaş aralığı; VWO: 12-18 yaş aralığı
3. İlgili yabancı diller	Program, yürürlükteki bütün yabancı dil programlarıyla aynıdır.

(¹) Bu bilgi, sadece MAVO programına tekabül eder. Genel zorunlu eğitimle uygunluk gösterdiği için bu kurs seçilmiştir. VBO, meslek öncesi eğitimidir (genel ve meslek öncesi unsurlarını içerir). Ve bizim çalışma alanımız dışında kalmaktadır. HAVO ve VWO çalışma sonu sınavları da öğrencilerin tüm eğitim hayatını kapsadığı için çalışma alanımız dışında kalmaktadır.

(²) Harfler, sınavın zorluk derecesini işaret etmektedir, D'nin en zoru simgelemesi gibi.

II. İçerik

Hedef / İçerikler		Metodoloji
Genel Hususlar	Öğrenciler, Hollanda için yabancı dilin evrensel rolünü ve ticari, teknolojik, sosyal ve kültürel önemini kavramalı ve tanımlayabilmelidirler.	İlerleme metinlerine yönelik bilgi ve iletişim teknolojisi kullanımı ve uygun kaynaklardan bilgi toplama. Öğrenci Hataları: <i>Mevcut bilgi bulunmamaktadır.</i> Anadil Kullanımı: <i>Mevcut bilgi bulunmamaktadır.</i>
İletişimle İlgili Beklentiler	Sözlü Basisvorming Becerilerin önceliğine dair mevcut referans bulunmamaktadır. Okuma: 1) Yapı ve kelime bakımından sade olarak formüle edilmiş metinler eşliğinde, öğrenciler; ▪ talimatları, notları, uyarı ve anonsları anlayabilmelidirler; ▪ belirli bir konu hakkında ayrıntıları bulmaları gerektiğinde, pratik bir metnin (broşür, form, reklam gibi) ilgili bir bilgi içerip içermediğine, şayet içeriyorsa bu bilginin ne olduğuna karar verebilmelidir; 2) Farklı metin türlerinin özünü anlayabilmelidirler. (gazete, kişisel materyaller, öyküsel, edebi ve kültürel eğilimdeki metinler gibi) 3) Oldukça uzun metinleri okuma ve okuduklarının özünü anlama konusunda deneyim edinmelidirler. 2. ve 3. maddeler söz konusu olduğunda, bahsi geçen metinler, öz bilginin anlaşılır bir şekilde ifade edildiği, yapı ve kelime bilgisi bakımından kolay metinler olmalıdır. Buna ilaveten, kişisel deneyimi de geliştirmeli, kendi türlerinin özgün örnekleri olmalı ve gençleri çekecek konulara değinmelidir. 4) Trafikte veya yolculukta karşılaşacakları talimat, uyarı ve anonsları anlayabilmelidir.	Sözlü <i>Mevcut bilgi bulunmamaktadır.</i>

	<p>5) Radyo, televizyon veya telefonda dile getirilen pratik materyaller içerisinde kendilerini ilgilendirecek bilgileri seçebilmelidirler. (hava durumu bülteni, trafik bilgisi, reklamlar, program anonsları gibi)</p> <p>6) kendilerine (gençlere) hitap eden röportaj ve monologların, öyküsel, edebi ve kültürel eğilimli materyallerin ana fikrini anlayabilmelidir.</p> <p>7) Son olarak, bilgilendirici televizyon programlarındaki dile getirilen ana noktaları teşhis edebilmelidir.</p> <p>4., 5., 6. maddeler söz konusu olduğunda, bahsi geçen materyaller, yapı ve kelime bakımından basit bir dil içermelidir. Konuşma tarzı, makul bir tempoda (ne çok hızlı, ne de çok yavaş) olmalı ve önemli sayılabilecek bozukluklardan, yanıltıcı gürültülerden veya belirli bölge ve aksanlarından uzak olmalıdır. Bahsi geçen materyal, kendi türünün özgün örnekleri veya gerçekçi kopyaları olmalıdır.</p> <p><u>Konuşma:</u></p> <p>8) Öğrenciler, tahmini günlük olaylara ilişkin iletişime uygun olarak, dile ait belirli yükümlülükleri yerine getirebilmelidirler. (soru sormak, bilgi vermek, araştırmak veya tercihini bildirmek gibi)</p> <p>9) Özel hayatı, çalışma/iş ve gayri resmi sosyal temasları içeren, daha az tahmin edilebilir günlük olaylara ilişkin durumlara uygun olarak dile yönelik belirli yükümlülükleri yerine getirebilmelidirler. (bilgi değiş tokuşu, hesaplama veya tarif etme gibi)</p> <p>10) İlgili dilde, diyalog yönetebilmelidirler, ve bu sayede kısıtlı olan yeterliliklerini de hesaba katarak katılımında bulunmaları oldukça etkili hale gelecektir.</p> <p>8., 9., 10. maddeler söz konusu olduğunda, kendilerinin ilgili dildeki seviyelerini göz önünde bulundurarak diğerlerinin konuşmalarını anlayabilmelidirler.</p> <p>8. ve 9. maddelere ilişkin olarak, hedef yabancı dili anadil olarak kullanan insanlara karşı kendilerini ifade ederken, deneyimleri olsun veya olmasın, bir şekilde anlaşılır olmalıdırlar.</p> <p><u>Yazma:</u></p> <p>11) Öğrenciler, kendilerini ilgilendiren konularda, bir form üzerinde en azından şu detayları doldurabilmelidirler: isim, cinsiyet, tarih, uyruk, buna benzer kimlik bilgileri ve adres.</p> <p>12) Rezervasyon yaptırmak veya turistik bilgi edinmek için sade, sıradan bir mektup, faks veya e-posta yazabilmeli ve gönderebilmelidirler.</p> <p>13) Bir toplantı düzenlemek veya iptal</p>	<p>Sözlü Olmayan <i>Mevcut bilgi bulunmamaktadır.</i></p>
--	---	--

	<p>etmek, ziyaret veya kısa teşekkür mesajları, selamlama ve iyi dilek içeren kişisel bir mektup, faks ya da e-posta yazabilmeli ve gönderebilmelidirler.</p> <p>12. ve 13. maddeler için, 8. ve 9. maddelere ilişkin nota bakınız.</p> <p>Öğrenciler, şu tür yorum stratejilerini uygulayabilmelidirler: önceki bilinenlerin (altbilgi) kullanımı, metinden anlam çıkarımı; metindeki yapıların ve dile ait olmayan bilginin kullanımı (okuma); tonlama vb. dile ait bilgilerin kullanımı (dinleme); tanımlama kullanımı, bir şeyin ne anlama geldiğini ve nasıl söylendiğini sorma (konuşma)</p> <p>Yabancı dilin yerli kullanıcılarıyla olan sözlü ve yazılı etkileşimlerinde, duruma uygun kalıplar kullanabilmelidirler.</p> <p>MAVO C ve D (2) Becerilerin önceliğine dair mevcut referans bulunmamaktadır.</p> <p>Bu aşama sonunda gerçekleştirilmiş olması gereken hedefler, temel ortaöğretiminkilerle (basisvorming) büyük ölçüde benzerlik göstermektedir. Fakat gene de bir takım küçük farklılıklar mevcuttur: öğrenciler, metin yazarının hedeflerine, kavramlarına veya ne hissettiklerine dair sonuçlar çıkarabilmelidir. (okuma) ; bir diyalogun temelindeki anlamdan yola çıkarak metnin devamını sezinleyebilmelidir (dinleme) ; kültürel farklılıklardan kaynaklanan yanlış anlamaları çözümlayebilmelidirler. (konuşma)</p> <p>Bu hedefleri gerçekleştirmek için kullanılan maddeler arasında (sözlü veya yazılı materyaller) az da olsa farklılıklar bulunmaktadır. Fakat yine de, hedef dille bağlantılı olan ülke ve kültürlerle yönelik belli bir bilgi birikimi gerektiriyor olabilirler.</p> <p>Sözlü Olmayan Öğrenciler, sözlü olmayan bilgiyi kullanabilmelidirler.(el, kol hareketleri vb.)</p>	
<p>Dilbilgisine İlişkin Beklentiler</p>	<p>Telaffuz 8. ve 9. maddelere ilişkin yükümlülükleri yerine getirmek, telaffuza dair belli bir yeterlilik derecesini işaret eder.</p> <p>Dilbilgisi 8. ve 9. maddelere ilişkin yükümlülükleri yerine getirmek, ifadeye özgü belli bir yeterlilik derecesini işaret eder, fakat bu, etkili iletişimi engelleyecek dilbilgisi</p>	<p>Telaffuz <i>Mevcut bilgi bulunmamaktadır</i></p> <p>Dilbilgisi <i>Mevcut bilgi bulunmamaktadır</i></p>

	<p>hatalarından kaçınmayı gerektirmez.</p> <p>Kelime Bilgisi 8. ve 9. maddelere ilişkin yükümlülükleri yerine getirmek, kelime seçimine dair belli bir yeterlilik derecesini işaret eder.</p> <p>Dile Yansımalar <i>Mevcut bilgi bulunmamaktadır</i></p>	<p>Kelime Bilgisi <i>Mevcut bilgi bulunmamaktadır</i></p> <p>Dile Yansımalar <i>Mevcut bilgi bulunmamaktadır</i></p>
Sosyo-Kültürel Beklentiler	<p>Hedef Kültür Öğrenimi Basisvorming İnsanlar arasındaki farklı kültürleri ayırt etmek ve değinmek. Yabancı dili kullanmada, ilgili ülkelerin kendine özgü karakter veya atmosfere karşı bir anlayış/kavrayış içinde olduklarını göstermelidirler. Bu ülkelerin hangileri olduğunu ve onlara özgü kültürel değerleri bilmelidirler.</p> <p>MAVO C ve D Adaylar, ülke ve nüfusuna ait bilgi birikimlerini, ilgili dilbilimsel bölgeye özgü kültürel ifadelerin hüviyetine uygulayabilmelidirler.</p> <p>Hedef Kültürün İnsanlarını Anlamak İfade, norm ve değerlerin kültürel tarzlarına saygılı olmak</p>	<p>Hedef Kültür Öğrenimi <i>Mevcut bilgi bulunmamaktadır</i></p> <p>Hedef Kültürün İnsanlarını Anlamak <i>Mevcut bilgi bulunmamaktadır</i></p>
Bilişsel ve Duyuşsal Beklentiler	<p>Bireysel Öğrenmeyi Teşvik Etmek Öğrenme sürecinin kendisine yansıtılmak için öğrenmek. Bilgi araştırır ve edinirken, sözlük, dilbilgisi kitapları, uygun yabancı dil kaynakları ve elektronik ve geleneksel bilgi sistemlerini kullanabilmelidirler.</p> <p>Kişilik Gelişimini Teşvik Etmek Modern yabancı dil kullanımı alanında herhangi birinin kişisel yeteneklerine karşı anlayış /anlayış edinmek.</p>	<p>Bireysel Öğrenmeyi Teşvik Etmek <i>Mevcut bilgi bulunmamaktadır.</i></p> <p>Kişilik Gelişimini Teşvik Etmek <i>Mevcut bilgi bulunmamaktadır.</i></p>

İSVEÇ

İlköğretim ve Ortaöğretim

I. Programın Temel Nitelikleri

1. Doküman Başlığı ve Referans Yılı (ve daha başka yeni basım)	<ul style="list-style-type: none"> Zorunlu eğitim, okul öncesi sınıfı ve okul sonrası sınıfı müfredat programı Zorunlu eğitim programı: Bu dokümanın özel bölümleri B ve C başlıkları altında ele alınmıştır. (İkinci ve üçüncü yabancı diller) (İngilizce)¹
--	---

2. İlgili sene, kademe veya seviyeler	7-16 yaş aralığındaki öğrenciler. Dokuz yıllık zorunlu eğitimin tamamı için geçerli olan genel hedef/içerikler açık ve net olarak belirtilmektedir. Ayrılmış hedefler; İngilizce baz alındığında beşinci ve dokuzuncu yıl sonları için; ikinci ve üçüncü yabancı diller baz alındığında ise dokuzuncu yıl sonu için düzenlenmiştir.
3. İlgili yabancı diller	İngilizce için bir adet öğretim programı; ikinci ve üçüncü yabancı diller için de bir adet program bulunmaktadır.

(¹) Program, ilk kez 1995-96'da 1-7. senelere; 96-97'de 8. seneye, ve 97-98'de 9. seneye uygulanmıştır. Düzenli olarak küçük düzeltmeler yapılmıştır.

II. İçerik

Hedef/İçerikler		Metodoloji
Genel Hususlar	<p>İngilizce: İngilizce öğretimi; öğrencilerin, İngilizce'nin bir iletişim aracı olarak kullanıldığı farklı ortamlarda işlevde bulunabilecekleri dil becerilerini, ve ilgili sosyal, kültürel bilgiyi geliştirmeyi hedefler.</p> <p>İkinci ve Üçüncü Diller: Yabancı dil öğretimi, bahsi geçen dillerde öğrencilerin konuşabilmeleri ve yazabilmeleri için gerekli olan bilgiyi vermeyi hedefler. Ayrıca, hedef dilin kullanıldığı ülkeye ait hayat şartları, düşünce şekilleri, gelenekler ve kültürü de geniş bir perspektifte sunmalıdır.</p>	<p>Öğrenciler arasındaki dil ve sosyal iletişim önemli bir yere sahiptir. İlgili çekici materyaller kadar, hayal gücü ve oyun da öğretimin önemli unsurlarıdır.</p> <p><u>Öğrenci Hataları:</u> <i>Mevcut bilgi bulunmamaktadır.</i></p> <p><u>Anadil Kullanımı:</u> <i>Mevcut bilgi bulunmamaktadır.</i></p>
İletişimle İlgili Beklentiler	<p>Sözlü Sözlü veya yazılı ifadelerle, üretim veya anlamaya yönelik öncelik belirtilmemiştir.</p> <p><u>Dinleme ve Konuşma</u> Öğrenciler, yabancı dilde diyaloglar başlatmalı ve rol almalı, kendi görüşlerini tarif ve ifade etmeli, ve çevrelerindeki kişilerle ve dünyayla ilişki kurma yeteneklerini geliştirmelidirler. Konuşulan dilin farklı biçimlerini anlamak ve bu dilin sosyal ve bölgesel çeşitlerinin farkına varmak.</p> <p>İngilizce: Öğrenciler, tartışmalarda rol almalı, diğerlerinin görüşlerine karşılık vermeli, İngilizce'yi kullanma becerilerini geliştirmelidirler.</p> <p><u>5. yıl sonunda gerçekleştirilmiş olması gereken hedefler</u></p> <p>İngilizce: Açık ve basit</p>	<p>Sözlü Materyaller: Resim, şarkı, müzik (içerik öğrenciler için anlamlı, ilginç ve konuyla ilgili olmalıdır.)</p> <p>Dil Öğretimine İlişkin Tavsiyeler: İsveçli öğrenciler, İngilizce'yle okul çağından önce tanışmaktadırlar. (İngilizce içerikli TV programlarının çok olması vb.) Bu nedenle, ilk aşamalarda öğrencilerin okul dışındaki dünyaya ilgi ve meraklarının çekilmesi gereklidir.</p>
İletişimle İlgili Beklentiler		

<p>İletişimle İlgili Beklentiler</p>	<p>konuşmaları anlama yeteneği, ve basit diyaloglarda rol alma.</p> <p><u>9. yıl sonunda gerçekleştirilmiş olması gereken hedefler</u></p> <p>İngilizce ve İkinci Dil: Öğrenciler; duydukları, okudukları veya tecrübe ettikleri bir şeyi sade bir dille tarif edebilmeliler. Günlük konuları içeren diyaloglarda da (İngilizce'de aktif bir şekilde) rol alabilecek yeterlilikte olmalılar.</p> <p>İkinci ve Üçüncü Diller: Açık ve net bir şekilde sadeleştirilmiş, basit dilin, standardın içeriğini anlamak (Üçüncü dilde)</p> <p>İngilizce: Standart Amerikan ve İngiliz konuşma şeklini anlamak</p> <p>Üçüncü Dil: Öğrenciler, günlük konuları içeren diyaloglarda cevap verebilmeli ve basit sorular sorabilmeli, ve gerek kendileri, gerekse içinde buldukları durum hakkında basitçe konuşabilmelidirler.</p> <p><u>Okuma ve Yazma</u></p> <p>İleri düzeydeki bireysel okumaya yönelik bir uyarıcı olarak, gerçekçi ve hayal ürünü (İngilizce'de edebi parçaların da) okuma parçalarının içeriğini okumak ve anlamak.</p> <p>İngilizce, İkinci ve Üçüncü Diller: Öğrenciler, deneyim ve düşüncelerini yazarak ifade etmeye alışkın hale gelmelidirler. Buna bağlı olarak, yazma becerileri, dil kullanımını kuvvetlendirmek ve geliştirmek adına, kendiliğinden bir araç haline gelecektir.</p> <p>İngilizce: Kendi ilgi alanlarını içeren konuları ve proje çalışmalarını olduğu kadar, diğer okul dersleriyle ilgili İngilizce okuma parçalarını da okumaya alışkın hale gelmelidirler. Açıkça ve doğru bir şekilde kendilerini ifade edebilmelidirler.</p> <p><u>5. yıl sonunda gerçekleştirilmiş olması gereken hedefler</u></p> <p>İngilizce: Öğrenciler, basit öykü ve betimlemeleri okuyabilmeli ve anlayabilmeli, basit iletilerde de anlaşılabilir olmalıdırlar.</p> <p><u>9. yıl sonunda gerçekleştirilmiş olması gereken hedefler</u></p> <p>İngilizce, İkinci ve Üçüncü Diller: Öğrenciler, yazmada kendilerini basitçe ifade</p>	<p>Sözlü Olmayan Mevcut bilgi bulunmamaktadır.</p>
---	---	---

	<p>edebilmelidirler.</p> <p>İngilizce ve İkinci Dil: Öykü ve betimlemelerin içeriğini (<u>İkinci dilde</u> ana temayı) okuyabilmeli ve anlayabilmeli; bir okuma parçasındaki (<u>ikinci dilde</u>, basit bir parçadaki) gerçekleri ayırt edebilmeliler.</p> <p>Üçüncü Dil: Öykü ve betimsel materyallerin, kısa ve basit okuma parçalarını gerçek/önemli noktalarını okuyabilmeli ve anlayabilmeliler.</p> <p>Sözlü Olmayan <i>Mevcut bilgi bulunmamaktadır.</i></p>	
Dilbilgisine İlişkin Beklentiler	<p>Telaffuz <i>Mevcut bilgi bulunmamaktadır.</i></p> <p>Dilbilgisi <i>Mevcut bilgi bulunmamaktadır.</i></p> <p>Lexis (!) <i>Mevcut bilgi bulunmamaktadır.</i></p> <p>Dile Yansımalar Daha büyük varyasyonlar ve resmi etkinlik terimleri doğrultusunda analiz etmeyi, anlamayı ve dil kullanımını geliştirmeyi öğrenmek.</p>	<p>Telaffuz Dil öğretimine ilişkin tavsiyeler: Öğrencilerin telaffuzları (sesler, vurgu, tonlama ve ritim) daha ilk aşamalarda saptanır ve daha sonraki tüm eğitim hayatı boyunca dikkate alınır. Ve bu, her şeyden önce dinleme ve taklit etme aracılığıyla geliştirilir.</p> <p>Dilbilgisi Dil Öğretimine İlişkin Tavsiyeler: Öğrenciler büyüdükçe ve olgunlaştıkça dilbilgisine ilişkin yapılara ve resmi dil eğitimine daha çok önem verilir. Ve farklı dilbilgisi yapıları kullanarak kendilerini ifade etmelerine olanak tanınır.</p> <p>Lexis (!) <i>Mevcut bilgi bulunmamaktadır.</i></p> <p>Dile Yansımalar <i>Mevcut bilgi bulunmamaktadır.</i></p>
Sosyo-Kültürel Beklentiler	<p>Hedef Kültür Öğrenimi İngilizce, İkinci ve Üçüncü Diller: Hedef dilin konuşulduğu ülkelere ait kültürel ve sosyal hayatı anlamak ve bunlar hakkında bilgi edinmek; İsveç'teki bunlarla eşdeğer şartlar arasında bir karşılaştırma yapmayı ve bunu tanımlamayı öğrenmek.</p> <p>İkinci ve Üçüncü Diller: Farklı dil alanları içerisindeki bölgesel ve sosyal farklılıklarla tanışık olmak.</p> <p><u>5. yıl sonunda gerçekleştirilmiş olması gereken hedefler</u> İngilizce konuşulan ülkelerdeki yaşam şartları hakkında genel bilgi sahibi olmak. (İngilizce) <u>9. yıl sonunda gerçekleştirilmiş olması gereken hedefler</u> İngilizce, İkinci ve Üçüncü Diller: Bahsi</p>	<p>Hedef Kültür Öğrenimi <i>Mevcut bilgi bulunmamaktadır.</i></p> <p>Hedef Kültürün İnsanlarını Anlamak</p>

	geçen dillerin konuşulduğu ülkelere ait sosyal, kültürel şartların ve yaşam çeşitlerinin İngilizce 'de genel hatlarıyla; ikinci ve üçüncü dillerde de biraz olsun bilinmesi. Hedef Kültürün İnsanlarını Anlamak <i>Mevcut bilgi bulunmamaktadır.</i>	<i>Mevcut bilgi bulunmamaktadır.</i>
Bilişsel ve Duyuşsal Beklentiler	Bireysel Öğrenmeyi Teşvik Etmek Öğrenciler, hem İngilizce 'de, hem de ikinci ve üçüncü dillerde sözlük, referans çalışmaları ve dilbilgisi kitaplarının yardımcı olarak kullanımına; yazma, bilgi arama ve ifade etmek için de bilgisayar kullanımına alışkın hale gelmelidirler. İngilizce: Kendi dil öğrenimleri için sorumluluk almaya alışkın hale gelmelidirler. İkinci ve Üçüncü Diller: Kendilerine özgü dil öğrenimi anlayışını edinmeli ve bilgiye dayanarak, bağımsız çalışma ve kişisel sorumluluğu üzerine alma yetilerini geliştirmelidirler. <u>9. yıl sonunda gerçekleştirilmiş olması gereken hedefler</u> İngilizce, İkinci ve Üçüncü Diller: Öğrenciler, öğrenmeye yardımcı olarak sözlük ve dilbilgisi kitapları kullanmaya alışkın hale gelmelidirler. Kişilik Gelişimini Teşvik Etmek İngilizce, İkinci ve Üçüncü Diller: İngilizce baz alındığında, öğrenciler iletişim kurmaları gereken her durumda dili kullanma becerilerine yönelik olarak kendilerine güven duymalıdır; ikinci ve üçüncü dillerde ise kendilerine duydukları bu güveni geliştirebilmelidirler.	Bireysel Öğrenmeyi Teşvik Etmek <i>Mevcut bilgi bulunmamaktadır.</i> Kişilik Gelişimini Teşvik Etmek <i>Mevcut bilgi bulunmamaktadır.</i>
Bilişsel ve Duyuşsal Beklentiler		

İTALYA İLKÖĞRETİM

I. Programın Temel Nitelikleri

1. Doküman Başlığı ve Referans Yılı (ve daha başka yeni basım)	12 Şubat 1985 tarih ve 104 numaralı yeni ilköğretim eğitim programının kabulüne dair Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi.
2. İlgili sene, kademe veya seviyeler	7/8-11 yaş aralığındaki öğrenciler . Hedef/İçerikler bütün ilköğretim düzeyine hitap eder.
3. İlgili yabancı diller	Program, yürürlükte olan bütün yabancı dil programlarıyla

aynıdır.

II. İçerik

Hedef / İçerikler	Metodoloji
Genel Hususlar <p>Öğrencilerin kavramasını tetikleyecek araçlar vasıtasıyla bilişsel gelişimlerini zenginleştirmelerine yardımcı olmak. Kendi dillerinden başka bir dilde, diğer insanlarla iletişim kurmalarına imkan sağlamak. Öğrencileri, dil aracılığıyla diğer kültür ve insanlarla tanıştırmak.</p>	Öğrenci Hataları: <i>Mevcut bilgi bulunmamaktadır.</i> Anadil Kullanımı: <i>Mevcut bilgi bulunmamaktadır.</i>
İletişimle İlgili Beklentiler <p>Sözlü Sözlü iletişime öncelik verilmiştir. Üretim(yazma) veya anlamaya dair herhangi bir öncelik belirtilmemiştir. Yabancı dilde basit diyaloglar kurabilme ve günlük yaşamdan alınmış gerçek deneyimler içeren kısa metin okuyabilme yeteneği. Dinleme: Öğrencilerin, verilmek istenen mesajı anlayabilme yetisinin geliştirilmesi.</p> <p>Konuşma: Verilmek istenen mesaja doğru olarak karşılık vermek.</p> <p>Okuma: Yazılı dildeki çok basit örnekleri anlayabilmek.</p> <p>Yazma: Basit yazılı metinler oluşturabilmek.</p> <p>Sözlü Olmayan <i>Mevcut bilgi bulunmamaktadır.</i></p>	Sözlü İlk önce sözlü/ağızsız öğretime odaklanmak ve daha sonra yavaş yavaş yazılı dile yönelmek. (Hem anlamaya hem de üretime yönelik olarak) Dinleme: Aktiviteler: Hedef dilde dinleme yapmak; bireysel ve grup çalışmaları. Materyaller: Ses ve video kasetleri, poster, çizim, maske, kukla kullanımı. Dil Öğretimine İlişkin Tavsiyeler: Dinleme ve konuşma beraber geliştirilmelidir. Konuşma: Aktiviteler: Diyalog, görsel – işitsel çağrışımlar (resim – kelime – cümle); deyim, ilkokul şarkıları veya tekerlemelerin ezberlenmesi. Materyaller: Ses ve video kasetler Dil Öğretimine İlişkin Tavsiyeler: Dinleme ve konuşma beraber geliştirilmelidir. Okuma: Aktiviteler: Basit metinleri okumak. Materyaller: Posterler, çizimler Dil Öğretimine İlişkin Tavsiyeler: Sık sık duraklamak ve metne geri dönmek. Yazma: Aktiviteler: Mektup yazmak. Materyaller: Posterler, çizimler. Dil Öğretimine İlişkin Tavsiyeler: Öğrenciler yazmaya zorlanmamalıdır. <p>Sözlü Olmayan <i>Mevcut bilgi bulunmamaktadır.</i></p>
Dilbilgisine İlişkin Beklentiler	Telaffuz <i>Mevcut bilgi bulunmamaktadır</i> Telaffuz Aktiviteler: Bireysel oyunlar ve grup oyunları Materyaller: Posterler, çizimler,

	<p>Dilbilgisi <i>Mevcut bilgi bulunmamaktadır</i></p> <p>Kelime Bilgisi Sınıflandırmada, kelime bilgisine yönelik bütün alanlardan bahsedilmiştir.</p> <p>Dile Yansımalar Daha sonraki öğrenme aşamalarında, öğrenciler basit, dilbilimsel fikirler ifade edebilirler, ve bu sayede, kullandıkları yabancı dilin İtalyanca ile olan benzerlik ve farklılıklarını keşfederler.</p>	<p>maskeler, kuklalar,teyp, ses ve video kasetler</p> <p>Dil Öğretimine İlişkin Tavsiyeler: fonolojik yapılara yönelik olarak doğal öğrenmeyi teşvik etmek</p> <p>Dilbilgisi Aktiviteler: Bireysel oyunlar ve grup oyunları Materyaller: Posterler, çizimler, kuklalar, maskeler</p> <p>Dil Öğretimine İlişkin Tavsiyeler: Dilbilimsel unsurlar dolaylı olarak ele alınır. Morfo-sentaktik (biçim/söz bilimsel) yapılara yönelik olarak doğal öğrenmeyi teşvik etmek, ve bir sonraki aşama olan, bu tür yapılara yönelik analitik-çözümlemeli öğrenmeye yönelmeyi sağlamak (hazırlamak)</p> <p>Kelime Bilgisi Aktiviteler: Dinleme, diyaloglar, görsel-işitsel çağrışımlar (hayal/imge, kelime, cümle); deyim, ilkokul şarkıları ve tekerleme ezberi; bireysel oyunlar ve grup oyunları. Materyaller: Posterler, çizimler, maskeler, kuklalar</p> <p>Dil Öğretimine İlişkin Tavsiyeler: kelime bilgisine ilişkin unsurlar, karışık yapılar içerisinde çeşitlendirmek üzere kesin, bağımsız olarak edinmek; bu unsurlar keşfedilmeli ve kullanılmalıdır. Ve gene bu yapılara ilişkin doğal öğrenmeyi teşvik etmek ve bir sonraki aşama olan, bu tür yapılara yönelik analitik öğrenmeye yönelmeyi sağlamak (hazırlamak).</p> <p>Dile Yansımalar Dil Öğretimine İlişkin Tavsiyeler: Öğrencilerin, İtalyanca'yı karşılaştırabilecekleri veya farklılıkları ortaya koyabilecekleri durumlar yaratmak.</p>
<p>Sosyo-Kültürel Beklentiler</p>	<p>Hedef Kültür Öğrenimi <i>Mevcut bilgi bulunmamaktadır.</i></p> <p>Hedef Kültürün İnsanlarını Anlamak Öğrencilerin, diğer kültürleri ve insanları anlamaları için dili bir araç olarak kullanmak.</p>	<p>Hedef Kültür Öğrenimi <i>Mevcut bilgi bulunmamaktadır.</i></p> <p>Hedef Kültürün İnsanlarını Anlamak Aktiviteler: Oyunlar ve şarkılar Materyaller: Otantik (gerçek) materyaller Dil Öğretimine İlişkin Tavsiyeler: Piyes, ve bu yöndeki müzikal karakterleri kullanmak; diğer ülke çocuklarıyla mektup arkadaşlığı</p>

		kurmaları da tavsiye edilmektedir.
Bilişsel ve Duyuşsal Beklentiler	<p>Bireysel Öğrenmeyi Teşvik Etmek <i>Mevcut bilgi bulunmamaktadır.</i></p> <p>Kişilik Gelişimini Teşvik Etmek <i>Mevcut bilgi bulunmamaktadır.</i></p>	<p>Bireysel Öğrenmeyi Teşvik Etmek Dil Öğretimine İlişkin Tavsiyeler: Öğrencilere, bilgilerini örgütleme yollarını göstererek, bilişsel gelişimlerini ilerletmek.</p> <p>Kişilik Gelişimini Teşvik Etmek <i>Mevcut bilgi bulunmamaktadır.</i></p>

İTALYA ORTAÖĞRETİM

I. Programın Temel Nitelikleri

1. Doküman Başlığı ve Referans Yılı (ve daha başka yeni basım)	9 Şubat 1979 tarihli, devlet okulu eğitim programı, ders saatleri ve sınavlarına ilişkin Bakanlık Kararnamesi
2. İlgili sene, kademe veya seviyeler	11-14 yaş aralığındaki öğrenciler Hedef/İçerikler bütün ortaöğretim düzeyine hitap eder.
3. İlgili yabancı diller	Program, yürürlükteki bütün yabancı dil programlarıyla aynıdır.

II. İçerik

	Hedef / İçerikler	Metodoloji
Genel Hususlar	Yabancı dilin amacı, öğrencilerin iletişimde bulunma ve kendilerini ifade etme yeteneklerini, özellikle İtalyan geleneklerine uygun olarak ilerletmektir. Yabancı dil, ayrıca öğrencilerin diğer canlılara yönelik hassasiyetlerini içeren sosyal ve kültürel ufuklarını genişletmelerine yardımcı olur. Ve bu durum da, dile ait bilgi birikimi ve İtalya'dan farklı olan tarihi, sosyo-kültürel hakikatler arasında oluşturulacak bağ sayesinde gerçekleştirilebilir.	Öğretmenlere, müfredat programını, iletişim fonksiyonlarıyla ilgili kriterlere dayandırılmış ünitelere bölmeleri, ve üç senelik bu zaman diliminde kullanacakları materyali, "sarmal eğitim" prensiplerine uygun olarak yaymaları tavsiye edilir. <u>Öğrenci Hataları:</u> <i>Mevcut bilgi bulunmamaktadır.</i> <u>Anadil Kullanımı:</u> <i>Mevcut bilgi bulunmamaktadır.</i>
İletişimle İlgili Beklentiler	<p>Sözlü Sözlü iletişim, yazılı dilden önce gelir. Öncelikle, sözlü iletişime yönelik modellerin anlaşılması ve doğru şekilde kullanılması edinilir, daha sonra yazılı ifadeler gelir. Üretim veya anlamaya dair herhangi bir öncelik belirtilmemiştir.</p> <p><u>Dinleme:</u> Günlük hayatta kullanılan en genel sözlü ifadeleri anlama yeteneğinin yavaş yavaş geliştirilmesi.</p>	<p>Sözlü Müfredat programına göre, ilk ve öncelikli olarak, dinleme ve konuşma becerilerinin birbirinden ayrı (ses kayıtları, sözlü betimlemeler, deneyim veya düşüncelerin dinlenmesi ve anlaşılması) ya da içeriğe bağlı olarak beraberce (birlikte) öğretilmesi hedeflenmelidir.</p> <p><u>Dinleme:</u> Aktiviteler: Kısa metin ve diyaloglar</p>

	<p>Konuşma:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Günlük bilgiye yönelik sözlü iletişim • Yer, nesne veya kişileri sözlü olarak ifade etmek • Daha önce yazılı metinlerde geçmemiş bir diyalogda rol alabilmek • Günlük hayatta kullanılan sözlü iletişime ait genel ifadeleri anlayabilmek ve üretim yapabilmek <p>Okuma:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kısa, faydalanılabilir öykü ve bilgilendirici metinleri okumak ve anlamak • Dil öğretiminin tartışıldığı ülkelerden haberler ileten metinleri okumaya (yoğun ve kapsamlı bir şekilde) teşvik etmek • Edebi metinlere karşı ilgi uyandırmak için şiir okumaya teşvik etmek <p>Yazma:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Günlük hayattan alınan konular vasıtasıyla yazılı dili tanıtmak <p>Sözlü Olmayan <i>Mevcut bilgi bulunmamaktadır.</i></p>	<p>dinlemek; sözlü model ve kaydedilmiş metinleri dinlemek ve anlayabilmek</p> <p>Materyaller: Her çeşit görsel – işitsel destek</p> <p>Dil Öğretimine İlişkin Tavsiyeler: Öğretmenler, tecrit edilmiş kelime veya deyimlerden ziyade, iletişimsel durumlar içeren daha geniş ve önemli içerikler kullanmalıdırlar.</p> <p>Konuşma:</p> <p>Aktiviteler: Günlük bilgi içeren sözlü iletişim; yer, nesne ve kişileri sözlü olarak tanımlamak.</p> <p>Materyaller: Her çeşit görsel – işitsel destek</p> <p>Dil Öğretimine İlişkin Tavsiyeler: Öğretmenler, öğrencileri gerçek iletişim durumlarında kullanılan bir dil içeren alıştırmalarla desteklemelidir.</p> <p>Okuma:</p> <p>Aktiviteler: Karmaşıklığı yavaş yavaş artan metinler okumak; mektupları anlamak</p> <p>Materyaller: Güncel yaşamdan konular içeren metinler; öykü ve bilgilendirici metinler, şiir, reklam, magazin, gazete</p> <p>Dil Öğretimine İlişkin Tavsiyeler: Okuma becerisi, öğrencilere rehber eşliğinde yazma imkanı verilerek yavaş yavaş aşılmalıdır.</p> <p>Yazma:</p> <p>Aktiviteler: İleri kopyalama ve dikte alıştırmaları; yer, nesne ve kişileri tanımlamak, mektup yazmak; anket doldurmak, metni diyaloga çevirmek vb.</p> <p>Materyaller: Günlük yaşamdan konular içeren metinler; çağdaş yabancı dil, şiir, reklam, magazin, gazeteler.</p> <p>Dil Öğretimine İlişkin Tavsiyeler: Yazılı dile yönelmeden önce öğrencilerin, sözlü (sözel) modelleri doğru olarak anlamaları ve kullanmaları gerekmektedir. Öğretmenlere, iletişimsel durumlarda geçerli olan bir dilin kullanıldığı yazma stratejileri kullanmaları önerilir.</p> <p>Sözlü Olmayan <i>Mevcut bilgi bulunmamaktadır.</i></p>
--	---	--

<p>Dilbilgisine İlişkin Beklentiler</p>	<p>Telaffuz <i>Mevcut bilgi bulunmamaktadır</i></p> <p>Dilbilgisi Tam dilbilgisi: İletişim içerisinde dili somut bir şekilde kullanmak.</p> <p>Kelime Bilgisi Sınıflandırmada, kelime bilgisine yönelik bütün alanlardan bahsedilmiştir.</p> <p>Dile Yansımalar Yabancı dilin İtalyanca ile olan benzerlik ve farklılıklarını ortaya koyacak yolların keşfedilmesi.</p>	<p>Telaffuz Aktiviteler: Diyalog içerisindeki küresel, fonolojik beklentilerin iletişim muhtevasının uygulandığı alıştırmalar. Telaffuzun, ayrı bir konu olarak değil, tüm dil – öğrenme sürecinin bir parçası olarak edinilmesi (kavrama ve telaffuz etme açısından) Materyaller: Her çeşit görsel – işitsel desteğin düzenli kullanımı.</p> <p>Dilbilgisi Aktiviteler: Diyalog içerisindeki küresel, Morfo-sentaktik (biçim-söz bilimsel) beklentilerin ve iletişimin uygulandığı alıştırmalar. Materyaller: Her çeşit görsel – işitsel desteğin düzenli kullanımı. Dil Öğretimine İlişkin Tavsiyeler: Yabancı dil öğretmeni ve İtalyanca öğretmeninin, kendi derslerinde kullanacakları dilbilgisi terminolojisi üzerinde bir görüş birliğine varmaları önerilir.</p> <p>Kelime Bilgisi Aktiviteler: Diyalog içerisindeki küresel, anlama yönelik beklentilerin ve iletişimin uygulandığı alıştırmalar. Materyaller: Her çeşit görsel – işitsel desteğin düzenli kullanımı.</p> <p>Dile Yansımalar Dil Öğretimine İlişkin Tavsiyeler: Yabancı dile olan yansıma, sadece morfo-sentaktik (biçim/söz bilimsel) değil, anlamsal ve iletişimsel elementleri de içermelidir.</p>
<p>Sosyo-Kültürel Beklentiler</p>	<p>Hedef Kültür Öğrenimi Hedef dilin kullanıldığı ülkeye ait sosyal ve kültürel açıdan bilgi edinmek. Bu durum, ülkenin tarihi ve coğrafi özelliklerinin yanı sıra, sosyo-kültürel değerlerine ve geleneklerine karşı bir algı uyandırmakla gerçekleştirilebilir.</p> <p>Hedef Kültürün İnsanlarını Anlamak Öğrenciler, yabancı dil üzerinde çalışarak, diğer insanlara saygı duymayı, ve bu dilin konuşulduğu ülkedeki sosyo-kültürel değerleri ve gelenekleri anlamayı öğrenirler.</p>	<p>Hedef Kültür Öğrenimi Materyaller: Hedef dilin kullanıldığı ülkedeki güncel olayları ve günlük yaşamı yansıtacak otantik (gerçek) materyal. Dil Öğretimine İlişkin Tavsiyeler: Öğretmenler, öğrencileri, kendi toplum ve kültürlerindeki gerçekliklerle diğer ülkeye ait gerçeklikleri karşılaştırmaya teşvik etmelidir.</p> <p>Hedef Kültürün İnsanlarını Anlamak Dil Öğretimine İlişkin Tavsiyeler: Öğretmenler, öğrencileri, kendi toplum ve kültürlerindeki gerçekliklerle diğer ülkeye ait gerçeklikleri karşılaştırmaya teşvik etmelidir.</p>

Bilişsel ve Duyuşsal Beklentiler	Bireysel Öğrenmeyi Teşvik Etmek <i>Mevcut bilgi bulunmamaktadır.</i>	Bireysel Öğrenmeyi Teşvik Etmek <i>Mevcut bilgi bulunmamaktadır.</i>
	Kişilik Gelişimini Teşvik Etmek <i>Mevcut bilgi bulunmamaktadır.</i>	Kişilik Gelişimini Teşvik Etmek <i>Mevcut bilgi bulunmamaktadır.</i>

**MACARİSTAN
İLK VE ORTAÖĞRETİM**

I. Programın Temel Nitelikleri

1. Doküman Başlığı ve Referans Yılı (ve daha başka yeni basım)	Macaristan Cumhuriyeti Halk Eğitim Yasası, Ulusal Çekirdek Programı ⁽¹⁾ ⁽²⁾ . Ulusal Çekirdek Programı, Hükümet Kararnamesi esasında yayınlanmıştır. No. 130/1995 (26 Ekim 1995)
2. İlgili sene, kademe veya seviyeler	6-16 yaş aralığındaki öğrenciler Her kültürel alana ait zorunlu minimum gereksinimlere ilişkin hedef/içerikler 6. – 8. ve 10. senelerin sonunda ayrıca verilmiştir.
3. İlgili yabancı diller	Program, yürürlükteki bütün yabancı dil programlarıyla aynıdır.

⁽¹⁾ 1998/99 okul yılı 1. ve 7. sınıflar, bu programın uygulandığı ilk seneydi.

⁽²⁾ Ulusal Çekirdek Programı, her çeşit okul için ortak ve zorunlu bir programdır.

II. İçerik

Hedef / İçerikler		Metodoloji
Genel Hususlar	<u>6. sene:</u> Öğrenciler, yakın çevrelerinden bilgi sağlayabilmeliler. Kendilerini, anadillerinde olduğu gibi yabancı dillerde de ifade edebileceklerinin farkına varmalıdırlar. <u>10. sene:</u> Öğrenciler, bahsi geçen dili günlük iletişimde kullanabilmeliler.	Bu hedefleri gerçekleştirirken, öğretmenler, her seviye için planlanmış çalışmalarında önemli değişiklikler yapmak zorunda kalsalar bile, gene de esnek ve farklı ihtiyaçlara cevap verebilecek uyum sağlama sürecine hazır olmalıdırlar. <u>Öğrenci Hataları:</u> <i>Mevcut bilgi bulunmamaktadır.</i> <u>Anadil Kullanımı:</u> <i>Mevcut bilgi bulunmamaktadır.</i>
İletişimle İlgili Beklentiler	Sözlü Sözlü, yazılı veya üretim, girdi becerilerine dair herhangi bir öncelik belirtilmemiştir. Dinleme <u>6. yılın sonunda:</u> <ul style="list-style-type: none"> • Öğrenciler, öğrenmiş oldukları kelime, ifade ve sade cümleleri tanıyabilmeli ve anlayabilmeliler. • Öğretmenin basit talimatlarını anlamalı ve yerine 	Sözlü <i>Mevcut bilgi bulunmamaktadır.</i>

	<p>getirebilmeliler.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Öğretim materyaline dayanan soruları olduğu kadar gerçek yaşamlarına ilişkin basit soruları da anlayabilmeli ve cevap verebilmeliler. <p><u>8. yılın sonunda:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Öğrenciler, öğretmenin öğretim materyaline ilişkin yabancı dildeki basit açıklamalarını anlayabilmeliler. • Bir önceki aşamada sözü geçen sorulardan ziyade, daha karışık veya değişik soruları anlamalı ve cevap vermelidirler. • Bir metin içerisindeki önemli bilgiyi teşhis edebilmeli ve bu bilginin kendileri için var olan önemini bulabilmeliler. <p><u>10. yılın sonunda:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Öğrenciler, yabancı dilde işlenen dersleri anlamaya çalışmalıdırlar. • Doğal konuşmaya daha yakın olan karışık söylevleri anlayabilmeliler. <p><u>Konuşma:</u></p> <p><u>6. yılın sonunda:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Gerçek (hayali olmayan) iletişimde bilgi verebilmeli ve edinebilmeliler. • Bazı şarkı ve ritimleri öğrenmeli ve dille ilgili oyunlarda rol alabilmeliler. <p><u>8. yılın sonunda:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Kişi, nesne ve yerleri basit terimlerle niteleyebilmeliler; neyi sevip neyi sevmediklerini, hoşlandıkları şeyleri ve görüşlerini ifade edebilmeli, ve diğer öğrencilere bunlar hakkında soru sorabilmeliler. • Yabancı dile ilişkin hafızalarını geliştirmek için öğrendikleri kelime ifadelerin dışında, bu dil içerisindeki daha uzun/kısa öğrenme birliklerini de ezbere öğrenmelidirler. • Kendi özel yaşamlarına veya ailelerine ve arkadaş çevrelerine ilişkin konularda basit fakat açık ve net bir şekilde konuşabilmeliler. <p><u>10. yılın sonunda:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Öğrenciler, kendi görüşlerini açık ve kesin bir dille izah edebilmeliler. • Macaristan'a gelmiş yabancı bir konuğu takdim edebilmeliler. <p><u>Okuma</u></p>	
--	--	--

	<p><u>6. yılın sonunda:</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Yazarken kullandıkları veya tanışık oldukları kelime, ifade ve basit cümleleri tanıyabilmeli ve anlayabilmeliler. Şayet gerekliyse, çabucak, sözlü veya yazılı olarak cevap verebilmeliler.• Metni yüksek sesle okuyabilmeliler. <p><u>8. yılın sonunda:</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Öğrenciler, kendi başlarına veya öğretmen yardımıyla beceri/etkinlik düzeylerine uygun olan bir metni okuyabilmeliler.• Okudukları bir metne ilişkin basit alıştırmaların altından kalkabilmeliler. <p><u>10. yılın sonunda:</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Öğrenciler, öğretmen yardımıyla, önceki aşamada bahsi geçenlere kıyasla, konu olarak daha çeşitli ve dil olarak daha karmaşık metinleri anlayabilmeli, ve bunlar üzerinde çalışabilmeliler. <p><u>Yazma:</u></p> <p><u>6. yılın sonunda:</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Öğrenciler, basit metinleri kopyalayabilmeliler.• Basit ve gerçek bilgiler içeren cümleler yazabilmeliler.• Yazmaya ilişkin olarak, ders kitaplarında geçen daha zor/kolay alıştırmaları yapabilmeliler. <p><u>8. yılın sonunda:</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Öğrenciler, çok sayıda cümle içeren basit ve açık metinler yazabilmeliler.• Neyi sevip neyi sevmediklerini, hoşlandıkları şeyleri ve görüşlerini sade bir şekilde yazıya aktarabilmeliler. Bu konular hakkında diğer insanlara soru sorabilmeliler.• Basit mektuplar yazabilmeliler.• Ders kitaplarında geçen daha basit yazma alıştırmalarını yapabilmeliler. <p><u>10. yılın sonunda:</u> bu konuya ilişkin herhangi bir minimum gereklilikten bahsedilmemiştir.</p> <p>Program içerisinde, hedeflere ilave olarak 6. 8. ve 10. yıllarda öğretilmesi gereken <u>iletimsel işlevler</u> sırasıyla verilmiştir.</p> <p>Referans olarak da <u>temel dil biçemi</u></p>	<p>Sözlü Olmayan <i>Mevcut bilgi bulunmamaktadır.</i></p>
--	--	--

	(biçimsel, biçimsel olmayan vb.) bilgisi verilmiştir. Sözlü Olmayan <i>Mevcut bilgi bulunmamaktadır.</i>	
Dilbilgisine İlişkin Beklentiler	<p>Telaffuz <u>6. yılın sonunda:</u> Öğrenciler, cümleleri, aşağı yukarı doğru kabul edilebilir bir telaffuz, tonlama, vurgu ve ritimle tekrar edebilmeli ve seslendirebilmeliler. <u>10. yılın sonunda:</u> Öğrenciler, anlaşılır bir cümle tonlaması, ritmi ve vurgusuyla konuşabilmeli ve anlaşılabilirliklerini daha yüksek seviyelere çıkarmak maksadıyla, doğru ses telaffuzunu gerçekleştirmeye gayret göstermelidirler.</p> <p>Dilbilgisi <u>6. yılın sonunda:</u> Öğrenciler yaş grubu özelliklerine uygun olarak, öğretim materyalinde sunulan dilbilgisi yapılarına aşına hale gelmelidirler. Bu yapıların biçim ve kullanılabilirliklerini derece derece farkına varmalıdırlar. <u>8. yılın sonunda:</u> <ul style="list-style-type: none"> • Öğrenciler, doğru kullanım, dilbilgisi ve içeriksel olarak uygun kullanımın giderek farkına varmalıdırlar. • Biçim, içerik ve üslup birliklerinin farkına varmalıdırlar. • Öğretmen, doğru kullanım ve akıcı konuşma gelişimi arasındaki dengeyi korumaya çalışmalıdır. <u>10. yılın sonunda:</u> Öğrenciler, öğretmen yardımıyla edindikleri bilgiyi pekiştirmeli, derinleştirmeli ve sistemleştirmelidirler. Yeni dilbilgisi yapılarına aşına hale gelmelidirler. (Daha az yeteneğe sahip öğrencilere hitap ediyor olsa da) Belirli yapıların edinilmesi sadece anlama aşamasında gereklidir. Program, bu hedeflere ilave olarak, 6. yıl (varoluş, sahiplik vb.), 8. yıl (uzamsal ve dünyevi ilişkiler, dolaylı konuşma, ve bağlamalar vb.), ve 10. yıl (dünyevi ilişkiler, mantıksal ilişkiler vb.) sonunda öğretilmiş olması gereken kavramsal alanları bildirmektedir.</p> <p>Kelime Bilgisi <u>6. yılın sonunda:</u> yakın çevre, aile ve arkadaşlar, ev, daire, günlük hayat, okul, alış-veriş, yiyecek, hava durumu ve giyim <u>8. yılın sonunda:</u> insan ilişkileri, geniş çevre, doğal çevre, okul, sağlık ve hastalık, yiyecek, ulaşım, boş zaman ve</p>	<p>Telaffuz <i>Mevcut bilgi bulunmamaktadır.</i></p> <p>Dilbilgisi <i>Mevcut bilgi bulunmamaktadır</i></p> <p>Kelime Bilgisi Aktiviteler: oyunlar Materyaller: şarkılar, ritimler</p> <p>Dile Yansımalar <i>Mevcut bilgi bulunmamaktadır</i></p>

	<p>eğlence</p> <p><u>10. yılın sonunda:</u> insanlar ve toplum, geniş çevre, çevresel koruma, okul, çalışma dünyası, sağlıklı yaşam ve beslenme, boş zaman, eğlence, kültür, bilim ve teknoloji</p> <p>Sınıflandırmada, kelime bilgisine yönelik bütün alanlardan bahsedilmiştir.</p> <p>Dile Yansımalar</p> <p>Öğrenciler, kendi anadillerini, “daha geniş sıra”nın bir parçası olarak gözlemlemeleri için, dillerin doğasına aşına hale gelmelidirler.</p> <p><u>10. yılın sonunda:</u> öğrenciler, anadilleri ve hedef dil arasındaki benzerliklerin ve farklılıkların farkına derece derece varmalıdırlar.</p>	
Sosyo-Kültürel Beklentiler	<p>Hedef Kültür Öğrenimi</p> <p><u>6. yılın sonunda:</u> öğrencilerde, diğer kültür ve insanlara yönelik olarak bir ilgi uyandırılmalıdır.</p> <p><u>10. yılın sonunda:</u> öğrencilere, hedef dilin konuşulduğu ülkeye ait kültür, uygarlık ve özel değerler tanıtılmalıdır; ve öğrenciler, bu geniş bağlamda Macar kültürünü gözlemlemelidirler.</p> <p>Hedef dile ilişkin kültürel davranış kurallarına aşına hale gelmelidirler.</p> <p>Hedef Kültürün İnsanlarını Anlamak</p> <p>Öğrenciler, genel Avrupalı değerlere ilişkin olumlu bir tutum geliştirmelidirler.</p>	<p>Hedef Kültür Öğrenimi</p> <p>Aktiviteler: hikaye uyarlama, kolay şiir analizi, şarkı öğrenmek, ünlü aileler hakkında bilgi edinimi (10. yıl)</p> <p>Materyaller: edebi ve tarihi metinler, müzik</p> <p>Hedef Kültürün İnsanlarını Anlamak</p> <p><i>Mevcut bilgi bulunmamaktadır</i></p>
Bilişsel ve Duyuşsal Beklentiler	<p>Bireysel Öğrenmeyi Teşvik Etmek</p> <p><u>6. yılın sonunda:</u> öğrenciler, yaş ve kişiliklerine uygun olarak, yabancı dil öğrenimine ilişkin farklı metotlar keşfetmeli ve bunları etkin bir şekilde kullanmaya başlamalıdırlar.</p> <p><u>8. yılın sonunda:</u> alıştırmaları yaparken, iki dilli bir sözlük (Macarca-İngilizce / İngilizce-Macarca) kullanabilmeliler.</p> <p><u>10. yılın sonunda:</u> öğrencilere, hedef dildeki etkinliklerini artırmaları ve birinci dili öğrenirken geliştirdikleri temel becerileri kullanarak ek yabancı dil edinmelerine fırsat tanınmalıdır.</p> <p>Kişilik Gelişimini Teşvik Etmek</p> <p>Öğrenciler, kendilerini yabancı dilde ifade etmekten haz duydukları için kişilikleri zenginleştirilmeli ve kendilerine olan güvenleri artırılmalıdır.</p> <p>İşbirliği yapma yeteneklerinin geliştirilmesi</p> <p><u>6. yılın sonunda:</u> öğrenciler, yabancı dilde konuşabilmelerine yönelik olarak cesaretlendirilmeli ve giderek bu cesaret</p>	<p>Bireysel Öğrenmeyi Teşvik Etmek</p> <p>Aktiviteler: kütüphane materyali biriktirmek/toplamak (10. yıl)</p> <p>Materyaller: sözlük ve öğrenmeye yardımcı diğer materyaller</p> <p>Dil Öğretimine İlişkin Tavsiyeler:</p> <p>Öğrenciler, öğretmen yardımı olmaksızın bireysel çalışma şansına sahip olmalıdırlar.</p> <p>Kişilik Gelişimini Teşvik Etmek</p> <p>Aktiviteler: çift veya grup çalışmaları, röportaj, sınıf gazetesi, radyo programı veya sahne gösterisi hazırlamak gibi pratik ödevler planlamak ve uygulamak. (10. yıl)</p>

	kuvvetlendirilmelidir.	
--	------------------------	--

**YUNANİSTAN
İLKÖĞRETİM ve ORTAÖĞRETİM**

I. Programın Temel Nitelikleri

1. Doküman Başlığı ve Referans Yılı (ve daha başka yeni basım)	İlköğretim 4. sınıf ve ortaöğretim 3. sınıf arasındaki öğrencilere İngilizce öğretimine dair kapsamlı 6 yıllık eğitim programı; 15/96 numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi, Resmi Hükümet Gazetesi. 9/18-1-96
2. İlgili sene, kademe veya seviyeler	9-15 yaş aralığındaki öğrenciler . İlköğretimin son üç yılı ve ortaöğretimin ilk üç yılına yönelik kapsamlı bir eğitim programıdır. (1)
3. İlgili yabancı diller	İngilizce

(1) Farklılıkların bulunduğu bölümler; ilköğretim için “A Devresi”, ortaöğretim için de “B Devresi” olarak gösterilmiştir.

II. İçerik

Hedef / İçerikler		Metodoloji
Genel Hususlar	Genel hedef; öğrencilerin, orta ve uzun vadede özel, okul ve sosyal hayatlarına ilişkin temel ihtiyaçlarını karşılayabilecekleri, ve gene öğrencilerin sosyal, eğitsel ve mesleki çevrelerinde kendilerine yönelik beklentilere cevap verebilecekleri İngilizce'nin kullanıldığı iletişim durumlarında rol alma becerilerinin aşama aşama geliştirilmesidir.	Çocukların sosyal ve zihinsel gelişimleri, bu yaş grubundaki öğrencilerin zihinsel, iletişimsel, sosyal kabiliyetleri, dilbilimsel ve işlevsel becerileri hakkında öğretmenlere tavsiyelerde bulunulur. <u>Hata</u> düzeltilişine, iletişim biter bitmez yer verilir. <u>Öğrencilerin anadil kullanımına</u> yönelik mevcut bilgi bulunmamaktadır.
İletişimle İlgili Beklentiler	Sözlü Yazılı veya sözlü çalışmaya yönelik herhangi bir öncelik belirtilmemiştir. Anlama ve üretim programının iki temel unsurudur. Öğrenciler, aşağıda belirtilen aktivitelere dahil edilirler: <u>Dinleme:</u> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Oldukça basit ve bilinen dilbilimsel elementler içeren çeşitli söylevlerin genel anlamını kavramak (Açıklamalar, listeler, diyaloglar, bilgi vb.) ▪ Çeşitli sözlü söylevlerde, kendilerinden istenen önemli noktaları tanımlamak ▪ Bilinmeyen kelime veya cümlelerin anlamını dilbilimsel içeriğe dayanarak çıkarım yapmak (anlamak/kavramak) <u>Konuşma:</u> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Sözlü olarak açık cevaplar vermek (A Devresi'nde); ihtiyaç duyulduğunda, işitilen veya okunan şeylere daha uzun 	Sözlü <u>Dinleme:</u> Aktiviteler: Diyalog, hikaye, şarkılar dinlemek (orijinal, uyarlanmış ve özel olarak hazırlanmış materyal) ve çeşitli alıştırma doldurmak (metinde boşluk doldurmak, şarkı içerisinde sözleri tamamlamak, doğru/yanlış vb.) veya sözlü olarak bir metni taklit etmek Materyaller: Gerçek veya uyarlanmış. B Devresi süresince, orijinal materyal miktarı yavaş yavaş artırılır. <u>Konuşma:</u> Aktiviteler: İş (proje) sunumu, rol alma, diyalog düzenleme, kendi ilgi alanlarının öğrenciler tarafından tanımı, kişisel hikaye anlatımı, oyunlarda yer alma vb.

	<p>cevaplar vermek (B Devresi'nde)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Bilgi ve gerektiğinde açıklama, detay alışverişi sağlamak ▪ Sınıf içi etkileşimde veya herhangi bir diyalogda yer almak ▪ İnsanları, yerleri, deneyimlerini, gelecekle ilgili projelerini, günlük aktivitelerini ve ilgilerini basitçe tarif etmek ▪ Bir şeyin nasıl olduğunu veya nasıl çalıştığını açıklarken, basit sözlü bilgiler vermek ▪ Soru sormak; geçmiş, gelecek ve geniş zamandaki olayları tanımlamak <p><u>Okuma:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Yazılı metinlerdeki bilinen bütün elementleri anlamak ▪ Bilinen dilbilimsel elementler ve basit cümlelerden oluşan açıklama, tanım ve daha başka bilgi çeşitlerini anlamak ▪ Bilinmeyen kelime/ cümlelerin anlamını metnin içeriğinden çıkarmak/anlamak; veya bu yazılı metinlerdeki bilinmeyen kelimelerin anlamını keşfetmek amacıyla çeşitli bilgi kaynaklarını kullanmak ▪ Broşür, dergi ve daha başka yazılı bilgi kaynaklarının içerisinde bulunabilecek çeşitli metinleri anlamak <p><u>Yazma:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Kısa cevaplar vermek (A Devresi'nde); daha uzun cevaplar vermek (B Devresi'nde) ▪ Günlük aktiviteleri, ilgileri ve projeleri hakkında yazılı kısa sunumlar yapmak ▪ Kişiler, yerler, deneyimler ve gelecek projeleri hakkında açık metinler yazmak için basit, betimleyici cümleler kullanmak ▪ Basit, sözlü açıklamalar yapmak, bir şeyin nasıl olduğunu veya çalıştığını açıklamak ▪ Fiil zamanlarındaki ince farklılıkları anladıklarının işareti olan bağlaç, zamir ve cümleler içeren, açık fakat tutarlı metinler üretmek (B Devresi) ▪ Açık makale, kişisel notlar, özel bir günlük, mektup gibi metinler üretmek 	<p><u>Okuma:</u> Materyaller: Ders kitapları, kitapların sonundaki sözlükçe, daha sonra sözlükler; açıklama, komik şeyler, şarkı sözleri, şiirler, peri masallarından bölümler, reklamlar, açık röportajlar gibi farklı çalışmalar A Devresi: Materyal, öğrencilerin sonraki aşamada karşılaşacakları farklı türdeki yazılı söylevlere aşina hale getirecek şekilde tasarlanmıştır. B Devresi: Materyal öğrencilerin giderek daha orijinal malzemelerle karşılaşacakları bir şekilde hazırlanır. (makale, bilgi materyali, komik şeyler, açıklamalar, mektuplar vb.) Başlangıçtan itibaren, öğrenciler, çeşitli aktiviteler aracılığıyla sözlük kullanmaya teşvik edilirler.</p> <p><u>Yazma:</u> Aktiviteler: Çalışma kitabı, yazma alıştırmaları için önemli bir araçtır. Tabloları doldurmak, komik pasajlar, günlük tutmak, davetiye ve basit mektuplar hazırlamak vb. gibi birçok aktivite içerir. B Devresi boyunca, öğrenciler kendileriyle yaşıt insanlarla mektuplaşmak, kendi kişisel görüşlerini ifade edecekleri proje ve makale çalışmalarını gibi daha karışık iletişimsel durumlara yönelik yazılı materyaller üretmeye teşvik edilirler.</p> <p>Sözlü Olmayan <i>Mevcut bilgi bulunmamaktadır.</i></p>
--	---	---

	<p>Sözlü Olmayan Yazılı veya sözlü bir metin içerisindeki önemli ve genel fikri anlamak amacıyla dilbilimsel ve ekstra-dilbilimsel elementleri (jest-mimikler, tonlama vb.) birleştirmek.</p>	
<p>Dilbilgisine İlişkin Beklentiler</p>	<p>Telaffuz Aşağıda listelenenleri doğru olarak ayırt etmek ve üretmek;</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ İzole edilmiş (ayrıştırılmış) gruplandırılmış fonemler, hem izolasyon, hem de cümle içerisinde kelimeyi oluşturan sesler. ▪ Bilgi, vurguyu belirtmek için kelime ve cümle vurgusunun önemi ▪ Grafem (yazı bilimi) sistemi elementleri. <p>Grafem sistemini, fonim sistemiyle, fonemik elementlerin sırasını grafemlerle değiştirmek.</p> <p>Dilbilgisi Fiil zamanlarındaki ince farklılıkları anladıklarının işareti olan bağlaç, zamir ve cümleler içeren, açık fakat tutarlı metin üretimi (sözlü veya yazılı) (A devresi ve B Devresi)</p> <p>Kelime Bilgisi Yandaki kelime alanlarını kapsamaktadır: diğer insanlarla ilişkiler (aile çevresi, diğer öğrenci arkadaşları vb.); diğer insanlarla birlikte gerçekleştirilen aktiviteler (spor, hobi vb.); kişisel nesnelere (elbise, yiyecek vb.); yakın çevre (ev, okul, yakın yerleşim yeri çevresi vb.); suni çevre (çalışma yeri/ilişkiler/rol, taşıma araçları vb.); kültür ve sanat bilgisi (müzik, edebiyat, sinema vb.) Sınıflandırma içerisinde bütün kelime alanlarına değinilmiştir.</p> <p>Dile Yansımalar <i>Mevcut bilgi bulunmamaktadır.</i></p>	<p>Telaffuz Materyaller: sadece B Devresi'nde; materyal, birbirine çok yakın sesleri (/p/, /b/) ayırt etmek, veya Yunan öğrencilerin /sm/ sesini /zm/ olarak telaffuz etmeleri gibi, öğrencilerin ana dillerinden kaynaklanan durumları ayırt etmelerini sağlamak amacıyla hazırlanır.</p> <p>Dilbilgisi Aktiviteler: günlük tutmak (geçmiş zaman kullanımı) veya anket hazırlamak (soru şekli vb.) gibi iletişim ağırlıklı aktiviteler.</p> <p>Kelime Bilgisi Aktiviteler: proje gibi çeşitli aktiviteler içeren öğretim materyalleri, ve de öğrencilerden boşluk doldurma, hataları bulma ve eşleştirme yapmaları istenen basit alıştırmalar. Dil Öğretimine İlişkin Tavsiyeler: öğretmenlere, içerisinde dilbilimsel elementler kullanılabilen metin seçimine yardımcı olacak tematik(ana düşünceye yönelik) kelime alanları yardımcı olarak önerilir.</p> <p>Dile Yansımalar <i>Mevcut bilgi bulunmamaktadır.</i></p>
<p>Sosyo-Kültürel Beklentiler</p>	<p>Hedef Kültür Öğrenimi</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Dil ve uygarlık, dil ve toplum arasındaki önemli bağların anlaşılması; ▪ Öğrencileri, diğer kültür ve uygarlıklarla, ve özellikle İngilizce konuşan ülkelerinkilerle tanıştırmak; öğrencileri, günlük hayata ilişkin bilgilerle, gelenek ve göreneklerle, festivallerle, giyim ve sanata dair modayla temasa geçirmek 	<p>Hedef Kültür Öğrenimi Aktiviteler: oyunlar, grup çalışması (projeler), mektuplaşma, müzik vb. Materyaller: materyal, diğer insanların, özellikle Anglo-Sakson dünyasının günlük hayatları, gelenekleri, alışkanlıkları ve sanatsal üretimlerine ilişkin bilgi içermelidir.</p> <p>Hedef Kültürün İnsanlarını Anlamak</p>

	<p>Hedef Kültürün İnsanlarını Anlamak</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Öğrencileri, alışkın olmadıkları değer, görüş ve sosyal davranımları algılamaya yönelik olarak hazır hale getirmek ▪ Öğrencilerin, diğer insanların değer ve görüşlerini anlamaları ve takdir etmeleri; ve bu insanlarla birlikte çalışmayı öğrenmeleri amacıyla kişiler, sosyal gruplar ve geçmiş yaşantıları arasındaki farklılıkları kabul edebilme yetilerini geliştirmek ▪ Başka dinlere mensup insanları ve cinsiyetler arası eşitlik prensibini kabul etme, diğer insanlara veya bilinmeyen durumlara ilişkin şablonlarla mücadele etme ▪ Öğrencilerin, kendi dilbilimsel toplumlarının ötesinde ufuklarını genişletmek ▪ Diğer gelenekleri, kuralları, değerleri ve kültürel davranımları öğrenmek 	<p><i>Mevcut bilgi bulunmamaktadır.</i></p>
<p>Bilişsel ve Duyuşsal Beklentiler</p>	<p>Bireysel Öğrenmeyi Teşvik Etmek</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Öğrencilerin, bireysel öğrenmeyi tetikleyecek teknik ve kaynakları edinmelerini sağlamak amacıyla girişimci bir ruh ve bir sorumluluk hissi geliştirmek. ▪ Kendi beceri, tutum ve bilgi birikimlerini tanımalarını öğretirken, kendilerine olan güvenlerini geliştirmek, ve bu sayede bahsi geçen elementlerden maksimum düzeyde faydalanmalarını sağlamak. ▪ Yabancı dilin kullanıldığı iletişim durumlarındaki öğrenci rollerinin çeşitliliğini artırmak. <p>Kişilik Gelişimini Teşvik Etmek Yabancı dilin, öğrencilerin ihtiyaç ve ilgilerine ilişkin bilgiyi anlama ve keşfetmeleri amacıyla kullanımı</p>	<p>Bireysel Öğrenmeyi Teşvik Etmek <i>Mevcut bilgi bulunmamaktadır.</i></p> <p>Kişilik Gelişimini Teşvik Etmek <i>Mevcut bilgi bulunmamaktadır.</i></p>

EK2 AVRUPA DİL GELİŞİM DOSYASI

AVRUPA DİL GELİŞİM DOSYASI (European Language Portfolio)

Üç bölümden oluşur.

1. DİL PASAPORTU

Bu belge dil becerilerinin, dil yeterlilikleri ve deneyimlerinin bir kayıdır.

Dil becerileri, Avrupa Ortak Ölçütler Çerçevesi Belgesinde sunulan yeterlilik düzeyleriyle tanımlanmaktadır. Bu dil pasaportunda (kendini değerlendirme şemasında) çizelgede gösterilmektedir. Dil beceri düzeylerini gösteren çizelge, kendini değerlendirme ölçeği olduğu kadar dil pasaportunun da bir parçasıdır.

Dil pasaportunun içeriği:

- a. Dil becerileri profili
- b. Dil öğrenim ve kültürler arası deneyim özgeçmişi
- c. Sertifika ve diploma kayıtlarıdır.

2. DİL ÖĞRENİM GEÇMİŞİ

Bu bölüm, dil öğrenim geçmişinin bir kayıdır. Kişinin dil öğrenim hedeflerini belirlemesine, kendini değerlendirme şemasında dil yetkinliklerini ve ilerlemesini kaydetmesine yardımcı olur.

3. DOSYA

Deneyim ve başarıları gösteren ve belgeleyen bölümdür.

Bu bölüm çeşitli kişisel çalışmaların örneklerini içerir. Dosya sahibinin sertifikaları ve diplomaları da bu bölümde yer almaktadır.

DİL BECERİLERİ PROFİLİ

Profile of Language Skills

- Avrupa Konseyi tarafından belirlenmiş dil düzeylerinin tanımlarına bakınız,
- Ana diliniz ve öğrendiğiniz dillerin herbirinde beş ayrı beceri için düzeylerinizi işaretleyiniz.

AVRUPA DİL GELİŞİM DOSYASI

European Language Portfolio

DİL BECERİLERİ

Profile of Language Skills

Anadil:.....

Mother-tongue

Diğer diller

Other languages:.....

Kendini değerlendirme / Self-assesment

Dil/language	A1	A2	B1	B2	C1	C2
Dinleme						
Okuma						
Sözel Etkileşim						
Sözel üretim						
Yazma						

Sertifika ve Diplomalar

Certificates and Diplomas

Dil Language	Seviye/ Level						Belge Adı /Title	Veren Kurum Awarded by	Yıl /Year
	A1	A2	B1	B2	C1	C2			

Avrupa Dil Düzeyleri-Kişisel Değerlendirme Tablosu

		A1	A2	B1
ANLAMA	Dinleme	Benimle, ailemle ve yakın çevremle ilgili tanıdık sözcükleri ve çok temel kalıpları, yavaş ve net konuşulduğunda anlayabilirim.	Beni doğrudan ilgilendiren konularla ilişkili kalıpları ve çok sık kullanılan sözcükleri anlayabilirim. (Örneğin; En temel kişisel ve ailevi bilgiler, alışveriş, yerel çevre, meslek). Kısa, net, basit ileti ve duyurulardaki temel düşüncüyü	İş, okul, boş zaman vb. ortamlarda sürekli karşılaşılan bildik konulardaki net, standart konuşmanın ana hatlarını anlayabilirim. Güncel olaylar ya da kişisel ilgi alanıma giren konularla ilgili radyo ve televizyon
	Okuma	Katalog, duyuru ya da afiş gibi yazılı metinlerdeki bildik adları, sözcükleri ve çok basit tümceleri anlayabilirim.	Kısa ve basit metinleri okuyabilirim. İlanlar, kullanım kılavuzları, mönüler ve zaman çizelgeleri gibi basit günlük metinlerdeki genel bilgileri kavrayabilir ve kısa kişisel mektupları anlayabilirim.	Meslekle ilgili ya da günlük dilde en sık kullanılan sözcükleri içeren metinleri anlayabilirim. Kişisel mektuplarda belirtilen olay, duygu ve dilekleri anlayabilirim.
KONUŞMA	Karşılıklı Konuşma	Karşımdaki kişinin söylediklerini daha yavaş bir konuşma hızında yinelemesi ve söylemek istediklerimi oluşturmada bana yardımcı olması koşuluyla, basit yoldan iletişim kurabilirim. O anki gereksinime ya da çok bildik konulara ilişkin alanlarda	Bildik konular ve faaliyetler hakkında doğrudan bilgi alışverişini gerektiren basit ve alışılmış işlerde iletişim kurabilirim. Genellikle konuşmayı sürdürebilecek kadar anlamasam da kısa sohbetlere katılabilirim.	Dilin konuşulduğu ülkede seyahat ederken ortaya çıkabilecek bir çok durumla başa çıkabilirim. Bildik, ilgi alanıma giren ya da günlük yaşamla ilgili (Örneğin; aile, hobi, iş, yolculuk ve güncel olaylar gibi) konularda hazırlık yapmadan konuşmalara
	Sözlü Anlatım	Yaşadığım yeri ve tanıdığım insanları betimlemek için basit kalıpları ve tümceleri kullanabilirim.	Basit bir dille ailemi ve diğer insanları, yaşam koşullarımı, eğitim geçmişimi ve son işimi betimlemek için bir dizi kalıp ve tümceyi kullanabilirim.	Deneyimlerimi, hayallerimi, umutlarımı, isteklerimi ve olayları betimlemek için çeşitli kalıpları yalın bir yoldan birbirine bağlayabilirim. Düşünce ve planlara ilişkin açıklamaları ve nedenleri kısaca sıralayabilirim. Bir öyküyü anlatabilirim, bir kitap ya da filmin konusunu aktarabilirim ve izlenimlerimi belirtebilirim.
YAZMA	Yazılı Anlatım	Kısa ve basit tümcelerle kartpostal yazabilirim. Örneğin; Tatil kartpostalıyla selam göndermek gibi. Kişisel bilgi içeren formları doldurabilirim Örneğin: Otel kayıt formuna isim, uyruk ve adres yazmak gibi.	Kısa, basit notlar ve iletiler yazabilirim. Teşekkür mektubu gibi çok kısa kişisel mektupları yazabilirim.	Bildik ya da ilgi alanıma giren konularla bağlantılı bir metin yazabilirim. Deneyim ve izlenimlerimi betimleyen kişisel mektuplar yazabilirim.

		B2	C1	C2
ANLAMAMA	Dinleme	Güncel bir konu olması koşuluyla uzun konuşma ve sunumları anlayabilir, karmaşık tümcelerle yapılan tartışmaları takip edebilirim. Televizyon haberlerini ve güncel olaylara ilişkin programların çoğunu anlayabilirim. Standart dilin kullanıldığı filmlerin çoğunu anlayabilirim.	Açıkça yapılandırılmamış ve ilişkiler açıkça belirtilmemiş sadece ima edilmiş olsa bile uzun konuşmaları anlayabilirim. Televizyon programlarını ve filmleri fazla zorluk çekmeden anlayabilirim.	İster canlı ister yayın ortamında olsun, hiçbir konuşma türünü anlamakta zorluk çekmem. Sadece normal anadili konuşma hızında ise, aksana alışabilmem için biraz zamana ihtiyacım olabilir.
	Okuma	Yazarların belirli tutum ya da görüşü benimsedikleri, güncel sorunlarla ilgili makaleleri ve raporları okuyabilirim. Çağdaş edebî düzyazıyı anlayabilirim.	Üslup farklılıklarını da ayırt ederek uzun ve karmaşık, somut ya da edebî metinleri okuyabilir, ilgi alanımla alakalı olmasalar bile herhangi bir uzmanlık alanına giren makale ve uzun teknik bilgileri anlayabilirim.	Kullanım kılavuzları, uzmanlık alanına yönelik makaleler ve yazınsal yapıtlar gibi soyut, yapısal ve dilbilgisel açıdan karmaşık hemen hemen tüm metin türlerini kolaylıkla okuyabilir ve anlayabilirim.
KONUŞMA	Karşılıklı Konuşma	Öğrendiğim dili anadili olarak konuşan kişilerle anlaşmayı mümkün kılacak bir akıcılık ve doğallıkla iletişim kurabilirim. Bildik konulardaki tartışmalarda, kendi görüşlerimi açıklayıp destekleyerek etkin bir rol oynayabilirim.	Kullanacağım sözcükleri çok fazla aramaksızın, kendimi akıcı ve doğal bir biçimde ifade edebilirim. Dili, toplumsal ve mesleki amaçlar için esnek ve etkili bir şekilde kullanabilirim. Düşünce ve fikirlerimi açık bir ifadeyle dile getirebilir ve karşımdakilerin	Hiç zorlanmadan her türlü konuşma ya da tartışmaya katılabilir; deyimler ve konuşma diline ait ifadeleri anlayabilirim. Kendimi akıcı bir şekilde ifade edebilir, anlamdaki ince ayrıntıları kesin ve doğru bir biçimde vurgulayabilirim. Bir
	Sözlü Anlatım	İlgi alanıma giren çeşitli konularda açık ve ayrıntılı bilgi verebilirim. Çeşitli seçeneklerin olumlu ve olumsuz yanlarını ortaya koyarak bir konu hakkında görüş bildirebilirim.	Karmaşık konuları, alt temalarla bütünleştirerek, açık ve ayrıntılı bir biçimde betimleyebilir, belirli bakış açıları geliştirip uygun bir sonuçla konuşmamı tamamlayabilirim.	Her konuda bağlama uygun bir üslupla ve dinleyenin önemli noktaları ayırt edip anımsamasına yardımcı olacak şekilde konuşmamı etkili ve mantıksal bir şekilde yapılandırabilir, açık, akıcı bir betimleme ya da karşıt görüş sunabilirim.
YAZMA	Yazılı Anlatım	İlgi alanıma giren çok çeşitli konularda anlaşılır, ayrıntılı metinler yazabilirim. Belirli bir bakış açısına destek vererek ya da karşı çıkarak bilgi sunan ve nedenler ileri süren bir kompozisyon ya da rapor yazabilirim. Olayların ve deneyimlerin benim için taşıdıkları önemi ön plana çıkaran mektuplar yazabilirim.	Görüşlerimi ayrıntılı bir biçimde, açık ve iyi yapılandırılmış metinlerle ifade edebilirim. Bir mektup, kompozisyon ya da rapor yazabilirim. Önemli olduğumu düşündüğüm konuları ön plana çıkararak karmaşık konularda yazabilirim. Hedef belirlediğim okuyucu kitlesine uygun bir üslup seçebilirim.	Uygun bir üslup açık, akıcı metinler yazabilirim. Okuyucunun önemli noktaları ayırt edip anımsamasına yardımcı olacak etkili, mantıksal bir yapılandırma ile bir durum ortaya koyan karmaşık mektuplar, raporlar ya da makaleler yazabilirim. Meslekî ya da edebî yapıt özetleri ve eleştirileri yazabilirim.

Dil Öğrenim Geçmişi bölümü dört kısımdan oluşur:

1. Dil Öğrenim Geçmişi
2. Dil öğrenim sürecinin değerlendirilmesi
3. Dilsel ve kültürler arası deneyimler
4. Kişisel dil başarısı

I. Dil Öğrenim Geçmişi

Language Learning History

Mezun olduğum okullar ve devam ettiğim okul

The schools that I graduated from and am attending now

Okulun Adları School names	Yıllar Years	Şehir City	Ülke Country	Sertifika/diploma Evidence degree/diplomas

Katılmış olduğum dil kursları

The courses I have attended

Kurum Adı Institution	Yer Place	Süre Duration	Ülke Country

II. Dil Öğrenme Sürecini Değerlendirme
Assessing the Language Learning Process

Kendi öğrenme sürecime ilişkin düşüncelerim
Assessing my learning process

...daha iyi öğreniyorum.

I learn better when

Evet Hayır

Yes No

Örn. bir sınav ya da teste çalışmak zorunda olduğumda

I have to study for a test or an exam.....

Rahatsız edilmeden yalnız çalıştığımda

I study alone without being disturbed.....

Kemli kendime çalışırken müzik dinlediğimde

I listen to music while studying on my own.....

Çalışmayı tamamlayacak yeterli zamanım olduğunda

I have enough time to accomplish my studies.....

Yapılması gerekenler açıkça anlatıldığında

The tasks are clearly explained.....

Başkalarıyla işbirliği yaptığımda

I cooperate with others.....

Bilinmeyen sözcükleri biri bana açıkladığında

Someone explains the unknown words to me.....

Bazı tümcelerin altını çizdiğimde

I underline some sentences.....

Sözcük ve resimleri gördüğümde

I see words and pictures.....

Drama aktivitelerinde rol aldığımda

I take part in role-playing activities.....

...yazılı ya da sözlü metinleri daha iyi anlıyorum.

I understand a written or an oral text better whenever.

Evet **Hayır**
Yes No

Konuya ilişkin önceden bir fikrim olduğunda

I have an idea of the subject in advance.....

Metnin konusu ilgimi çektiğinde

The subject of the text makes me interested in it.....

Önemli sözcükleri not ettiğimde

I take note of the important words.....

Bilinmeyen sözcükleri birisi bana açıkladığında

Someone explains the unknown words to me.....

Metni çevirdiğimde

I translate the text.....

Not tuttuğumda

I take notes.....

Biriyle metin hakkında konuştuğumda

I talk to someone about the text.....

Metni birkaç kez dinleme fırsatım olduğunda

I have the chance to listen to the text several times.....

Metne ilişkin soruları cevaplamak zorunda kaldığımda

I have to answer questions about the text.....

(Metin üzerinde tartıştığımda) İçerikle ilgili tartışma yaptığımda

I discuss the contents of the text.....

...sözcükleri ve dilbilgisi kurallarını daha iyi öğrenirim.

I learn the words and grammatical rules better when ...

Evet **Hayır**
Yes No

(Sözcükleri ve dilbilgisi kurallarını duyduğumda hatırlarım) (Duyduysam hatırlarım)

Duyduklarımı hatırladığımda

I remember the situations when I have heard them.....

(Duyup hatırlayarak) (Kendim) konuşurken kullandığımda

I use them while I am speaking.....

Konuşurken biri beni düzelttiğinde

Someone corrects me while I am speaking.....

Not tuttuğumda

I take notes.....

Birkaç kez yazdığımda

I write them several times.....

Kısa metinlerde kullandığımda

I write them in short texts.....

Kuralları iyi anladığımda

I understand the rules well.....

Kuralı kendim çıkardığımda

I figure out the rules by myself.....

Örnek alıştırmalar yaptığımda

I practice examples.....

Bir sınava için çalışmam gerektiğinde

I study them for a test.....

Sözcük listesi oluşturduğumda

I list the words.....

III. Dilsel ve Kültürler-arası Deneyimlerim
My Linguistic and Intercultural Experience**Dilleri Nasıl Öğrendim****My Language Experience**

Dil Language	Bu dili televizyon ve film izleyerek, radyo dinleyerek ve dili kullananlarla konuşarak. . . I learned the language watching TV programs, films, listening to radio or meeting the speakers of the language. . .

-Yukarıdaki kutulara öğrendiğiniz dili ve nasıl öğrendiğinizi verilen örneklere de bakarak kısaca yazınız.

KENDİNİ DEĞERLENDİRME KONTROL LİSTESİ

B-1 Düzeyi için örnek

AVRUPA DİL GELİŞİM DOSYASI

*Bu çizelge sizin kendi öğrenme süreciniz ve ulaşmak istediğiniz amaçlar üzerinde düşünmeniz için yararlı bir rehber olacaktır. Bu çizelgeyi ne yapabileceğinizi düşündüğünüzü sütun 1’de kaydetmede kullanın.. Öğretmeninizden de ne yapabileceğinizin değerlendirmesini Sütun 2’de yapmasını isteyin. 3. Sütuna da yabana dil öğrenme hedeflerinizle ilgili düşüncelerinizi belirtin, işaretlemede aşağıdaki sembolleri kullanır: Sütun 1 ve 2’de Yapabildikleriniz için (+)
Kolayca yapabildikleriniz için (++)
yapamadıklarınız için de (•)*

	Ben	Öğretmenim	Hedeflerim
Dinleme	1	2	3
Zaman zaman bazı sözcük ve deyimlerin tekrarını istemek zorunda kalsam da günlük bir konuşmayı takip edebilirim.			
Genelde, standart dille açık ifade edilen bir konuşmanın ana hatlarını takip edebilirim.			
Kısa bir öyküyü anlayabilir ve sonra ne olacağına ilişkin varsayımlar oluşturabilirim.			
Radyo haberlerini ve ilgi alanıma giren bant kayıtlarını ana hatlarıyla anlayabilirim.			
Hakkında bilgi sahibi olduğum televizyon programlarındaki konuların ana hatlarını anlayabilirim.			
Günlük hayatta kullanılan aletlerin kullanım yönergelerinde geçen basit teknik bilgiyi anlayabilirim.			
Okuma	1	2	3
Günlük konulara ilişkin kısa gazete haberlerinin ana konularını anlayabilirim.			
Belli bir konuda görüş belirten makale ve röportajları okuyabilir ve anlayabilirim.			
İlgi alanıma giren metinlerde geçen bilinmeyen sözcük ve deyimlerin anlamını tahmin edebilirim.			
Haber gibi kısa metinlere göz atarak kimin, neyi, nerede yaptığına ilişkin konular hakkında bilgi sahibi olurum.			
Broşürlerdeki en önemli bilgiyi anlayabilirim.			
Kısa mesaj ve iş mektubu gibi resmi yazışmaları anlayabilirim.			
Özel mektuplardaki olay, duygu ve dileklerle ilgili bölümleri anlayabilirim.			
İyi kurgulanmış bir öykünün ana konusunu anlayabilirim.			
Karşılıklı Konuşma	1	2	3
Bildik ya da ilgi alanımdaki konulardan oluşan bir konuşmayı başlatabilir, sürdürebilir ya da bitirebilirim.			
Bazen tam istediğimi söylemem ya da söyleneni takip etmem zor olsa bile bir konuşma ya da tartışmayı sürdürebilirim.			
Yolculuk planlarında ya da yolculuk esnasında karşılaşılabileceğim çoğu durumda derdimi anlatabilirim.			
Ayrıntılı yön tarifi isteyebilir ve bu tarifi anlayabilirim.			
Şaşkınlık, mutluluk, üzüntü, ilgi ve ilgisizlik gibi duyguları ifade edip bunlara tepki verebilirim.			
Arkadaşlarla samimi bir ortamda yapılan tartışmalarda görüşlerimi belirtebilir ya da başkalarının görüşünü alabilirim.			
Bir görüşe katıldığımı ya da katılmadığımı kibar bir dille ifade edebilirim.			

	Ben	Öğretmenim	Hedeflerim
Sözlü Anlatım	1	2	3
Öykü anlatabilirim.			
Deneyimlerimi, duygu ve düşüncelerimi ayrıntılarıyla ifade edebilirim.			
Hayallerimi, arzularımı ve umutlarımı ifade edebilirim.			
Planlarımı, niyetlerimi ve olanları açıklayabilirim.			
Bir kitap ya da filmin konusu hakkında bilgi verebilir ya da düşüncelerimi söyleyebilirim.			
Kısa bir yazıdaki mesajı, aslına sadık kalarak kendi ifadelerimle anlatabilirim.			
Yazılı Anlatım	1	2	3
İlgili alanıma giren konularda, kişisel görüş ve bakış açımı içeren bir metin yazabilirim,			
Bir okul gazetesine ya da haber köşesine olaylar ya da deneyimlerimle ilgili basit metinler yazabilirim.			
Haberler, olaylar ve gelişmeler hakkında bilgi almak için arkadaşlarıma ya da yakınlarıma kişisel mektuplar yazabilirim.			
Kişisel bir mektupta bir kitap, film ya da gittiğim bir konserle ilgili bilgiler verebilirim.			
Bir mektupta üzüntü, sempati, ilgi, mutluluk gibi duygularımı ifade edebilirim.			
Bir ilana başvurabilir ve bu ilanla ilgili daha geniş ve ayrıntılı bilgi isteyebilirim.			
Tanıdıklarım ya da iş arkadaşlarımla faks ve e-posta aracılığı ile bilgi alışverişinde bulunabilirim.			
Özgeçmişimi kısaca yazabilirim.			

Writing to Inform Rubric

Yazma Becerisi İçin Rubric Değerlendirme

8. sınıf için

Score Point 4

- My paper is well developed and I have more than enough information to inform the reader about the topic. The information is clearly presented with lots of elaboration.
- There are plenty of specific details that more than adequately explain the topic.
- I have a clear organization and I don't stray from it.
- I wrote for the intended audience.
- I frequently use language choices to maintain a style or a tone.

Score Point 3

- My paper is fairly well developed and I have enough information to inform the reader about the topic. The information is clearly presented with some elaboration.
- There are some specific details that adequately explain the topic but some of the details may not really help explain.
- I have an organization and I try to stick to it.
- I wrote for the intended audience.
- I use language choices to maintain a style or a tone.

Score Point 2

- My paper has little development and a minimum amount of information. The information does not clearly explain the topic and some of it might even interfere with my explanation.
- I used details but they may be the wrong details or they may not help to explain the topic.
- I wrote for the intended audience.
- I did not really make any language choices to help with style or tone.

Score Point 1

- I saw the prompt and I tried to write a response. I wrote very little and what I wrote is confusing or inaccurate.
- If I have details they are not enough to explain the topic.
- If I do have an organization it is not clear or I stray far from it.
- I may not address the intended audience.
- I did not use any language choices to help with style or tone.

Intermediate Listening / Speaking Rubric Dinleme ve Konuşma Becerileri İçin Rubric Değerlendirme	
Intermediate Listening Rubric Dinleme	Intermediate Speaking Rubric Konuşma
<p>Advanced (4)</p> <ul style="list-style-type: none"> -Consistently listens attentively in informal and large group settings -Consistently listens without interrupting -Clarifies understanding when others are speaking -Follows multi-step oral directions -Ignores distractions -Demonstrates listening comprehension by identifying themes and/or key ideas 	<p>Advanced (4)</p> <ul style="list-style-type: none"> -Speaks in complete and sometimes complex sentences -Fully participates in informal and group settings -Shows vocabulary development in everyday speech -Asks and answers questions in variety of situations -Uses specific reasons and examples to support ideas and conclusions -Consistently takes turns in conversation -Speaks clearly and at an appropriate rate -Expresses ideas clearly and logically
<p>Proficient (3)</p> <ul style="list-style-type: none"> -Listens attentively in informal and large group settings -Listens without interrupting -Sometimes clarifies understanding when others are speaking -Follows multi-step oral directions most of the time -Ignores distractions most of the time Most of the time demonstrates listening comprehension by identifying themes and/or key ideas 	<p>Proficient (3)</p> <ul style="list-style-type: none"> -Speaks in complete sentences -Uses some newly acquired vocabulary in everyday speech -Asks and answers questions -Supports ideas and conclusions -Takes turns in conversation -Speaks clearly and at an appropriate rate most of the time -Expresses most ideas clearly and logically
<p>Basic (2)</p> <ul style="list-style-type: none"> -Listens in small group settings -Listens in large group settings most of the time -Sometimes listens without interrupting some of the time -Infrequently clarifies understanding when others are speaking -Follows one-step oral directions -Sometimes ignores distractions -Demonstrates listening comprehension by recalling some key ideas and specific details 	<p>Basic (2)</p> <ul style="list-style-type: none"> -Speaks in simple sentences with simple vocabulary -Asks and answers questions some of the time -Is beginning to support ideas and conclusions -Is beginning to take turns in conversations -Speaks clearly and at an appropriate rate some of the time -Is beginning to express ideas clearly
<p>Novice</p> <ul style="list-style-type: none"> -Has difficulty listening in small and large group settings -Interrupts frequently -Has difficulty following one-step oral directions -Infrequently ignores distractions -Has difficulty demonstrating listening comprehension 	<p>Novice (1)</p> <ul style="list-style-type: none"> -Speaks in one or two word phrases or very simple sentences -Uses limited vocabulary -Infrequently participates in group discussions -Makes inappropriate responses to questions -Has difficulty expressing ideas -Speech is difficult to understand and hear

**AVRUPA BİRLİĞİ ÜLKELERİNDE VE TÜRKİYE'DE UYGULANAN
YABANCI DİL ÖĞRETİM PROGRAMLARININ KARŞILAŞTIRILMASI**

Hidayet TOK

İnönü Üniversitesi Sosyal
Bilimler Enstitüsü

Lisansüstü Eğitim, Öğretim ve Sınav Yönetmenliğin Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı,
Eğitim Programları Ve Öğretim Bilim Dalı İçin Öngördüğü

Doktora Tezi
Olarak Hazırlanmıştır

Malatya
AĞustos, 2006

ÖZET

Bu araştırma, Avrupa Birliği ülkelerinde ve Türkiye’de uygulanan yabancı dil öğretim programlarının (İngilizce) benzerlik ve farklılıklarını belirlemek üzere yapılmıştır.

Araştırmada var olan bir durum var olduğu şekliyle ortaya koyma amaçlandığından tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmada tarama modeli kullanıldığından evren ve örneklem tayinine gidilmemiştir. 25 AB ülkesinden sekiz ülke (Almanya, Fransa, İtalya, İsveç, Hollanda, Macaristan, Çek Cumhuriyeti ve Yunanistan) Araştırma konusu yapılmıştır. Öğretim programları ve uygulamaları ile ilgili bilgi literatür taraması ile kütüphane ve internetten elde edilen belgelerden sağlanmıştır. Araştırmada, Söz konusu ülkelerin yabancı dil öğretim programlarının (İngilizce) uygulamaları ve tarihçeleri hakkında bilgi verilerek programların ayrıntılı betimlemeleri yapılmış ardından programlar arasında benzerlikler ve farklılıklar belirtilmiştir. Programlar hedef, içerik, eğitim durumları ve sınav durumları açısından da karşılaştırılmıştır. Elde edilen sonuçlar yorumlanarak öneriler geliştirilmiştir.

Araştırma sonuçlarına göre:

1. AB ülkelerinde İlköğretim birinci kademedeki yabancı dil öğretim programlarında ağırlıklı olarak *dinleme* ve *konuşma* becerilerine ağırlık verilirken, Türkiye İlköğretim İngilizce Öğretim Programında dört dil becerisine (dinleme, konuşma, okuma, yazma) ağırlık verildiği görülmektedir.
2. AB ülkelerin ve Türkiye İlköğretim İngilizce Öğretim Programında hedefler öğrenme sürecini yansıtmaktadır. Bu bulguların ışığında Türkiye İlköğretim İngilizce Öğretim Programında hedef ve davranış yazma ilkelerine uyulmuştur. AB ülkelerin programlarında sosyo-kültürel öğeler ve kültürleri anlamaya yönelik hedefler bulunurken Türkiye İlköğretim İngilizce Öğretim programında böyle hedefler bulunmamaktadır.
3. İncelenen AB ülkelerin programında içerik ile metodoloji ile iç içe verilmiştir. Türkiye ve bazı AB ülkelerin program içeriği genel olarak hedeflerle tutarlı olduğu görülmektedir.

4. Türkiye İlköğretim İngilizce Öğretim Programı Avrupa Dil Kriterlerine uygun olarak tasarlanmıştır.

5. Türkiye ve AB ülkelerin İlk ve ortaöğretim seviyesinde yabancı dil İngilizce programların eğitim durumlarında, öğretmenlerce göz önünde bulundurulması gereken ortak unsurlar belirtilmiştir. Bunlardan bazıları: yabancı dil dersinin öğrenci merkezli olması, öğretmen tarafından öğrencilerin aktif olmalarının sağlanması, etkinliklerin oyuna dayalı olması, sözel dile öncelik verilmesi, öğrenci motivasyonunu sağlayan, öğrenme isteğini sürekli geliştirecek ortamların oluşturulması ve görsel-işitsel özgün dokümanlara yer verilmesi.

6. Gerek Türkiye ve gerekse de AB ülkelerin İngilizce Programlarının eğitim durumlarında önerilen materyallerin son teknolojiye uygun oldukları görülmektedir.

7. AB ülkelerin (Fransa, Almanya, İtalya, İsveç) programında da süreç değerlendirme söz konusudur. Bu yönüyle Türkiye İlköğretim İngilizce Öğretim Programı AB ülkelerin programına uyum sağladığı gözlenmiştir. Öğrenci gelişimleri gözlenmekte ve dosyalara aktarılmakta ve Portfolyo değerlendirme ön plana çıkmaktadır.

SUMMARY

This research aims at determining the similarities and differences between the English Curricula applied in primary and lower secondary education in EU countries and Turkey.

In this research, survey method has been used since the aim of this research is to present the existing situation as it is. The subject of the research is constituted of 8 EU countries (Germany, Czech Republic, France, Netherlands, Sweden, Italy, Hungary, and Greece). The information about the curricula and their application has been gathered together by the review of literature via Internet. In this research, the detail description of curriculum has been carried out by giving information about EU countries' foreign language curriculum (English), their applications and their historical backgrounds, and then, the similarities and differences between the English Curricula have been identified. The comparison of English curriculum in EU countries and Turkey is made in respect of the objectives, the contents, the learning situations and the testing situations. The findings have been interpreted and recommendations have been made.

According to the results of the research:

1. Listening and speaking skills are focused in foreign language curriculum in the first stage of primary education in EU countries, but in Turkey, four main skills (listening, speaking, reading, writing) are focused.
2. Objectives reflect learning process in English curriculum in both Turkey and EU countries. Writing principles of objectives and behaviors are followed in Turkish curriculum. Objectives related to Socio-cultural element and intercultural understanding exist in English curriculum of EU countries but such objectives are not exist in English curriculum in Turkey.
3. The content and the methodology are presented one within the other in English curriculum in EU Countries (investigated) and it is seen that generally the content is consistent with objectives in English curriculum in both Turkey and EU countries.
4. English curriculum in Turkey is designed as compatible with Common European Framework
5. In learning situations of English curriculum of both Turkey and EU Countries, common items that should be considered by teachers are determined as: foreign

language should be student-centered, teachers should let students be active in the class, class activities should be depended on games, oral language practices should be given priority, learning situations supplying students' motivations and fostering learning desire should be created , original audio-visual documents should be supplied.

6. It is seen that the advised materials for teaching in learning situations of English curriculum of both Turkey and EU Countries are compatible with the latest technology.

7. Process evaluation is existed in the curriculum of the EU countries (France, Germany, Italy, Sweden). In this respect, Turkish curriculum is complied with EU countries' English curriculum. Students' improvements are observed and filed, portfolio assessment is given priority.

İÇİNDEKİLER

Özet.....	ii
Summary.....	iv
İçindekiler.....	vi
Tablolar.....	ix
Önsöz.....	xi
Bölüm I.....	1
I: Giriş.....	1
1.1. Problem Durumu.....	1
1.2. İlgili Araştırmalar ve Yayınlar.....	9
1.3. Türkiye’de ve Yurt Dışında Yapılan Araştırmalar.....	9
1.4. Araştırmanın Amacı ve Önemi.....	16
1.5. Problem Cümlesi.....	20
1.6. Alt Problemler.....	21
1.7. Sayıtlı.....	22
1.8. Sınırlıklar.....	22
1.9. Tanım ve Kısaltmalar.....	22
Bölüm II -Yöntem.....	28
2.1. Araştırma Modeli.....	28
2.2. Evren Ve Örneklem.....	28
2.3. Veri Toplama Araçları.....	28
2.4. Veri Çözümleme Teknikleri.....	29
2.5. İşlem Basamakları.....	29
Bölüm III.....	30
Bulgular Ve Yorum.....	30
3.1. AB Ülkelerinde Yabancı Dil Öğretiminin Genel Durumu.....	30
3.2. Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgu Ve Yorumlar.....	34
3.2.1. AB Ülkelerin Yabancı Dil Öğretim Programları.....	35
3.2.2. Almanya.....	35
3.2.3. Çek Cumhuriyeti.....	40
3.2.4. Fransa.....	45
3.2.5. Hollanda.....	53
3.2.6. İsveç.....	56
3.2.7. İtalya.....	61
3.2.8. Macaristan.....	67
3.2.9. Yunanistan.....	75
3.2.10. Türkiye.....	79
3.3. İkinci ve Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgu Ve Yorumlar.....	100
3.3.1. Zorunlu Yabancı Dil Öğrenmesi Avrupa Ülkelerin Çoğunda İlköğretimde Başlar.....	100
3.3.2. Okullara Verilen Karar Verme Yetkisi Yabancı Dil Öğretimini Artırabilir.....	104
3.3.3. AB Ülkelerin Çoğunda Zorunlu Eğitim Süresinde Herkes En Az İki Dil Öğrenebilir.....	104

3.3.4. Pilot Projeler Genellikle Daha Erken Dönemlerde Yabancı Dil Öğretimine Hazırlık İçin Kullanılmaktadır.....	105
3.3.5. AB Ülkelerin Yaklaşık Yarisında Bir Spesifik-Özel- Yabancı Dil Öğrenilmesi Zorunludur.....	109
3.3.6. AB Ülkelerin Çoğunda İlköğretimde Öğrencilerin En Az Yarisı Bir Yabancı Dil Öğrenir.....	112
3.3.7. Genel Ortaöğretim İkinci Kademedede(Lise) Öğrenciler Daha Fazla Yabancı Dil Öğrenmektedirler.....	113
3.3.8. İlköğretimdeki Bir Yabancı Dil Öğrenen Öğrencilerin Oranı Artmaktadır.....	114
3.3.9. İlköğretimde En Çok Öğretilen Dil İngilizce dir.....	115
3.3.10. İlköğretimde Yabancı Dil Öğrenen Öğrencilerin Oranında Bir Artış Vardır.....	116
3.3.11. Genel Ortaöğretimde Yaklaşık Öğrencilerin Hepsini En Az Bir Yabancı Dili Öğrenmektedirler.....	116
3.3.12. Öğrencilerin Çok Yüksek Bir Oranı İster Zorunlu Olsun, İster Olmasın Öğrencilerin Büyük Çoğunluğu İngilizce Öğrenmektedir.....	117
3.3.13. İlköğretimde Yabancı Diller Öğretimi Genellikle Branş Dışı Öğretmenler Tarafından(Sınıf Öğretmenleri Tarafından) Öğretilmektedir.....	120
3.3.14. Yabancı Dil Branş Öğretmenleri Genellikle Ortaöğretimde Çalışmaktadırlar.....	120
3.3.15. AB Ülkelerin Yarisında Yabancı Dil Branş Öğretmenleri Başka Bir Dersi De Öğretebilecek Yeterliliktedirler.....	121
3.3.16. Yabancı Dil Öğretimi Başlangıcında Konuşma Ve Dinleme Becerileri Öncelikle Öğretilmektedir.....	121
3.3.17. Son On Yılda Yabancı Dil İçin Ayrılan Zaman Miktarında Çok Az Değişiklikler Vardır.....	123
3.3.18. Birinci Yabancı Dil Öğretimi İçin Harcanan Yıl Sayısı AB Ülkelerinde Çeşitlilik Göstermektedir.....	125
3.3.19. Birinci Yabancı Dil İçin Ayrılan Zaman Diğer Yabancı Diller İçin Ayrılan Zamandan Daha Fazladır.....	125
3.3.20. Çok Az Ülke Yabancı Dil Öğretimi İçin sınıf normlarını(Sınıf mevcudu gibi özellikler) belirlemektedir.....	128
3.3.21 İlköğretim Ve Ortaöğretim Birinci Kademedede Yabancı Dil İngilizce Programlarının İletişim, Dilbilgisi, Sosyal Kültürel Beklentiler, Bilişsel Ve Duyuşsal Beklentiler Değişkenleri Açısından Benzer ve Farklı Yönlerinin Karşılaştırılması :	131
3.4. Dördüncü ve Beşinci Alt Problemlerle İlgili Bulgu ve Yorumlar.....	132
3.4.1. İlköğretim Ve Ortaöğretim Birinci Kademedede Yabancı Dil İngilizce Programlarının Amaçlar/Hedefler Yönünden Benzer Ve Farklı Yönlerinin Karşılaştırılması :	132
3.5. Altı ve Yedinci Alt problemle İlgili Bulgu ve Yorumlar.....	136
3.5.1. İlköğretim ve Ortaöğretim Birinci Kademedede Yabancı Dil İngilizce Programlarının İçerik Yönünden Benzer ve Farklı Yönlerinin Karşılaştırılması ...	136
3.6. Sekizinci ve Dokuzuncu Alt Problemlerle İlgili Bulgu ve Yorumlar.....	142
3.6.1. İlköğretim Ve Ortaöğretim Birinci Kademedede Yabancı Dil İngilizce Programlarının Eğitim Durumları Yönünden Benzer ve Farklı Yönlerinin Karşılaştırılması	142

3.7. On ve On birinci Alt Problemlerle İlgili Bulgular ve Yorumlar.....	149
3.7.1 İlköğretim Ve Ortaöğretim Birinci Kademe Yabancı Dil İngilizce Programlarının Sınama Durumları Yönünden Benzer Ve Farklı Yönlerinin Karşılaştırılması	149
4. Bölüm IV- Özet Sonuç Ve Öneriler.....	152
4.1. Özet ve Sonuç.....	152
4.2. Öneriler.....	159
4.2. Araştırma Bulgularına İlişkin Öneriler.....	159
Kaynakça.....	161
Ekler.....	169

TABLolar

Tablo 1. 2002/2003 Öğretim Yılında Okul Öncesi, İlköğretim ve Ortaöğretimde, Üst Eğitim Yetkilileri Tarafından Belirlenen Zorunlu Ders Olarak ya da Çekirdek Program Seçeneği Olarak Yabancı Dillerin Öğrencilere İlk Öğretildiği Yaş,	102
Tablo 2. 2002-2003 Öğretim Yılında Okul Öncesi, İlköğretim ve Genel Ortaöğretimde Yabancı Dilin İlk Önce Pilot Proje Olarak Öğretildiği Yaş, Süre.....	105
Tablo 3. 2002/2003 Öğretim Yılında CLIL Öğretim Türünün Verildiği İlköğretim ve Ortaöğretim Okullarının Bulunduğu Ülkeler.....	107
Tablo 4. 2002/2003 Öğretim Yılında Merkezi Eğitim Otoriteleri Tarafından Çıkarılan Resmi Dokümanlara Göre Spesifik Diller. (Ya Devletlerin Öncelikle Öğrenilmesini İstedikleri Dil ya da Zorunlu Eğitimde Sunulan Diller)	111
Tablo 5. 2001/02 Öğretim Yılında İlköğretimde Öğrenilen Dil Sayısına Göre Bütün Öğrencilerin Dağılım Yüzdesi	112
Tablo 6. 2001/2002 Öğretim Yılında, ISCED 2 ve 3 Düzeyde Genel Ortaöğretimde Öğrenilen Yabancı Dilin Sayısına Göre Öğrenci Dağılım Oranı.....	113
Tablo 7. 2001/2002 Öğretim Yılında, İlköğretimde (ISCED 1) İngilizce, Almanca ve Fransızca Öğrenen Öğrencilerin Bütün Öğrencilerin Oranı.....	115
Tablo 8. İlköğretimde (ISCED1) 1999/2000,2000/01 Ve 2001/2002 Öğretim Yıllarında İngilizce Öğrenen Öğrencilerin Oranındaki Eğilim.....	116
Tablo 9. 2001/2002 Öğretim Yılında Genel Ortaöğretimde (ISCED 2 ve 3) Her Öğrencinin Öğrendiği Yabancı Dil Ortalama Sayısı:.....	117
Tablo 10. 2001/2002 Öğretim Yılında Genel Ortaöğretim Kademelerinde(ISCED 2 Ve 3) İngilizce, Fransızca, Almanca, İspanyolca Ve Rusça Öğrenen Öğrencilerin Oranı.....	119
Tablo 11. 2002/2003 Öğretim Yılında, Zorunlu Eğitim Kapsamında, Zorunlu Yabancı Dil İçin Öğretim Programında Dört Beceri İle İlişkili Amaçlara Verilen Öncelik Tablosu.....	122
Tablo 12. 2002/3 Öğretim Yılında İlköğretimde Zorunlu Ders Olarak Okutulan Yabancı Dil Dersine Ayrılan Minimum Zaman.....	124
Tablo 13. 2002/3 Öğretim Yılında, Zorunlu Ortaöğretimde Zorunlu Ders Olarak Okutulan Yabancı Dil Dersine Ayrılan Minimum Zaman.....	124
Tablo 14. 2002/2003 Öğretim Yılında Zorunlu Genel Eğitim Süresinde Birinci Zorunlu Yabancı Dil İçin Tavsiye Edilen Minimum Ders Saatinin ve Öğretim İçim Harcanan Yıl Sayısının Karşılaştırılması.....	125

Tablo 15. 2002/3 Öğretim Yılında Zorunlu Genel Ortaöğretimde Zorunlu Ders Olarak Birinci, İkinci ve Üçüncü Yabancı Dil Öğretimi İçin Tavsiye Edilen Minimum Ders Saati	126
Tablo 16 . 2002/3 Öğretim Yılında İlköğretim ve Zorunlu Genel Ortaöğretimde Toplam Öğretim Zamanı İçinde Zorunlu Ders Olarak Yabancı Dillerin Öğretimi İçin Belirlenen Minimum Toplam Zamanın Oranı.	127
Tablo 17 . 2002/3 Öğretim Yılında İlköğretimde Yabancı Dil İçin Maksimum Sınıftaki Öğrenci Sayısı Hakkında Düzenlemeler ve Tavsiyeler.....	128
Tablo 18 . AB Ülkelerin Yabancı Dil İngilizce Programında Yer Alan Öğeler.....	131

ÖNSÖZ

Ülkemizde, AB'ye (Avrupa Birliği) üye olma sürecinde pek çok uyum ve hazırlık çalışmaları yapılmaktadır. Bu durum AB'ye üye ülkelerin mevcut durumlarının yakından izlenmesini gerektirmektedir. Bu bağlamda, AB'ye üye ülkelerin ile AB'ye üye olma sürecindeki Türkiye'nin ilk ve ortaöğretim düzeyinde uygulanan yabancı dil (İngilizce) programlarının benzerlik ve farklılıklarının ortaya konması ve ülkemizde yabancı dil öğretimine ışık tutması açısından önemli olduğu düşünülmektedir.

Bu araştırma, Türkiye ve 8 AB ülkesindeki (Almanya, Fransa, İtalya, Hollanda, İsveç, Macaristan, Yunanistan ve Çek Cumhuriyeti) uygulanmakta olan yabancı dil öğretimi hakkında bilgi vermekte, Türkiye ve AB ülkelerinde ilk ve ortaöğretim düzeyinde uygulanan yabancı dil öğretimine yönelik sayısal veriler ışığında karşılaştırma yapılmaktadır. Ayrıca ülkelerin İngilizce programlarına ait hedef, içerik, eğitim durumları ve sınav durumları ile ilgili genel bilgi sunulmakta ve program öğelerini karşılaştırmaktadır. Sunulan bu bilgiler ışığında AB ile bütünleşmeyi hedef almış Türkiye'nin AB üyesi söz konusu ülkelerle yabancı dil öğretimine ve yabancı dil öğretim programlarına ilişkin uygulamalar açısından bulunduğu noktayı saptamanın, ülkemizde yeni yapılacak çalışmalar ve düzenlemeler için oluşturulan görüşe katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Türkiye'de ve AB ülkelerinde ilk ve ortaöğretim düzeyinde uygulanan İngilizce öğretim programlarının benzerliklerini ve farklılıklarını ortaya koyma, ilgili ülkelerdeki uygulama ve yabancı dil öğretimi hakkında kısaca bilgi verme amacıyla gerçekleştirilen bu çalışmanın yürütülmesinde desteğini esirgemeyen, çalışmamı görüş ve önerileriyle yönlendiren değerli hocam ve danışmanım sayın Prof. Dr. Sebahattin ARIBAŞ'a şükranlarımı sunarım. Bunun yanı sıra çalışmam sırasında desteklerini esirgemeyip önerilerde bulunan değerli hocalarım Sayın Prof. Dr. Mesut AYDIN'a, Doç. Dr. Feridun MERTER'e, Sayın Yrd. Doç. Dr. Kemal DURUHAN'a ve Sayın Yrd. Doç. Dr. Mustafa AKDAĞ'a, teşekkürlerimi ve saygılarımı sunarım. Ayrıca, bu tezin yazımı sürecinde bana bilgisayar yazılım desteği sağlayan Okutman Ali KIŞ'a, Almanca dokümanların tercümesinde yardımcı olan Okutman Dr. Osman ULUYOL'a, Fransızca dokümanların tercümesinde yardımcı olan Okutman Mehmet BATKI'ya ve çalışmamı yürütmede tüm güçlükleri benimle paylaşan sonsuz sabır ve yapıcı

katkılarıyla destek olan ve manevi desteklerini esirgemeyen sevgili eşim Fatma TOK'a teşekkür etmeyi bir borç bilirim.

Ağustos 2006